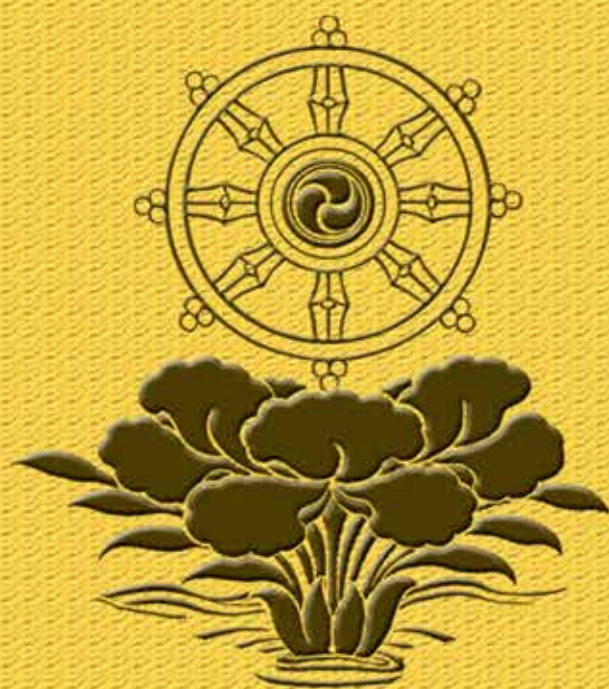

ཉེང་བྱུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད།

མཛད་པ་ལོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་།

མཚོད་བཟོད།	1
དེ་ཁོ་ཉིད་འཚོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས།	6
བྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ།	20
ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ།	22
ཚོས་གྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ།	41
ཚོས་གྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ།	58
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན།	67
འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ།	73
འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་གྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་རིམ་པ་ ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།	75
དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ།	95
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་འགོག་ཚུལ།	141
རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱི་འཛུགས་གཞི།	146
རང་རྒྱུད་པའི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།	158
ཐལ་འབྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།	185
ཐལ་རང་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་མི་བཞེད་ བྱུང་བར་མེད་པ་འདོད་པའི་ལོག་ཉིད་དགག་པ།	201
དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་དེ་བཞག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པ། ..	218

ཉན་རང་གི་ས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ།	243
སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤངས་ཚུལ།	310
དབྱ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།	326
ཐལ་རང་གི་དོན་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན།	351
གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།	373
ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་འཕྲོས་དོན་ཐལ་བསྐྱོག་སྒོར། ...	378
གཞན་སྐྱེ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ། ...	398
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	403
ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	415
ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	430
རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱད་པར་བཤད་པ།	463
བདེན་གཉིས་བཤད་པ།	477
བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ།	499
སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ངེ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ།	511
སྒྲིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ།	512
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས།	513
མཐུག་བྱང་།	520

༢ གོང་ས་༢ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་
བཀྲིན་འོག་ཕྱན་གྱིས་གཞོན་སྐྱེས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ། ཀྱི་
ཤུ་ཉལ་ས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སློབ་མྱོད་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སླད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གྲངས་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་འོང་གི་དེར་སློབ་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྟེ་ལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁུལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འབྲལ་གང་ཞོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

སེར་སླད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བརྒྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་ཐུལ་ཆོག་
བརྒྱུ་ཁ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

༡༡། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐལ་གྱི་ཐུ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་
སོ། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྩ་སྐད་དབྱར་དུས་ཀྱི་ནི་སྤྲིན་གྱི་དབྱངས།
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནམ་མཁའི་སྒོ་ལས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སྤྲོགས་པ་
ཡིས། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་གདུང་ཀུན་སེལ་ཚུ་ཆར་དུས་སུ་འབེབས་མཁས་
པ། །སྒྲ་མེད་སྟོན་པ་སྟོང་རྗེའི་ཚུ་འཇིན་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་སོ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེ། །
གྲངས་མེད་སེམས་དཔའི་དབྱུང་སྤྱུ་ཟབ་མའི་གཏམ། །
སེང་གའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ལ་སྒྲ་མེད་པ། །
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་བདག་སྦྱོངས་ཤིག །

ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་བ་ཉིད། །
ཚུལ་བཞིན་འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་ནི། །
རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས། །
སྤྲུལ་དང་བཅས་ལ་སྒྲིང་ནས་བདག་ཕྱག་འཆ་ལ། །

སྒྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །
འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །
ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག།
མཚུངས་མེད་སྒྲ་མ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཆ་ལ། །

འདི་ན་གང་དག་མང་དུ་ཐོས་དང་ཉིང་འཇིན་ལྟར་ལེན་ཟབ་མའི་
བསྒྲས་བརྗོད་ལ་བཅོན་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱང་རང་ཉིད་འཆིང་བྱེད་འཁོར་བའི་
ཅ་བ་གང་ན་འདུག་པ་མ་ཤེས་ནས། །བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་
སྤར་ནིང་འཕེལ་བས་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར་མཐོང་སྟེ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་

བརྩེ་བའི་བསམ་བས་ཟབ་མའི་ལམ་འདི་སྒྲ་མའི་དྲིན་ལས་འདིར་བཞད་བྲ། །

དེ་ཡང་། ཤེས་ལྡན་གང་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་གནས་
ལ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ནས། སྟོག་འདི་རི་སྤྱད་འཆོ་བ་དེ་སྤྱད་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་
པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར།
འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་ཐན་ཆད་གྱི་གོང་མའི་བྱད་པར་ཆོལ་བ་རྣམས་གྱི་འབྱུག་
དོགས་ནི། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་འབྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྟན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་
དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས།

གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཆོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་
གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། །ཁུ་སྤྱོད་གྱིས་ནི་ལུས་ཐོས་
པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །
གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱུན། །རྣམ་པ་
ཀྱུན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་
སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀྱར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་
པའི་རིགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དཔལ་
མགོན་འཕགས་བསྐྱེད་པའི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་

ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་པོ་ཏེ་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །
དེ་མིང་སྐྱ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་
པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་
བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །

ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལས། གཞོན་ཀུ་འདི་ང་ལྷ་ངན་ལས་
འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས།
ང་ཡི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་
ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཅ་
བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཆོན་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལོ་དུག་
བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡི་ཅ་གྱི་གཞོན་
ཀུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། ལྷོན་པ་འདས་ནས་
ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ། ལྷོན་པའི་མཆོན་འཆང་བའི་དགེ་
སློང་དུ་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་
འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། འདི་རྩ་བོ་ཆེན་པོ་དང་གནས་
བསྟན་བྱང་བཟང་ལ་སོགས་པ། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་
ཡང་གསེར་འོད་ལས་གསུངས་པའི་ཡི་ཅ་གྱི་གཞོན་ཀུ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ལྷོ་བ་དཔོན་འདི་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ནས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གསལ་ལས། སྟོབ་དཔོན་འདི་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ལ་
དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མཛད་པར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྩེས་སུ་
བརྟེན་ནས། སོ་སོ་རང་རིག་པ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཛིག་
ཉིན་དུ་བསྟན་ནས། ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང་། ལྷ་སྟོན་དང་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
བདེ་བ་ལས་འདས་ནས། སྟོབ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། སྐྱབ་ལྟ་བུ་བས་
ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྟོབས་བཙུ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ་
ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབང་ལྷག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་དོ་རྩེ་འཆང་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྐྱའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། བདེ་
བ་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྲ་བར་
འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱལ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྲས་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་ཤུ་གུ་ཐུབ་པ་འདི་སྟོན་བསྐྱལ་པ་དུ་མའི་གོང་དུ་
སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་འཛམ་གཤིས་སྤྱི་དུ་

འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཁོ་ཉིད་འཆོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་སོགས།

དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདིར་བབ་མོ་སྟོང་
པ་ཉིད་འཆང་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆན། ཟབ་མོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་པན་ཡོན། ཆོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་
སྟོང་། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བྱ་
དག་གིས་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལེགས་པར་
བཅུལ་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་ལ་གཙུག་པོར་འབད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན། སྤང་རྟོན་དང་བྲལ་ཞིང་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མདོན་པར་
ཤེས་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ལའང་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཅིའང་མི་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་སྟོམ་རིམ་དང་པོ་
ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་གྱིས་
རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྤང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཟུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །

མདོ་སྡེ་ལས་ངེ་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྟོམ་བྱེད་ཀྱང་།
དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཞིང་རབ་
འཁྱུགས་ཏེ། །ལྷག་སྟོང་གིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྟོམས་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཐབས་གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེ་ན། སྟོམ་རིམ་དུ་བྱངས་
མ་ཐག་གི་མདོ་དེའི་མཐུག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་། །
སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྟོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་ཟུ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་
བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །
དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་ཞིང་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་ཤེས་ལྟ་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་
ཤེས་མི་བྱ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་ནས་སྟོམ་པ་ལ་
གཅིག་ཏུ་འགྱུས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་སུམ་
དུའམ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་

ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་ཐུན་པ་བསལ་བ་
 བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་
 གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐྱབ་པའི་ཐུན་པ་ཡང་སེལ་བར་མི་
 འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
 པར་དག་པར་འགྱུར་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྐྱབ་པ་
 ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན། བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་
 གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙུངས་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་
 ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོག་པར་འཇིག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་
 པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་དེ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་རབ་དེས་མ་ཟེན་པའི་སྦྱིན་སོགས་གཞན་རྣམས་ནི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་བྱ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟོ་རྩེ་གཙོད་པ་ལས།
 དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཐུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་
 བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་ལྟོང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་
 རྟུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་
 ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
 དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་ལྟོང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
 གཏོང་བའི་བྱང་རྟུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་
 ཐུག་ཐིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འདུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
 ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་
 རྩལ་རེག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མཆོན་པ་
 ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་
 རར་མ་བཟད་གྱི། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་
 པའི་བྱང་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་བེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་པས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྒྲོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 གཅིག་ཏུ་འདིར་བཟད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱད་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མོད་གྱི་
 མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །

འོ་ན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་གྱི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་
 པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། སྤང་པོ་རྣམ་དབྱེད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་
 སྟོང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་པས་དབྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པོ་
 མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤང་དེའི་དོན་ནི། རིགས་པས་
 དབྱེད་པའི་རྟེན་དོན་ལ་བེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་
 བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པར། སྤང་པོ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་

ཅང་མེད་དུ་བཟུང་བའི་ཆད་སྟོང་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་འགྲེལ་ཆེན་ཅི་
མེད་འོད་ལས། སྤང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་
དཔེས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་བའི་སྒྲོན་ས་དབུ་མ་
བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར། ལེ་ཏུ་གཉིས་པའི་མདོར་བསྐྱས་བདུན་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྐྱས་
ལས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
སྐབས་སུ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་ལ། ལེ་ཏུ་གཉིས་པར། སྐྱེ་མས་
ཚྡངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་དག་ལས་སྐྱག་
བསྐྱལ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་མ་ངར་
འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཚྡངས་པར་བྱས་པ་ནི།
དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྱུར་སྐྱག་བསྐྱལ་དག་ལས་སྐྱག་བསྐྱལ་
འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
གྱི་རྩ་བར་བཞག་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ནི་བདག་
མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་

དབུ་མ་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ལེ་ལྷ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ནི་རང་ལས་མ་
 ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉི་ག་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་
 རོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་གསུངས་
 བས། རྒྱས་པར་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 བར་གསུངས་སོ། །

འོན་རྒྱུད་དེ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 བམ་ཞེ་ན། བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དགག་བྱ་རྩལ་སྤྱོད་རབ་བསགས་པའི་བེམ་
 པོས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
 གཟུགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་སྟེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
 པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དམིགས་
 མེད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཆེས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བརྗོད་ལ། འོན་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ལྟ་
 བུའི་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཆེལ་ནས། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་གོགས་
 ཆེར་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་དུ་མཐོང་
 བས་སྒོ་ཙམ་ཞིག་སྒོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་

དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ནི་
 དཔག་པར་དགའ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཀྱན་
 ལས་བརྒྱས་པ་ལས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སྐུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བྱེད་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལྟོང་དུ་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་དབྱུང་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་
 ཆོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པར་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་
 བསྐྱེད་ན། གང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་
 ལུང་འཕོགས་པ་དང་འཆད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་དུ་སྟོན་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ།
 རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྟམ་དུ་སེམས། གཞུང་གི་བྲེ་མ་སྟེད་གང་རི་སྟེད་
 པར་གཞུང་གི་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་གྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྲེ་མར་གྱུར་པ་དེ་
 མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞུང་གི་བྲེ་
 མ་སྟེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྲེ་མར་གྱུར་པ་
 ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་
 ཁྱོད་ལ་བསྟོལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱལ། གཞུང་གི་བྲེ་

མ་ངེ་སྒྲིང་པ་དེ་སྒྲིང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་ལ་ལས་
 རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱེན་པ་བྱེན་
 བ། སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྟེ། བ། གང་
 ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཆོག་གཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
 ཅམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་
 དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་
 ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དགོ་བ་བཅུ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་སྒྲོས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་
 པས་བདག་མེད་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏོད་མ་ནས་
 དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྱེད། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་།

བདུད་འདུལ་བའི་ལེ་ཁྲ་ལས། དགོ་སྒྲིང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཞིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཞིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་
 པོར་མི་བྱེད་པས་མཆོམས་མེད་པ་ཡང་གཞོན་ན། ཆོ་ག་དང་ཚུལ་བླིམས་ལ་
 ལོག་པར་བཞུགས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཞེས་དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་
 མདོ་ལས། མཆོམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་
 མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྒྲོའོ་ཞེས་གསུངས་

བས་སྒྲིག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་
བའི་སྟོང་བྱེད་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པས་ངི་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་
འཛོལ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་གཉིས་ཆང་བ་དགོས་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་དང་གྲགས་པ་
སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྟོང་དག་པ་ཅིག་དང་། བཤད་རྒྱའི་ཆོས་དེའི་དོན་
ལོག་པར་མ་བཟུང་བར་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་
གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། བསོད་ནམས་གསར་པ་མི་འཛོལ་
ཅིང་སྒར་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉིན་གྱིས། དེའི་སྤྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་འདོད་
བས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཡང་སྟོན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་
བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་
ཉན་དུ་བེན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས།
དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་
ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་
ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །དེས་འགའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་

དོན་ནི་ཚོས་འདི་རྣམས་མེད་པའི་དོན་ནི་སྙམ་དུ་གཟུང་ནས། རྒྱ་འབྲས་ལ་
སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་པོར་སྦྱེད་ནས། དེ་ནས་མི་གཏོད་པར་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་
དག་ཏུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པར་སྙམ་བ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྙམ་
བ་ལ་ནི་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ཅམ་ཐ་དད་པར་བཟད་གྱི། སྟོའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ནི་
ཡུལ་གྱི་སྦྱི་འཆར་ཚུལ་བྱད་པར་ཅུང་བཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་
པ་བཀག་བ་ཅམ་ཞིག་འཆར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྙམ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཚུང་རྣམས་སྤང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཤིག་གལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་སྙམ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན། དེའི་ཆེ་
འདི་ལོག་པར་སྙམ་བར་འགྱུར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་འདི་ལོག་པར་གཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་
ཚུད་ཀྱང་བ། །འདི་སྙམ་མེད་པར་སྙམ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །
ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་བར་མི་འདོད་ན་
ནི་དེའི་ཆེ་ཇི་སྙམ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་བེན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཏེ་དེའི་བྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདི་ངས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྙམ་སྤངས་ན་
ཚོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལོ་ཆེའི་བྱིང་བ་ལས།

གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་གཟུང་ན། །

སྒྲན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །

སྟོང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །

མནར་མེད་པར་ནི་སྦྱི་ཁྱུ་ཚུགས་འགོ། །

ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་
བཏབ་པས་མནར་མེད་དུ་འགོ་བར་མ་ཟད། ལས་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་
པས་ཀྱང་འགོ་ལ། ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ནི་དགོ་ཅ་ཐམས་
ཅད་གཅོད་པ་དང་སྒྲུལ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱར་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྣམ་
དག་དུ་མ་ཞིག་ནས་མ་སྒྲན་པར་གསུངས་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་མེད་མི་ཟེར་གྱི།
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་འགྲུར་འཆོས་ལ་ནི་དགོས་ཀྱས་
མེད་བར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བཤད་
དོ། །དེའི་སྦྱར་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

གཅིག་ནི་ངན་འགོ་ཉིད་འགོ་ལ། །

ཐ་མལ་མ་ཡིན་ནི་ཉིད་དུ་ལོ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་
མེད་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་དང་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་ངན་འགོ་
ཁོ་ནར་འགོ་ལ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྤངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་དོན་ནོ་སྟམ་དུ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་གཉི་ག་ངན་སོང་ཁོ་ནར་འགོ་
བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གདུལ་བྱ་འདི་འབྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་

བྱ་ལ། འདི་འདྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་ནི་གང་ལས་
ཞེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །

ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒན་ཞིང་། །

ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
བཤད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་གོ་བ་དང་། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་མཆར་
པའི་བསམ་བས་བྱངས་པའི་མཆི་མ་གཡོ་བ་སོགས་རྟགས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཀྱི། ལོག་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྦྱང་སྦྱེས་པའི་སྤྱན་པོའི་མཆི་མ་འབྱུག་པ་ལ་
ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཉན་པ་པོ་སྟོད་ལྟན་ལ་བཤད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
གོ་བ་གནད་དུ་སོང་པའི་པན་ཡོན་འབྲལ་དུ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
འཇུག་པ་ལས།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །

རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྦངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །

སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད། །

བཅོད་པ་སྒྲོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །
འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་ཅིང་། །
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཆེར་རྒྱུ་ཅམ་སོང་བ་དེ་
ཅམ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
ཆེས་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །
ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །
ངོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཆར། །
མད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། །
ཅེས་ཤིན་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྟོང་
ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྦྱེས་པར་སྒྲོམ་བྱིན་ཆད། ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གོ་བ་ལ་སྦྱོས་
བཅས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཞིག་གཞན་ངོར་ལས་
འབྲས་ལ་སྟོབ་པ་སྐྱད་ཟེར་བ་གཉི་ག་ཡང་། རང་སྟོངས་ནས་དེ་བསྐྱབ་མི་
དགོས་པར་འདོད་པ་ལ། བྱང་མེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་
བའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས། ངན་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག །དེ་འབྲས་བའི་སྟོང་དང་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་

མོ་བཤད་པ་ལ་ནི། འཆད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
བསྐྱབ་བརྟམ་ལས།

སྟོང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །

ཞེས་ཀྱུན་དགེས་ཆང་ན་པམ་པ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་ནས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་
བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་ཀྱང་། རོ་མཆར་བ་སྐྱེས་པས་བྱངས་པའི་མཆི་མ་
འབྱུག་པ་དང་། བ་སྐྱ་གཡོ་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། ད་ལྟ་ཟབ་མའི་སྟོང་དུ་
ངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྲ་མ་དམ་པའི་ངག་གི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ན་སྟོང་
ཉིད་ཉོགས་པའི་རིགས་རྒྱས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྟོང་དུ་བྱང་ངོ་།
།དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་
གྲུས་པར་ན། དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཉི་བར་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་ནས། ཇི་
ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་རྗེ་ཆེ་
བ་དང་། བཙུག་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཙོ་ཞིང་།
བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་
རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། ཡང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱིན་དཀའ་བ་
ཡང་སྐྱིན་པ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་། བསྐྱ་བར་བྱ་སྟེ། དམ་
པའི་ཆོས་འདི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་གྱུར་
པ་ལ་ཉི་བར་བསྐྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་

སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དག་གིས་ནི། འབད་པ་ཆེན་པོས་བཤད་དགོས་
པར་གསུངས་ལ། གཞུང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པ་
ལྟར་སྦྱང་རུང་ཟད་རེ་བྱས་ན། དེའི་རྫོམ་པས། གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཟབ་
མོའི་གནས་སྟོན་པའི་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་རང་དགར་ཞུགས་
ནས་མ་བསྐྱབས་པར་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤི་མ་མེད་པའི་
རིགས་པའི་གནས་ལ་མ་སྦྱངས་པར། བྲིད་དམ། མན་ངག་ཆུང་ཆུང་རེའི་ནང་
དུའང་ཟབ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་སྐྱད་ཟེར་བའི་སྙིང་ཁམས་ཅན། རང་གི་
ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཟབ་དོན་འཆད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི།
གོང་དུ་བཤད་པའི་ངན་སོང་གི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་གདོན་མི་བ་བར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པས། རྟེན་བཀུར་དང་གྲགས་པ་རུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་གཡེན་བཙོས་པས་
སྙིང་ཁམས་གང་ཆེ་འགྲན་པ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག

བཞི་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་ལ། སང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ། འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་གྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་
འགྲེལ་ངེ་ལྟར་བྱུང་བ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །

སང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ།

དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་

གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟབ་མའི་དོན་བཅའ་བར་བྱ་སྟམ་ན། དེས་པའི་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཅའ་བར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་བའི་
དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
ཐམས་ཅད་དེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དང་བའི་དོན་ནི་མི་སྲིད་བར་འདོད་ལ།
ཁ་ཅིག་དང་དེས་གཉི་ག་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་
བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དང་དེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྣ་ཇི་བཞིན་དུ་
གཟུང་དུ་རུང་མི་རུང་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པའི་
རྗེས་ནས། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྡེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ཅམ་ཞིག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཐོས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་
པ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་པ། ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པའི་གཞིར་
གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱར་
པ་འདེབས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱར་པ་འདེབས་
ན། དག་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཚོས་སྟོང་གི་ལས་སོག་

བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་བོད་དག་གིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དང་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མ་སྟེད་པར་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་བྱས་སྒྲུང་ངོ་། །

ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་ འབྱེད་ཚུལ།

གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་
རྟའི་སྒོལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་
མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྟེ་
བ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་བླ་བ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཀྱིས་ཁྱས་པའི་ལེ་བྱ་ལས། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་བ་ར་ན་
སིར་བྲང་སྒོང་སྒྲ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་
བར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་རྣམ་པས།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ། སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་
བ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་སྒྲོར་བ་ཅིག་རབ་ཏུ་
བསྒྲོར་ཏེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་དེ་ཡང་། ལྷ་

ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
 གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
 མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན།
 ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་
 དང་། འགག་པར་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་
 དང་ལྡན་པ། ངོ་མཆར་མཛད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྟོར་
 ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་འདི་ནི། སྤྲོ་ན་མ་
 མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚུད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 དང་བར་པ་གཉིས་དང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཐོགས་མེད་
 སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས། ཀུན་ལས་བཏུས། རྣམ་བཤད་

རིགས་པ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་
 དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དང་པོ་བྱང་
 རོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་རོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་གསལ་བར་མཛད་ལ། བྱང་
 བར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་སྒྲེང་
 གཞིའི་ལེ་ཏུ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་ལེ་ཏུ་ཐམས་ཅད་གྱི་མདོ་ཆོག་པལ་
 ཆེ་བ་རྫོགས་པར་བྱངས་ནས། རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལེ་ཏུ་
 ལས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། གུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྤྱི་རོན་བཀག་ནས་
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ལ་སོགས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་འཆད་ཅིང་། དེ་
 ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྣ་ཆང་བ་ཅམ་
 ཞིག་མདོར་བསྐྱུས་ནས་མདོན་པ་གུན་ལས་བརྟུས་ལས་སྟོན་ལ། སློབ་དཔོན་
 དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གོང་དུ་སློས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱུ་མཆེད་གཉི་གའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་རོན་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སློལ་འབྲེད་པའི་རྩ་བ་ནི། རྗེ་
 བཙུན་གྱི་གཞུང་། མདོ་སྤེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱེ་བའི་ལུགས་གྱི་བྱང་ངེས་གྱི་རོན་ནི། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་
 མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་སྟོས་ནས། དེའི་རོན་བཟུང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལ་
 མ་སྟོས་པར་མདོ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་ཆོད་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་

བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འཆད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་མཉམ་དང་། བར་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་
 གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་སྤྱེ་ནས་མ་གསུངས་པས་བྱང་དོན་དང་།
 ཐ་མ་ལས་ནི། གྲུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ལེགས་པར་སྤྱེ་ནས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་དགོངས་འབྱེད་
 གྱིས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་ཤེར་སྤྱོད་སོགས་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པ་དེ་གྲུན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་
 སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས། བཙུན་ལྡན་འདས་གྱིས་མདོ་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་ཕྱང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་
 ལ་དགོངས་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འབྱེད་ལས། དོན་
 དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
 དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་
 ལས། གང་ལ་དགོངས་ནས། བཅོན་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་གསུངས་ཞེས་ན། སྤྲུལ་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེའི་སྤྱིར་གང་དག་ཤེས་སྤྱོད་གྱི་
 མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་གཉི་གའི་གཞུང་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།
 ཤེས་སྤྱོད་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། རྣམ་
 མཐེན་དང་། རྣམ་མཐེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བར་འདྲེས་རྒྱུར་ནས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར། གསུངས་ཞིང་། སྤྱི་རྣམ་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་
 ཆོས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ།
 དེའི་ནང་ན་དོན་དམ་མ་ཆུད་པར་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བསྟན་པའོ། ཞེས་སྤྱི་བ་ནི། ཁོ་བོའི་ཆོག་འདི་ལ་ཡིད་ཉོན་པ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་
 དེ་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
 ཅེས་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ངེའོ། ཁོ་ན་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཀྱན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའོ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཞན་
དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་
བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ལ་རོན་དམ་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འབྱེད་ལ་ལས། དེ་ལ་ཚས་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བཅས་བཞག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་
པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ། ཞེས་
དང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དེ་
ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་
པས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་དང་།
གཞན་ཡང་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོན་
དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཚས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་རོན་

དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་
པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་
སྤྱུལ་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་ན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་
འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་
དག་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་
དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོད་ཉིད་
དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་རང་
གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ཀུན་བརྟགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་
 བའང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་
 བཤད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉི་ག་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 ཡོད་མེད་ནི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་
 ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་
 བས་དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་བཤད་སྟུམ་ན། གཞན་དབང་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟས་ན། གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་
 སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་
 དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་
 ཡང་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་
 དེས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་ངག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་
 མཆོན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་ཀྱི་དབང་

གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་
 དག་གིས་ནི། གྲུབ་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཆོག་
 གི་མཆན་མའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ།
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་
 ཞིང་། ཟུང་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་
 ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ས་
 ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པ། ཟབ་མོ་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བསྟོན་པ་
 དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་
 ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་
 པའི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྐྱེའོ། །དེའི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན།
 གདགས་པ་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་
 བྱངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉི་ག་ལ་ཡང་

སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ན།
 མེད་པར་ལྷ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་ལ་མེད་པར་ལྷ་བར་འགྱུར་བའི་གཞོན་
 པ་བསྟན་ལ། བྱང་སའི་ལུང་གོང་མའི། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་
 དངོས་པོ། །ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་
 དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མེད་
 དགོས་པས་གཏན་ནས་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་
 པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སྟམ་པ་ནི་དངོས་སྐྱ་བ་སྐྱིའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་གཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་
 ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ངེས་པ་ན། གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ།
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནས། ཞེས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་ན། ཅེས་
 པའི་བར་གྱིས། དབུ་མ་པ་བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་། བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་
 ཆོས་ངེ་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱ་བ་སྐྱོགས་སྤར་བཞོན་ནས་དགག་པ་རྒྱས་

པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྟུ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་
བྲངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་རང་ཉིད་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་པར། མི་འདོད་པ་ཡིན་
གྱི། སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་
པའི་དོན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་སྤེལ་སྐྱེ་བ་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་
པས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་
པ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི། ཅེས་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་
དང་། དེ་ཉིད། ཅེས་པ་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དང་། གཞན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་པ་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མི་
སྐྱེ་བ་དང་། རང་དང་། ཅེས་པ་གཞན་དབང་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་
དུ་འགྱུར། ཅེས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཅེས་པ་བྱད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་
སྐྱེ་བ་དང་། བྱད་པར་ལ། ཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་ལ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་
ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པར་གསུངས་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི།

བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་སོ། །

དབུ་མ་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་
ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དེ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱང་པ་དང་པོས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་བསྟན། རྒྱང་པ་གཉིས་པས། དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་
གཉིས་པོས་སྟོང་པར་བསྟན། རྒྱང་པ་གསུམ་པས། གཞན་དབང་དེ་ལ། ཀུན་
བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་ཁྱད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་དང་། འདི་ལ་
ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ས་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་
སྤྱིར་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བསྟན་པ་དེ་
ཡིན་པས། ཀུན་བརྟགས་གྱིས་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་ཡོད། ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་ཡོད་པ་
ཅེས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་
དགོས་ལ། འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

དབུ་མ་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་
དུ། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྟུང་
དུ་སེམས་པ་དེའི་སྤྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་
མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་

ཆོག་གི་ལྷག་མཛོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤུངས་ཅུ་པའི་འགྲེལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྫས་ཉིད་དུ་
 ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཀྱན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྤུངས་ཅུ་སེམས་པ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་
 པ་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
 པ་གསལ་བར་བཤད་དེ། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། གང་ལ་གང་མེད་
 པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱན་བརྟགས་
 བདེན་པར་མེད་ཅིང་དེས་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ས་སྟེ་རྣམས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེར་མ་ཟད་ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་ཆོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 བཞི་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་བྱུ་ལས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཆོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་། རོ་བོ་དང་བྱེད་པར་ཀྱན་བརྟགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་
 གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་བྱེད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཆོལ་བར་
 གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅེས་པ་ནས། ཡང་ཀུན་བརྟགས་པའི་དོ་བོ་
ཉིད་མཆོན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །
ཅེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྒོར་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ནས། དགོངས་
གཞི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་
ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པས། མ་བསྐྱབས་
པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་ལས་བརྟུས་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དང་མ་བུན་པར་སྐྱ་བ་
ནི། ཆ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སྐྱ་བའོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་
དང་། བྱང་ས་དང་། ཐེག་བསྐྱས་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་རྣམས་ལས། མདོ་
ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་
ཅན་དང་ལྗེ་མ་པོའི་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་
དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བཙོན་པ་དང་ལྡན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱིར་པོ་ལ་བཞག་པར་མི་རུས་པར་
གསུངས་ཤིང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཞི་བ་བཟོད་

པའི་ཉན་ཐོས་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྟོགས་པའི་སྤྱིར་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འཇིགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པའི་
 བསམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
 སྐལ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མཐར་
 ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ནས།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་དག།མཚུངས་སྤྱིར་
 རིགས་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་སྤྱིར་སྐལ་པའི་སྤྱིར། །མཐར་ཐུག་
 སྤྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འདི་དག་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་
 དོན་སྒྲིལ་བཞིན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་སྤངས་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 ཏུ་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལྷོ་
 གྲོས་ཡངས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་
 བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལྗེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་
 འོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་
གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་དང་ཐེག་
བསྐྱུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་དག་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྟོང་པོ་ཏྲག་བཏན་གཞུང་དེ་དག་ནས་བསྐྱར་པའི་ཀུན་གཞིར་སྦྲ་བ་དང་།
མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སྦྲ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྦྲ་བ་ནི། ཁོ་བོས་དེ་དག་
གི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བལྟས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྦྲས་སོ། །ཞེས་སྟོག་པའོ། །

གཞན་ཡང་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་།
ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་
རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད། ཀུན་
བཏྲགས་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་ཆོས་གསལ་བར་
ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལ། སྟོང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད།
གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་གཞུང་
དེ་དག་གིས་བསྐྱར་ནོ་སྦྲུང་དུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི་སྟོ་
གྲོས་སྟོས་པས་རང་གི་གཤེད་མ་ལ་པར་འཛིན་པའོ། །དེའི་བྱིར་མདོ་
དགོངས་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བསྐྱུ་བ་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་
བལྟས་ན། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་སྒྲོ་འབྲུལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཁོ་
རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བའི་རང་སྟོང་ཡིན་པས། གོ་ཚད་ཀྱི་ཚད་སྲུ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་
ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྱུ་རི་བཞིན་པའི་དགོངས་པ་དང་ངེས་དོན་དུ་སྒྲུ་བ་དང་། དེ་
ལའང་རྗེས་སྲུ་བརྗོད་པ་ནི་ཀྱི་མ་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་དགོས་པས།
ལས་འབྲས་རི་ཐོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། འདི་ལས་ཐ་ཆད་པ་ནི་
ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པ་
ཁ་ཅིག་དང་། ཀུན་རྗོབ་ཙམ་རང་སྟོང་དུ་སྒྲུ་བ་གཉི་གའང་རང་སྟོང་གི་དོན་
འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་ཅིང་།
བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གང་གིའང་དོན་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བ་སྲུའང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །འོ་
ན་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་།
བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འཐད་པས་ཅིའི་སྤྱིར་གཞན་དབང་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་རག་
སྟེ། དབུ་མ་པ་ལྟར་གཞན་དབང་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་
ནས་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་
གཞན་དབང་གི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ནི་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྐྱས་དང་བསྐྱུ་བ་

སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་
སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྐྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་
བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་
ནི་འབྱུང་གཞི་བོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་
ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྒྲང་འབྱུང་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱང་དང་འབྲེལ། བོང་བ་སོགས་དེ་དག་རྟ་སྒྲང་སོགས་
སུ་སྒྲང་བ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་གཉིས་སུ་སྒྲང་བ་
དང་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་པས་བཤད་དོ། །ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་མདོར་
གསུངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཞན་དབང་སྟོན་པའི་དཔེ་དོན་
སྟོར་བ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྟེ་མ་པ་བཞེག་
པའི་བྱིར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་
སྟེ་མ་པ་བཞེག་པའི་བྱིར་སྐྱེ་ག་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་
ལྟར་སྐྱོད་སྟེ་མ་པ་བཞེག་པའི་བྱིར་སྐྱེ་ལས་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་པས་
ན། དབུ་མ་པ་དང་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཕྱགས་ལ་གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱུང་ན་
དགོངས་འབྲེལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་
བཤད་པའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་བ་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། ། དོན་དམ་པར་
བཟོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུས་པ། ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

བཤད་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། གུན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅམ་
 གྱིས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱའི་
 སྐྱེ་བ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་
 དམིགས་པ་ལ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་ནི་བདེན་
 པར་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྒྲིབ་གུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིང་
 དང་བཅས་བཞག་པ་ཅམ་མིན་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་
 དེ། དེས་ན་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩུན་པ་ཅམ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྒྲིབ། ཡེ་ཤེས་སྣང་
 སོ་གུན་ལས་བརྒྱས་ལས། གཟུང་དང་འཇིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །སྒྲོ་མཆོའི་པ་རོལ་སྒྱུན་པ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་
 གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པས་
 འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འབད་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 མ་གྲུབ་ལེགས་པར་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་

སྟེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་དོན་གྱི་གཙ་བོ་ནི། ལུགས་འདིའི་
བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཁེགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྟོ་
འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྟོགས་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་ནས། དེ་དག་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་སྟོན་ས་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་
པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐྱིབ་པ་གང་
སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་ཚུལ།

དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ནི་བྱུང་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་
སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ལུགས་སུ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ།
སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྟོགས་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་སྟོན་པའི་སྟོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
སོགས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་སྟོགས་ཅམ་གོ་བར་རུས་སོ། །

སྟོ་འདོགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་
བརྟགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ལྟན་སྐྱེས་ལ་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་
ལུགས་འདི་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་བཞེད་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་དེ་
དེ་ཡང་སྟོགས་ཅམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་

བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལུགས་འདིས་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་
 རྫོགས་པར་ཞིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་
 གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་ལུས་
 གསལ་བར་མཛད་དུ་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་གཞན་མཐའ་དག་
 གིས་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་
 པ་བཀག་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གཅིག་ལུ་ལས་གཞན་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 གྱུན་བརྟགས་པའི་གྱུན་བརྟགས་དང་། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡང་སྤྱོད་པར་
 མི་རུས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་རྣམ་
 པར་དཔྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་འཛོལ་བ་ལ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་
 གྱུར་ནས། ལུགས་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་གི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལ་འཛོག་
 པར་བཟོད་པ་རྗེ་མ་ཐོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་པ་ཤིས་ལྟག་གོ། །

དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དྲང་བ་དང་ངེས་
 པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོར་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་
 པོའི་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་བཀའ་བློན་མཛད་དུ་
 ཟེན་གྱང་། ད་ལྟའི་སྤྱོད་པ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་བྱིས་པ་
 ཤེད་མ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱའི་གནས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་མཐའ་དག་གིས་རྫོ་རྗེའི་
 ཆོག་ལྷར་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡང་དཔྱེ་བར་མ་རུས་ཏེ་གཏོལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་

དུ་རིག་ནས། ཁོ་བོས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་དུ་འཛིན་གཤིས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་
 གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལག་མཐེལ་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དག་
 ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡིས་རྣ་བ་སྒྲགས་ཏེ་འདུག་ཤིག དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་
 གཉིས་སུ་དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤའ་པ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 དུ་བྱས་ནས་ངེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་
 བཤའ་བྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་
 དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་
 འཛིན་རྩལ་གཞན་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་
 ཀྱི་ལུགས་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་གཏམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྐྱས་སུ། དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་བྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་ཉིད་དུ་སྤང་བ་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོབ་ལ་དོན་དུ་སྤང་བ་
 ལྟར་སྟོབ་ལ་དོན་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ས་བཅུ་པའི་
 མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་།

ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་
 སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་། ཡུལ་སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མི་ལམ་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་
ཤེས་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྒྲུབ་སོགས་སྒྱུ་སྒྲུབ་
བའི་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བ་སོགས་དུ་མ་
བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་གཞན་དང་སྤྱི་དོན་འགོག་པ་ལུང་རིགས་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྩོགས་གྱི་སྒྲུབ་པོས་
བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱར་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཤེས་པའི་སྤྱིར་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་
འགྲེལ་ཚུལ་ཐེག་བསྐྱས་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ།
།དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་དབང་གང་ལ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་
དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་འཛིན་
ཚུལ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་འཛིན་ཚུལ་
ཛོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་ཆོལ་བ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲོ་
ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་སྤྱིར་གྱི་མདོ་རྣམ་
གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉིན་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་
དག་གི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཅམ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་

དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་བརྟགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་། བསྐྱེ་བ་
 དང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས་ཀྱང་། དེས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
 དབུ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་
 འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་ཤིང་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་
 བརྟགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་
 དང་། ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་
 ན་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བྱང་ས་སོགས་ལས་བཤད་
 པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་
 བརྟགས་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བཅར་བརྟགས་པའི་
 ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྱང་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དགག་མི་རུས་
 པས་དེར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དགག་བྱ་གང་བཀག་
 ནས་བདག་མེད་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་དགག་བྱའི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་
 མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ལ་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྐྱབ་པ་མཐའ་དག་མཐུན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་སྤྱེ་བ་སོགས་
 བྱུང་པར་དུ་མིང་དང་བཟུང་བཏགས་པ་ཙམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་
 ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་
 གཟུགས་སོགས་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་
 ཞེན་ཡུན་ཡིན་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སྤྱི་མཆན་དུ་
 འདོད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་སྤྱེ་ནས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་
 མིང་དང་བཟུང་བཏགས་ཚུལ་དང་། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་
 ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་དོན་རྟེན་ཡིན་པ་སོགས་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་
 ལུས་པར་མཆན་གཞི་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
 གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་ནི་
 མིང་དང་བཟུང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ངོ་
 བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དག་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 གྲུབ་པ་ཞིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་
 དུ་འང་གྲུབ་པ་ཞིགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 སྒྲུང་བ་ཙམ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མདོ་སྡེ་

པས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཅིང། རྟོག་པ་དེ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སྤྱུང་དེས་
གྲུབ་ཟིན་པས། རྟོག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འོང་དོན་
མེད་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་པས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་
བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ནུམས་ངོ་ཐོ་
དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་
ཉིད་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། དེ་ཆོས་བདག་བཀག་
པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང། དེ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཛོག་གོ།
གཟུགས་སོགས་ངོ་ཐོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་
བདག་ཞེགས་པར་འགྱུར་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་
ཚུལ་དགག་བྱ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགའ་བས། ཐོག་མར་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ངོས་
ཟིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་
པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ལ། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་
པས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་པ་འགོག་པ་གཙུག་པོར་མཛད་དོ། །
ཅི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅ་མ་གྱི་སྒྲུང་བ་རི་ལྟར་
འཆར་ཞེ་ན། དེ་འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྤྱོ་མའི་རྟ་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་
བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྤྱོ་མའི་རྟ་སྒྲུང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅ་མ་ཡིན་

བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་
 ལྷན་གྱི་གཞིར་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་
 དང་། དེ་མིང་དང་བདམས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དང་། དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 འཛོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། བཤད་པར་བྱ་
 རྟེན་འདི་ལྟར། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་
 བ། གང་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་ཅན། ཡོད་པ་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་ཀྱན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་གི་རྣམ་
 རིག་གཞན་དབང་གི་གཙུག་པོར་བསྐྱུས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་གི་དབྱེ་བ་
 འཆད་པ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྒྲུང་
 བའི་རྣམ་རིག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་
 རྣམ་རིག་དང་། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་
 རྣམ་རིག་གསུམ་དུ་གསུངས་ནས་དེ་དག་གྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྐྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཐ་ལྷན་གྱི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་

དང་། བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལྷུས་དང་། ལྷུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྐྱུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་གངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཉེ་བར་སྐྱུད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལྷགས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་དག་གི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པོ་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུན་ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྟོབ་ཅན་གས་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟུང་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྟོན་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་

དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་
ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་སྟོན་སྟོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོན་
སྟོ་བཏགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་
སྐབས་འདིར་བརྟེན་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུས་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པོ་
མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤང་བའི་ཆེན་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་དང་
སྟོན་པོ་སྐྱེ་རོལ་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད། སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྟོན་པོའི་ཞེས་པ་
དང་། སྟོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྟོན་པོའི་སྐྱེ་བའོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་
སྤང་ཚུལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་
ཚུལ་རི་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་བློ་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་
འདི་སྟོན་པོའི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིག་ཤེས་དེས་རང་སྟོན་གྱིས་
འདྲེན་པའི་སྐྱེར་དང་། སྟོན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་
ཞེས་ངེས་ནའང་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་
ནས་དེའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཀུན་སྟོང་རྟོག་
པའམ་མིག་ཤེས་དེའི་སྟོན་གྱིས་འདྲེན་པར་རུས་པའི་སྐྱེར་རོ། །

ཀྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
གྱུར་བའི་སྟོན་པོར་སྤང་བའི་ཆེན་སྟོན་པོ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
ངོས་ནས་སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་
ལ། སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་
 རོ་བོའོ་འདི་འདི་འདི་སྟེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་སོགས་སུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡང་དེ་
 དང་འབྲལ་འོ། །མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་སྟོན་པོའི་གནས་ཚུན་ཀྱི་
 དབང་གིས་ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་
 པོ་ལྟར་རང་གི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱར་བྱས་པ་ལས་
 སྟེས་པའང་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྟོན་པོའོ་འདི་གཟུགས་སོ་
 འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་རོ་བོ་དང་བྲུད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག་
 པས་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་ཅེས་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པས་ཐ་སྙད་རྒྱར་བ་གོམས་པས་བཞག་པའི་
 བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་ཅེས་ཡིན་པས་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་མིང་
 དང་བདུན་བཞག་པ་ཅེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་
 སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་བྲུད་པར་གྱི་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྲུད་པར་གྱི་
 གཞིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅེས་ཡིན་
 ཚུ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འབྲལ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་
 དང་བྲུད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་
 དང་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པ་གཉི་གའང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་སྤྲུལ་མ་དང་འདྲ་ཡང་
 བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་སོགས་ངོ་
 བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 འཇུག་པའི་གནས་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྤེལ་པས་ཁས་ལེན་ནོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉི་གས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་བའི་
 ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལྟོག་ཡང་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་དེའི་གཞིར་སྒྲུང་
 བར་འདོད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་བའི་ཆེ་འདི་
 གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྒྲུང་ཚུལ་ཡོད་པས་
 དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་རྟོག་པས་འདི་གཟུགས་སོ། །
 ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གཉི་ག་འདོད་ཅིང་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་བ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 དབང་ཤེས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་
 གཞིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྒྲུང་
 བ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐག་
 སྙད་བྱེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོག་པས་

ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤར་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་
 ཆགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ལ་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདིར་
 གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེ་
 ཡིན་གྱི། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་ལ།
 དེ་ཡང་འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་དང་མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་ཞེན་ཡུན་
 ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་མི་
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གོ་བདེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་རང་སྟོག་ཙམ་ལ་
 མི་ཟེར་གྱི་དེའི་གཞི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་
 ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འདི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྣང་
 གང་ལ་འབྱུག་པའི་གཞིར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་འདོད་ལ། མདོ་
 སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྤང་ཡུལ་ལམ་འབྲུལ་བས་དེ་དག་གི་
 སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་
 ཚུལ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོན་པའི་རྟོག་པའི་འཛོན་

སྒྲུང་སྒྲུང་དོན་མ་ཐུན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་
 འདོད་པས་བྱུང་ཤིང་ཉུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་
 སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་
 ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་
 བའི་སྒྲུང་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་སྐྱེའི་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་དུ་མི་སྤྱི། དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་སྐྱེའི་མངོན་
 གྱུར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྟོག་པ་དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་འང་གྲུབ་པ་
 འགོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་
 བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཡོད་པ་
 འགོག་པ་གནད་གཅིག་ལ། དེ་བས་ན་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་
 འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤུད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཆེ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བཅས་
 བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་
 སྒྲུང་ངོ་། །སྟོན་པོ་དེ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་
 གཟུགས་སོ། །ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྤྱོད་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྤར་བཤུད་

པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཇིན་སྒྲུངས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྦྱ་སྡེ་གཉིས་
 །ཀྱང་འདོད་པས་སྒྲིའི་བརྗོད་བྱའི་རང་སྟོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་
 །སྟོག་ཏུ་རང་མཆོན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 །དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་
 །དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ནས། འདི་
 །གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་
 །ཞིང་། དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཅུ་ཡོད་པའི་ཀྱན་བཏགས་
 །ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་
 །དག་གི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་དུ་
 །ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ལོག་
 །ཤེས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ། །སྟོན་པོ་སྟོན་པོའི་
 །ཐ་སྙད་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་རང་
 །གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་
 །འཇུག་པའི་གཞིའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྟོན་
 །པོ་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། སྒྲུང་
 །ཚུལ་དེ་ལྟར་འཇིན་པའི་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 །གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིའི་
 །སྒྲུང་ཚུལ་ནི་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་

འབྲེ་སྒྲིལ་ལྟར་གྱི་དོན་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྒྲིལ་
 བ་ནི་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་
 མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་ལྟར་
 གྱི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་
 སྐྱ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 མིག་ཤེས་གཅིག་གི་སྒྲིལ་ལྟར་ལ་ཡང་རང་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྒྱུས་
 སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་
 གྱི་ལག་རྒྱུས་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དོན་དུ་སྒྲིལ་བའི་གནས་
 གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་
 ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་དབང་བྱེད་དོ། །སྦྱེས་
 རྣམ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྟག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རུས་པས་ན་
 གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་བག་ཆགས་ནི་རིགས་
 མཐུན་པའི་བག་ཆགས་སོ། །རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 ཡང་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཤེས་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མས་རང་འབྲེའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་
 པའི་རུས་པ་རང་འགག་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་
 བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བས་ན་མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་ལ་སྟོན་པོར་སྒྲིལ་བ་ནི་

སྒྲོང་སྒྲོང་མིག་ཤེས་སྒྲུ་མས་བཞག་པའི་བང་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི་
 རྟོག་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་
 ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་
 པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོང་བའི་སྤྱིར་བག་ཆགས་དེའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འོ་ན་
 རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲོང་བའང་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཤར་བ་དང་བག་
 ཆགས་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱེས་པ་མི་འདྲའོ། །རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་
 ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ནི་རྒྱུན་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུ་དུ་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྒྲོང་
 བ་ལ་ཡང་སྒྲོང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་
 དབང་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མིང་དང་བདམས་བཞག་
 པ་ཅམ་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མིང་དང་བདམས་སྒྲོན་ས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་རྟོག་བརྟགས་
 འབའ་ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྒྲོང་བའི་དོན་ལ་
 ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ཡང་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྟོག་
 པའང་སོ་སོ་བ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཞེན་ཚུལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མིན་

ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲར་བཤད་པ་དག་གིས་ཤེས་ཅུས་མེད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་
བརྟུལ་བའི་ངོར་སྒྲར་ཡང་བསྐྱས་ནས་སྒྲས་སོ། །བརྟུལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱད་ཀྱི་
དབང་ཤེས་ལའང་སྒྲར་ཚུལ་བརྟུལ་བྱང་བ་དང་བྱང་བར་མེད་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་
ནའང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲར་ཚུལ་ལྟར་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཡང་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
སྒྲ་སྤྱི་མ་ཤར་བས་སྒྲར་ཚུལ་ལྟར་ཀྱི་བརྟུལ་སྒྲོར་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་བྱང་
བར་རོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ངོས་བཟུང་བ།

དེ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱང་བར་ཀྱི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲར་བའི་སྒྲར་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཞེན་
པའི་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐེག་བསྐྱས་
ལས།

མིང་གི་སྒྲ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་
ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ལྟོ་སྒྲིབ་བ་བྱམ་པའི་
ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་པ་བརྟུལ་གཏན་མི་སྒྲོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སྒྲོ་སྒྲིབ་
བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྟོ་སྤྱིར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྤྱིར་བ་བད་ལ་མི་སྟོས་
 པར་སྤྱིར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྟོ་སྤྱིར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་ལ་དུའང་སྟོ་སྤྱིར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་ནས་འདི་བྱམ་
 པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྤྱིར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འབྱེད་
 སྟོ་སྤྱིར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དེ་དེའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་ལོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱིས་བྱ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་
 དང་གོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ་མིང་དེ་དག་སྤྱིས་
 བྱ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱིས་བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་
 འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྤྱིས་
 བྱ་གཅིག་བྱ་དེ་མིང་དུ་མ་ལྟར་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་
 གྲུང་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྱིར་བྱེད་འཕེན་ནོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། སྤྱིས་བྱ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་
 འཇུག་པའི་ཆོའང་དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འཇུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་
 དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་སྤྱིས་བྱ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་འབྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །

མདོ་སྤྱིར་བ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྱིར་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་
 མཆན་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བད་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་མིང་གི་སྟོ་སྤྱིར་བའི་

སྟོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོ་སྟོར་བ་བྱམ་པའི་མིང་འདྲུག་པའི་གཞིར་
 སྒྲང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ལ་དེའི་སྟོན་མེད་ཅེས་སྒྲ་
 ཡང་། རྣམ་རིག་པས་དེ་འདྲའི་བྱད་པར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པར་རིགས་པ་དེ་དག་
 གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་བྱུབ་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམ་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙམ་གང་ལ་འདྲུག་པའི་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུབ་
 ཅིང་། དེ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙམ་གྱི་གཞི་ལམ་གནས་སུ་བྱུར་བ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་
 ལ། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྒྲང་བ་ན་སྟོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྟོན་པོ་འོ།
 ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙམ་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྒྲང་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྟོང་བའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྒྲང་བ་
 ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙམ་གྱི་གཞིར་སྒྲང་བ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྟོ་སོགས་སྒྲང་བ་ན་གཉིས་སྒྲང་དང་བཅས་པས་
 སྒྲང་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྟོང་བའི་རང་རིག་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྒྲང་རྒྱབ་པའི་སྟོ་
 ནས་སྟོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་
ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མ་ཤེས་ལ། རྣམ་
རིག་པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་དང་བརྟུལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་འཇོག་ཤེས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟུལ་བཞག་ཙམ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་འཇོག་མི་ཤེས་པས་དེ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་འདོད་དོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
འཛོག་ཤེས་པས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
ལས་འོན་ཀྱང་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
མི་རྒྱུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། །དོན་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཉོག་
པའི་ཞེན་གཞི་དང་བཅས་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བ་
ཞིགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཆད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་
མཆོན་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆད་
མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའང་དོན་སྒྲ་གཉིས་དབང་
ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད།
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་
རང་མཆོན་དུ་མི་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་ལ་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་
བའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་བྱུན་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མི་སྲིད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་
བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཙམ་པ་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཆད་མ་པ་
ལ་སྐབས་དེར་གྲགས་པའི་རང་མཆོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པའང་མིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་རྣམ་རིག་པས་དོན་དེ་ཉིད་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་དང་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པ་གཉི་གར་འདོད་དོ། །ཞེས་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པས་མིང་

དང་བཅས་བཞག་པ་ཅམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་མ་ཐག་
 བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུང་དེའི་དོན་དེ་གཉིས་གང་དུའང་དོགས་
 པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཅུ་འདོགས་
 པའི་གནས་སུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་
 ཞེས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་མདོ་སྡེ་པ་རང་ལ་
 གྲགས་པའི་རང་མཆོན་དེ་ལ་མི་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་
 མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པས། དེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་
 སྤྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཆོན་མིན་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་ལ། འོན་
 ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་ནམ་མཁའ་རང་གི་
 གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་ནམ་
 མཁའ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་སོ། །ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་སོགས་
 ནམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་
 ནམ་མཁའ་དང་མྱང་འདས་སོགས་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་
 པར་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་རང་མཆོན་གྱི་མིང་མ་
 བཏགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལ་རང་མཆོན་གྱི་དོན་
 ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འདི་ཏྟགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་
 དོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདིས་
 ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་ནམ་མཁའི་ཀྱི་

བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་ཉོག་གི་
 ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞིགས་པ་ན། རྫོང་བྱེད་གྱི་
 མིང་དང་བརྫོང་བྱེད་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྫོང་བྱེད་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ལྟ་བུར་སྤང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་གྱི་ཉོག་པ་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་བུ་ཞེན་
 པའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཇིན་པའི་འཇིན་སྤངས་མ་འཁྱུལ་བ་ཡང་མེད་དོ།
 ལྟམ་ནས་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ལ་འཇུག་པར་
 ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སློ་འདོགས་འདི་ཞིགས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཇིན་རྣམས་གཞན་ཡང་འབད་མེད་དུ་
 ཞིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་
 པའི་གཞིའམ་གནས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་
 ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཞིགས་པ་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་གྱི་
 སྤང་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པའང་ཞིགས་པས་དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་
 འཁྱུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་གཟུང་དོན་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྦྱེས་
 པ་ཞིགས་པས་སྤྱི་སོགས་རྣམས་རང་སྤང་མཁན་གྱི་དབང་ཤེས་ལས་རྣམས་
 གཞན་དུ་ཡོད་པའང་ཞིགས་སོ། །འདི་འདྲ་བའི་སློ་འདོགས་གྱི་མཐའ་འགོག་
 ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 བརྟགས་ལ་དགོངས་པར་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་དུ་སྦྱ་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་
 དོན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་སོགས་རྟོག་ལྟན་ལ་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་
 ལོག་རྟོག་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྐྱར་ཏེ་འཆད་དགོས་པ་མང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འོ། །ཞེས་པའི་མིང་གི་
 གནས་སུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་
 མཁའ་ཡང་མ་མཐོང་ན་ནམ་མཁའི་མིང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་
 གསུངས་སོ། ཞེས་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་དེ་འདྲི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འདི་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་
 ཐོར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་མི་སྤྱད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཐེག་བསྐྱུས་དང་བརྒྱད་
 ལྟོང་དོན་བསྐྱུར་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་
 འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་སྟོགས་
 གྱུར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་འདོགས་
 པའི་གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། མཆན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །མཆན་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་

བྱུང་བ། དབྱེན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་བུ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ལྟ་
བུ་མ་དག་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །ཀྱན་བརྟགས་ནི་གདགས་གཞི་གཙོ་བོར་
གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ། མཆོན་གཞི་ནི་སྐྱེ་
མཆོན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་དག་གི་མང་པོ་
ཞིག་མིང་དང་བདས་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་རྟག་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་རྟག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཙམ་ཀྱིས་སྟོ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
བའང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཀྱིས་
ཀྱང་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་མཆོན་ཡིན་པས་ཀྱན་
བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རྟོག་
པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གང་ཞིག་སྟོ་འབྲུལ་བའི་དོན་བྱུང་བ། དབྱེན་གཟུགས་
སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་གངས་པའི་
ཀྱན་བརྟགས་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་
བརྟགས་སོ། །

ཡོངས་བྱུང་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་
བརྟགས་པ་ལྟར་བྱུང་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
དོ། །དབྱེན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བྱ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་
མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་མ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་བཏགས་པ་བ་དང་གཞན་
དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
ལ་གཞན་དབང་སྒྲུང་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་པ་ལ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་མོད་ཀྱི་ཏ་ཅང་ཡི་གེ་
མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གང་དུའང་། །

ལུང་བསྟན་མ་རྒྱས་ཟབ་བའི་གནས། །

དགོངས་དོན་རིན་ཆེན་གཏེར་སྤྱེ་ནས། །

འདི་ལྷས་དགྲེས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱས། །

དགོངས་དོན་ལོག་བཤད་དེ་འགོག་དང་། །

ཡིད་གཉིས་གནས་སུ་བསྐྱབས་པ་ལས། །

དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པར། །

ལོག་པའི་སྟོན་པ་མཁས་པས་སྤངས། །

བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ཡང་འདི་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་འདོད་པས་
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་ཤིན་
ཏུ་ཁྱད་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དང་། སྤྱི་མཆན་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་།
ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཆང་ཡོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཆད་ལའང་འཛོག་མཆམས་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས།
རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་
ཙམ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་
གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་། སྟོན་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འཛོག་པ་མིན་
གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འགས་ཆར་བདེན་ཡོད་
མ་བཞག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། རོ་མོ་

ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་
 གྱིས་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་སྟེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་
 བ་ལྟ་བུ་རྣམས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོ་
 རས་བྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འདི་འདྲ་བའི་བྲང་ངེས་དཔྱེད་པའི་གཞིར་
 འོང་དོན་མེད་དེ། ཤམ་ཐབས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པའི་སྟོན་ཚུལ་ནི་
 བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །དེའི་བྱིར་
 གསུང་རབ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཀྱི།
 གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཁུས་པའི་
 མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་རོར་
 བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་
 རས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ་ལན་ལྔའི་ཆུ་རྒྱུ་
 པོས་སྤངས་ཏེ་སྦྱའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་
 གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བས་ཀྱི་ཁུ་བ་རྒྱུ་པོས་
 སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་
 གྱིས་བཙོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་
 སྤངས་ནས་རས་སྒབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་
 སུ་བྲང་སྟེ་ངེ་མ་དང་བལ་བ་ནི་བེ་རྒྱུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་

གྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་
 མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་
 བའི་སེམས་ཅན་སྟོ་བ་སྟེད་པ་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་
 འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙུན་པ་འདོར་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
 པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །
 དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙུན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 འོག་ཏུ་བྱིར་མི་སྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་གཏམ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཁྱུགས་པར་གྱུར་ཅིང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 རིམ་པ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལ་སྦྱིབ་པའི་བྱི་མ་རགས་པ་
 དང་སྤ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་དག་སྟོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་འཁོར་
 ལོ་བ་མ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་
 ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་ཆོས་
 མཐུན་སྟོར་བ་ན། རོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྟོང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་
 སྟོང་བ་ལྟར། གདུལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བྱི་བྱི་མ་སྤ་རགས་གསུམ་སྟོང་

བྱེད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་དད་པར་
བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་
དད་དུ་སྐྱས་པ་དང་ཁས་སྦངས་འགལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
སྟོན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
བསྟན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འགྲེལ་མེད་དོ། །

དེས་ན་མདོ་དེ་ནི་ཁམས་སྐྱོང་བ་ལ་དང་པོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་
ཏྲག་སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་
གཉིས་ཀྱི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་དེ་མ་སྐྱོང་བར་བསྟན་པ་
ཅམ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་
གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེས་མི་འཐད་དེ། དུམ་རྒྱས་པ་ལས། དེའི་ཆོ། ལྟའི་
བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཆེད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏྲོག་གཏོར་ནས་སྐྱད་མཐུན་པར་
འདི་སྐྱད་དུ། གྱེ་བདག་ལ་སོགས་པས་ནི་དེང་འཇམ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་ངོ། ཞེས་སྒྲུས་སོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་ཐལ། དེ་ལས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་ཤེས་ཕྱིན་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་གཉི་ག་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་གཅིག་མདོ་ངེས་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་བསྟན་ཆོད་ལྟར་གྱི་དོན་
 དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཁས་
 གྲུངས་ནས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་
 པའི་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱང་
 དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུང་བ་
 རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། ར་ཐོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་བྲེང་བ་ལ་པན་
 པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་གཟུངས་གྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་
 དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། བྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ངེས་པའི་
 དོན་ཏེ་ཞེས་སྒྲུ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་
 ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དི་ལྟར་མི་མཚུངས་ཞེ་
 བ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་

གསུམ་དུ་བཤད་ལ། སྤྱི་མ་འདི་དག་གིས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཔལ་སྤང་གི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དག་
བཙེམ་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་
ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་བཙས་ཀྱི་
སྐབས་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དག་བཙེམ་ལྷག་བཙས་ཀྱི་ལུས་ནི་སྦྱོར་བ་སྤྱི་མའི་
ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་དག་བཙེམ་པ་ལ་བྱ་
དགོས་ལ། ལྷག་མེད་ཐོབ་པའི་དག་བཙེམ་ལུས་ལེན་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མདོ་དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་བ་
སོགས་ལས་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསལ་བར་
བཤད་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། སྤྱིར་
པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེ་ནི། རྒྱུད་ཟེ་ཅ་
འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ན་
སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བྱང་དོན་དང་ངས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་
དགོས་ཀྱི། ཀྱན་རྫོབ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངས་དོན་དུ་བྱར་
མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལས་
མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བརྟགས་ལ་དགོངས་པར་

བཤད་ལ། གུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་མདོ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་
 ལས་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བད་
 པ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ངེས་པའི་
 དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྟེ་
 དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱིས་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་
 བཛྲོད་བྱིན་ཏོ། །

འཕགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་བྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ།

གཉིས་པ་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་སྟེ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་པའི་འབྲེལ་
 བཤད་དང་། དབུ་མ་སྟོང་བ་རྣམས་ལས། སྟོ་གྲོས་མི་བད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་
 ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྲང་ངེས་འཛོག་པར་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་
 ཉིད་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་
 ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་གང་དག་གུན་རྫོབ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྟེ་གང་དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་

དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ཉིང་དེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ
ས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་བྲག་སྐྱེས་
བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱང་དེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ན། །གང་
ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་སྣ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྫོད་བྱའི་གཙུག་པོར་དངོས་སུ་སྟོན་
པའི་མདོ་ནི་བྱང་དོན་གི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མདོ་དེས་བརྫོད་བྱའི་གཙུག་པོར་
བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་དེས་པར་དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་
གནས་ལུགས་གཞན་ཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་
ཅམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སུ་བརྫོད་བྱའི་གཙུག་
པོར་སྟོན་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱ་མཚན་སྣ་མ་ལས་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། །གནས་
ལུགས་སེམས་པ་ན་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཆོད་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་
སུ་བབྱང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་ཆོལ་
དགོས་པ་སྟོན་པ་ལས་ལོངས་སྟོང་འབྱུང་བར་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་སེམས་པ་ན་ཡང་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཆོད་ལྟར་གབྱང་དུ་མི་
རུང་བར་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །

དེ་ན་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་མ་
དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤའ་བ་གང་ཡིན་པ་
སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་ནི་
འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་
དོ། །

འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།

གཉིས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། འཕགས་པའི་གཞུང་མཛད་ཚུལ་དང་། དེའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འདིས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་སྒྲགས་དང་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉི་ག་ལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་
གསོ་སྦྱད་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། བྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་མདོ་ཀྱན་

ལས་བརྟུས་དང་། རིགས་པས་སྟོན་པ་ལ་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་། ཅ་བ་
 ཞེས་རབ། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཅོད་བསྐྱོག་ཞིབ་མོ་
 རྣམ་འཐག་། རིན་ཆེན་སྤང་བ་རྣམས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་
 དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཅ་བ་ཞེས་རབ་དང་། བདེན་
 དངོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་གཏེ་ཆོག་དོན་བཅུ་
 བྱུག་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་མཛད་ལ་ཅོད་བསྐྱོག་ནི་ཅ་
 ཞེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
 རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་གི་ཆོག་ཀྱང་རང་
 བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་སྟོང་གི་ཆོག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་ལ་
 དེ་ལྟ་ན། ཆོག་དེས་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་
 པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་སོགས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་
 བྱེད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཅོད་པ་ལ། དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་
 འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་ཅོད་བསྐྱོག་གི་གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ཡང་ཅ་ཞེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་
 སྟེ། རབ་བྱེད་དེར། མི་ལམ་ངི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གྲོང་སྐྱུ་མ་ངི་

བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་
གསུངས། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་བའི་ལན་དུ་གཞུང་དེ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་མདོ་ལས་དེ་དག་མང་དུ་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་
སྟོང་ཅམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་དུ། མིང་ཅམ་
ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཉིད་
དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། །

གཞུང་གཞན་གཉིས་ནི་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་རུས་པ་ལྟ་བུ་སྟོན། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་མི་
རུས་པས། །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཡང་མཐར་འཇིག་སྤངས་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །
མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་འཇིག་པས་སྲིད་
པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་
སྤངས་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
སྲིད་པ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཆེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་
 ཞེས་བཞག་གི་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པ་དང་ཟུང་པོ་སྤྱི་མ་མི་སྤྱི་བས་འཛིན་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་
 ཟུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 ཐེག་དམན་གྱི་ཟུང་འདས་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པས་དེ་སྐབས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས།
 མངོན་མཐོའི་སྐབས་བྱེད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པའི་སྟོད་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཟུང་པོའི་བདེན་
 འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟ་བའི་
 ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་། དེ་
 འདྲ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་
 འཆད་དོ། །

དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་སྐབས་ལ་སོགས་
 པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འཛིན་གི་རང་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་

བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་
 རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་
 བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་ལུང་དང་
 རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་
 སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་རྒྱལ་
 བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྩི་སྟོལ་ལེགས་པར་
 བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་
 བཤད་པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་
 མང་དུ་བྱུང་མོད། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོངས་
 འགྲེལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་མདོ་ཅམ་བཟོད་ན། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཐབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་རྣལ་
 འབྱོར་སྟོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་འཕགས་པ་ཉིད་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་རྗེས་འཇུག་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དག་ཡབ་སྐུས་འདི་གཉིས་ལ་
 གཞུང་བྱེ་མའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བེད་རོ། །

འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་
 རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་བྱེ་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 མ་མཛད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཅ་ཤིང་

འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་འཕགས་བ་ཡབ་སྐུ་གི་དགོངས་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
བཀལ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས་ཅ་ཤེས་
འགྲེལ་བ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀལ་བ་
ལ་དགག་བ་མང་དུ་མཛད་དེ། རང་རྒྱུད་གི་སློབ་ཐོག་མར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་སྤྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་བ་རྣམས་ལ་བོད་སྐད་མ་
དག་སྤྱོད་ལ་འཛིན་པའི་དབྱུ་མ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལེགས་ལྷན་གིས་རང་
དགར་བཅུ་མས་པའི་གཞུང་ཅ་བ་དབྱུ་མ་སྤྱོད་པོ་དང་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་
འབར་བ་དང་བཅས་བ་ཡང་མཛད་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐབས་གི་ཆ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་བར་འཆད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པོས་རང་རྒྱུད་གི་གཞུང་དབྱུ་
མ་བདེན་གཉིས་མཛད་དེ། འདི་དང་ལེགས་ལྷན་གཉི་ག་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་
དོན་ཞལ་གིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གིས་མི་བཞེས་པའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་པོ་ཅེང་རང་རིག་
ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབྱུ་མའི་ལུགས་གི་སློབ་ཐོག་
མར་སྤྱོད་ནས་དབྱུ་མ་རྒྱན་མཛད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དབྱུ་མ་སྤྱོད་བ་དང་
སྟོམ་རིམ་གསུམ་དང་། འཕགས་སེང་དང་། སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་
དང་། ཨ་བླ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཚུལ་ཞི་བ་འཆོའི་ལུགས་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་
གྲགས་པས་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སློབ་བཟོད་

པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྦངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་དམིགས་སྤྱད་
 པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་སྟོགས་གཞུང་
 བཙུགས་ནས། ཅ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་
 ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་ལ། རང་དགར་བཙུགས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅ་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་ཅ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ག་
 ལས་འཇིགས་མེད་དང་། དེ་བ་ཤར་མ། གུ་ན་མ་ཏི། གུ་ན་གླི། སྤར་མ་ཏི།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྩ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་
 རབ་སྟོན་མེའི་སྤང་བ་ནི་དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དགར་པོ་རྣམ་
 པར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་སྟུན་རས་གཟིགས་
 བརྒྱལ་ཤུགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །ག་ལས་འཇིགས་མེད་འཕགས་པས་མཛད་
 པའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བོད་མང་པོ་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་
 རྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བཙུན་
 པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། །སྤྱོད་པོ་འབྲང་བ་ཤིན་
 ཏུ་དགོན། །དེ་སྤྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་
 མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་
 རྒྱགས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས་འགྲེལ་བཤད་དེ་མ་གཟིགས་སོ་སྣམ་དུ་དོགས་ན་ནི་རང་ཉིད་
 འེན་ཏུ་སྒྲེན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་དངས་མ་ཐག་པའི་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་བཟད་ཀྱི།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་ཆེ་བ་གྲགས་པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུམ་
 ཀའི་འགྲེལ་པས་རྩ་ཤེརི་གཞུང་གི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སློབ་དཔོན་དང་མི་མ་སྤུན་
 པའི་ལོག་པར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲེལ་བ་དེར་ནི་མཆོད་
 བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགག་པ་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས།

དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་ལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་
 ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་
 ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ། དེའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་
 བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ལ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་མེད་པར་བྱུང་བར་བཤད་ནས། དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྤོང་བའི་རྩོད་པ། རྐྱེན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །ཅེས་སོགས་རྟག་པ་བཞི་
 དང་། དེའི་ལན་དུ། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་རྟག་པ་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བཞི་པོ་དེས་དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱུན་ལྡན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་ཅིང་རྒྱུན་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལའང་བྱ་བ་ལྡན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཀག་པར་བྱས་
 པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་གོ་རིམས་འཆད་ཚུལ་འབྲེལ་པ་གཞན་
 གསུམ་ཀ་དང་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་
 ར་ཆེས་མང་ཞིང་། གཞུང་རིགས་པ་སྤྱལ་རྟོགས་དཀའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ནི་
 ཆོག་པ་བཅད་ལྟག་པར་བཏང་ཅམ་ལས་ཅིའང་མ་བཤད་པའང་མང་བར་
 སྒྲུང་རོ། །

འདི་རང་འབྲེལ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་
 བཤད་པའི་ཆའང་སྒྲངས་པ་ཚུན་ཆད་ཡི་གེར་བཀོད་ཅིང་འཕགས་པའི་
 གཞུང་ཚོད་བསྒྲོག་གི་རང་འབྲེལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ལུང་ཡང་བྲངས་པ་
 མང་བ་ལ་རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལུར་ཅམ་ཡང་མ་སྟོས་པས་རང་འབྲེལ་དུ་མི་
 བཞེད་པར་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་བའི་གཞུང་
 དང་འབྲེལ་པ་སོགས་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོར་ལའང་ཞིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དེ་འདྲ་
 འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་
 འདུག་པ་ལྟར་འདིའང་དེ་དག་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
 དཔྱོད་པར་འབྲེལ་བཤད་གང་ཡང་བྱུང་བ་རེའི་ཆོག་ཅམ་རེ་མཐོང་བས་
 ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལས་ཀྱང་རྩལ་པོར་མཆོན་པ་ལས་
 གཞན་དུ་བརྟག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འཕགས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་

དངོས་སྟོབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་
 ཅིག་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སྟོབ་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་
 བཟོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་མོད་ཀྱི། རྗེ་རིན་
 བོ་ཆེ་འགོས་ལ་པར་མི་དཔྱེད་པར་འགྲེལ་བ་ཤད་གང་ཡང་རུང་བ་དེའི་ཆོག་
 ཅམ་རེ་མཐོང་བས་ཡིད་ཉོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལས་ཀྱང་རྩལ་
 པོར་མཆོན་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྟག་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་ཆེ་བ་གྲགས་པ་
 འཕགས་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ན། བོད་
 ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སྟོབ་མ་ཡིན་
 པའི་ལུགས་སུ་བཟོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་
 མོད་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་སྒྲ་མ་དག་འཕགས་
 པའི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མར་བཞེད་པ་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་
 ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས། སྐུ་སྐུབ་སྟོབ་མ་ཆེ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་
 དག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཅེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་སྐུ་སྐུབ་ལས་
 ཉིད་པ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་བརྟུང་དེ་ཆེ་བ་གྲགས་
 པས་རིམ་བཞིན་བཤད། ཅེས་དང་། པརྟེ་ཏ་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་
 ནི་དཔལ་ལྷན་སྐུ་སྐུབ་ལས་ཉིད་པ་ཞེས་བྲ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྐུ་
 སྐུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བསྟན་ཀྱི་བརྒྱུད་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་དང་། བམ་བེ་སྐྱ་གཅན་འཇིན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་སྐུ་

ར་ཏ་པས་སྐྱ་སྐྱབ་ལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ལ་བཤད་པའི་
 ཚུལ་ཡང་སྟོན་མ་རབ་གསལ་ལས། ཀོང་ཀ་ནའི་གྲོང་སྤུ། །དཔལ་གྱི་རི་
 བོའི་ཆེ་མོར་ནི། །སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ། །དང་པོར་དེ་ལ་གནས་
 བྱས་ནས། །མི་དང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་མཚུངས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 གསུངས་པ། །སྐྱ་གཙན་ཟེན་གྱི་ཞལ་སྤྲན་ས། །ས་སྟེངས་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་
 ཅིག །བརྟེས་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོས་པས། །ས་
 ཐོབ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བཙོན། །དཔལ་ལྡན་སྐྱ་སྐྱབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་
 དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི། །ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །འདུས་པའི་རྒྱ་
 མཆོའི་པ་རོལ་བྱིན། །ཆེ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་
 ལ། མཁས་པ་བེ་ཁྲོ་ག་རའི་སྟོབ་མ་བརྟེན་ཏུ་ཀུ་མ་རས་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་
 བེ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྤྲན་གྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་
 ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྟོན་པ་བ་དང་། རྒྱ་རོ་བ་དང་། མངའ་བདག་
 མི་ཏི་བ་དང་ཨ་བྱ་ཀ་ར་དང་། ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྦྱི་
 དང་། ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་། ཀུ་སྤྲ་ར་དང་།
 ཀུ་ལ་རྟ་ར་དང་། ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ར་ཁྲི་ཏ་དང་། ལི་ལ་བརྟ་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་
 ཆེ་བའི་ཞབས་ལ་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཇིན་
 ལ། ཨ་བྱ་སོགས་ལྟ་བུ་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཆེ་བའི་ཞབས་ལ་མི་
 མཐུན་པའི་བསམ་པས་འགོག་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཛད་ཅིང་། ལྟ་བུ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་ཡང་འཇུག་པའི་གཞུང་ཅི་རིགས་པ་ཁུངས་སུ་
འབྲེན་པར་སྒྲུབ་ལ། མི་ཉི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི་སྤྱ་སྤྱོད་
དང་སྒྲ་བའི་ཕྱགས་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པར་བཤད་
དོ། །

དེ་བས་ན་སྒྲ་བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ལ་གློ་ལ་བའི་སྒྲོ་བས་པ་ཆ་ཙམ་
ཡང་མི་རྒྱས་པར་གྲུབ་ཆེན་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་གཟུང་ནས། དེ་དག་
གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་འགོག་པར་སྒྲ་བའི་སྒྲོན་པོ་འཛིག་
ཉེན་པ་རོལ་སྤངས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ཕྱགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་སྒྲོག་ཙམ་
ཡང་མ་བྱས་པར་སྤག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་བརྗོལ་གཏམ་བྱུང་
རྒྱལ་དུ་སྤྲོ་བ། བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ནག་པོའི་
སྒྲོགས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷས་ཡིད་བསྐྱར་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་
དག་གི་གཏམ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་
གིས་ན་བ་དག་པ་པར་བྱོས་ཤིག །

སྒྲོན་པོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་
ཀྱང་བཀག་པས་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་བཀག་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་འཆར་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ།
ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། མ་བསད་པ་དང་པ་བསད་པ་སྤྲ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་
ལས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལའང་མཆར་ཆེ་རྒྱ་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲོས་ལ་
དམ་པས་སྒྲ་བ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག སྤྲ་བྱུང་བ་ལ་སྤྲ་ཆོགས་
པ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་ཅོད་མེད་ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་མན་ལུང་གྲུ་

རུས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རལ་
 གིས་ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱར། རང་གིས་རྣམ་འབྱེལ་དང་མ་ཐུན་
 བར་འཆད་མ་ཞེས་པ་གང་བྱུང་དུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་
 དོན་ཅོར་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་དགག་པ་བྱས་ལ། བོད་སྤྲེལ་མ་མཁས་པར་
 གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་པར་སྤྱན་འཆད་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་ཡང་
 མདོ་དང་མ་མ་ཐུན་པའི་སྟོན་བཟོད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་གིས་པ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་འབྲུ་བའི་
 བབ་ཆོལ་སྟོས་མི་འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྐྱས་པ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སྤྱི་བདོལ་སྤྱི་བའི་ཆེ་གྲོགས་སུ་བཅའ་བར་
 བྱ་བ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱགས་པའི་རིགས་པ་དོ་སོར་མ་བྱེད་ཅིག ཁ་ཅིག་ཆེ་བ་
 གྲགས་པ་ཅོད་ལྡན་ཀྱི་པཎྜི་ཏར་བྱས་ནས་རྒྱ་རོ་པ་རྫོགས་ལྡན་ཀྱི་པཎྜི་ཏའོ།
 ཞེས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་རོ་པས་སྟོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། རྐྱུ་སྐྱབ་
 མན་དག་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།

སྟོབ་དཔོན་རྐྱུ་སྐྱབ་འཕགས་པ་སྟེ། །སྤྱི་བྱང་ཆུབ་ལྷ་ཀྱ་བཤེས། །ཆེ་
 བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་བའི། །མན་དག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་གིས་
 བཀྱིས། ཞེས་རྒྱ་རོ་པ་རང་གིས་ཆེ་བའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་རྣམས་
 མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱས་པའོ། །ཆེ་བ་གྲགས་པ་སྤྲགས་ལ་མ་
 རྒྱགས་གོང་ངེས་དོན་མ་གོ་བར་སྤྲགས་ལ་རྒྱགས་ནས་ངེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་སྤྱི་བའི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་ཀྱིས་མཁས་པ་དག་དོ་ཆ་བར་
 བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་འབྱེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། སེམས་

ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་འགའ་ཞིག་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

འདིར་གསུངས་པ། ལྷུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་
རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་དེ་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྩོན་དང་བདེན་
པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་
ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པ་
མི་འགལ་བའི་ཚུལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་དབུ་མའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་
བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་པར།
རང་ཉིད་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་རང་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་བཞིན་དུ་ཤིང་ཏྲ་
ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། བཤེད་པ་ལ་འཛོམ་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །

རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དག་ནི་དགག་ཡུལ་དང་
དགག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། སྟོ་གྲོས་ཆེས་
ཆེར་གཟུབ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟོའི་ཆོད་ཟིན་པས། རང་དང་མི་མཐུན་
པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་དག་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་རིངས་
པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཤུགས་པས་རང་གི་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་
འཕགས་པ་སྟེ་སྟེ་བ་དབུ་མ་བར་བྱས་ནས་མི་འགོག་གི། །སྟེ་སྟེ་བ་དང་ཐོགས་

མེད་གཉི་ག་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་མ་ཐུན་པར་སེམས་ཅམ་རྒྱན་དུ་བཞད་ལ།
 སྟོན་གྱི་གནས་བརྟན་ཆོས་སྟོང་ལྟ་བུའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྐྱ་
 སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ལྟ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བྱས་ནས་བཞི་
 བརྒྱ་པ་ཡང་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བར་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་བའི་
 འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཤུཌི་པས། འཕགས་སེང་སོགས་ནི་
 དངོས་སུ་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་འགོག་ལ། ཨ་ཟུ་ཀར་ལ་སོགས་པས་ནི་སེང་
 བཟང་དངོས་སུ་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་འགོག་ཀྱང་འཕགས་གྲོལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 གོལ་བར་མི་བྱས་ཤིང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷ་བའི་
 ལུང་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་བྲགས་པ་དང་ཞི་བ་ལྟ་གཉིས་
 ལ་ནི་མཆན་ནས་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་འགོག་པའི་རྒྱ་གར་བ་སུའང་མེད་
 ཅིང་། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པ་མེད་
 ངོ། །འོན་ཀྱང་ཐོད་སྐྱོན་པོ་དག་གི་དགག་ཡུལ་ནི་ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་
 བཀྱར་དང་འཁོར་འདུ་བ་སོགས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་ལུས་ལ་
 དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་བྱེད་མི་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མཆན་
 ནས་སྟོས་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡ་མི་ང་བར་སྒྲུང་ལ། དགག་བྱ་དེ་དག་
 འབྱུང་བར་མཐོང་ན་བྲིམ་པ་དག་གི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་མི་ཆ་
 བར་སྒྲུང་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་རིང་དུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབྱ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། སྒྲ་
མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དབྱ་མ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲ་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་
པར་འདོད་པ་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་སྟོང་ཆོགས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་
འདོད་པ་ནི་བ་འཆོ་དང་འཕགས་སེང་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་སྒྲའོ། །དེ་ལ་རྩོག་
ལོའི་སྒྲིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་སྔོངས་པ་རོ་
མཆར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། ཞེས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མད་དེ། སྒྲ་སྟོང་
ཆོགས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་དོན་དམ་བདེན་
པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་མེད་ལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
ན་གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པས་མི་
སྟོང་བའི་ཆོས་མི་སྤྱིད་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཅུ་ལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྒྲ་
ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་བྱ་སོགས་
དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བདེན་མེད་ཆོགས་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ནི། དགག་བྱ་བདེན་
གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས། དོན་དམ་པ་ཞེས་
བཏགས་པ་ཡིན་པར་དབྱ་མ་རྒྱན་དང་དབྱ་མ་སྒྲ་བ་གཉི་ག་ལས་བཤད་
པའི་སྤྱིར་ནི་འཆོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་

པར་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་དང་ཡེ་ཤེས་སྣང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་
ཁས་ལེན་ཅིང་སྒྲོ་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཐ་སྙད་དུ་འང་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་རྩལ་སུ་བྱུང་བར་འདོད་པས་ཐ་སྙད་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཅན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སུ་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་བ་སུ་དང་ཡང་མི་བསྐྱུན་ཀྱི།
འཛིག་རྟེན་པ་དང་སྒྲོ་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ཡང་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གྲགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གེ་
བྲག་སྐྱབ་བ་རང་མཐུན་པར་འཛོག་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་
དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ་ཁས་སོ། །

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་གཉི་ག་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་
ལེན་པ་སོགས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་
མཐུན་པས་མཐུན་ཟླ་གྲགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གེ་
བྲག་སྐྱབ་བ་རང་མཐུན་པར་འཛོག་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་
དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་

གསུམ་ཁས་སོ། །ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་གཉི་ག་ཡང་ཐ་
 སྣང་གི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྣང་དུ་
 ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་དང་།
 རྟོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་པར་འཛོག་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་
 གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་
 བསྐྱུན་པར་སྦྲ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་གང་ལ་འདོད། སོ་སྦྱེ་ཅམ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 པར་བྱས། འཕགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱས་པའམ། འོན་ཏེ་
 གྲུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པའི་སྦྱེ་བོ་རང་དགའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་པར་
 བྱས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སོ་སྦྱེའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་གང་དང་
 ཡང་མི་བསྐྱུན་ཏེ། སོ་སྦྱེའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པ་མི་སྲིད་བར་བཞེད་
 པའི་སྒྲིབ་རོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་གང་
 བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྣང་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སློ་ནས་
 མི་བྱེད་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཐ་སྣང་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་འཛོག་
 པས་དེའི་སྒྲིབ་སོ་སྦྱེ་དང་མཐུན་པར་སྦྲའོ། ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཁོ་པོ་
 ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སོ་སྦྱེ་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
 སློབ་པ་དག་གི་ཐ་སྣང་དཔྱོད་པའི་སློ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱིས་ཐ་སྣང་གི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་
 ལ་སློ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པ་དང་བསྐྱུན་པར་སྦྲ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་
 མཆོན་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སློ་ནས་བྱ་བྱེད་འཛོག་པ་དང་། རང་

རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་
འཛོག་ཚུལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་པལ་ཆེ་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་པ་
སྟོགས་པ་སྤྲོས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བོད་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་
དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་འཛོག་གོ། །ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། གྱེ་བྲག་སྐྱ་
བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་དག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་
ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་གྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྦྱང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་
སྤྱིར་དང་། གྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཐལ་
འགྱུར་བ་སྤྱི་དོན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། རྩལ་སྤྱན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་
མེད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཅམ་ཞིག་
མཚུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་རང་
མཆོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་བྱག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་སློབ་རྣམ་
བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་གྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སློབ་ལྷལ་གྱི་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་གང་
འདོད་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། ། ཞེས་སྐྱ་

བ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྤྱོད་གས་པའི་གཏམ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱི་ཁ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྦྱས་པ་དེ་ཉིད་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སྦྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་
 བཅས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་
 པར་སྦྱས་པ་དེ་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ། ལྷན་དུ་སེམས་པ་
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་
 གྱེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་སྤྱི་ཁ་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་གཞན་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའོ། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱི་ཁ་རོ། །

གསུམ་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།
 དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་
 རང་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།
 སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་
 འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ལྟའོ། །

དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ངོས་མ་ཟིན་
 པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་

བཤའ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཐོག་མར་དེས་
 དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་དེ་དགག་པའི་དགག་པའི་སྤྱི་མི་
 འཆར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །
 དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཇིན་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤའ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་
 བྱའི་ཆ་ད་ལེགས་པར་མ་བེན་ན། ཡང་ན་དགག་མི་དགོས་པ་ཡང་བཀག་
 པས་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དགག་དགོས་
 པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་མ་ཞེས་པས་ལེགས་པས། བདེན་འཇིན་འགའ་ཞིག་གི་
 འཇིན་སྟངས་ལ་གཞོན་པ་མ་མཐོང་བར་ལྟག་མ་ལུས་ཏེ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་
 མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱ་དོས་འཇིན་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱབ་
 ཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་པལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། དབུ་
 མ་པའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། རིགས་པས་

བརྟགས་ན་དབྱུང་བཅོད་པའི་ཆོས་ཡོད་དམ་ཅེད། ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་
ལོ། །མེད་ན་རིགས་པས་མི་ཁྲིགས་པ་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉི་ག་མིན། །གཉི་གའི་བདག་ཉིད་
མིན་པ་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་ཉིད་དབྱུང་པ་ཡིས་
རིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་ཡོད་མེད་
གཉི་ག་གཉི་ག་མིན་པའི་ཐུ་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་བཞིར་མ་
འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་
ནོ། །

དེས་ན། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་
མིན། །ཅེས་པ་དང་། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་དན་འགྲོར་
འགྲོ། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་
རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་སྒྲིབ་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ།
མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །
མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པའི་མཐར། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་
མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །དེ་སྒྲིབ་གཉིས་གའི་མཐའ་ནི་ཡོངས་
སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབྱུས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་

དབུས་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་དང་།

ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
པར་འགྱུར། །སྟོང་མིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
ཅེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གང་དུ་གཟུང་ཡང་
དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པར་སྒྲུ། དང་པོ་ལྟར་ན།
རིགས་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་
མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་ཁས་ལེན་པ་གང་
ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་གཟིགས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།

ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །སྒྲེ་
དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་
ན། །འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །
གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་བའི་ཚུལ་བདག་གཞན་གཉི་ག་རྒྱ་མེད་ལས་
སྒྲེ་བའི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཆོན་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་དངོས་སྒྲེ་བ་
རྣམས་འགོག་པ་ན་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་འགོག་པ་འགལ་ཞིང་།

ཆོད་ན་བཞི་པོ་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་གཉིས་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་དང་། འདྲུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །
བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཅེས་མཐའ་
བཞི་ལས། སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པ་ལྟར་
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྤྱིར་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས།གང་ཞིག་རྒྱུན་
ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་
རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་
པར་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་
པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་
པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཤིང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་སྤྱིར། འདོད་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་མི་བྱང་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་
བརྟོན་ཆོས་ལ་བརྟོན་པ་དང་། ཆོག་ལ་མི་བརྟོན་དོན་ལ་བརྟོན་པ་དང་། བྱང་
དོན་ལ་མི་བརྟོན་ངེས་དོན་ལ་བརྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་བརྟོན་ཡེ་ཤེས་
ལ་བརྟོན་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བརྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདི་བསྒྲིག་སྟེ་སྤྱི་
རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད།

དོན་དམ་ངེས་དོན་ལ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་ལ་
མི་བརྟོན་དང་དོན་ལ་བརྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་པའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། ཡེ་ཤེས་མ་འབྱུང་བའི་ངོར་
མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བརྟོན་རྣམ་ཤེས་ལ་
བརྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཁ་
ཅིག་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་
ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲ་ཞིང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་
པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་ཅེས་ངེས་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པའི་གོ་ཆོད། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་
གི་འང་བྱུང་པར་མ་སྒྲར་བར་འདྲི་ན། བདེན་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཡོད་པ་
ཡུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བསྟན་པ་དང་རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་
སྒྲ་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལྷགས་ངེས་
རི་ལྟར་བཀག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དག་བ་འདི་ཡིས་སྒྲེ་བོ་ཀུན། །
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱུང་བ། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་

གྱི་རིགས་ཅན་ནམས་གྱི་དོན་དུ་གཉིས་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་སྐྱོད་དང་
གཟུགས་སྐྱོ་གཉིས་བྱུང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་པའི་ཐབས་
ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་
གསོག་པ་ལ་ནི། གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་བདེན་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་
ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱ་སོ་སོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བ་མ་
འཆོལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྟེན་པ་
ཞིག་མེད་ན་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་སྤྱིང་ནས་གྲུས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ལས་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་
གཏིང་ནས་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆོས་གང་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་ངེས་པ་རྟེན་པ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཆོགས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་སོགས་འདོད་ཀྱང་གསོག་མི་རུས་ཏེ། སྤྱིང་བ་
ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་
གསོག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་
རུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁེགས་པ་གཉིས་འགལ་
མེད་དུ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་སོག་པར་རུས་པའི་
གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་ཁས་སྦྱངས་མེད་

པར་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་པ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་རིང་ལ་ཚོགས་གསོག་
 ཚུལ་ཡང་དེ་འབྲེལ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
 གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ངས་པ་རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ངས་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དངོས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཇོག་
 མ་ཞེས་པར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་དེ་ནས་
 ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་པར་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ན་
 ནི་ཡུལ་རང་སྟོངས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། ཞེས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉི་ག་ལས་ཉམས་
 པས་ལྟ་བ་དེ་མ་བོར་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྟ་ཞོག་ཐར་པའང་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་མེད་པས།

འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་

མེད་དེ། །དེ་དག་ཀྱང་རྫོག་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་
ལ་ཐར་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བྱ་
བྱེད་འཐད་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ལྟ་བུ་མ་ཐོར་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་
གསུམ་གང་གི་འང་འཕགས་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བསྟན་པ་སྤྱིར་ཡངས་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་
དཔྱད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་གིས་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་
གཏད་ཐམས་ཅད་བཞིག་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རུང་བད་ཀྱང་མེད་
པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་མི་
འགལ་བར་མ་བད་ཀྱི། བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་
བཞག་ཏུ་རུང་བར་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ། རྟོལ་བ་གཞན་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མི་
འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་དེ་
ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་གཙུག་ཐོར་བྱས་ནས་
ངེས་པ་བྱངས་པས། བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་བད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
ཕན་ཚུལ་ངེས་པ་འབྲེན་པའི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས། ངེས་པ་སྤྲོད་མེད་པ་དེ་
འབྲེན་པའི་རྒྱང་འཁྱགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་གཉིས་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་

གཟིངས་ལ་ཞོན་ཏེ། སྐྱ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིང་དུ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྱེན་པར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་འདིས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་ལ་
ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མཐད་དུ་བྱུང་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་
འབྲེལ་མི་འགལ་བར་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་སྐྱ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྐྱགས་པ་མཛད་དེ། རི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་
འབྲུང་དག། དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་
མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་
ཆོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཐུགས་དེས་རི་ལྟར་བཀག་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ཆོས་
ཀྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཡང་བྱིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གོང་དུ་
རི་སྐད་བཟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཛོག་པ་འཐད་པ་དེ་བྱང་
ཆོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་པ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པར་སྐྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་
སྤྱིར་བྱིད་ལྟར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བ་
བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བསྒྲོག་ནས་སྐྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལྟ་ངན་བ་བ་མཐའ་གཅོད་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་དགག་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་བྱབ་པ་

འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མིན་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་
རྟེན་འབྲེལ་མིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དངོས་སྒྲིབ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བྱ་བྲེད་མི་འཐད་པར་བསམས་ཏེ།
གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་
པའི་བདེན་བཞི་པོ་རྣམས། །སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ཐལ་བ་བརྒྱད་མ་རྣམས་འཕངས་པ་ལ་སྟོང་ལྟར་ན་འདོད་ལན་གདབ་པར་
རིགས་པ་ལ། འཕགས་པ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །
འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །
སྟོང་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་རྣམས་པར་ལ་
བརྒྱུག་སྟེ་འཕངས་ནས་བྱུང་བ་འགལ་བའི་ལན་བཏབ་ལ། རྟོགས་གཉི་གས་
ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་གང་ཡང་
བཞག་ས་མེད་པ་དེ་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྒྲིབ་ཆེན་པོར་བསམས་ཏེ་
ཕན་ཚུན་གཉི་གས་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ། སྟོང་ཅག་གཞན་གྱིས་ཉེས་
པ་མ་བརྗོད་པའི་གོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བྲེད་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་མ་སྒྲིབ་ཞིག །

དེའི་སྒྲིབ་འཕགས་པས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་
ཅད་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཀྟོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། ཀྟོལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་
དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། སྟོང་ཅག་ལྟར་ན། གང་

ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྒྲིག་ནས་སྒྲ་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་རུང་ཅེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་སྒྲ་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
 ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ། ཇི་སྐད་སྒྲས་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་
 ཅག་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
 གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་ལ།
 གང་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྒྲུག་བསྐལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་མི་
 འབྱུང་བ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུག་
 བསྐལ་ཡོད་ན་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་སྒྲུག་བསྐལ་འགོག་པ་དང་
 སྒྲུག་བསྐལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུག་
 བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱ་བ་དང་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡང་རུང་ངོ། །སྒྲུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རུང་ངོ། །འབྲས་བུ་

ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཁྱལ་ས་པ་དག་རྩང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་དང་། ཁྱལ་ས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རྩང་རོ། །འཕགས་པའི་
བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྩང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྩང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་
རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་དུ་
རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩང་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་
འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩང་བར་འགྱུར་རོ།
།དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྩང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རྩང་བར་
འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རྩང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རྩང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་འཐད་
པའི་སྟོན་མེད་པར་མ་བཟོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་དང་།

འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །
ཆོག་ལ་སྟོན་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །དི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་
བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཞེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་བརྗོད་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་
ཁྱལ་ས་ནས་ཁོ་པོ་ཅག་དབུ་མར་ཡང་མི་སྟོབ་པའི་དབུ་མ་པའོ། །ཞེས་རང་ལ་

ཙཱ་ལྷོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་
 རིགས་པས་དབྱེད་བཅོད་མི་བཅོད་བཏགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ནི།
 ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་མ་བཅོད་པ་ལ་ཆོས་དེ་
 དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་དོན་དམ་
 དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་མ་རྟེན་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་
 ཆོས་དེ་མེད་པར་རྟེན་མི་དགོས་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཆད་མ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་མ་གཞལ་བ་ལ་ཆད་མ་དེས་ཆོས་དེ་མེད་པར་གཞལ་བས་མ་ཁྲབ་པའི་
 སྒྲིབ། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཆད་མས་སྤྱོད་མེད་པར་གཞལ་
 བར་ཐལ། སྤྱོད་མིག་ཤེས་ཆད་མས་མ་གཞལ་བའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་
 ཅན། གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆད་མས་མེད་པར་གཞལ་བའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་
 མཛོན་སུམ་ལ་སྒྱུན་པར་ཐལ་ཞིང་། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་
 གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱས་པ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་རིགས་པས་མ་རྟེན་པ་དང་མེད་པར་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། དབྱེད་པས་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་སྐྱམ་བུ་སོགས་
 དང་། ལྟས་སྦྱིན་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་སྐྱ་ཆོགས་
 པ་འདི་རྣམས་ལ། མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙཱ་ལྷོ་ཀྱིས་མ་ཆིམ་པར་མིང་དེ་
 གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་

དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རི་འབྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རང་
 བཞིན་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། རོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་མོ་གཅིག་པའམ་ཐ་
 དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པ་པོའི་
 སློ་ངོར་རྟེན་བྱུང་ན་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ཞིང་
 རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློ་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ལ་སློ་ངོ་དེར་རིགས་
 པ་དེས་རྟེན་པ་ལྟར་རོན་སྟངས་ན་གྲུབ་ན་མིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཏགས་ཀྱང་
 རོན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གཅིག་
 དུ་བྲལ་ལྟ་བུའམ། ཤིང་རྩའི་དཔྱད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་
 རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 པར་རྟེན་ན། དེ་ནི་བྱམ་པ་སོགས་རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་
 བཅའ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་རོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་སོགས་མེད་པར་
 རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་རོན་དམ་མ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་
 སོགས་རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་བཅའ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་བྱམ་པ་
 སོགས་རོན་དམ་པར་མེད་པའི་རོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་སོགས་མེད་
 པའི་རོན་དུ་སོང་བ་གལ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་
 རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟེན་པ་དང་རང་བཞིན་རྟེན་པ་དང་
 རོན་དམ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་
 བཅའ་བ་ན་བྱམ་པ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་རོན་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཡང་

མ་གྲུབ་པ་དེ་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། བྱམ་པའི་དོན་དམ་དང་། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དང་
བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཐུ་བཞིར་བརྟགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་
པ་ནི། ཐུ་གུ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་བས་མེད་པར་སྒྲུས་ཞིང་། མེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུས་པས་ཡོད་པར་སྒྲུས་པ་ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་གཉི་ག་མིན་པར་སྒྲུས་ནས། སྒྲར་ཡང་གཉི་ག་མིན་པ་
མིན། ཞེས་སྒྲུས་པས་གཉི་ག་ཡིན་པར་སྒྲུས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
དེ་དག་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་ཡིན་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བས་སྟོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། འོ་ན་པན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་
དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡིན་
པར་གོ་མི་རུས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བ་
བྱད། འདོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྒྲུ་བ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་
ནས་འགོག་པ་བྱད། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྒྲུ་བ་སུའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
ཀྱང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་བྱུང་པར་ཡེ་མེད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་གང་གི་ཡང་དོན་ལ་ཆང་མས་གཞོད་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཆད་མས་གྲུབ་པ་
ཡང་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཟུར་སྒྲུ་མ་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་མི་སྲིད་པ་བྱད། ཟུར་
གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་

བ་བྱད། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་དངོས་འགའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱོར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 གྲུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། འདོད་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་
 མིན་ཞེས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གྲུ་གྲུ་ཡོད་མེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡིན་ན་གྲུ་གྲུ་ཡིན་མིན་གཉི་
 ག་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་མ་གྲུ་མ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་སོགས་སུ་ཡང་རིགས་པ་ཀུན་ནས་
 མཚུངས་པས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་པའི་ངེས་པ་དངས་ས་གཏན་
 ཅན་མེད་པར་གང་ལའང་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོང་པོར་འཛིན་རིགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཡོད་པར་གཟུང་ན་ཏྲག་
 ལྟར་འགྱུར་ན། དངོས་པོར་གཟུང་བ་དང་གྲུ་གྲུ་ཡིན་པར་གཟུང་བ་སོགས་
 གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལུང་ལས་ཀྱང་བསྟན་མ་བསྟན་མཚུངས་དགོས་ཏེ། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་
 ཡང་མཐའ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་
 མཐའ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་
 ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་བྱེད་
 རིགས་ན། ཟུ་གུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཟུ་གུ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་
 བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པ་སོགས་ཀྱི་གངས་ངེས་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་ཐལ། ཕྱང་གསུམ་ལྗོག་
 པའི་འགལ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆད་
 ལྟར་ཐལ། བདེན་མེད་དུ་གཟུང་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 བདེན་མེད་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་ལྟར་སྒྲ་
 བ། སྒྲོན་མེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་བདེན་མེད་རིགས་པ་རི་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་
 འགོག་པ་སྒྲོས་ཤིག །དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་དང་རང་བཞིན་
 མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱིས་
 གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚོད་བརྒྱུག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བརྒྱུག་
 བ། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྱུབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲོལ་ལས།
 གལ་ཏེ་ཆོག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྤྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྱུ་རས་གཟིགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་ངི་ལྷར་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་དེས་པའི་ལན་དུ། ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་
 དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།།
 ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་གིར་སྟོང་པ་ལྷ་
 བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་
 པ་ཅིག་གསུངས་པ་ལ། བྱིད་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་ལྷར་མི་རུང་ངོ་།།
 ཞེས་བསྒྲིག་སྟེ་མ་སྤྲོ་ཤིག །འོ་ན་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་
 པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱང་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་
 མེད་བལྟ་བ་དག །དེ་སྤྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིག་ །ཅེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ངི་ལྷར་བྱང་ཞེ་ན། ལུང་གི་ཆོག་
 ཅམ་ཞིག་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ། ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་
 པ་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཆ་ཅམ་ཡང་མ་སྟོགས་པ་བྱིད་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་
 བདེན་གྱིས། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་
 པས་སྟོང་པའང་མེད་དོ། །ཞེས་ལུང་དོན་དེ་ལྷར་འཆད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྩ་མེད་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སྤྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པ་ཞིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་བདེན་པར་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དགག་པའི་སྤྱིར་དུ།
 སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཁྱབ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཁེགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱ་
 སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་དེ་བགག་པའི་བདེན་མེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། སྟོང་
 མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རི་ལྟ་བུར་ན་
 ཅིག་ཞོས་ནི། །མེད་པར་གཉིན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ།
 སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྩ་ཞེ་ལས། རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་བུར་དེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་
 སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 འགྲེལ་པ་བྱ་རྒྱ་ལྟ་ལས། །གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
 བཛོད་པ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་

དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་
 ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྒྱུག་རྒྱས་གྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་
 ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དེ་བརྒྱུག་མ་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། ཅི་ཡང་
 མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་དུ་
 གཞུག་པར་ངི་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བྱིད་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་འདི་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་ཅིག་
 ལ་ནོར་སྒྲང་ཅེས་བྲས་པ་ལ། ནོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། ནོར་
 ཅི་འང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྲུས་པ་སྒྱུ་མེན་གྱི་ཅི་འང་མེད་པ་དེ་ནོར་དུ་
 གཟུང་ན་གང་ཟག་དེས་ནོར་མེད་པར་ངེས་སུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་
 ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ནས་རྒྱུག་པར་བྱིད་པ་ཡིན་
 པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་ན་དེའི་བདེན་འཛིན་བརྒྱུག་དཀའ་
 བར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱིད་ལྟར་ན། ནོར་ཅི་འང་མེད་པ་ནོར་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉི་ག་སྒྱུ་མེན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཞེས། དཔེ་དོན་
 སྒྲུར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་
 མང་དུ་སྒྲུས་གྱིས། བྱིད་རང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིགས་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ངི་ལྟར་
 འཆད་ཅེ་ན། སྒྲུར་ལྟར་དངོས་འགའ་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པས་འཛིགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་

དོན་དམ་པར་ཡོད་པའང་མིན། དོན་དམ་པ་མེད་པའང་མིན་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་མེད་གཉི་གའང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉི་ག་མིན་པའང་
 མིན། ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་ནི་དངོས་འགའ་གྱི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པ་དོན་དམ་པར་
 གཉི་ག་མིན་པར་སྒྲས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་པར་གཉི་ག་མིན་པ་མིན་ཞེས་
 སྒྲས་པས་དོན་དམ་པར་གཉི་ག་ཡིན་པར་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་
 པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན།
 གཉི་ག་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉི་ག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་རྒྱད་པ་ཅིའང་མེད་གྱི་མདོན་པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་པར་
 འགྱུར་དོ། །འདི་འདྲ་བའི་འབྲུལ་པ་རྣམས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་བཟླ།
 །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་དོན་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པ་དང་མེད་
 པའི་མཐའི་རང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མ་རིག་པར། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་མཐར་
 གཟུང་བས་ཤིན་ཏུ་འབྲམས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྒྱིར་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཛིག་རྟོན་ན་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་
 གོམ་པ་འབྱུང་ན་སྒྱེས་བྱ་བྱུང་ནས་ཉམས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་
 མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གང་དུ་གཟུང་ན་འཛིན་པ་པོ་ལྟ་བ་ངན་
 པའི་གཡང་དུ་བྱུང་ནས་ཕྱང་བར་འགྱུར་པའི་གནས་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱི་རོལ་པ་དག་གིས་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་པོ་
 དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩེ་བྲག་སྐྱ་
 བས་ནམ་མཁའ་རྩེ་ས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐར་ཕྱུང་བའི་
 ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་སྐྱ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པར་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སྤྱོད་དག་གི་འཛིན་
 ལྟངས་ལ་དངོས་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐར་ཕྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བྱམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།
 རི་ལྟར་དགོས་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཁྱོད་དུས་
 ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྤིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་པའི་ཆོས་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར། དུས་ནམ་
 ཡང་མེད་པ་མི་སྤིད་པ་འདོད་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་རྟག་
 པར་ཐལ་ལོ། །

དེའི་སྤྱིར་རྩ་ལེ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་
 པ་མིན་པས་བརྟག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མེད་མཐའ་ནི། སྤྱི་རོལ་པ་དག་གིས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། རང་སྤྱི་ཁ་ཅིག་གིས་བར་སྤིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པར་མ་ཟད། དངོས་སྐྱ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་ཆད་ལྟ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་དགོས་ཤིང་།
དེ་དུས་གཉིས་པར་རྒྱན་ཆད་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་
བའི་སྒྲིབ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡིན་
དགོས་ལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པར་སྐྱས་པ་ན་རྟག་པ་རྒྱན་འཆད་
པར་སྐྱ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེའི་སྒྲིབ་ཅ་ཞེ་ལས། སྟོན་དུ་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་
མཐར་ལྟར་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཡོད་པར་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་རྟག་
ལྟ་དང་། མེད་པར་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། བུམ་
པ་ཡོད་པར་གཟུང་བ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པར་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་
མཁའ་རྟག་པར་གཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་པ་
སོགས་སུ་གཟུང་བ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ཅམ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟར་བ་
མེད་དོ། །ཞེས་གཟུང་བའང་ཆད་ལྟར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་
པས་བརྟག། ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལྟོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་རྟག་

བར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། རྩོན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་ཁས་སྒྲངས་ནས། ད་ལྟ་ཕྱིས་དེ་ཞིག་པས་མེད་དོ། ཞེས་ཁས་སྒྲངས་
 པས་འཆད་བར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གང་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀ་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་
 པར་འཛིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱར་ནས་ཆིག་
 གསལ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཅེས་
 སོགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་པའི་མེད་པར་གཟུང་བ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཞིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས། དངོས་པོའི་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ཅ་ཞེ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས།
 ཡོད་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀྱང་། །རྒྱ་རྒྱུན་མེད་
 པར་སྤྱོད་བལྟའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་
 ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། མེད་པ་
 དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་
 བར་གསུངས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཆིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 སྤྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ན། འོ་ན་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་རང་

ཉིད་གྱིས་སྟོང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་
 འདིས་བསལ་བར་འབྱུང་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྒྲིབ་
 བ་སྟོང་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 མེད་པ་པ་མིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་བ་བཀག་
 བས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བ་
 གསལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་
 སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིབ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་
 བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྒྲིབ་
 བ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་
 མ་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་
 སྒྲིབ་དོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་
 བར་སྒྲིབ་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དོ། །ཅི་
 སྟོང་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོ། །སྟོང་ཅི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་
 བ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་། སྐྱེ་
 མ་དང་སྐྱེག་སྐྱེ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་ངི་བའི་གྲོང་སྒྲིབ་དང་སྐྱལ་བ་དང་མི་
 ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་

པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཞི་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས།
ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྟེ
སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མིན་ནོ། །

དེ་རིམ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི། དེས་ན་བློ་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། དོན་
ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་
དོ། །དེའི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི། དེའི་བློ་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་
སྤྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་
བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པའོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་
དོན་གཞན་མིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །
འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། བློ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་
པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་
བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་བྱུང་
པར་རྒྱས་པར་སྟེན་ནས་གསུངས་སོ། །

ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོར་སྟོབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི། རི་
སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་

བ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་བོད་བྱའི་རྩ་དང་འབྲུ་བས་གཉིས་སུ་སྦྲ་བ་
 ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར་འདི་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་
 དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྦྲ་བས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་
 གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གཟུང་བས་རྣམ་པར་འབྲུམས་པར་གསུངས་
 ལ། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དངོས་སྦྲ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་སྦྲ་བ་ནི་
 མཁས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་དེ་དག་ནི་ལས་འབྲས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྲ་ལ། ལྷན་པོ་དག་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་མཐོ་བར་བྱེད་དེ། ཉེན་
 འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་མི་འདེབས་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་དངོས་སྦྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པ་པ་དང་མཚུངས་པར་གྲོལ་
 བ་ལ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བས། མེད་པ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པས་སྒྲོན་ཆགས་ལ།
 དེད་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། ཞེས་མ་གསུངས་ལ། མེད་པ་པ་
 མེད་པར་སྦྲ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྦྱའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྲ་བས་
 སྒྲོན་མེད་དོ། ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ནི་སྦྱེ་བ་སྦྲ་སྦྱི་སོགས་ཉེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱའི་མེད་པར་མི་སྦྲ་ལ།
 མེད་པ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྦྱའི། སྦྱེ་བ་སྦྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་

བྱི་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྒྲུའོ། །དེའི་བྱིར་མི་མཚུངས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་
 དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་པའི་ལས་
 བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་པ་དག་གྲུང་དེ་དག་མེད་དོ། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་
 ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་དབུ་མ་པ། མེད་པ་པ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ། ཞེས་གྲོལ་བར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ་དབུ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་
 དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་བར་
 བྱེད་དོ། །མེད་པ་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་
 འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་ལས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་
 མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་
 པོ་གཞན་དག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དབུ་མ་པ་དང་མེད་
 པ་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། རྒྱང་པན་
 གྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་ལ། དབུ་མ་པས་

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་རེ་ཞིག་ལྟ་བུ་འདིའི་
 སྟོན་ས་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲིབ་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་སྒྲིབ་མི་
 མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་
 འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་རྒྱུ་པན་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་
 བསྟན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ནམས་སྟོང་པ་འདི་
 ཞེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཆར་ལས་ཀྱང་འདི་ངོ་
 མཆར། །མྱད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་མྱད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་
 འབྲས་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་བར་འཇོག་ཞེས་པ་འདི་ཡ་མཆན་པའི་གནས་
 ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཞིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་སྤུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
 སངས་རྒྱ་བའི་མཛུང་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛུང་
 པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཟབ་སྒྲིབ་སྒྲེ་བོ་
 ཡིས། །ཞེས་པར་དཀའ་བར་སྤྲུགས་ཆུད་དེ། །དེས་ན་སྤུབ་པ་སངས་རྒྱས་
 ནས། །ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟ་

མིན་པར་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱེད་པ་ལྟ་བུའི་
རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་འགའ་ཞིག་གིས་བཅའ་བ་ན་ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་
མ་ཆེད་པ་ན། དཔྱེད་མཁན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ལ་བལྟས་པས་དེ་ལའང་ངོས་གཟུང་
ཅིའང་མ་ཆེད་པས། ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་གཟུང་ཅིའང་
མེད་པའི་ངང་ལ། སྒྲོས་གང་དུའང་མི་འཇིན་པར་འཇོག་པ་འདྲ་བ་ནི་ཆེས་
ཤིན་ཏུ་སྦྲ་བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་
ག་ལ་གསུང་། ཚུལ་དེ་ཆེས་རྟོགས་པར་སྦྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གངས་རིའི་
ཁྲིད་འདིར་ཡང་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་སྒྲུང་སྟེ། རེ་རེ་ནས་
བརྗོད་གྱིས་ག་ལ་ལང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ།
རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པར་སྒྲོམ་པ། ཟབ་གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་མན་
ངག་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ། འཆད་པའི་ཆེ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་
པ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བའི་ཚུད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། མ་གི་ཅིའང་མ་
བསྐྱབས་པའི་སྒྲུན་སྒྲོམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཁས་པ་སྡེ་སྡོད་འཇིན་པ་
ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པ་བྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད། དུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་
ཅིང་ཡང་མི་འཇིན་པར་འཇོག་ཟེར་བ་འདིར་ཁ་འཆམས་ནས་འོང་བ་འདི།
དབང་པོ་རྣམས་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་འཆང་ཆེ་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་བྲིད་དུ་གྲགས་

པ་མང་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་། སྟོན་འགྲོའི་དམིགས་པ་དང་ལུས་གནད་དང་
འབྲུལ་འཁོར་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཅོས་ནས་བྲིད་རིགས་མང་པོར་སྟེ་
བ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་སྟོམ་ལུགས་ལ་བྲུད་ཅིའང་མི་སྒྲུང་ཞིང་། མཁས་
པར་གྲགས་པ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྲུད་ཅི་ཙམ་སྟེ་ཡང་། ལྟ་བ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་བྲུད་སྟེ་བ་ལྟར་མི་སྟོམ་པར། སྟོམ་དུས་ཅིའང་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོམ་པ་ལ་བྲུད་པར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་
རྩ་ཤར་གི་ལུགས་གྲུ་མ་ཆག་པར་འོངས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །

དེའི་སྟེར་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་སྟོམ་པར་གཟུང་
བས་ནི། བདག་མེད་པར་ཡང་སྟོམ་དུ་མི་རུང་བར་འབྲུལ་ནས། འཁོར་བའི་
རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་
ལེན་པ་བཀག་སྟེ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཅིའང་མི་གཞོད་པའི་
ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབད་པས་རང་ཅག་པོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་མང་པོ་
ཞིག་གིས། ཆེ་རིལ་པོ་འབད་ནས་གནས་ལུགས་བསྟོམས་པར་རྫོམས་ཀྱང་།
བདག་འཛིན་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །
ཐོས་པའི་ཆེ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དགག་སྐྱབ་ཅི་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་
དག་ཀྱང་། ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིག། གང་
ལའང་ངོས་གཟུང་འདུག་གམ་སྟོས་དང་། ཅེས་སྟོམ་པ་སྟུན་པོ་ཞིག་གིས་
བསྟན་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ཆེས་དེ་མ་

ཐག་ཉིད་ནས་རིག་པའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་འདོར་བར་འགྱུར་བ་
འདི་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དཔྱེ་དང་ཐོས་པ་ལ་ངེ་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་གནས་
ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏྱགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཅིའང་ཡིད་
ལ་བྱར་མི་རུང་བར་འདོད་པས་ནི། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་
བདག་མེད་དུའང་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་སྦྱང་དགོས་ཤིང་།
ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་མངས་པས་
འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ལ། འདི་ལྟར་གཟུང་བས་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་དང་
མཆོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་སྦྱང་བྱར་འཇིན་པ་
དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བ་
སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་བྱང་བ་ཡིན་
པས། གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ལྟ་བ་འདི་ལས་ཐ་ཆད་པའི་གནས་
གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྒྲོལ་ལ་ལྷ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ཡོད་པར་འཇིན་པ་དང་།
བདག་མེད་པར་འཇིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་འཇིན་པའོ། དང་པོ་
ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོར་སྒྲོལ་གཉིས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
ནས་བསྒྲོམས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བདག་འཇིན་ཀྱི་
འཇིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་

གཞོན་བྱེད་མཐོང་བའི་སྟོན་ས་ངས་པ་འདྲན་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར།
 ཉོན་མོངས་སྟོན་ནམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་
 ཡིས་མཐོང་བྱུང་ཅིང་། །བདག་ནི་འདིའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་
 འགྱུར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་
 བར་བདག་འཇིན་གྱིས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་གཉི་ག་
 ལ་སྟོ་འགྱུར་མ་བཅུག་པ་ཅམ་གྱིས་ཅིའང་མི་གཞོན་དེ། དཔེར་ན་ལམ་དུ་
 ཆས་བའི་མི་ཞིག་ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་འཇིགས་པ་ལ། ཆོས་རྒྱན་མེད་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོམ་རྒྱན་མེད་པར་ངས་བའི་ཤེས་པ་
 རྟེས་ན། ཆོམ་རྒྱན་གྱིས་འཇིགས་བའི་སྟོ་དེ་སེལ་བར་རུས་ཀྱི། ཆོམ་རྒྱན་
 ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་གཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་འཇིགས་བའི་སྟོ་དེ་སེལ་མི་
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོ་ཐུགས་ལ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྟེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
 ཐེབས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ་ད་ལྟ་ལྟ་བ་ཅིའང་མི་ཤེས་བའི་སྟོན་པོ་ལ།
 ཅིའང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་པར་གསལ་ལེ་རྟིག་གོ་ཞོག་ཅིག །ཅེས་བསྟན་བས་
 ལེགས་པར་སྟོམ་ཤེས་པ་མཐོང་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་འཇིན་པ་དང་། གང་དུ་
 གཟུང་ཡང་སྤང་བྱུང་འདོད་བའི་འདི་འདྲ་བ་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་བའི་སྟོམ་དང་
 བྱེད་ཅིའང་མེད་པས། སྟོན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྟེ་མ་སྟོང་བའི་སེམས་ཅན་སུའང་
 མི་སྟོན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མ་བསྟོམས་པ་དང་བདག་མེད་བསྟོམས་པའི་
 བྱེད་ལེགས་པར་བྱེད་པར་གྱིས་ཤིག། འོ་ན་བདག་མེད་དོ། ལྟ་དུ་འཇིན་པ་

ལ་ཡང་ལྟ་བུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐེབས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བུ་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་མ་ཐེབས་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བས་ཆོག་པ་སྟོང་བས་
 གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པར་ངས་པའི་ངས་ཤེས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྱེ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་རིགས་པ་ལས་གྱེ་
 དགོས་པར་མི་འདོད་ལ། བདག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ནི་ངས་ཤེས་ཀྱིས་
 གཙོད་དགོད་ཀྱི་ངས་ཤེས་མ་གྱེས་པར་མོས་ནོས་ཙམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་
 སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ངས་པ་དང་ནི་སྟོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
 རོ་ཐོའི་བྱེད། །འདི་ནི་སྟོ་འདོགས་དཔེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་
 ཡིན། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་
 གིས། འདི་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུང་བ་ལས་ན། གདོན་མི་བྱ་བར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པའོ། །སྙམ་དུ་སྟོམ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་ཐེབས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་བདེན་ཀྱང་། དེ་ནི་དད་པས་
 འཇུག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངས་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ངས་
 ཤེས་ཡིན་ན་ཆོད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ལས་གྱེས་པ་སྟོ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་
 སྒྲ་མའི་ཆོག་ལས་གྱེས་པའི་ངས་ཤེས་ཡིན་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 ཆོག་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་དེ་ཆོད་མས་བྱངས་པའི་ངས་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་
 རྣམ་མ་བརྗེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བསྟོན་སྟོགས་སུ་
 དམ་འཆའ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། སྒྲ་མ་གཞན་དེ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་

མི་མ་ཐུན་པ་ཞིག་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ན། ཡང་དེའི་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ངེས་
པ་ལྟར་སྦྲང་སྦྲུལ་མ་དེ་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྲུལ་མའི་ཆོག་
ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་བྲངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། ལྷ་མ་
པའི་སྟོང་དེ་ལེགས་པར་གོམས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དབལ་ཅུང་
ཟད་བྱི་བ་ཙམ་སྤིང་གྱི། བདག་འཛིན་གྱིས་ས་བོན་ལ་གཞོན་པ་ཅིའང་མི་
བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་བདག་ལས་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ངེས་པ་
བྲངས་ནས། །ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཤམས་སྟོང་བ་ལྟར་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
སོང་བར་བྱས་ཏེ། སྟོམ་པའི་ཡན་ལག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལེགས་པར་
བསྟོམས་ནས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
རིགས་པས་འགོག་གི། །ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་བྱུང་པར་འདི་མ་
ཞེས་ན་གཞོན་མི་ཟ་བར་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་དུ་ལྟང་བར་འགྱུར་བས་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱུང་བྱེད་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་
པར་དབྱུད་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་
ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་
ངོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན་ཆེས་
གསལ་བར་ངེ་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་

འགྱུར་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་
 བྱ་བར་གྱུབ་པོ། །ཅེས་དང་། ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྤྱིད་ན་དེའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
 པོ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་
 ལ་སོགས་པར་བཀག་པ་བསྐྱབས་པས་དེ་རི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་
 གི་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚེ་ལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཁོ་
 བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྱུབ་པ་འགོག་གི། །མིག་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་
 པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་གི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་
 ཉིད་དུ་བསྟུང་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཅ་ཞེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 སྤྱིས་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་ན་
 གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 བཤད་པ། མིན་ཏེ་རི་ལྟར་བྱེད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་
 པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་བཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པར་ནི་གྱུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 སྤྱི་མེད་པར་མི་སྤྱི་རོ། །ཞེས་འགྱུར་འཆོས་པ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ཀྱང་སྟོང་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱིར་

བཤམ་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་
བསྟན་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚད་
མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། ཁོ་ན། མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །
ཞེས་སོགས་ངེ་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱེད་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན་
བྱུང་བ་ཆེས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ཉན་ཤེས་སོགས་
གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་ཞེས་བཤམ་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀྱན་
རྩོལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དོན་དམ་འཇལ་བྱེད་དུ་
མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་འགལ་བྱུང་མདོའི་དགོངས་པར་མ་
འཆད་ཤིག །

དེས་ན་མདོ་དེའི་དོན་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་
ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཕགས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འཇལ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀྱན་འཇིག་
རྟེན་ཚད་མིན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འང་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་

དྲུ་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་
 པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་
 ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་བདག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གལ་ཏེ་
 འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དེའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ།
 མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་སྤྱིར་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཚུལ་བློ་མས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་
 དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་། རྣམ་ཀུན་འཛིག་
 རྟེན་ཆད་མིན་དེ་ཡི་སྤྱིར་། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་པ་མེད། །ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཆད་མ་བཞི་
 ལས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོན་སུམ་
 དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉེར་འཇུག་གི་ཆད་མ་བཞི་ལས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་
 པར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འདི་མདོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཞུལ་བྱ་ལ་ཆད་མ་
 ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འགྲེལ་བ་ཞིག་གོ །མི་བསྐྱེད་
 བའི་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རྩོན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱི་
མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྩོན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤྱི་
མ་ལས་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་བའི་བཟོད་
པ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གོ་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་
ལ་གཏན་མ་བྱང་བའི་སྤྱིར། གྱིས་པ་གཞོན་ཏུ་ལྟར་ངེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྤྱང་
བར་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མངོམ་སྤྱི་
གང་ཞིག་ཅེས་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་མ་ལས་པ་མངོན་སྤྱི་
ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ །གང་རྟོག་པ་དག་བྱལ་བའོ། །རྟོག་པ་ཡང་ཅི་
ཞིག་ །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་
འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ། དེ་དང་བྱལ་བའི་སྤྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྤྱི་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་
སྤྱིར་མངོན་སྤྱི་གྱི་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆད་མ་
སྟེ་བདུན་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཆད་མའི་རྣམ་གཞན་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་
ཆད་མ་ཤེས་པ་ལ་སྤིང་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོག་རེ་རེ་ནས་
བཤད་ན་ཆེས་མངས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་དོན་མདོར་བསྐྱེད་ནས་

བརྗོད་ན། དངོས་སྤྱོད་བ་དག་ཆད་མ་ཡིན་ན་གང་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཆད་མ་ལ་ནི་
 རང་གི་གཞུང་བྱ་དེ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བས། དངོས་སྤྱོད་བ་
 དག་ཆད་མ་ཡིན་ན་གཞུང་བྱའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཆད་
 མར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། མིག་
 ཤེས་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྒྲུང་ས། ཁྱབ་པ་ཡང་
 ཁས་སྒྲུང་ས་ཏེ། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་སྒྲོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་
 ན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱུ་བར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལ་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི། གཞུང་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་མ་
 འབྱུང་བ་དགོས་ཀྱང་། གཞུང་བྱ་རྒྱུན་པ་ནི་ཆད་མ་འབྱུང་པས་ཀྱང་འཛོག་
 རུས་པ་མི་འགལ་བས། དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ནོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་གཞུང་བྱ་ཡང་རང་གི་ རོ་
 བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་སྟོས་ནས་གྲུབ་པས་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་བན་ཚུན་
 སྟོས་པས་འབྱུབ་པར་འབྱུར་ཏེ། ཆད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞུང་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་

འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཆོད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཆོད་མ་
དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་དུ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་
དགག་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་འགྲེལ་བའི་
ཆོག་བརྗེད་བ་དང་གཞུང་ཏ་ཅང་མངས་པས་འདིར་བཤད་ན་ཡི་གེ་ཏ་ཅང་
མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ཤིང་། ཆོག་གསལ་སྟོང་ཐུན་གྱི་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་པར་འདོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རང་
ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་བ་ལྟག་མ་དག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །

བཞི་བ་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་ངེས་མ་ངེས་བརྟགས་བ་ལྟར་སྤྱང་དུ་
བསྟན་བ་ནི། དངོས་སྤྱོད་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉི་གས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་
འབྲེལ་ཡང་། བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་བརྟགས་ནས་དགག་རྒྱས་མི་རྒྱས་མི་
མཚུངས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྤྱོད་བས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་
བ་ལ་བདག་སྐྱེ་སོགས་ལུ་བཞིར་བརྟག་བ་བྱ་རིགས་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་བས་སྐྱེ་
བ་དེ་བདེན་སྐྱེར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། བདེན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་པས་
དབྱུད་ན་ལུ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས། རྒྱ་
ལ་འབྲས་སུ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན།
དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལུ་བཞི་པོ་དེར་བརྟགས་

ནས་དགག་ཏུ་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་
 གྱི་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦངས་ཤིང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་རིགས་པས་
 བརྟགས་ན་ཟུ་བཞི་གང་དུའང་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་
 གྲུབ་ན་བརྟགས་པ་ན་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུ་
 བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་
 ནས་རབ་བྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་
 འབྱུང་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བ་ཐ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་ལ། གང་སྤྱིར་རྟེན་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱག་གི། །རྟེན་མེད་པས་དང་
 བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་
 སྤྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་
 ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མཚན་གྱིས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ། །ཁྱེད་
 ཅག་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གང་བཤད་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས། མཐའ་དང་བལ་
 བའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་མ་སྤྱོད་ཤིག །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་
 རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་མེད་པར་
 ལྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་དེ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 དེས་ཐ་སྙད་དུའང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་

ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
ཁས་སྦང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་འཇུག་པ་ལས། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །
སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་། ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀྱན་
ངོ་བོ། ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མེད་ལ། མ་བརྟགས་མ་
དབྱུང་བར་བྱལ་བ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཅམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མ་བྱེད་
པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
ལས། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཐུན་པའི་མཆོག་གིས་
གསུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་
བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་བརྗོད་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །

དེའི་སྤྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ། ཞེ་ན།
ཀྱེ་མ་གྱི་ཏུད། རྣ་བ་དང་སྙིང་མེད་པས་ཀྱང་བརྟགས་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཁོ་
བོ་ཅག་ལ་དཀའ་བ་ཞིག་བབ་བོ། །གང་གི་ཆེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ། ཞེས་
སྐྱས་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བའི་གོ་སྐབས་གཤམ་ཡོད། ཅས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

སྐྱེས་པར་སྤར་ལན་མང་དུ་སྐྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཆིག་མ་
ཐོས་ཤིང་དོན་མ་གོ་བས་ན་བ་དང་སྦྱང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་
རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་
པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་
བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
བཤད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཆིག་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་།
སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་འབྲེལ་
ནམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར། སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་
པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་བ་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་དམ་འཆའ་བའི་སྤྲ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་མ་
སྐྱ་ཞིག །

ལྟ་བ་བརྟེན་པ་བཞི་བརྒྱེད་སྟེ་སྤྱི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ལྟར་སྤང་དུ་
བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ནམས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་
གཞལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་
གང་དབང་བཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་ནམས་གྱིས་ངི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་གཟིགས་པ་མ་
ཡིན་ལ། མ་གཟིགས་པ་ཡང་མེད་ནས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་ཀྱང་

ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་རི་
ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བཅན་
ཞིང་། ཐ་སྙད་དཔྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དབང་བཅན་ལ། ཐ་སྙད་
དཔྱེད་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་མི་གཞོད་
ཅིང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་
གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དོན་དམ་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་
པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས། བདེན་
གཉིས་ཟུང་འཇུག་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །སྤྱིད་ལྟར་ན་བྱང་དོན་ལ་མི་
བརྟོན་ངེས་དོན་ལ་བརྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་
ངེས་གཉི་ག་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་ལ་མི་བརྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱ་
རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་
ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་ཚད་མས་གཞལ་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱད། འདོད་ན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་
སྐྱས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ངེས་ཡོད་ངེས་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་
གཞི་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་བརྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟོན་

པའི་རྣམ་དགྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆད་
མར་འགལ་བའི་སྒྲིབ་མ་གྲུབ་ན། ཆད་མ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཆད་མ་སྲིད་
ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བཅུ་གཉིས་
མེད་དེ། གང་ཆད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་
པས། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་
མིང་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་ལ། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་སྒྲུབ་
དགོས་སོ། །དེའི་སྒྲིབ་ཁྱེད་ཅག་ལྟ་བུའི་བོད་མཁས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སྤྱི་ཡང་ཁོའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་
ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་
ཡོད་པར་རང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས། དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆད་མས་ཀྱན་
རྩིབ་འགོག་པར་སྤྲོ་བ་ནི་སྤྱི་ཡང་མེད་དོ། །

ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ཕྱགས་ལ་ནི་བརྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་
ཆེས་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀྱན་རྩིབ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་
འདི་གནས་ཕྱགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི་སྤྲོ་བ་འདི་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྤྲོ་བ་
པའི་དོན་དམ་གནས་ཕྱགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་བྱང་དོན་ལ་མི་བརྟོན་ངེས་
དོན་ལ་བརྟོན་པ་དང་། ཀྱན་རྩིབ་ལ་མི་བརྟོན་དོན་དམ་ལ་བརྟོན་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་བ་ལ་འདི་གནས་ཕྱགས་མ་ཡིན་གྱི།

འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་
ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་བརྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱུང་བ་འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ། བློ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ན་དབུ་མ་པའི་
ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ངེས་པར་འགྱུར་པའི་དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་བྱུང་བར་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་
སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་
པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་
དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །
རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་
ཐལ། སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་
བཞིན་དེ་འདས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་

ཅད་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་
 གྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པར་བཞག་མི་རུས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྲུང་པར་
 གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དེ། བདེན་འཛིན་ལྡན་སྦྱེས་གྱི་འཛིན་
 ལྟངས་གྱི་བསྐྱོག་སྤྱོད་གས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གྲོག་སྤྱར་
 སོགས་གྱི་རྒྱད་ལ་གྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་
 འཛིན་སྟངས་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟོང་
 པ་ངེས་ན་བདེན་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་གྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་
 བ། འོ་ན་རྟག་དངོས་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བདེན་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་
 པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟག་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་ན་ཡང་། ཆ་མེད་དུ་
 གྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དགག་བྱའི་གཙུག་ལོ་མོར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་
 བས་བཏགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཅན་
 འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱར་བྲངས་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ནི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་

ལ་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པ་ཆོས་ནྟམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན།
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་པ་
 ཡང་། ཅུ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་
 མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྲད་པར་གཉིས་དང་ལྟན་པར་གསུངས་པའི་མ་བཟོན་པ་
 བེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཆུང་ཆ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་ལ་
 དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །

བྲད་པར་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་རྒྱས་མ་སྒྲེས་
 པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲ་མ་དང་བསྒྲེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཞན་
 ལ་སྟོས་ནས་བཞག་མི་དགོས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་རྟོན་འབྲེལ་
 མ་ཡིན་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིང་ཐུང་དུ་འཛོགས་པ་ནི་ཐག་པ་ཁྱ་གང་
 པ་ཞིག་རིང་པོར་འཛོགས་པ་ན་མཐོ་གང་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ནས་རིང་པོར་
 འཛོགས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་སྟོས་པར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་
 ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་འདོམ་གང་པ་ལ་སྟོས་ནས་རིང་པོའི་སྟོ་འདོར་
 ཞིང་ཐུང་དུར་བཞག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རི་ཚུ་རི་སོགས་ལའང་དེ་དང་
 འདྲ་ལ། མེའི་ཆ་བ་ནི་ཆུང་ཆ་བ་ལ་སྟོས་ནས་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲགས་ལྟར་
 བཞག་གྲང་། བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཆད་མས་རྟེན་པ་ན་ཆ་བ་མེའི་
 རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་འདོར་ལ། བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་པ་ནི་
 མེའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་འཛོགས་པ་མིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེའི་
 རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་མི་རྒྱས་པ་མིན་གྱི། སྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་སྟོས་ནས་

འཛོག་པ་ཅམ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་གཤེས་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་
 མེད་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞན་ལ་གཡར་བའི་ཁོལ་པོ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་གཡར་བ་ལ་ལྟོས་པ་
 མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་འདིའི་ཁོལ་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་རུས་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། བྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་
 ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་
 དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་
 གིས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 ལྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ནོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྤྲ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་
 ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་སྟོམ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་
 མི་འཛོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ནི་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་གི་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇལ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་
 གཞན་གྱིས་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་
 བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་གང་ཞིག །སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་
 བ་མ་ཡིན་པ། གང་ཞིག་ཚུའི་ཆ་བཤམ། ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལམ། རིང་པོ་
 དང་ཐུང་དུ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་
 ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོ་བཏགས་ནས་
 ཡོད་པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །སྙམ་ན།
 བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་འཛོག་མ་ཤེས་

བས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འཇུག་
པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
སྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱི་འཇུག་གཞག་།

གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་པའི་
དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། དེ་ལ་
ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། དེ་ལས་འསྐྱེས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྟའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་
དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། ཉན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་
འགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་ཅིག་དགོས་
ཏེ། མི་སྤྱིད་ན་ལམ་སྒྲོམ་མི་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། །

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་གང་ཡིན་འདིར་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། ལོག་རྟོག་དེས་ཇི་ལྟར་
གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉི་ག་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཅོད་བསྐྱོག་གི་རང་འགྲེལ་
ལས། སྐྱེས་བུ་ཁ་ཅིག་སྐྱལ་པའི་བྱད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་
ལ། དོན་དམ་པར་བྱད་མེད་ཡོད་དོ་སྐྱམ་དུ་ལོག་པར་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ། །
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལོག་པར་འཇིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པའམ། དེའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་སྐྱལ་བ་ཞིག་སྐྱལ་ལ། དེས་དེའི་ལོག་
པར་འཇིན་པ་དེ་སྐྱོག་པ་དེ་སྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཆིག་སྟོང་བ་
སྐྱལ་བ་ལྟ་བུས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་བ་སྐྱལ་
པའི་བྱད་མེད་དང་འབྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཇིན་པ་གང་ཡིན་
སྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་
དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་རྟོག་གིས་ཇི་
ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་ན་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་
གཞན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་
མཐོང་ནས་ལོག་རྟོག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་ན། དེའི་རྒྱན་
གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ལོག་རྟོག་གི་ས་བོན་ཡང་རྩ་བ་ནས་
འབྱེན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལོག་རྟོག་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་
བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་མང་དུ་སྟོ་བརྟགས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་

ཏུ་ཡོད་དོ། ཞེས་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། ལྟན་སྐྱེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་མེད་དུ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། རང་གི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གང་སོང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་
 མཚན་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇིན་
 པའི་སྒོ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉི་ག་
 ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙུ་བོ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་
 དུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་
 ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་
 འགོག་པ་ལ་འབད་ནས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་
 ཅིའང་མ་བསྟན་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་
 རིགས་པས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་
 དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འགོག་ན། སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་
 ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་ངི་
 ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་
 དེ་ངི་ཅམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་མགོ་གཞོན་མི་རུས་
 ན་ས་བོན་སྤོང་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྟུལ་ཐོན་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་
 ཅམ་གྱིས་བེམ་པོ་བདེན་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་རུས་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་སྒོར་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཙམ་འགོག་
པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་
པར་ཐལ། དག་བཙུག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་དོན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་བར་རྟོགས་པ་མཐར་
ཐུག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ཞིག །དེ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མ་
ལུས་པར་སྒོར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དུད་འགྲོར་བསྐྱལ་པ་མང་
པོར་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤངས་པ་ལ་ཡང་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྟན་སྐྱེས་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་བྱུང་ན་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
གང་ཟག་མེད་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྒོར་ངོ་། །ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མ་ལུས་
པར་སྒོར་རུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་
ལྟར་བྱུང་ན་རྟག་པར་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

ཅ་བའི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ནི། དངོས་སྤྱོད་བས། ཁས་སྤངས་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པས་ནི། དེ་ཅམ་ཞིག་རྟགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །

དེས་ན་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདིར་ནི་རར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་བྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ཤིན་དུ་མཆར། །རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྤྱུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འཇུག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་། གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐྱལ་མང་བརྒྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྤྱོད་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱོད་སུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ཀྱང་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟགས་པ་མཐར་བྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱང་སྤོང་བར་འདོད་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྟན་སྤྱོད་གྱི་འཛིན་སྤངས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དང་། །སྤང་པོ་མེད་པས་སྤྱུལ་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སོགས་གྱི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། །ཀྱན་

བརྟགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པ་ལ་མི་པན་པར་
འབྱུག་པ་ཙུ་འབྲེལ་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཀྱང་བདེན་སྐྱེ་མི་
ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་པའི་གཞིན་བྱེད་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར། ཁས་ལེན་མེད་པའི་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕགས་པས་སྐྱུན་པོ་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་
ནི་སྒོ་གྲོས་དང་བལ་བ་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སོ།
།མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྟོན་ས་
བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འབྱུང་གི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར།
ཁྱོད་ཟླ་བའི་གཞུང་དེ་དག་འགོག་པར་འདོད་པས་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ། ཁས་ཀྱང་སྤངས་ཏེ། ཀུན་
བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གསུམ་ཁེགས་ན། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་ཁེགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་གི་སྐྱེ་ལྗོན་ནས་ཁེགས་
པར་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་བྱུར་རོ། །རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཁེགས་ན་བདག་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཁེགས་པ་ཡང་

བདག་ཡོད་མེད་གི་དགག་སྐྱབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ངོར་བྱེད་གི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་ལ། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གི་
བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གི་ཆོས་
གསུམ་པོ་བདག་གི་མཆོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཁྱོད་གིས་
སྤྲོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་གི་དགག་སྐྱབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ངོར་བྱེད་གི་
གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་ལ། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་
གིས་བདག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཙམ་གི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། ཁྱབ་ཏྲགས་
ཐམས་ཅད་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་རང་སྤྲེད་ངོས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་པ་
ཙམ་གིས་བདེན་མེད་མཆོད་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་པར་ཐལ། ཏྲག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གི་གང་ཟག་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མཆོད་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་པ་གང་ཞིག་། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པ་
ཆོས་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པ་ལྟར། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གི་གང་ཟག་ཏུ་འཇིན་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པར་
མཆོངས། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཇིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གི་སྒྲོ་འདོགས་
ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གང་ཟག་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཇིན་
པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལྟར་དུ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་བར་པ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་འདི་གཉིས་མཚུངས་སོ། །བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་གྲུབ་མཐའ་
 ལ་སློ་ཁ་མ་སྒྲུགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་པས། དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་མེད་པའི་ཀུན་བརྟགས་བཀག་ཅམ་གྱིས་ལྷན་
 སྐྱེས་ལ་མི་གཞོན་པར་སྒྲུབ་པའི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དག་
 གྲུང་། ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆོ། གྲུབ་མཐའ་སློ་བཅོས་
 རས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་གྲུང་། སློ་རང་དགའ་བ་མ་
 བཅོས་པའི་ཆོ་ན་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་སློ་ནས་ངའོ་
 ལྷམ་དུ་འཛིན་གྱི། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ནོ་ལྷམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་
 དེས་གྲུང་ག་ལ་འཛིན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་སློ་རང་དགའ་
 བ་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངར་འཛིན་པ་དེ་
 ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཛིན་སྐྱངས་རིགས་མི་འདྲ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་པས། གྲུབ་མཐའ་
 སྒྲུབ་དེའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ན་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོ་བརྒྱད་
ནས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགྲོའི་རར་འཛིན་སྟན་སྐྱེས་ལ་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་དང་བདག་སྐྱེ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་
ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ལ་ཞུགས་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློ་རང་དགའ་བའི་བདེན་འཛིན་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཡུལ་ཁོ་རང་ཚུགས་ཐུབ་དུ་གྱུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་
ཅམ་ཡོད་ཀྱི། དངོས་པོ་འདི་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའོ་སྟམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་
པ་ག་ལ་ཡོད། འཛིག་རྟེན་གྱི་སློ་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བར་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།
།དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅས་པའི་སློའི་འཛིན་ཚུལ་རེ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློ་
རང་དགའ་བའི་འཛིན་ཚུལ་རེ་འོང་ཞིང་། སློ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློའི་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱད་པར་ཅིའང་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་
རང་གི་སྤོང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་
གྱིས་གང་ཟག་དེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་འཛིན་དགོས་
པར་གོ་བའི་སྟུན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དག་ཆ་ཅམ་ཡང་

གོ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་སྟོ་ལྟན་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བར་ངེས་པ་དང་བདེན་པའི་
 སྟེ་བ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞིར་ཁ་ཆོན་ཆོད་དགོས་པར་ངེས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་
 བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་
 ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྟེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་ཡང་སྟོ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་
 སོགས་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྟོམས་པས་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཀྱི་གཞན་སྟེ་མེད་པར་སྟོམ་པ་སོགས་
 ཀྱིས་མི་བྱེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། གང་ཟག་སྤང་
 པོ་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་འང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྟོ་སྟེ་ལ། སྟོ་དེ་སྟོམ་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 ཀྱང་། སྟོ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་རྗེས་གཅིག་
 ཏུ་མ་གྱུབ་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་པར་ངེས་པ་སོགས་བདག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་
 དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་བྱས་པར་
 ངེས་པ་ལས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྟེ་ཞིང་། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་དེ་སྤྱི་

རྟག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེ་བྱས་པར་
 དེས་པ་དེ་སྐྱེ་རྟག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་
 ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་
 དེས་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པ་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་བས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འགོག་
 པ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་བས་
 སྐབས་གང་དུ་མ་བཤད་ཅིང་། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཡང་
 དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ལྟག་
 མཐོང་གི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་སུ་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་
 དུལ་རྣམས་སུན་འབྱེན་པ་མ་ཤེས་པར། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་
 སྟངས་སུན་འབྱེན་པ་དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ན་
 གཟུང་བ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རང་བཞིན་
 བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་རྣམས་
 འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་
 བས་ན་ཀྱན་བརྟགས་བཀག་པ་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་

དངོས་སུ་སྐྱས་བཞིན་དུ། གུན་བརྟགས་བཀག་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཞིགས་པ་ལ་
མི་པན་ན་ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྟོན་པ་གསལ་བར་
མ་བྱེད་ཅིག །

དེས་ན་རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་
བཅིངས་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་དང་འགལ་བའི་གཉིན་
པོ་མི་སྒྲིམ་པར། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཅིའང་མེད་པས་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱ་བས་བརྟགས་པའི་དགག་བྱ་འགལ་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ལ།
བོད་ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་། གུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྲུམས་
པར་འདོད་བཞིན་དུ། གུན་རྫོབ་སྐྱང་བ་ལྟར་བདེན་པས་སྟོང་པར་སྒྲིམ་པ་
བཀག་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་བརྟན་དུ་བསྒྲིམས་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཤར་ན་སྐྱལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གཟུང་ནས་སྐྱག་
པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སེལ་བ་ལ། ཤར་སྟོགས་ན་སྐྱལ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བྱ་
མ་ཡིན་གྱི། རུབ་སྟོགས་ན་ཤིང་སྟོང་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བས་སྐྱག་བསྐྱལ་
དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་མཁས་པའི་
བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གིའང་ལུགས་ལས་སྤྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་བདག་གིས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་
བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་འདོགས་གུན་བརྟགས་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚད་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་
ཞེས་ན་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བའི་བྱུང་པར་ཅིའང་མི་ཞེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མདོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་བཟོད་པར་
བྱའོ། །

དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱགས་
པས། འདི་ཡང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་ལ་
གཞི་རྗེ་ཏུ་དང་ཞིང་བྱ་སོགས་རྟ་སྒྲང་སོགས་སུ་སྒྱུ་ལ་པའི་ཆེ་ན། སྒྱུ་མ་
མཁན་རང་ཉིད་དང་། སྒྱུ་མའི་སྒྲགས་རྗེས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་
དང་། སྒྲགས་རྗེས་གྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པ་གནས་དེར་ཕྱིས་སྟེབ་པའི་གང་
ཟག་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟ་སྒྲང་དུ་ཞེན་
པ་མེད་ལ། གང་ཟག་གཉིས་པ་ལ་དེར་སྒྲང་དང་དེར་ཞེན་གཉི་ག་ཡོད་ཅིང་
གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་དེར་སྒྲང་དང་དེར་ཞེན་གཉི་ག་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་
མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་དེ་ཞེས་པ་འབྲུལ་བའི་དོར་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྱིར་སྒྱུ་
མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་མིན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲང་ཡུལ་
ལ་འབྲུལ་བ་མི་སྟོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་རྟ་སྒྲང་
དུ་སྒྲང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ན། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ལ་གཞི་དེ་སྒྲགས་རྗེས་

གྱིས་བསྐྱད་པའི་སྒྲོ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་ཡུལ་གྱིས་སྒྲོད་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་
གིས་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལུགས་རྣམས་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་སྒྲོད་
མོ་བ་སྒྲུར་ན་ནང་གི་སྒྲོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་ལ་
ཏྲ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དག་དོན་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྱུ་མའི་སྒྲོད་མོ་བ་
མིག་བསྐྱད་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་མལ་གྱི་སེམས་ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་
ཆོས་འདི་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ན། སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་
ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་ཞེས་བྲ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་
འདི་སྟར་བཞག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྲ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་སྒྲོས་ན་
ཤིན་ཏུ་རགས་པས། སྤྱི་བའི་བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་ནི་མིན་ནོ། །ནམ་ཞིག་
བདེན་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་དེས་གཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་
སྟ་བ་ཉིད་པ་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནང་གི་སྒྲོའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་སྒྲོའི་
དབང་གིས་བཞག་པའི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་
སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་
ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །སྒྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བ་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡིན་ཀྱང་སྒྱུ་གུ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། སྒྱལ་
གཞི་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་འབྲེལ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་

གང་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་ལ། ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
 གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛོག་ཀྱང་རི་ལྟ་བ་
 གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འཛོག་པ་མིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཐ་སྙད་
 པའི་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །མིག་མ་བསྐྱད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་གཞན་ལ་
 ཏྲ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་ཞེན་གཉི་ག་མེད་པ་ལྟར་དུ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་
 འཕགས་པའི་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་རི་ལྟ་བ་མཐུན་
 པར་སོང་བའི་དོན་ཀྱན་རྫོབ་འདི་རྣམས་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་སྒྲོས་བཞག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྲུ་མ་ཏྲ་སྒྲུང་
 དུ་སྒྲུང་ཡང་ཏྲ་སྒྲུང་གིས་སྒྲོང་བ་ལྟར་དུ། བུམ་སོགས་རྣམས་བུམ་སོགས་སུ་
 སྒྲུང་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་
 རང་སྒྲོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲོང་དོ། ཞེས་སྒྲ་
 ལ། ཁ་ཅིག་ཀྱན་རྫོབ་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་སྒྲོང་དོ། ཞེས་སྒྲ་བ་གཉི་ག་
 ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཁོ་ཡིན་པ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལ།
 འདུས་བྱས་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཞིང་། རང་སྒྲོང་ཡང་ཆོས་ཅན་གྲོད་རང་
 མིན་པར་ཐལ། རང་སྒྲོང་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །

དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡུལ་

རང་གི་སྒྲོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་ལ། སྒྲོས་བཞག་པ་ལ་སྒྲོས་པ་གཉི་ག་ཡིན་
ལ། སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་གི་
ནི་ཉག་ས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་སྒྲོང་བ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བསྒྲོག་ན་
བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་དགག་བྱའི་ཚད་རི་
སྐད་བཞག་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། སྒྲོང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་
དག་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་
འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་
འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྒྲེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་
དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྤོན་
པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྩུན་པའི་ངོ་མོ་ཐམས་ཅད་
ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་དངོས་པོ་

རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་
དངོས་པོ་རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་
དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སློན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་དུ་མ་སྤང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྱུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་
དོ། །ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་
པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན། དོན་
དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་ལ་འཇོག་མཆམས་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་
རང་གཉི་གའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་
མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་ཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་
དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་
གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་འཇོག་མཆམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡང་སྲིད་
ལ། དེའི་ངོར་གྱུབ་པའང་སྲིད་ཅིང་། བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་
དོན་དམ་དེར་གྱུབ་པ་གཉི་ག་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་པར་གྱུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྱུབ་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྱུབ་ན་གནས་
ལུགས་སུ་གྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་ཀྱང་བདེན་པར་

གྲུབ་མི་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་
 བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་
 ཟུ་གུ་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་མེད་པས་ཟུ་གུ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བཞག་རྒྱས་
 ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་
 པར་བཞག་མི་རྒྱས་ཏེ། ཟུ་གུ་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་
 ཞིང་། ཆོས་ཉིད་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་
 སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་
 པའི་སྒྲིབ་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགག་བྱའི་
 ཆད་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་པ་རྣམས་
 བྱང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དང་རིགས་པས་
 གྲུབ་པ་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་སྟོན་དུས་ཀྱིས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 རྟོག་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། བྱ་
 པ་ལྟ་བུ་ཡང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་
 མི་ལེན་ངེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་
 ཞིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། མདོ་དགོངས་འབྱེད་ལས། ཀུན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན། རྣམ་རིག་པས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྦྱས་པ་འགོག་པ་ན། ཀྱན་བརྟགས་ལ་
འདོགས་བྱེད་དང་དེས་བརྟགས་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པ་བྱས་ནས། འདོགས་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་སྐྱར་འདེབས་
སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེད་རབ་བྱེད་ཉིད་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་པ་
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྟུན་
པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པའི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་
དོ། །ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་དང་
ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། དེའི་
འགྲེལ་བཤད་དུ་སྐྱར་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཤུགས་ཀྱིས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་
དཔྱེད་པ་པ་དག་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྟུན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཆོག་ཏུ་
བརྟུན་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་ན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་
གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་
བཤད་པ་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་
གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་
 དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་
 པར་བཞེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་མི་འགལ་
 བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། རྗེས་སུ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱི་ནང་གི་
 གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་སུ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དངོས་པོ་
 རྣམས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་པ་ལས།
 ཅི་སྟེ་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རིགས་མ་ཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་སྤྱོགས་སུ་
 བྱས་ནས། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཏན་ཆིགས་སུ་བརྗོད་ན་
 བོ། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆིགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྟུལ་སྤྱ་རབ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་གཞན་
 དག་གིས་དེ་ལ་བསགས་ཞིང་ཀུན་ནས་སྐྱར་བ་ན་དེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་
 ཁས་སྐྱངས་ཞིང་དེར་སྐྱང་བའི་སྟོ་རྟུལ་སྤྱ་རབ་འདུས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟུལ་སྤྱ་རབ་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བསགས་པ་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཉིད་དང་སྤྱ་རབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྗེས་སུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་རྟུལ་
 སྤྱ་རབ་ནི་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྗེས་ཉིད་
 ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱང་རྗེས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་

ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྫས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་རྫེས་སུ་བྱན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲུང་བར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་བྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམལ་ཤྱི་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྐྱར་འདེབས་སེལ་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་

པར་གཏན་ལ་པའ་པར་དབུ་མ་སྒྲོང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
ཁུངས་ཀྱི་ཆོག་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེར་མ་བཟད་ནི་འཆོ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་ཆད་མ་སྒྲེ་བདུན་གྱི་རང་ལུགས་
ཀྱི་རིགས་པ་པལ་ཆེ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཆད་
ཆེན་དང་དབུ་མ་སྒྲོང་བ་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ངས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་ཀྱང་བདེན་
གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོང་བ་བཞེན་དུ་དོན་བྱེད་
རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱིས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་ཐུན་པར་དོན་རི་སྤྱིང་རྒྱ་ལས་སྒྲོང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་རིག་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྒྲོང་བ་དང་མ་ཐུན་པར་དངོས་
པོ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་
གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་
པར་གནས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོང་བ་འདི་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པས་སྒྲོང་ཚུལ་འདི་མེད་
པར་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོང་ཚུལ་
ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། རི་ལྟར་སྒྲོང་བ་ལྟར་དོན་
བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཁོ་ནའི་
དབང་གིས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལུལ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་མེད་

པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐབས་སྟོབས་ལས་
ཤེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དངོས་སྒྲ་བ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་དུ་
འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་འདི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཡིན་པར་བཞེད་པས། དངོས་སྒྲ་བའི་དོན་དམ་དབྱ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་པར་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་དམ་པ་
ཉིད་དུ་འདོད་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་མདོའི་ཆོག་འདི་ལེགས་པར་བྲངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་
རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་ཚུང་མར་ཡང་འདོད་
བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་
ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་
ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པས་དངོས་སྒྲ་བའི་
ཀུན་རྫོབ་དབྱ་མ་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲ་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་
པའི་སྤྱིར་དང་མི་རྒྱས་སྤྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་གྱི་
ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་
སྒྲ་བ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲ་བ་དང་
བསྒྲ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཚུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོག་རྒྱུ་ལ་

སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་
 སུ་ན་འདི་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །
 ཞེས་བཤད་ཅིང། དངོས་སུ་ན་ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱེ་
 སྒྲུའི་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་འོ། །

གཞན་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་
 ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ལོག་པ་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཟེར་
 བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེས་བྱངས་པའི་ཡང་དག་པ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང། དེའི་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 པས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང། ཀྱན་
 རྫོབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར་འདོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་
 པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང། རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པའི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་
 བྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པ་ལ་སྒྲོ་ཁ་སྤྱོད་པ་སུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྦངས་
ཕྱིན་ཆད་གྲོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བ་ཤད་ཟེན་ནས།
རང་རྒྱུད་པ་དག་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་གང་ལ་བྱེད་
པའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡབ་སྐུས་
མངལ་བ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་
པ་ལྟས། ཆོགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བཙལ་
དུ་བརྟེན་ནས་འཆད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་
བཤད་མོད། བོད་དག་ལའང་གྲགས་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་རྟགས་འདིའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཙན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་
དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་བྱེད་བཞིན་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྲལ་བ་ཆད་མ་གང་གིས་
གྲུབ་པ་ནི། རྟགས་དེ་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་
མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་
ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། རྟགས་དེ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་
སྟིད་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་

པའི་ཆད་མའོ། །དེ་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཅིག་ཞོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པས་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་ལ་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་
 ཅན་གྱིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་
 འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་མི་
 འགྱུར་གྱི། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་
 ཡང་ཡིན་རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དགོས་ཤིང་། བདེན་
 ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་
 སྲིད་པའི་སྤྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཆད་མས་
 ངེས་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་ཞོས་
 ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་
 གཅིག་དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་
 སྟོ་འདོགས་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་
 དུ་མ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྟོ་འདོགས་
 ཆོད་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་
 བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ཀྱས་སོ། །

གཉིས་པ། སྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་
 དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་པས། ཆ་
མེད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་ལ། ཆ་མེད་འགོག་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་
དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པར་བྱ་སྟེ།
དང་པོ་ན་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཤེགས་ནས་གནས་པའི་རྩལ་སྤྲོད་བར་
མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྤང་པར་ཐལ། དུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་གཟུགས་ཅན་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་གང་ཞིག་བར་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤང་དམ་སྟོགས་གཅིག་གིས་སྤང་། དང་པོ་ལྟར་ན་གོ་ས་འདྲེས་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་རྩལ་སྤྲོད་ཇི་ཅམ་བསགས་ཀྱང་བོངས་ཆོད་ཆར་འགོ་མི་
སྤིང་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོགས་གཅིག་གིས་སྤང་སྟོགས་གཅིག་གིས་མ་སྤང་ན་
ཆ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དུས་ཆ་དགག་པ་ནི། དངོས་རྒྱ་དངོས་
འབྲས་སུ་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐྱད་
ཅིག་གཞན་ཀྱི་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་
པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཆོད་དམ། སྟོགས་གཅིག་གིས་ཆོད་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་
དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་

རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་
 དགག་པ་ནི། ཉམ་མཁའ་རྒྱུ་སྟོགས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་
 པའི་ཆ་དེས་ཤར་སྟོགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་བམ་མ་
 བྱབ། བྱབ་ན་ཤར་རྒྱུ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་ཤར་ཀྱི་བྱམ་པར་ཚུ་ནམ་སྟག་པ་ན་རྒྱུ་ཀྱི་བྱམ་པ་ཚུས་གང་བར་
 འགྱུར་རོ། །མ་བྱབ་ན་ནམ་མཁའ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཤར་
 རྒྱུ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཆ་བཅས་སུ་བདེ་སྟག་ཏུ་འགྱུར་སྟེ།
 ཆོས་ཉིད་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་
 དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀ་བྱམ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མ་སོང་ན་ཆོས་
 ཉིད་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་།
 སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
 ལ་སྟོ་བྱར་བྱི་བྱལ་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་
 ཀྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་སོང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆ་ཤས་མེད་
 པ་ཉམས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་རྟེན་ལ་སོགས་པས་སྟེ་

བའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་བའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན།
རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། གང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་
ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་
ཐལ། གང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཇོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ཡིན་པར་རིགས་
གཅིག་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་བདེན་པའི་སྒྲིབ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་
པའི་འགག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་མེད་དགོས་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་སྒྲིབ་མེད་འགག་མེད་
གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་དངོས་མེད་བྱམ་མེད་གཉིས་
ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། དགག་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་
ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྒྲིབ།
འདོད་ན་ཆད་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཡིན་པས་
བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོས་ཀ་བ་ལ་བྱུང་པའི་ཆ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་
ལ་བྱུང་པའི་ཆ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོས་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀ་
ལ་བྱུང་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་ཀ་བྱམ་གཅིག་

ཏུ་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་སྟེ་རིགས་པའི་རྣམ་
གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཉིད་ཀྱི་མི་
ལམ་དུའང་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་
སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཙན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་
གཅིག་མེད་པའི་སྐྱེར། འབྲས་སྟེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལས་བཞག་
དགོས་པའི་སྐྱེར། ཏྲགས་ནི་སྒར་ཆ་མེད་པ་བཀག་པས་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་
དང་ཆ་ཙན་གཉིས་ཡོད་པས་འབྲས་ལ། སྐྱེར་ཆ་དང་ཆ་ཙན་གཉིས་ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་
དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཆོས་རྒྱན་པ་ལ་འཐད་ཀྱང་། སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་
ན་ཚུལ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས། སྒྲུང་ཚུལ་
གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་རྒྱན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱན་པ་སྒྲངས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་སྐྱེར་དང་། ཆ་བཅས་བདེན་པར་
གྲུབ་ན་ཆ་ཆ་ཙན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྟོ་མི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
འདོད་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་ངོ། །

རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
ཞེགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཅིག་

དང་དུ་བྱལ་སོགས་གྱི་རིགས་པའི་མོད་ཙམ་ཡང་ན་ལམ་དུ་མ་གྲགས་པའི་
 ལྷན་པོའི་ཚོད་འཛོག་ཡིན་པས་སྟོང་པོ་ཅིའང་མེད་དོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དངོས་སྒྲི་
 བས་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཐུན་དཔེར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཚད་མས་གཏན་ལ་
 སེབས་ན་ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྒྲོ་ཁ་སྒྲོགས་
 པ་ཙམ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་མ་ཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཅི་སྟམ་ན། ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་
 ཁས་ལེན་པས་ནི་ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལྟར་དུ་མི་
 བདེན་པར་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་གོ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་
 དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རིམ་ལྟར་ངེས་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 དབུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡང་མི་
 བདེན་པར་ངེས་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སྒྲི་བ་མན་ཆད་
 གྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་
 མི་བདེན་པར་བརྟེན་ལ་བྱད་བའི་འཛོག་རྟེན་པལ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 ངེས་ཟིན་པས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་རིམ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་མི་
 བདེན་པར་ངེས་ཟིན་ལ། ལྷ་གྲུ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་ནི་རིམ་ལྟར་སྒྲུང་བ་
 བཞིན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཆ་དེ་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་སོགས་

དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་དཀའ་སྤྲུང་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བས་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་
 བར་སྤྱོད་པོ་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་དག་མ་ཐུན་དཔེ་སྤྱོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེགས་ཆེ་
 བར་སྤྲོད་འོ། །གཟུགས་བརྟན་རི་ལྟར་སྤྲང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ངེས་ན་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྲང་བ་ལྟར་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་
 འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་འདི་རྒྱན་ལས་བྲལ་བྱེད་མ་དམིགས་
 བར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་གིའང་
 དོན་སྟོ་མི་འདོགས་པར། བདེན་པའི་དོན་སྟོ་འདོགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་
 དོན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྟེ་ས་མེད་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བྲལ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དབུ་མ་སྤྲང་བ་སོགས་རང་རྒྱད་
 པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་དོ་རྗེ་
 གཟེགས་མའི་གཏན་ཆིགས་ཞེས་གྲགས་པས། དེ་ལ་རང་རྒྱད་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་དེ།
 དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་
 སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདི་རྩ་ཤེས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་དུ་རང་རྒྱད་པ་དག་འཆད་ལ། ཆིག་གསལ་ལས་

ཉག་སྒྲོར་དེ་ལྟར་དགོས་པ་གཞུང་དེའི་ཚིག་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི།
སྒྲིར་བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་དེ་བདག་གཞན་གཉི་ག་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་
སྒྲིར་ཞེས་པའི་ཉག་ས་འགོད་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་ཡང་མི་བཞེད་
དོ།

འོན་ཀྱང་བདག་སྒྲེ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
རང་གཉི་ག་མཐུན་ཡང་། གཞན་སྒྲེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་
འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱད་པ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྒྲེ་ཁས་ལེན་པས། གཞན་སྒྲེ་
འགོག་པ་ལ་ངེས་པར་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྲོར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་
སྒྲེ་མེད་པ་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་
སྐས་དང་འཕགས་སེང་སོགས་རྒྱ་འབྲས་རྩལ་གཞན་བཞེད་པར་དེ་དག་གི་
གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་སྒྲིར་ཡང་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་འདོད་མི་འདོད་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་མིག་སྤྲུག་དོག་
གི་དུག་ཚུས་མ་བསྐྱད་པ་དག་གིས་གསལ་བར་ཉོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོར་
བ་འགོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་
རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྒྲེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྒྲེ་བ་དང་བྲལ་བ་
དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་
བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྒྲ་
བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་སྒྲོགས་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ཤེས་སྒྲ་ཞིང་བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་

ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་པས། འདིར་དབུ་
མ་སྐྱར་བ་ལས་བཤད་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ན། དངོས་
པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཏྲག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེའམ་མི་ཏྲག་
པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྤིད་པར་
དངོས་པོ་རིལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཏྲག་པའི་རྒྱ་
ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེའམ། འབྲས་དུས་ན་མ་
ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱར་མི་འཐད་
པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་
འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ།
མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མིག་
ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་
ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་
དེ་གཉིས་པར་མ་འཆད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་དམ་
སྟོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་
གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་གྱི་ཆ་བཅས་སུ་སོང་བས་ཆ་མེད་
ཉམས་ལ། དེའི་སྤྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་དམ་པར་
གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། ། ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་རིལ་ནས་བརྗོད་

བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་
 ཆ་ལས་མེད་པ་དུས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་
 མ་གཏོགས་པར་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅེས་དང་། འོན་ཏེ་སྤྱོད་པ་གཅིག་
 གིས་མ་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཉོག་ན་དེའི་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་ལས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ན་དུས་མཐའི་མཆོད་ཉིད་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་
 བར་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ལ། ཡང་
 སྒྲུབ་བ་ལས། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོད་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆོད་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བཤད་པའི་གཏུན་ཆིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བཞིན་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་
 མ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པས་མི་ཉག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་དང་འདྲའོ། །སྐྱོན་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་
 གྱི་ཆོད་མ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་འདི་མ་ངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི།
 སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཆོད་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཅམ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 གཏུན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཆིགས་ལ་སོགས་པ་

ཡང་དག་པ་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་གདགས་པར་ནི་གང་དུའང་མ་
གྱུབ་པོ་ཞེས་སྒྲར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་
གྱུབ་པ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་དངོས་
སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བརྫོང་པ་དེ་དག་
ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་དབྱུང་བ་བཤད་དེ། དེའི་སྤྱིར་
དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྱུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། ཟུ་སྟེགས་ལ་
སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་
གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།
སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དེའི་སྤྱིར་ཁ་
ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
ཅེས་པ་རྩ་བས་ལེགས་ལྡན་ཀྱི་རྟགས་སྒྱོར་དེ་ལ་ཆོག་གསལ་དུ་སྒྱོན་བརྫོང་
པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་
ལེན་ཀྱི་ཁྱད་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་སྤྲ་རགས་ཀྱིས་ཁྱད་
པར་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་
མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་

གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པའི་ཕྱ་བཞི་སྟེ་
འགོག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། ཉགས་འགོད་པ་ནི་ཕྱ་
གྲ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་
ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་
སྟེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྟེ། དོན་དམ་
པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་མི་སྟེ་བའི་བྱིར། ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱབ་པ་
སྐྱབ་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་རིགས་འབྲལ་
ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ།

ཕྱ་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། མིག་
དབང་གིས་མིག་དབང་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྟེད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་
སྟེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་
ཤེས་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་
ཐལ། མིག་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་འབྱུང་ནས་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར།

ཕྱ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེད་ན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་རིས་
སྤྱ་ཆད་པ་འཛིན་ཀྱས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཀའི་ལག་རྗེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་གཞན་གཉིས་མི་སྲིད་པའམ་རྒྱ་མེད་དུ་སྟེས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཕྱ་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་

གི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བྱང་པར་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་
 གསུམ་ཆོག་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བཞག་
 པའི་ལག་རྗེས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྟོ་ལ་ཐ་དད་པར་
 སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། སྟོ་གང་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ། དོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་
 སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རྩུན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་
 སོང་བས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་
 ལྟར་ན་མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་
 ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་
 ཅན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་
 པའི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་
 །དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཞིགས་ལ་དེ་ཞིགས་པས་དོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་
 པ་ཞིགས་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཞིགས་
 སོ། །ཡོད་པ་སྟེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་དགག་གི་རིགས་པ་ཞེས་
 གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། །ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྟེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྟེ།

ཞེས་སྒྲོར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡོད་
བ་ཡང་མི་སྐྱེ་མེད་བ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཞེས་
བྱ་དང་མེད་ངེས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་སྤྱོད་མེད་དོ། །
ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་ཁ་ཅིག་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་བ་སྐྱེའམ་མེད་བ་སྐྱེ་
ཞེས་བརྟག་བ་བྱེད་པ་དེ་དང་འབྲས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་རང་
སྡེ་སྤྱོད་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གྲུ་སྐྱེའམ་མེད་པའི་སྤྱོད་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱེད་ན།
སྤྱིར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གྲུ་སྐྱེ་ལ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་སྤྱོད་གྲུ་སྐྱེའོ། ཞེས་
རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་དབྱུ་མ་བ་གཉི་ག་ཁས་ལེན་བ་བྱུང་བར་མེད་བ་ཡིན་
ཀྱང་། སྤྱོད་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་གྲུ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་འང་ཡོད་དགོས་པའི་
སྤྱིར་རྒྱས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པར་བདེན་
ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས་ན་མ་མཁའི་པར་བཞུགས་དུ་རྒྱས་སྐྱེད་
མི་རུས་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་
བཤད་པར་བྱའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐྱབས་སུ་
བཤད་པར་བྱའོ། །

ཐལ་རང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ལ་ཡང་། །

དཔུས་ལོང་དུ་མས་སྤང་ཆེན་བརྟགས་བ་དང་། །

མཚུངས་ཀྱང་ད་དུང་དབྱུ་མར་ཁས་འཆེ་བ། །

ལྷགས་ཀྱི་སྟོ་ལྷན་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཆར། །
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ངེ་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ལྷགས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ངེ་
ལྟར་གཟུང་ད་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་མཐར་བུག་པ་
ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་བཤད་
པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་རྟོག་པ་མེད་བར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་
ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སྟོང་ལྷན་པ་
སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་
ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་
ངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་ཁ་ཐོའི་ཁ་དོག་དང་འབྲིལ་ལྷགས་སྐལ་དང་འབྲེལ་ལྷན་མི་གསལ་

བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཐག་པ་ལ་འདི་སྐལ་ལོ་སྐལ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །དེའི་ཆེ་
 ཐག་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་
 སྐལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐག་པ་ལ་སྐལ་རྟོག་
 པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་
 སྐལ་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་ན་ཕྱང་པོའི་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཕྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་སྐད་
 ཅིག་སྒྲ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
 ཆ་ཤས་དང་ཕྱང་པོའི་དབྱིབས་སོགས་གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་
 པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱང་
 པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ངའི་མཚན་གཞི་ཡང་
 མེད་པས། མ་བཏགས་པ་ན་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་འདི་ལ། ང་ཞེས་པའི་
 ཐ་སྐད་འབྲུག་པའི་གཞི་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་བཏགས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ང་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །

དོན་འདི་ནི་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་
 ཡིན། །དེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་
 སྐྱེས་བྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ངའོ། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་གྱི་བར་གྱིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་ཅེས་པས་ཁམས་
 དུག་གི་ཆོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་ཅིང་། རྒྱང་པ་ཐ་མས་ཁམས་
 དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་གོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་

བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་
 ལུགས་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
 གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོས་སྒྱུར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་
 པ་སྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །སྐྱེ་བ་མེད་
 དང་སྐྱེ་བ་གཉི་གར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོང་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་
 འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཅའ་ན་ངའི་མཆོན་གཞི་མི་རྟོག་པ་ལྟར་བ་དང་ཀ་
 བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དབྱུང་ནའང་
 བུམ་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་སོགས་གང་ཡང་བུམ་པའི་མཆོན་
 གཞིར་མི་རྟོག་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུལ་ཞེ་ན། ཤིན་
 ཏུའང་འདོད་དེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཆོན་དོན་དམ་པར་མ་
 གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཆོས་
 ཉིད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་རུང་དུ་ཆུག་ནའང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་
 མེད་ཅེ་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དུ་བྲལ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་
 ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། བུམ་

པ་ཆ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲུབ་དཀའ་སྟེ་
 ཅིའང་མེད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་དོ།
 །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 ཐལ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཀྱན་རྫོབ་
 ཆོས་ཅན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྟགས་ཁས། བྱེད་སྒྲིབ། བདེན་པར་
 ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། རེས་འགའ་ཡོད་
 རེས་འགའ་མེད་ན་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་དགོས། སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་
 ཡིན་པར་འགལ་བའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིགས་པས་དཔྱེད་
 པའི་ཆེ་ནའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་བྱེད་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བྱེད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་
 སྒྲིབ།

ཚུལ་འདི་ནི་རྩ་ལེ་ལས། བྱ་བ་རྟེན་དང་ལྡན་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་
 དང་། འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་
 མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
 ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བྱེད་འཇུག་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་པར་བྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། མ་བྱེད་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་

པར་འདོད་པ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་
སྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་
མེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མས་
དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆད་མ་ཅེས་པ་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་
འདོད་དམ་ཆོས་ཉིད་རང་ལ་འདོད། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལས་འོས་
གཞན་མེད་དོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་བདེན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བས་མདོ་རྒྱད་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྟུཅ་ཅམ་
ལའང་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཀུན་ཆད་མ་ཡིན་
པར་མཚུངས་པའི་སྟེར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་རང་ཉིད་རང་གི་འཇལ་བྱེད་ཆད་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་རང་རྒྱད་ཀྱིས་ཆད་མས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་བའི་
སྟེར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྟེ་ཡིན་པས་བྱུང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྟེ་ཡིན་ན་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཆད་མ་ཡིན་པས་
བྱུང་ཅེས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དེས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྲལ་བར་བྱེད་

དོ། །ཅི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་ཐལ། སེམས་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་སྤྱིད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཟེར་རལ།
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་
 འགྲུབ་པ་ལ་རག་ལས། དེ་འགྲུབ་པ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་
 རྫོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་
 སྤྱིད་པར་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ལམ་སྒྲིམ་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་
 གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱད། འདོད་ན་ལམ་སྒྲིམ་པའི་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །ཆ་མེད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་མི་རུང་བར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་ལྷོག་པས་སྤྱེ་བ་
 ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་
 དོ་ཅེ་ན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་
གིས་བྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོས་ཞིག། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་
ཅམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཁེགས་པ་ཉམས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཁེགས་པར་ཐལ།
དངོས་མེད་ཅམ་ཁེགས་པའི་བྱིར། ཉགས་བསལ་དངོས། མ་ཁྲབ་ན་ཁྲབ་
བྱེད་བཀག་ཀྱང་ཁྲབ་བྱ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གཏུགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་
ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་
མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཇི་
སྐད་དུ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བརྗོད། །
གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་།
འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་
གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་དང་། །སྒྲིག་རྒྱ་དང་འབྲ་གཟུང་
བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྒྱན་ཞིང་ཐེག་བྱར་མིན་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་
གྱུར་པ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་འགྲོ། །ཅེས་དང་། ཉིང་
རེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཞེས་ནི། །ཞེས་པ་
དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོས་སྦྱར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་

བར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །
 གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །རི་སྟོང་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །
 དེ་ལ་ཐེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་
 སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྦྱར་ན་ཆོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྷའི་བྱ་དག་གིས་
 སྦྱས་པ། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་
 ལམ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྦྱེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ཁོ་བོ་ནི་
 གལ་ཏེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་བས་ཆོས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་
 འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཞེས་
 སྦྱོའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་
 མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འབྱུག། །ཅེས་འདུས་བྱས་བདེན་
 བྱུང་མི་སྟོང་ན་འདུས་མ་བྱས་བདེན་བྱུང་སྟོང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་
 གསུངས་ཤིང་ད་ལྟ་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་པན་པ་ཉི་བར་སྦྱོར་བའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་
 གཏངས་ནས་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་པན་གཞོད་ཅིའང་མི་བྱེད་པའི་
 འདུས་མ་བྱས་ཤིག་བདེན་བྱུང་ཏུ་ནན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་

ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལུག་ལྟར་
 ལྷགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྱུབ་བྱས་ན་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་
 ཅིག་དང་། བདེན་པར་མ་གྱུབ་པར་སྦྱས་ན་ངན་ངན་འདྲ་བ་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བར་
 གོ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྒྲིན་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བདེན་
 འཛིན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤང་བུ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོས་རང་གི་རྒྱུད་
 ཡོངས་སུ་བཅིངས་པར་གྱུར་པ། མ་ནིང་ག་ཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས་རྟོག་
 པར་བྱེད་པའི་འདོད་ལྡན་དང་མཚུངས་པ་དག་གི་ལུགས་ངན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་
 གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་
 བས་དངོས་མེད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཞིག་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱི་ནང་གི་
 གྱུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་སྤྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་
 འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅེས་དུ་ངེས་པར་འདོད་པར་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
 ཅེས་ཞིག་གཞོན་མེད་དུ་ཡོད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་སྦྱོར་བ་པོ་
 མེད་པར་རང་འབྱུངས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་བརྟ་
 སྦྱར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འདི་ནི་རྟོག་པས་བརྟ་སྦྱར་བ་ཅེས་དུ་གྲུབ་པོ། །
 ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བརྟ་སྦྱར་བ་འདི་ཅེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྱུངས་ནས་རིགས་པས་མ་དབྱུད་པར་ཞུགས་ན་ཆོས་ཉིད་བཞག་པར་
 རུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འདི་ཅེས་ཀྱིས་མ་

ཆོམ་པར་ཐ་སྙད་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་རིམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རིགས་
 བས་བཅའ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཉིད་པས། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 བཞག་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་འཛོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་
 སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་
 འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་
 ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་དམིགས་པ་འདི་
 ལ། བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་ལྟས་བྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་འདི་
 ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བསྐྱེད་ཡིན་གྱི།
 མིང་དེ་དག་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ནས་འཇུག་དགོས་ན་སྤང་དོར་
 གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་
 དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པ་གང་ན་བྱ་རོག་སྐྱོགས་པ་འདི་
 ན་ལྟས་བྱིན་ཡོད་དོ་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁང་པ་དེའི་
 རང་དུ་ཞུགས་ན་ལྟས་བྱིན་དང་ཕྲད་པར་རུས་གྱི། འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་
 ལྟས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཁོ་རང་གི་སྤང་པོ་
 རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་
 ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་ཉིད་ནས་དེ་དང་འཕྲད་དགོས་ན་ལྟས་བྱིན་དང་
 འཕྲད་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་གང་དུ་འང་མི་ཉིད་པའི་

སྤྱིར་རོ། །བྱམ་པར་ཚུ་འོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ལའང་བྱམ་པ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་སྒྲོས་སྐྱར་
བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དབྱུད་པར་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་དབྱུད་ན་མིང་
དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅིའང་མི་རྟོག་པས་དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མིང་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྫོང་རྣམ་པར་འཛོག་པ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྐྱུན་
ནས་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་མ་དབྱུད་པར་སྒྲང་དོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དབྱུད་པར་ཀྱན་རྫོང་རྣམ་པར་
འཛོག་པ་ལ་བྱའོ། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱུན་པོ་དག་
ཡོད་པར་སྐྱ་ན་རེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྐྱ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྐྱ་ན་རེད་ཀྱང་མེད་
པར་སྐྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དང་སྟོ་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་
ན་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་
དང་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་ནི་དབུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་
ཐུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་འབད་
པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ཐག་པ་ལ་

སྒྱུ་ལ་དུ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། ཐ་སྙད་
པའི་ཆད་མས་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ས་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་དང་པོར་
འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པས་བད་སྒྱར་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྒྲང་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པས་བད་ཇི་
ལྟར་སྒྱོར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་སྤྱིར་དུ་བད་
མཛད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་འབྲུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལམ་
སོགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་མ་དབྱེད་པར་སྒྲང་དོར་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མིང་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་
པས་ས་ལམ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས་མིང་ཅམ་ཀྱིས་མ་བཞག་པའི་
སྒྱོན་མེད་ལ། ས་ལམ་སོགས་བད་སྒྱོར་བ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་སོགས་ཀྱི་བད་མཛད་པ་དེ་གདུལ་
བྱའི་རྟོག་ངོ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་དབང་
གིས་མ་བཞག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་མིང་ཅམ་
ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ་ཉེ་བ་འཁོར་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་དཔྱུལ་

འཇིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་སྟོ་བྱས་
 །ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕྲོས་ངན་སོང་བྱག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་
 །ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྱེན་པའི། །གཞོན་པ་
 །བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་
 །ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཆོན་ཆ་མེད། །སྣ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་
 །ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་
 །པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་
 །དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཇིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་
 །པར་བྱེ། །འཇིན་དང་འཇིན་མེད་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མི་
 །ལམ་སྐྱུ་མ་བཞིན། །ཞེས་དང་།

ཡང་མདོ་ལས། །གང་དག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་རྒྱགས་དང་གཏི་ཐུག་
 །གི་ །རོ་པོ་ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་ལོག་པར་ཞུགས་ཤེས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་
 །པར་མི་བྱེད་ཆགས་བྲལ་མི་འབྱུང་བའི། །སྟོམ་པ་དེ་དག་གནས་ནི་དངོས་པོ་
 །ཐམས་ཅད་ཡིན། །ཅེས་དང་། །ཡང་མདོ་ལས། །ཆོས་འདི་སྤྲ་ནས་བདག་མེད་
 །སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་བད་མི་འབྱུང་། །བཏགས་པ་ཅམ་
 །ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་
 །སེམས་པའི། །བྱིས་པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་
 །ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེས་བསྟན། །གང་དག་
 །ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་

མ་ཡིན། །སྒྲིལ་གྱུ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་
བསམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །

མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱ་ངན་འདས་པ་ཟབ་པར་ཡང་། །སྒྲི་
ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །བྱ་ངན་འདས་པ་མི་རྟོན་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲི་ཡང་མི་
རྟོན་དོ། །སྒྲི་དང་བྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །གཉི་གའང་རྟོན་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་
བཞིན་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །བྱ་ངན་འདས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་དང་།

ཡབ་སྐུ་མཇུག་པ་ལས། རི་ཟའི་གྲོང་སྤྱིར་རི་ལྟར་སྒྲུང་གྲུང་། །
གྲོང་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་སྤྱིར་མིང་ཅམ་
ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་
གཟིགས། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་
འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་
སྟེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱས་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུའོ། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུ་མ་ཡང་མིང་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། སྤྱོད་པ་ན་
གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་
ཆོས་སོ་སོ་ལ་བཅོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སྟོ་བྱར་
ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 རོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་ན་མངོན་པར་མ་ཞེན་ནོ། །ཤུ་རིའི་
 བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །
 འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་བདག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །
 ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ།

རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྟེན་ཅན་དུ། གང་ཕྱིར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་
 ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བཤད་ཅིང་།

རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་ཕྱིར། །རྣམ་
 མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གཤམ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་
 མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་

འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་ཁམས་རྒྱལ་
བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་
ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་བའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་
པར་མིང་ཡང་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་
ཅི་ཡང་མེད་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ངི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པ་ཅམ་
གྲིས་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ལྟན་
སྟེས་ཏེ། དེས་ངི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་
དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་དང་།
རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་སྲུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་སྐབས་འདིར་
བཟླ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་
ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་
བཞན་དང་། རང་དབང་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཞེས་
དེ་དག་རྣམ་གངས་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་
རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་མི་བེད་གྱི། །ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་
བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་

པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་
རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །

ཐལ་རང་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་མི་
བཞེད་བྱང་པར་མེད་པ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ།

བཞི་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་
ཐལ་རང་ལ་ཐ་སྟད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་
བྱང་པར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་འཛིག་
བྱེད་ལ་འདོད་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་
བས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་
ལ་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་ཀྱང་། བཏགས་པའི་
བདག་སྟོང་པ་དང་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟོག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་རིགས་པས་དབྱུང་
བཟོད་ཀྱི་སྟེ་བ་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་
རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྟེ་བེད། །དེ་བདེན་དེ་ཡི་
སྤྱིར་ན་འདི། །རི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་

ཏེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། སྒྲིང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་
བཞེད་པའི་སྤྱིར་བེད་ན། འོ་ན་སྒྲོབ་དཔོན་རྩེ་བས་ཀྱང་། ཀ་བར་སྒྲིང་བ་ལྟར་
ཀ་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བཞེད་ན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་
པར་འགྱུར་ལ། མི་བཞེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་ཚད་པ་གཏིང་ནས་
ཉམས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྤྱོད་བའང་བྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་དབྱུ་མ་པར་འདོད་པའང་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ་མིང་ཐ་དད་པར་བཅད་ཀྱི་དངོས་
སྤྱོད་བས་ཀྱང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་བས་ལྷག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་
སྤྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་རིགས་
པས་དབྱད་མི་བཅོད་ཏུ་འདོད་ན་དངོས་སྤྱོད་བ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བདེན་དངོས་འདོད་པར་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་སྦངས་པའི་སྤྱིར་
དེས་ན་ཐལ་རང་གཏི་ག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཁས་ལེན་
མི་ལེན་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་
ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདྲ་བས་ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་
ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད། །ཞིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་
ཉམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཅུ་ལ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་
དགོས་པར་འདོད་པས་མི་འདྲ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཉི་ག་མ་ཐུན་ནོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲས་
 བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བའི་དོན་འཇོག་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ་
 བདེན་གྲུབ་བྱེད་ཅེས་འདྲི་བ་ནི་རང་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་
 མཚན་པར་བྱེད་པའོ། །ཀ་བས་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་
 ཐལ། ཀ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པར་སྒྲང་བ་གང་ཞིག་ཀ་བས་ངེ་
 ལྟར་སྒྲང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཀ་བས་ངེ་ལྟར་སྒྲང་བ་
 ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ། ཀ་བར་སྒྲང་བ་ལྟར་ཀ་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པ་འདི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བ་སྒྲོས་ཤིག
 །ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་
 སྒྲང་བའི་སྤྱིར་ཅེས་པ་ལ། ཁྱོད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་
 དཀར་པོར་སྒྲང་བ་ལྟར་དཀར་པོར་གྲུབ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའང་གཞོན་བྱེད་
 ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་སྒྲུབ་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའང་བབ་ཆོལ་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་
 ཅན། དོན་སྒྲུབ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་སོགས་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་
 རྒྱས་སུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། ཡུལ་རང་ངོས་
 ནས་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རིགས་པས་སྤུལ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་ཀ་
 བུམ་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ན་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་རིགས་པས་སྤུལ་ན་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མཚུངས་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་སྒྲུབ་ཡང་དོན་དམ་དུ་

ཡོད་པའི་དོན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འདི་བས་ལྷག་པ་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཅེས་པའང་དངོས་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་ལའང་འདྲིས་བར་མ་བྱས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
 ལ་ཟབ་མའི་གཞུང་འདི་དག་གི་བརྟེན་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཐབས་གྱིས་སྒྲིབ་
 བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་དོན་དམ་དུ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དེར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་གི་ངོ་བོས་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་
 ལོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་
 རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཕྱོག་
 པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཅེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ངེ་ལྟར་འཆད། རང་བཞིན་
 གྱིས་ཞེས་པའི་རྣམས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་སོམས་ཞིག །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྲོའི། རྟག་པས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་
 ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྲོ་བས་
 སྒྱི་མཆོན་དང་སྒྲིབ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་སོགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་བོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 ཅམ་གྱིས་རང་མཆོན་གྱི་དོན་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་
 འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པས་བཞག་པ་ཞེས་པ་ཡང་མིང་འདྲ་ཡང་འདྲིག་
 མཆོམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རྟག་པས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་
 འདི་དག་གི་དོན་བཅའ་ན་ཅིའང་མི་རྟོག་པས་རྟག་པ་དང་མིང་ཅམ་གྱིས་

བཞག་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་
ནས་བཞག་པ་ལ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞེས་སྤྲི་ཞིང་། དོན་མཐུན་
ཞེས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དོན་སྟངས་ན་གྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལ་
འདོད་ཅིང་དེའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ནི་དོན་རང་མཆོན་ལ་བརྟུན་ནས་
འབྲེལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས། དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟོན་ཅན་སྤྱིར་
ཅེས་དང་། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་ནམ་རྟོག་སྟོ། །དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ།
དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་གང་། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་ཡང་བཤད་དོ། །

དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་དེ་སྟོ་
བཏགས་དང་སྟེ་མཆོན་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་བྱམ་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་
སོང་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་འདོད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་
རང་གི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྟོ་བཏགས་ཡིན་པ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ལའང་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་
ཉིད་འཇིག་པར་ཡང་སྤྲི་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་ལས་དམན་
པར་ཐལ། ཤེས་པ་རྟོག་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྟག་པོ་ཁས་སྤངས་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟོག་པར་
རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་པ་རྟོག་པར་
ཁས་མ་སྤངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་དབུ་མར་རང་རྟུན་པས་དངོས་པོ་

རྣམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཅོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། ། ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་རྒྱས་པར་
 སྒྲུའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཁས་
 སྒྲངས་སོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྒྲ། ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒྲིན་ཡང་ཁས་སྒྲངས་
 པ་ལ་འབྱུང་གི་མ་སྒྲངས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དགལ་བ་ལྷག་
 པོའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་
 ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པས་འཕུལ་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲས་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཁས་
 སྒྲངས་བར་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བྱམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་དམ་
 བཅས་པའི་ཤྱགས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བཅས་པོར་དམ་བཅས་པར་ཐལ། བྱམ་པ་
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་བཅས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ཁས་
 སྒྲངས་པ་དང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་
 ལ་རིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག ། དེ་ནི་བྱེད་ཉིད་ལ་འདི་འདི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 སྐབས་སུ་རིག་པ་གང་ཞིག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འབྲ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། ། བདག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་
 གྲང་ཡོད། ། ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཆན་ཉིད་

བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་
པ་འདིར་འབྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་
བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་ཉོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་བྱེད་ལྟར་ན་
གང་ལ་འདོད། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་འདོད་དམ། འཛོག་བྱེད་ལ་
འདོད་དམ། བདེན་བྱུང་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེ་བ་གྲགས་པ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པར་སོང་ཞིང་རང་རྒྱད་
པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་
ཟེན་པས་དེ་གཉིས་ལ་དེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འཛོག་བྱེད་ཆེ་བ་གྲགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སྐྱབ་
དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉི་ག་བདེན་བྱུང་ཁས་མི་ལེན་
ཅེས་སྐྱས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་བདེན་བྱུང་ལ་ཟེར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་རྟོན་འབྱུང་ན། །དེ་ལ་སྐྱར་
བས་དངོས་པོ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛོག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་
ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཅེས་པ་དང་། དེའི་རང་
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་གང་
གི་ཆེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་

མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་བར་
 རི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་
 སྐྱར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
 སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཤོད་པ་སྤྱི་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་སྟོས་ཤིག །
 གལ་ཏེ་དངོས་སྤྱི་བ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སྤྱི་བ་སྤྱི་ཡང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་
 པས་སྤྱིར་ཤོད་ལ་ཅོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཅན་སྤྱི་
 ཤོད་ཀྱིས་ནམ་གྲུབ་པ་ན་སྤྱི་ཤོད་ཀྱིས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཆར་བས་
 དངོས་སྤྱི་བའི་དོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་བ་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
 ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་བ་ཞིག་གི་ངོར་འཕངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་

དུ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་རྒྱད་པ་ལས་འོས་མེད་དེ་ཐལ་རང་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་པར་རང་ཅག་གཉི་གས་མ་ཐུན་པར་སྦྱས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐལ་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་བདེ་ཟླག་ཏུ་གྲུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དབྱུད་ན། །ཅེས་པའི་
གཞུང་གི་སྟོགས་སྒྲ་མ་རང་འགྲེལ་བཀོད་པ་ན། །འདིར་སྦྱས་པ། དོན་དམ་
པར་སྦྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད།
གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བ་བར་གཞན་
ལས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་
སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ན་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་
བ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་
ཞིག་སྟོགས་སྒྲ་སྦྱ་བ་པོ་ཡིན་པར་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་
རྒྱད་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དངོས་སྦྱ་བ་སུ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་
ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་དང་
རང་གི་ངོ་བོས་སྦྱེ་བ་དང་གཞན་སྦྱེ་རྣམས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་པར་
ཡོད་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བར་ངས་སོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་
ལས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་། རོ་བོ་མེད་ཅེས་པ་མང་རབ་བྱུང་ཡང་དེ་

ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་
 འདོད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་བའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ལ་
 ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་
 བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ནམས་སུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་
 ཡང་ཡང་སྒྱུར་བ་བཞིན་དུ་ལན་རེ་ལན་གཉིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་བར་
 ངོ་བོ་མེད་ཅེས་སྒྲོས་པ་དག་ལའང་དོན་དམ་པར་ཅེས་སྒྱུར་དགོས་པར་
 སྐབས་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་སོ། །རིགས་པས་དབྱུད་མ་དབྱུད་ཅེས་པ་ལའང་
 འཛོག་མཆམས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་
 པའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྟངས་ན་ངི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
 གྲུབ་དཔྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཅུལ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རྟེན་ན་རིགས་པས་
 དབྱུད་བཅོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་
 རིགས་པས་དབྱུད་བཅོད་དུ་མི་འགྲོ་བས། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་འདི་
 འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཅོས་ནས་འཛོག་སྟེ། གོང་དུ་ལུང་གསལ་ཁ་

ཅན་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་བྱམ་པ་སོགས་རྩལ་སྲུ་གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ལ། བྱམ་
པ་རྩལ་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་
སེམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་
ཆེད་ན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མི་འགྲོ་བས། བྱམ་པ་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའི་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཅོས་ནས་འཛོག་སྟེ། གོང་དུ་
ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་བྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་བྱམ་པ་སོགས་རྩལ་སྲུ་གྲུབ་པར་ནི་
འདོད་ལ། བྱམ་པ་རྩལ་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་
ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དངོས་སྟངས་ན་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྩལ་
གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱུང་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་མིན་པ་སྤྱའང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་མེད་དངོས་མེད་སོགས་ལ་དངོས་སྒྲ་བ་རང་ལུགས་
ཀྱི་བདེན་མེད་གྲུབ་ཀྱང་དབུ་མ་པས་བདེན་མེད་དུ་རི་ཙམ་གྱིས་འཛོག་པའི་
བདེན་མེད་དེ་གཞི་བྱམ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་
གཞི་གང་གི་སྟངས་དུ་འང་བདེན་མེད་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲ་བ་
ནི་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྒྲིག་པའི་ལས་ཆས་སྟེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་
ཡང་སྒྲོས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་བཅོས་པར་སོང་བས་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟོན་འབྲེལ་ཡང་རྟོག་བཏགས་སྲུ་ཐལ་ལོ། །

འདོད་ན་སྟོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྟོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་
ན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྟེས་པ་ཅམ་ནི་སྟོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཆ་དང་སྒྲ་མ་ལ་སྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དང་སྤྱི་མ་ལ་སྟོས་
ནས་རྒྱར་བཞག་པ་ནི་སྟོས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤམ་། །དེ་ནི་བརྟེན་
ནས་གཏགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཏགས་པར་བཤམ་པ་ཡིན་གྱི་སྟོས་བཏགས་པར་
བཤམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྟེ། ཀྱན་བཏགས་
གྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་ལྟན་སྟེས་གྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་བའི་སྟོས་བཏགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །

རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དགག་བྲལ་སྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་
དམ་དུ་བཞག་ལ། རིགས་པ་གསུམ་པ། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཅེས་
སོགས་གྱི་རིགས་པ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་པར་བྱའོ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། དེ་ལྟ་བུས་ན་
ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་
ལས། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ།
ཞེས་དང་། ཡང་དེ་གཉིད་ལས། ཅི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟུང་ངན་
ལས་འདས་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་མི་

ལམ་ལྟར་བདེན་ཡོད་ཞིག་ས་པ་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་རྩུན་པར་བྱུང་བ་ས་ཀྱན་
 རྩོལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། འདི་ལྟར་སྒྲ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཀྱན་རྩོལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གནས་ལྷགས་ལ་མ་
 ལྷགས་པའི་སྒྲོས་ཉིད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་
 ལྷགས་པའི་སྒྲོས་ཉིད་དོན་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་འདྲུག་
 རྩེ་མི་སྒྲ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་ས་བརྩོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་བྱུང་བ་ལ་
 བདེན་པའི་སྒྲ་ས་བརྩོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲ་ས་བརྩོད་པ་ནི་
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱར་གཟུང་བ་ནི་
 ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཀྱན་རྩོལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྩོལ་བདེན་
 པ་ཡིན་ཞིང་ཀྱན་རྩོལ་བདེན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
 རྒྱལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲ་བ་སྒྲུང་མོད་ཀྱི། ངན་སྒྱུགས་ཀྱིས་གང་པའི་བྱམ་པ་ཆེན་
 པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡ་རབས་དག་གི་མདུན་དུ་སྒྱུགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྱུག་
 རྩོལ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་པོར་ཟད་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་
 བས་ན་འགལ་འདྲའི་བྱུང་པོ་འདི་ཅམ་ཞིག་བརྩོད་པས་ཆོག་གོ། །སྒྲ་བ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དོམ་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་
 ལྷགས་པའི་སྒྲོས་ཉིད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲོས་
 ཉིད་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་

ན་བཅོས་མར་ཐལ། བྱོད་ཡིན་ན་སྒྲོས་བཞག་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་
 ཁས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་
 ཟུགས་པའི་སྒྲོས་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་སྒྲོས་
 རྟེན་པའི་དོན་དེ་བྱོད་ཀྱི་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱི་ནང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲོས་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོག་
 བཟགས་སུ་འཛོགས་ཚུལ་ཁོ་བོས་ནི་གོང་དུ་སྤྲུལ་བཞིན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་
 མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཟགས་པས་རྟོག་བཟགས་སུ་
 བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བཅོས་མ་
 ལ་ནི། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བའི་སྒྲོས་བཅོས་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་འབྲའི་བཅོས་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་འཛོགས་པའི་
 ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་བཟགས་པ་དེ་འདོགས་བྱེད་ཡོད་པའམ་མེད་པར་
 བཟགས་པ་གང་ཡིན། མེད་པར་བཟགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་
 ཤེས་བྱ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སོགས་ཀྱང་སྤྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོགས་བྱེད་ཡོད་ན་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་འདོགས་བྱེད་རི་འབྲའི་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་
 ཤིག །གང་ཟག་གིས་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་

བ་ལ་གང་ཟག་གིས་མཐོང་བར་འཛོག་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་སྟོས་བཏགས་པ་
ལ་གང་ཟག་གིས་བཏགས་པར་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གིས་ངེ་ལྟར་
འདོགས་སྟོས་ཤིག། །འདོགས་བྱེད་སྟོ་ཡིན་པར་སྦྲ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་
བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དངོས་འགའ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དུ་ངེ་ལྟར་མ་སོང་བ་སྟོས་ཤིག།

གཞན་ཡང་སྟོས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟེར། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་ལ་
ཟེར་རམ་སྟོས་པའི་མཐའ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོན་འབྲེལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་
སྟོས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་དེ་གཞན་དུ་ན་གཉིས་སྒྲུང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་བཏགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་བཏགས་
ཡིན་ན་སྟོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པར་འགའ་བ་གང་ཞིག་། གཞི་གྲུབ་ན་སྟོས་
པའི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་བྱིར། ཟུར་སྒྲ་མ་ཁས་སྐྱངས། བྱི་མ་དེར་
ཐལ། རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ་
སྟོས་པ་ནི་སྦྱ་རྟོག་གཉིས་ལ་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ནི་སྟོ་བྱེད་དང་སྦྱ་ནི་རྟོག་
པས་སྟོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྦྱ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ནམས་རྟོག་པས་བཞག་པར་སྦྲས་ན་སྦྱར་
འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་སྦྱ་བ་ནི་རིག་པ་ནལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྦྱ་དང་རྟོག་
པ་སྟོས་པར་སྦྱ་བ་དང་རྟོན་འབྲེལ་སྟོས་བྲལ་དུ་སྦྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགའ་བ་
ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་པའི་བྱིར། བྲུབ་རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་སོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྒོས་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཡང་བྱུང་ཉག་ས་དངོས་སོ། །འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་
 ལ་ཞུགས་པའི་སྒོས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 རྟེན་པར་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་བྱད། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ། ཉག་ས་བྱུང་དང་
 བོ་དངོས། མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟེན་པ་ཡིན་པ་བྱད། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་མདོ་
 ལས། དགེ་སྟོང་དག་འདུས་བྱས་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བོ་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་གང་ཞིག །བསྐྱེད་པ་དེ་བོ་རྟེན་ཞེས་གསུངས། །དུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
 པའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་།
 དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 གྱུ་ཆར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱས་
 བས་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བའང་བྲན་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒོས་བཏགས་པ་ཅེས་པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སྒོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་ཆོས་ཉིད་སྒོས་

བཏགས་མ་ཡིན་པར་སྐྱས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོགས་པ་
པོར་སྐྱ་བ་ཁྱོད་ལས་ནོག་ཤལ་དང་ལྟན་པ་སུ་ཞིག་བཅའ་བར་བྱ།

སྐྱས་པ།

གང་ཞིག་ལྷ་བ་འགོག་པའི་ཐོལ་སྦྱོར་གྱིས། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མ་ལུས་སུན་འབྱེན་ཅིང་། །

རང་ལ་ཡིད་བརྟོན་མཐའ་དག་ཕྱང་བྱེད་པའི། །

བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འབྱུང་པོའི་པོ་ཉ་མཆར། །

བ་མའི་གཏམ་གྱིས་སྦྱང་ལ་དོ་རྩེ་བཞིན། །

ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་སྐྱས་པའང་མི་བཟོད་པར། །

ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ཡི། །

བདུད་ཆིག་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ། །

རྒྱན་ཏུ་ཕྱག་དོག་ཏུག་ཆུས་ཡིད་ཕྱོས་ཤིང་། །

རྟག་ཏུ་དམ་པ་དམོད་པའི་བཟླས་བརྗོད་བཅོན། །

ཉེས་བཤད་འབྱུང་ཁུངས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཏུ། །

ཁུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱས། །

བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ བཤམ་པ།

ལྷ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤམ་པ་ལ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་
དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤམ་པ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤམ་པ། སྐྱབ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལས་
གང་དུ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་མདོར་བསྐྱུས་བརྗོད་པ་
དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བྱུང་པར་དུ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྡེ་
གཞན་དག་གི་འདོད་པའི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་གྱི་བདག་
ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་སྐྱོན་ངི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ། རང་
སྡེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྨངས་ཀྱི་ལྷལ་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ངི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དཔལ་
ལྡན་ལྷ་བས་དགག་པ་ངི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་སྤྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་
རང་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ལྷལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའང་
བདག་ཅེས་བྱ་བའམ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པར་
ཁས་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་
བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དང་བདག་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་

འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་གང་ཟག་འདི་ནི་མཆོག་གོ་གང་ཟག་འདི་ནི་
 དམན་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ། །ངས་སྐྱ་
 ཐོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་གང་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་
 ཡོད་ངོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་
 པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
 མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 བཤད་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་བདག་
 དང་སྦྱེས་བྱ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་
 པ་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གང་ཟག་དང་བདག་ཐ་
 སྙད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་
 དོན་དམ་པ་དང་། ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐ་
 སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྟས་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་མཆོན་གཞིར་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོག་ཅེ་ན། རང་གི་སྡེ་བ་མང་པོས་བཀྱར་པ་

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཆན་གཞི་ནི་རང་གི་སྤང་པོ་
ལྟ་ཆར་ལ་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་
སྦྱོང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ཅིག་བདག་གོ། །སྒྲུལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱོད་
ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སྤྱོད་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ལ། མང་པོས་
བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་སྤྱད་བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་དེ། མདོ་
ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྤྱོད་ཞིག་མགོན་དུ་
འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུ་ལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་
ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་དག་གྲང་མང་པོས་བཀྱར་བའི་འདོད་པ་ཡིན་
པར་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་
ལྟས་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། བཏགས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་འོང་བས། །
མེད་དོ་ཞེས་གྲང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བདག་རྗེས་ཡོད་མེད་ཅིང་བཏགས་
ཡོད་ཅེས་ཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ནས། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་དེའི་
མཆན་གཞི་གང་ཡིན་སྒྲུལ་པ་ལ། སྤང་པོའི་རྒྱན་འདི་དག་ལ་དགེ་ །མི་དགའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་
མདོན་པར་བཛོད་པ་འདི་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི། །བཛོད་པར་བྱ་

བ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕུང་པོའི་རྒྱན་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པའི་བདག་གི་མཆན་གཞིར་བཤུད་དེ་ཚུལ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་
 བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་
 ནས་བཤུད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 བདག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་པར་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
 འབྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གི་མཆན་གཞིར་བཞེད་དེ། རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་
 གི་སྦྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་
 པའི་སྒྲིབ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་
 འདོགས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ཞེས་བཤུད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདག་ཉིད་བདག་
 གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་གཉིས་དང་། ཕུང་
 པོ་ལེན་པ་པོ་བདག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྒྲིབ་ཞེས་
 པའི་རིགས་པའི་སྦྲུབ་བྱེད་སྦྲུའེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་
 ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །

སེམས་ཅམ་པ་པལ་ཆེ་བ་དག་ནི་བདག་ལྟ་ལྟར་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་
 ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཆན་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་
 འདོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ལྟ་དང་བདག་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་
 དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤུད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་། །ས་སོན་
 ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་
 ཞེས། །འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་
 རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྦྲ་བ་དག་པལ་ཆེ་བས་བདག་དང་གང་
 ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 གཞིར་ཕུང་པོ་ལྷ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་འཛིན་པ་དང་དེ་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་ཤེས་སོགས་རྗེས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འགལ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་རང་སྡེ་ག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་སྲུབ་པ་སོགས་སུ་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་རགས་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་
 ཞིང་རགས་པ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱམ་པ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་
 བོ། །གཞན་དུ་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྦྲ་བའི་སྡེ་བ་དག་གིས་
 སྡེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་
 བཤད་པ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་སྲུབ་པར་ཁས་
 གླངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྦྱོན་ངེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི།
 ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་གླངས་ནས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 ཁས་གླངས་པ་ན་བདག་ཕུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་

དགོས་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སྟོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ན་གནས་ཚུལ་
གཞན་དུ་གནས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྤྱིར་རྩོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །

རིགས་པ་འདིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་སྤྱང་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱང་པོ་རྩལ་ཐ་དད་པ་ལྷ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བདག་
ཀྱང་རྩལ་ཐ་དད་པ་ལྷ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་
ནི་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཀ་བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྟོན་ནོ། །སྤྱང་པོ་ལྷ་
ཀའམ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་
བདག་གི་མཆན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་ལྟན་
སྟེས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བདག་རྩལ་སྤྱང་པོ་དུ་
གཟུང་བ་ལྟར་བདག་རྩལ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་བདག་དང་
གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྩལ་སྤྱང་པ་སྤྱང་པས་བྱུང་ན།
མདོ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཅམ་ཐ་སྟོང་ཅམ་བཏགས་པ་
ཅམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། རྣམ་
མཁའ་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རི་
ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་ཏྱར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་སྤྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྗོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྲོད་གི་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྲིར་
མཐར་འཛིན་གི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ལྟས་གང་བདག་ཏུ་བཟུང་
བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཛིན་པ་མཐར་
འཛིན་གི་ལྟ་བའི་དོན་དུ་སྲོད་ཅག་གིས་སྦྱས་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་རོལ་དུ་ཕུང་པོ་འམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
སྐད་ཅིག་སྔ་སྲི་རྣམས་རང་བཞིན་གིས་གཞན་ཡིན་པར་སྲོད་གིས་ཁས་
སྐངས་པ་ལྟར་བདག་སྐད་ཅིག་སྔ་སྲི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གིས་གཞན་
ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་པན་ཚུན་སྟོས་མེད་གི་གཞན་ཡིན་
པའི་སྲིར་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གིས་བསགས་པའི་ལས་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གིས་
ལོངས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་སྲི་རང་
བཞིན་གིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྲིར་སྟོན་མེད་དོ་
སྟུམ་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་ན་ཐམས་
ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་སྲི་རྣམས་རང་བཞིན་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་
པར་ཁས་སྐངས་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་རུས་སྤལ་གི་

སྤྱི་གོས་ཀྱིས་གང་བ་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་
 བོ་ཅིའང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་མི་
 ལྡན་ཞེས་སོགས་ངེས་པའི་ཆོ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱས་ཕྱང་པོ་རྣམས་
 འཇིན་ན་དེའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་པ་རངགི་ལུགས་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ཕྱང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་འོག་རོལ་དུ་བྱེད་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་རྣམས་མེད་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་མེད་པ་སོགས་སུ་
 ཕྱང་སྟོན་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཕྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་
 གཞག་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་ཕྱང་པོ་འམ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོན་ས་བདག་མེད་པ་མཐོང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དེ་དག་དང་། བྱད་མེད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་སྤྱིར་དེ། །མང་
 བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཅེས་པ་ནས། ཁྱོད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཕྱང་པོ་འམ་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་འམ་རྣམ་ཤེས་མེད་

བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་ན། བྱེད་རང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་བདག་གི་མཆོན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 བའི་ང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཆོན་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་པ་རོལ་པོས་ཕྱང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་
 བདག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་
 གྱིས་འཛོགས་མ་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྒྲོ་
 ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་པོ་འམ་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 བའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
 ཉོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་ཕྱང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་
 སྒྲོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་མ་བཙལ་བར་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་
 བའི་གང་ཟག་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་
 མཐོང་ན་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་འདི་འདྲ་བདག་ནི་
 ལུགས་འདིའི་རིགས་ལམ་སྤྱོད་མོ་ཞེ་བ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་མེད་པ་
 དག་གིས་ཆེས་ཉོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱང་པོ་འམ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ན། ཉེ་བར་སྤང་བུ་
 དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བྱུང་བར་མེད་པས་བུ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ་

སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་
བས་མ་བྲིས་ལ་ཙྰ་འཇུག་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱངས་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན། མདོ་
ལས། དག་སྟོང་ངམ་བམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟུམ་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་
ནི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་
དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་བདག་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཆོར་བ་བདག་མ་ཡིན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དང་འགལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མདོ་སྟུམ་མས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་
མདོ་ཕྱི་མས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་
པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་རྒྱས་པས་སྤང་པོ་ལྟ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཙྰ་མ་གྱིས་བཞག་པ་ཉིད་བདག་ལྟ་
སྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་སྟེ་རྣམས་
ཀྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་ནས་རང་གི་སྟེ་པ་གོང་འོག་གི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་ལེགས་པར་འབད་གྲུང་གསལ་བར་མ་ཐོན་
པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྷུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་

པར་སྤྱེན་ས་ནམ་པར་བཞག་པའི་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ལྷགས་འདི་ཉིད་མད་དུ་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་དེ་ཉིད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ཅེས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་
ལ་དེ་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འཇིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་ལྟ་བས་འཇིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གྲགས་
བས་བདག་འཇིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱིས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་སྤང་པོ་བདག་
ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་
པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་འཇིན་ལྟན་སྤྱེས་འཁྲུལ་པར་འཇོག་དགོས་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁོས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་
མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་གྲུང་གྲངས་མང་
པོར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གཞི་བཟུང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་སྤྱོགས་སྤྱུ་མའི་འབེན་མ་མཐོང་པར་གཞི་བཟུང་
བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བབ་ཚོལ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཐ་སྙད་
པ་ཙམ་ཞིག་རང་སྤྱོད་གོང་འོག་ཀྱན་ཀྱིས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ལ་དེ་ཉིད་ངར་
འཇིན་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་གྲུང་
དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་

བཞི་པོ་སྤྱ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
 གང་ལ་བྱེད་མི་མ་ཐུན་པས་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དེའི་
 མཆོན་གཞིར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་རང་གཞན་གཉི་
 གས་ཁས་སྒྲངས་པ་དེའི་མཆོན་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 བྱེད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་དེ་དག་འབྱུང་བར་སྐྱས་ཀྱི། བདག་ལྟ་ལྟན་
 སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་བདག་ཡིན་དགོས་སོ་
 ཞེས་ལན་གཅིག་ཀྱང་སྐྱས་པ་མེད་པས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 འཕེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤ་ཐང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཅམ་ཞིག་
 འབྲས་བུར་བྱེད་དོ། །རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་སྐྱ་བ་ནི་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་མ་
 བརྟགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་དོན་ལ་ཡང་བསྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་སྤྱ་ལ་ཡང་ངའི་ལུས་ངའི་
 སེམས་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་རང་འབྱུངས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་འདི་ངའོ། །
 སེམས་འདི་ངའོ། སྙམ་པའི་སྟོང་རང་གི་ངང་གིས་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་
 སྟོང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་
 མཆོན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུང་བ་འཐད་པར་སྐྱ་བ་དག་གིས་འདུ་

ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 ལྷགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་
 མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་ངེ་ལྟར་གདབ་པ་སོམས་ཤིག །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱན་ཙམ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱ་
 བས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཅི་
 སྟེ་དེའི་ཆེ་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཆན་
 གཞིའོ་སྟམ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བེམས་
 པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་སྦྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཚུ་
 རོལ་མངེས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཆན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་
 གི་མཆན་གཞིར་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་སྐྱེས་
 པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་འདས་ལམ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཆེ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་གང་ཟག་རྒྱན་
 ཆད་པར་ཐལ། འདས་ལམ་གང་ཟག་དེའི་མཆན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་
 ག་ཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དེའི་
 ཆེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 མཆན་གཞིའོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མངོད་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་
 གཉིས་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་གཏིང་ནས་ཉམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཀྱན་

གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སྤངས་མི་སྤྲོ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་བཟུང་པའི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་
 ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། བདེན་
 བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་
 བ་ཅམ་ཀྱིས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཅམ་བཟུང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལན་མང་དུ་
 གསུངས་པ་དེ་ལ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བར་
 ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་
 ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

དེའི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་
 འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་སྤངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤངས་
 བ་ལས། སྡེ་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྤངས་མེད་པ་
 ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་ཟག་ལ་
 བདག་མེད་པ་ལ་གཞུག་པའི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་།
 མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་
 ལྟར་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེས་སྤངས་

པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་བྲལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་
 སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཟུང་བྱས། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་
 སྟེན། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་
 བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྟེན་པ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །
 ཅེས་སོགས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་མོད་ཀྱི། །ཁུངས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྲིས་
 ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བཞོད་དོ། །

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནས་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་རང་སྡེ་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་པར་འདོད་
 ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕྱང་པོའི་རྗེ་པོ་ལྟ་
 བྱ་དང་ཕྱང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ངའི་ཆོར་
 བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་དེས་དབང་བསྐྱུར་བྱ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་བདག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
 པའི་རང་རྒྱ་བར་སྐྱང་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ངའོ་སྐྱམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་རྟག་
 མི་རྟག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ལ་
 ཞུགས་ནས་དབྱུད་པ་ན། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་འཛིག་མི་

བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་
 བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དུ་
 འདོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དེ་དག་སུ་ཡང་མི་
 འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་
 འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ས་
 ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་དང་། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་
 པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་ས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་ཞེས་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོད་ཉིད་
 རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྟོང་རྒྱས་སོ་ཞེས་
 འདོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་དང་རྣལ་འབྱོར་དཔྱེད་པ་དང་།
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྟོང་ཐུན་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་
 འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་
 བདེན་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་

པའི་སྒྲོར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་སྤྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་
དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་
ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་
པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒྲོམ་
པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་
ཞིང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་
ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་བཟད་དོ། །

དེ་ཡང་གྲེ་བྲག་སྤྲ་བ་དང་མདོ་སྒྲེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བཀར་མི་འདོད་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
བསྟན་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ལ།
དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོད་ལྟན་གང་དུའང་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
འཆད་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་དོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆུང་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྒྲོ་

ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྦྱར་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 རིགས་ཅན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་འབྱེད་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
 ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱའི་དུས་ཀྱིས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དག་བཅོམ་པ་དེ་གཉི་ག་ཡང་
 ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 འབྱེད་པ་ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་མི་གསལ་པའི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 མི་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྒྲངས་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་
 མཁས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་གོམས་པར་
 བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཞེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་
 ལུས་པར་སྒྲངས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཆོགས་
 གསོག་པའི་རིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ལ་གནས་པའི་གནས་
 སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་བློན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བད་མི་སྟེ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་
 པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་གཅིག་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱ་སྟེ།
 མངོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་

གཅིག་ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྒྲོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་ཐུན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་བདུད་བརྟལ་བ་ཡན་ཆད་
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་ཐུངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་མ་བསྟན་ཀྱི་བར་དུ་ལྷག་མ་དང་བཅས་
བའི་ཐུངན་ལས་འདས་པ་དང་། སྐྱེ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མ་མེད་
བའི་ཐུང་འདས་མདོན་དུ་མཛད་ཅིང་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་བཅུ་རིག་གཉི་ག་
རྒྱན་ཆད་པར་སྐྱ་བ་དང་། འོངས་སྒྲོན་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་གཏན་
ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ།
འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི་མཆོག་གི་སྐྱལ་བའི་སྐྱའི་གཟུགས་སྐྱ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
བའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ཡིན་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྫོད་དེ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
བརྫོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །

སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉི་ག་ཡང་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་
སྒྲོན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་
པར་མེད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་
གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རི་ལྟར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་
ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བརྫོད་བྱིན་ཏོ། །

བཞི་པ། དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དགག་པ་རི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་
ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི་གོང་
དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་
སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་
འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །
ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འོག་དུ་བཤད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བྱུང་པར་དུ་བརྗོད་པ་ནི། གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དཔྱེད་པ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་བདག་
གཉིས་དང་དེར་ཞེན་ལུགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་གྱང་།
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། གཞི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་
ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མི་བཞེད་དེ།

འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་
གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ནི་དགག་
བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་

བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་
 བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་ལོ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱང་
 དགག་བྱའི་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞེད་དེ། ཐེག་
 དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་
 སྐབས་སུ་འགྲེལ་པ་བྱསྒྲུབ་ལེ་ཏ་ལས། བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར། རྒྱ་མ་དང་། བྲག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྟན་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། ཆི་ལམ་དང་། དབྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་དང་།
 རྒྱ་ཤིང་གི་སྤང་པོ་དག་བརྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་སྟོས་པ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་
 རྟུན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོན་
 ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་
 བརྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་བ་རེ་ཞིག་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་
 དེ་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྟོད་དུ་

རུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པས་དེའི་ཆེ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
སྤྲ་བ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་གོ། དང་པོའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་བཀག་པ་
ཅམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་གོམས་
པར་མ་བྱས་པར་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོམ་པ་གོམས་པས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་
པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་
སྡེ་སྟོན་ལས་ཀྱང་རེ་ཤིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདེན་པ་གཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གཙུག་པོར་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་
བཀག་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་ཟག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་རགས་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་སྤྲ་མ་ནི་གཙུག་
ཆེར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་ཐབས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་མདོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་

གསུངས་པ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་ལམ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་
དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཙན་དག་
གིས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྒྲོམ་པ་གོམས་པའི་
སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་
སྟོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་འདི་ཉིད་ལ། ང་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་བྱར་སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ནི་ང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་
གྱི་འཇིན་སྒྲུངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ངར་འཇིན་
ལྟན་སྐྱེས་གྱི་འཇིན་སྒྲུངས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་
བྱས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་
དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ངར་
འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ལས་
འབྲས་གྱི་ཉིན་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་མཆོན་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཆོགས་པ་དང་

རེ་རེ་བ་དང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་བ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་ཐ་སྟོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་
རྣམས་ཆོགས་བ་ཅམ་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་
གཞན་བ་ཡང་ཤིང་རྟེན་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་
འདོགས་བ་བཞིན་ནོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་
ཤིང་རྟེན་བརྗོད་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་
ཁམས་བྱུག་འདུས་ལ། རེག་བའི་གཞི་བྱུག་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཉི་བར་སྐྱོད་བ་བཙོ་
བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ཕྱང་པོ་རྣམས་དང་མི་དང་རྣ་བ་ལ་
སོགས་བ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ནང་ནས་ཆོས་ཡིན་ཞིང་།
དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་
དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
གཉི་ག་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོན་ལྟར་སྐྱེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་
ཡི་བར་སྐྱང་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་ཞེན་བ་ནི་ང་ཡི་བར་འཇིན་བ་ལྟར་སྐྱེས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་བའི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
འཇིན་བ་ལ་ང་ཡི་བར་འཇིན་བའི་འཇིན་སྐྱངས་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་བ་ནི་སྟོ་ཁ་

ནང་དུ་སྤྱོད་གས་ནས་བལྟས་ན་སྤྱོད་བས་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་
 ཕྱིར་མིག་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ལ་ང་ཡིར་འཇིན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་
 གསལ་བར་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཇིན་པའི་འཇིན་སྒྲངས་
 མེད་པ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྒྲང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་
 པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ཡུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཅམ་གྱིས་ང་ཡིར་འཇིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རང་འཇིན་སྟན་སྒྲེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་
 འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རང་འཇིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
 གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་
 དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་ཀྱང་། རང་འཇིན་དང་ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་ཀྱང་རང་འཇིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་
བཤད་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་མི་
འཐད་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཆད་ལྷན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་
དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབས་པའི་ལུང་
ནི་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་
པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱེས་
པ་ཅ་མ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱེན་གྱིས་སྒོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་
གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྒོ་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྒོན་པོའི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་
དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་
བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བེལ་
གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བྱངས་ནས། ལྷུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངས་ཏེ། ཞེས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ཉན་རང་རྣམས་
 གློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་གསུངས་པས་ནི་ཉན་རང་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་
 ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་
 རང་རྣམས་གློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་
 དགོངས་སོ། །

རིགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་རང་གི་གློས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་

སྟོང་པའི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཏུ་གདགས་
པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རིགས་པ་གསུམ་བཞུན་ཏེ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སྟོས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
རྒྱས་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉི་གའང་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པ་
སྟོང་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པས་
སྟོན་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཐུན་སྐལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་
དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཅེས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲ་བ་བྱེད་
བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཇིན་སྤངས་དངོས་སུ་
 འགལ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་བྲང་
 སྤོང་བཞིན། གལ་ཏེ་འཁོར་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
 འཇིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་སྟན་ན། དེ་རྟེན་གྲུབ་མཐས་སྒོ་
 མ་བསྐྱར་པའི་དུད་འགོ་སོགས་ལ་འཁོར་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །

གཞུང་ལྷག་མས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་
 མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕྱང་པོའི་
 རོ་བོ་ལ་ལོག་པར་བྱགས་པའི་སྒོ་དང་འཇིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་པའི་
 གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན་བཏགས་ཆོས། གང་ཟག་ལ་
 བདེན་པར་འཇིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས་གང་ཟག་གི་གནས་
 ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་
 རྫོགས་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

ཚུལ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་སྐུབ་པའི་ཕྱིར།

རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས། རི་སྤྱིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལས་
ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་
ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
མགལ་མེ་ཡི། །དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུལ་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་
འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉི་ག་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་
སྤྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་འདྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་སོ། །

དེའི་རྒྱང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་
སྒྲིབ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་རང་དང་འཛིན་སྒྲིབ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་
པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱད་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་
གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན། ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་
གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་བྲལ།
དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་བྲལ། ཅེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ནས་ལ་བསྟེན་ནས་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་དགོས་པས་བྲལ་ཅེས་
སྟེས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནས་ཡོད་ན་ནས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པས་བྲལ་པར་ཁས་
ལང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷོ་ཀ་བར་པའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་

དབུས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའོ། །སྒྲོ་ཀ་གསུམ་པའི་
དོན་ནི། སྤང་པོ་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉི་ག་དང་དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྤྱད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། །
ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་རི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།
རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ཟུང་ན་འདལ། །ཞེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་བྲངས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ན་འདལ། ཞེས་པའི་
འཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་
བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་
སྤིང་མཆམས་སྒྲོར། །ཅེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ཅེས་པ་དང་ཀྱང་ཅེས་
པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་སྤྲ་མ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །
འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་
ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་
པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་

དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་
 བྱིར། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྟོན་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་བཞིན། །འདྲ་
 ཞེས་མེད་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ན་ཚུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཞེས་
 པ་རྒྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྦྱལ་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བས་དབུ་བརྟོན་པ་དང་། ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་དང་། སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་དང་། ཚུ་ཤིང་གི་
 བྱར་པོ་དང་། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་
 དབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྲུ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་
 སྒྲུའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །
 གདམས་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉི་གའང་དགག་པ་མཛད། །
 ཅེས་གསུངས་སོ་ཅེས་བཤད་དོ། །ལུང་བར་པ་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་
 ཡོད་ནའང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་
 གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་
 ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡི་
 ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་བ་པོ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རབ་འབྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་

མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་དགག་པ་
མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྦྱར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་
དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་
བ་དེ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ནྟམས་དང་། སྦྱོར་སོགས་དང་། སྒྲོན་ལམ་
དང་། བསྐྱོ་བ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མད་དུ་བྱང་བ་དག་
དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ།
རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་
ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་བ། །དེ་བྱིར་མཁས་པ་
ནྟམས་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་
དེ་ལ་ཡང་ཁྲད་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྦོད་ལས་ནི་ཉོན་སྦྱིབ་ཅམ་སྤང་
བའི་བྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་ལ།
ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཤེས་སྦྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཁྲད་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་

བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །སྟོང་གིས་ཐར་པ་མེད་
པར་གསུངས། །དེ་སྟེར་སྟོང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་པར་བསྟན་པ་
ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར་རོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ།
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོད་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྟན་
མ་བསྟན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་
སྟོམ་མི་སྟོམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུང་ན་ཐེག་ཆེན་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྟོམ་ཞིང་། ཉན་
ཐོས་པས་ཆོས་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྟོམ་
ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་
པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་མས་ངེས་ན་ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟོང་དུ་འང་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་ངེས་
རུས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་བཅོམ་པའི་སྟེར་རོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་རེ་རེའི་
སྟོང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོ་དུ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་ཞིན་ཏུ་རྒྱས་
པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་གཅིག་གིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཆད་མས་གྲུབ་ན། དེ་ནས་རིགས་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྡེ་མ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་བསྐྱེམ་པ་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པར་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་སྐྱེབ་སྤོང་བ་ལྟར་ལེན་
མི་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ངེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་
བརྗོད་བྱེད་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི།
བརྗོད་ཐབས་སྤྲས་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལུང་རིགས་གཉི་གས་གཏན་
ལ་པབ་པའི་སྒོ་ལེགས་པར་ངེས་ཀྱང་ལུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ངེས་
པའི་སྤྱིར། བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རང་
བཞིན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པས་
བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་
རྩལ་རྣམས་ཡོད་དུ་སྒོ་འདོགས་པའི་སྤྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བྱུང་ཅིང་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་བདུན་པར་
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་ཤིང་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་
རྒྱས་པར་སྤྲ་བ་རྣམས་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ས་བདུན་པ་བས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སྒོ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་

ཐལ། ས་བདུན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྟོང་
 བའི་རུས་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཉོན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡང་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་ལོ། །ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོན་ས་ལས་
 བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱིར། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་སྟོང་བའི་རུས་པ་ཤིན་ཏུ་ལྷལ་དུ་
 བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པས། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་སྟོ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་མི་རུས་ལ། ས་བདུན་པར་དེ་ཐོབ་པའི་བྱིར་བེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་སོ།།
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་ཐོས་ལ་ནི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་
 འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་སྟོང་
 བའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །

རིན་ཆེན་སྤང་བའི་ཡུང་གི་དོན་ཡང་། ཇི་སྟོན་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་
 འགས་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་དུ་ངར་འཛིན་འགས་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ངར་འཛིན་
 འགས་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་དུ་ལས་གསོག་པ་འགས་ཆེ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་

འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་
དོར། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
ཐེབས་པ་བསྐྱབ་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སྤྱིར་གློ་ལ་གྱི་དོར་བསྐྱབ་བྱ་གཞོན་
བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སྤྲས་པའི་སྤྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཆེས་
གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་རང་སྡེ་
མཐའ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་རྟོགས་
པ་ལྟ་ཞིག །བྱུང་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བོ་ཐ་མལ་བ་དག་ལ་ཡོད་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་འཛིན་སྤངས་སུན་མ་སྤྱང་བར་
རང་སྡེ་འདི་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དུ། རང་སྡེ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སློ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རང་
ལུགས་ལ་དམ་འཆའ་བས་ལྟག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྤྱད་
བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཛིན་པའི་སློ་ནས་གང་ཟག་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་བར་བྱ་
ཡིས། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། ཅོད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་
པ་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་ན་སློས་ཤིག །ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་པས་བྱམ་པ་བཏགས་
ཡོད་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག །བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཁས་
སྤངས་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་དམ། བཏགས་ཡོད་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ངེས་

བ་ལ་བྱེད།

དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱང་པན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྒྲ་བྱི་མེད་པར་རྟོགས་པ་
སོགས་སུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། ཅ་བའི་འདོད་པའི་ལན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་བྱམ་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ལ་
བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་བཏགས་ཡོད་
ཅམ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། མིང་དོན་རིགས་པས་
བཅའ་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་
པ་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཏགས་ཡོད་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་ཆད་
མས་ངེས་པ་ལ་འདོད།

དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཆད་མས་ངེས་
པར་འཛོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་
མཆན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆན་
གྱི་སྟེང་དུ་ཉི་ཆེ་བའི་བདེན་མེད་ཅམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
གནས་མ་བྱ་པས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་བྱད། འདོད་ན་
མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མ་རྟོགས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱབ་རྟགས་ཡང་ཁས་སྒྲངས་སོ། །

དེས་ན་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་མས་ངེས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ན་གདགས་གཞི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ཡི། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་
 ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ལ་
 གདགས་གཞི་འང་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་ཁས་མི་
 ལེན་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན།
 ཆད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཉན་ཐོས་
 གནས་མ་བྱ་བ་བས་ལྟ་བ་དམན་པར་ཐལ། དེས་བྱམ་སོགས་བཏགས་ཡོད་
 མཚན་ཉིད་ཆང་བར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག བྱིད་བྱམ་སོགས་རྫས་གྲུབ་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་
 སྤངས་སོ། །གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཆད་
 མས་ངེས་ན། སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་དེ།
 རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟངས་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་
 པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འང་བདེན་མེད་སྒྲོ་ཁ་
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་
 བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྲིད་ཆད་རེ་རེ་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་གྱིས་སྒྲུབ་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། གནས་མ་བྱ་
 བས་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཆད་མས་ངེས་པར་ཐལ་
 ལོ། །ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བའི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱབ་མ་
 ལུས་པར་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ངེས་ཡོད་ཉན་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྲེན་པའི་རྒྱས་པ་
 ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །རྟགས་སྤྲ་མ་ཡང་ཁས་སྤངས་ཏེ། ས་དང་
 པོ་ལ་གནས་པས་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱབ་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོར་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྟོགས་པར་ཐོབ་ལ། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ཅེས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་
 བ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་སྤྱི་རྟག་
 འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་བསལ་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆད་མས་སྤྱི་རྟག་
 འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་བསལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་

ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ལ། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེན་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་སོ་
ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཡང་ན་ས་རྒྱག་པ་མན་ཆད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སྟོབས་པ་ནས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཉན་
སྒྲིབ་བག་ལ་ཉལ་སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ནས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཏེ་དེར་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་སྟོང་
བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་རྒྱས་ཤིང་ས་
བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། ས་
དང་པོ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཆན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཆན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཉན་རང་དག་
བཅོམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་མཆན་འཛིན་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་

ལྡན་དུ་ཁས་སྦངས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྒྲོང་
རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉན་
གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། དེའི་དངོས་
གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་སྤྱིར་ཟེར།
དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་སྦངས་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་
སུ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་
སུ་མཐོང་སྦང་མ་ལུས་པར་སྒྲོང་རུས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྦང་མ་ལུས་པ་
དངོས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་
མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་རུས་པར་ཐལ། མཐོང་སྦངས་མ་ལུས་པར་
སྒྲོང་རུས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སོ་སྦྱེའི་དུས་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྩུན་གྱི་རིབ་མ་ཅམ་གྱིས་རིགས་པའི་དབྱུད་པ་མི་ཤེས་པ་
དག་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་
ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྦངས་སོ། ཞེས་སྒྲུབ་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་
པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་
མ་ལུས་པར་མ་སྦངས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་
སྦྱེས་མ་ལུས་པར་མ་སྦངས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་

དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ནམས་གྱིས་
སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ས་བོན་བད་པར་མ་སྤངས་
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་འགལ་
ལོ། །གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཕྲོག་པ་ལ་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་ཉོན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ།།
འདོད་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་འགལ་
ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱས་པ་
མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་ན་ཅིས་འགོག། །གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་སྐྱབ་འདད་
ཡིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིབ་པ་ཡང་བྱས་
པའི་སྐྱབ་འདད་ཡིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད་
ཅི་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངས་སོ། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་གངས་མ་
ངས་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་དེ་
གཙོ་བོར་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་

གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་
 ཅེས་པའི་མཆོན་གཞི་གང་ལ་བྱེད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་འདོད་དོ།
 ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འདོད་པ་ཞིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ས་བཅུ་པའི་བར་
 ཏུ་མ་སྤངས་བར་བཞུགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ས་སྤངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སྤངས་པར་རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལན་དུ་མར་
 བཞུགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་སྤངས་ན་
 འཕགས་པ་དཔལ་སྤང་གི་མདོ་ལས། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་
 ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཞུགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་
 སྤང་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་གཞུང་ཙུ་འགྲེལ་ལས་
 གྲུ་ཆོམས་སུ་བཀྲལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་གཉིས་སྒྲིང་འབྲུལ་བའམ།
 བདེན་སྒྲིང་གི་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་བའི་བག་ཆགས་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་མ་
 ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྤྲེལ་མའི་འབྲེལ་བ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉིད་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་ཀྱུན་ཏུ་སྐྱེད་པ་སྤྲོལ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་
 བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐོབ་པོ། །
 ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པར་
 དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཀྱང་བཤའ་བ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མ་
 སྤངས་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྲེལ་བ་བཞིའི་གཞུང་ཆོད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་བཤའ་བ་
 མེད་ཅིང་། མངོན་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 འཆད་པའི་སྐྱབས་སུ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་
 གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་ཉན་
 རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྐྱིབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤའ་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ཡིན་པར་མངོན་པ་ཀྱན་
 ལས་བརྟམ་དང་ས་སྡེ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
 གྱི། །ཉམས་སྤྱིར་སྒྲོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཉི་ཁྲི་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ཕྱག་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་
 ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ལན་དུ་མ་ཞིག་བཤད་
 ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་
 དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེ་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བུན་མོང་གི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་
 སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ནགས་ཐིབས་
 པོར་འཇུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སྒྲོབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་
 སོགས། །སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཞེས་བཤད་པའི་རྩ་ལྟར་
 འབྱུང་བས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་

རྒྱན་ལས། མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་ཉོག་དང་ལྷོག་པ་གཟུང་ཉོག་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་
པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེ་ཤིག་གཏུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་སྤངས་པའི་
རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཇི་བཅུན་གྱི་
རང་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དེ་དང་འགལ་ཡང་
སྟོན་མེད་དོ། །

གཞན་དུ་ན་སྤོང་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་
ཡང་། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་དབྱས་མཐའ་ལས་གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྟོན་ངི་ལྟར་
སྤོང་བ་སོམས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གོང་དུ་བཤད་བཞིན་པ་ལྟར་ཡུང་པོ་
བདེན་འཛིན་ངར་འཛིན་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་སྤྲས་གྱི། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་
ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་མ་སྤྲས་པའི་བྱིར། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་
ཆོས་ཞི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཁས་ལེན་
མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བས་ས་རྒྱག་པར་ཤེར་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟག་
པར་བཤད་པ་དང་། ས་རྒྱག་པ་བས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་སྟོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་
བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བེར་བ་ནི།
བཙམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལ་སྟོན་འཛིན་པར་སོམས་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་
ལས། ས་རྒྱག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སྟོས་བེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། ཡང་མདོ་ཉིད་ལས་ས་རྒྱལ་པར་ཤེར་སྤྱོད་ལྷག་པར་བཤད་
 པ་གཉིས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་
 མདོན་སྤྱོད་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་དམ། རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་ཕྱང་གི་དོན་འཆད་
 ཚུལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྤར་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤིང་ཆེ་བ་དེ། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་སྐབས་
 སུ་ཤིང་ཆུང་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་སོང་ན་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་ཤིང་ཆེ་བར་ཐལ། བྱོད་
 ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤིང་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །ཤིང་
 ཆུང་དུ་སོང་ན་གཉེན་པོ་ལ་མ་སྟོན་པར་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་རང་གི་ངང་གིས་
 ཆུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུང་དུ་སོང་བ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་གཏན་ནས་མ་བསྟོམས་ཀྱང་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྤྱོད་པ་རི་
 ཆུང་དུ་སོང་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་སྤིང་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུང་
 དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་
 བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤིང་ཆེ་བ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་ཏྲགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྤིང་
 པར་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཏྲག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་བར་སྟོང་རྒྱས་པར་ཐལ་ཞིང་། བདེན་

འཛིན་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་ནང་འགལ་
ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་རེ་ཚུང་དུ་འགྲོ་བར་
ཁས་སྦངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་ཕྱང་པོ་བདེན་འཛིན་སྦངས་པ་
མི་སྲིད་པར་འདོད་པའང་ཤིན་ཏུ་ནང་འགལ་ལོ། །

སྒྲུབ་པ།

སྐུལ་བྱེད་ཕྱག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས། །
ཉིན་མཆན་དུ་མར་འབད་པས་བསམས་བའི་མཐར། །
ཕྱང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཆོ། །
མཁས་པས་ཁྱེལ་དང་བཅེ་དང་ངོ་མཆར་སྒྲེ། །
བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སྒྲོས་བེལ་གྱིས་
གཞོན་མི་རུས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ནས་རུས་བའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་
ཉིད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཐོབ་པས། རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་
ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་
བར་རུས་ཤིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རུས་
པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་

ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་
འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
བཞེད་པའི་ཆོད་ལྡན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྟའི་
ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱད་སྒྲ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོང་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །
སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཅེས་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མ་བཞོད་དེ། དེ་ཡི་
དོན་ནི་བདེན་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་སྤྱིར་དུ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གང་སྤྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་
ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་
པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་
པར་གསུངས་ཅེས་པའོ། །ལུང་ལས་གསུང་ཆུ་ལ་ནི་སྟོང་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་།
དུས་གསུམ་ཀའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་སྤྱོད་འདི་
ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ནོ། །

དེ་ནས། བསྟན་ཅ་དགེ་སྦྱང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་
བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །མྱ་ངན་འདས་
པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
ན་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་།
སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱ་ངན་འདས་
མི་འཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་
ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་
རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ན། ཞེས་སྟོགས་སྤྲུལ་བ་མཛོད་ནས། དེའི་གཞོན་གྱིད་ནི། འོ་ན་མི་རྟོག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པ་སོགས་ནས་བཤའ་
པའི་ཆགས་སོགས་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་
བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེ་ཉོན་
མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་རི་ཅམ་བསྒྲམས་
ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་
གང་ཡང་ཟད་པར་གྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་མི་རྟོག་ལ་སོགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེར་འགྱུར་
རོ། །

དེ་འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་
ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཡང་སྤིད་སྤྱི་མ་འཕེན་པའི་རུས་པ་མཐོང་

བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་
རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཅེས་པ་འོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་མོའི་འགལ་གྱི་བྱ་དང་འཕགས་པ་སོར་སྐྱེད་ཅན་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
མཐོང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གོང་འོག་གི་
ཚུད་ལན་རྣམས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་
པས་གྲོལ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཆད་དགོས་པས་མོའི་འགལ་གྱི་བྱས་གྲོལ་
བ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་
ཡིན། །ཅེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་
དེས་ཡང་སྤྱིར་སྤྱི་མ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་སྤྱིར་པ་མེད་པར་བྱེད་
རུས་པའི་སྤྱིར། ཅེས་སྟོན་པ་ནི་རེ་ཤིག་ཉིར་ལེན་སྤྱིར་པ་ནི། མེད་ཅེས་ངེས་
པ་ཉིད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་འོ། །

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྤྱིར་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་
མོངས་བཞེན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱིར་པ་ཡིན། །ཆོར་བ་དེ་
དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྟག་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་
འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། སྤྱིར་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤའ་བ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་
མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པ་གཉིས་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་པའི་རྩ་
བར་གྱུར་པའི་ཀྱན་མོངས་མི་རིག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་

མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཞིང་། ཏྲགས་དངོས་སྤྱོད་པས་ཁས་སྤངས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་རང་སྡེ་གོང་འོག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མངོན་པ་པ་དང་།
 དབུ་མ་པ་གཉི་ག་ལ་བྱུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་སྲེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི། བདེན་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲེད་པ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །སྲེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཅི་གྲུབ་ཅི་ན།
 དེ་ལྟར་ན་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་བྱུན་
 མོང་བའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མགོ་གཞོན་རྒྱས་གྱུར་།
 བདེན་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅ་མ་ཡང་
 མི་རྒྱས་པས་ལམ་དེས་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲེད་པ་མ་
 ལུས་པ་སྤོང་བ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །

ཀླང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་
 བྲལ་ན་སྲེད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་ཆོར་བ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲེད་པ་དང་ཆོར་བ་
 སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་གཞོན་མི་བ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མ་བྱུན་རྒྱུན་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་
 དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ལུགས་ནི། འོག་ཏུ། གང་ཆེ་
 ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཆེ་གནས་
 སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲེད་པ་ཅི་ཕྱིར་བསྒྲོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོར་བ་པོ་
 དང་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་མཐོང་བ་གོམས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྲེད་པ་ལྡོག་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཤུགས་ལ་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མ་མཐོང་ན་སྲེད་པ་མི་ལྡོག་བར་བསྟན་ཏོ། །

འདི་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་
 ལ། །ཉོན་མོངས་དྲུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཅིས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་
 ལ། །དེ་ནས་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་སྤྱང་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་
 པར་ཞེན་ནས་གནས་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲོམས་
 པས་རེ་ཤིག་མགོ་མནན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རྣམས་སྦྲར་ཡང་རྒྱད་
 ལ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བསྟན་པས་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་
 བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་
 བྲལ་བའི་སེམས། །དགག་པ་སྦྲར་ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་བཞིན། །དེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་སུན་མོང་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐལ་
 གྱུར་བའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའི་བྱད་པར་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་
 སྐས་ཞི་བ་ལྟ་དང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་དབྱངས་གཅིག་དང་།

དགོངས་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ལ་ཆ་པ་དང་བཅེགས་དབང་སྤྲུག་སེང་གེས། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྦྱོང་འཇུག་འགོག་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི། མདོ་ལས་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བརྟུ་གཉིས་གསུང་པ་ན། ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྲིད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
ཡང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཚུངས་པས། སྤྱོད་སྤྲུལ་མ་གོ་བའི་བབ་ཆོལ་ཏེ།
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་དང་རྒྱུད་སྒྲ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ཅ་འབྲེལ་ལས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་
ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་
ཡིན། །བརྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་
པར་བརྟན་ཏེ། གླུ་ལས་འདིར་དམིགས་རྟོན་ལ་རྟོན་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལྟ་བུའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དམིགས་རྟོན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་
མེད་ཀྱང་། བརྟོན་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་
ནས་བསྐྱོམས་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་

དོ།

དེ་ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་
 གྱས་པར་བརྗོད་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མེ་སྒྲིབ་པ་ལས། དེ་ལ་
 རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཆན་མ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་
 པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟོན་ཡིན་པོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཆན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་
 གཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་དོ། །
 དེ་འདྲའི་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། ཞེས་པའི་ཚུད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་
 ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་ཉི་མེ་སྒྲིབ་པ་ལས།
 རི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
 རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོལ་བར་བྱེད།
 ཅས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་
 ཀྱང་། རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་
 དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཆོས་

ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱ་ཡི་ངོ་བོར་ནམས་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་
སྟོང་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་
པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་རིགས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
འཛོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་
ཉིད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་བསྟོན་མེད་པར་གྲུབ་སོ། །

གཞན་ཡང་ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་དུ་
ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེའི་
སྤྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞེས་པ་
བཤད་པའི་གཞིར་བྱའོ། །གང་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འོ།
གང་ལས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། འདུས་མ་བྱས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལ་
འཆད་ན། གཞི་མ་གྲུབ་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་བྱེད་ལ་རག་གི། གཞི་གྲུབ་
གང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་རུས་སོ། །

འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་། རྟོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་

ཟག་ནམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྤང་དུ་འོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་སྤྱིར་དང་། །
འཇིན་པ་མི་སྟོང་སྤྱིར་དང་ནི། །བརྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་
བསྐྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་
ཀྱང་འཇིན་རྟོག་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ངེ་ལྟར་བྱང་ཅེ་ན། གཞུང་འདིའི་དོན།
རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱིར་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། སྤྱི་དོན་
བདེན་ཡོད་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་སྟོན་སྐུ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན།
འཇིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་
བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་ངེས་ན། ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟོང་
དུ་འང་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་ངེས་རུས་པར་གོང་དུ་
ཡང་ཡང་བསྐྱབས་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཆད་
མས་ཁེགས་པའི་སྟོན་སྐུ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་། འཇིན་པ་ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཆད་མས་མ་ཁེགས་པས་འཇིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ལ་འདོད་ན།
བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཇིན་རྟོག་སྤངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་
འོས་གཞན་མེད་པས། སྤྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྐུ་
གཟུང་རྟོག་སྤངས་ལ། ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་བདེན་
མེད་དུ་ཆད་མས་མ་ངེས་པས་འཇིན་རྟོག་མ་སྤངས་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་དེའི་

དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་
ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་སྤྱིའི་རང་རྒྱལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་དོན་དམ་དུ། །སྤྱི་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་པར་ཤེས་
པའི་མཁས་པ་མཆོར། །ཞེས་སྤྱི་བའི་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་དེ། །དེས་
ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། །ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་བདེན་བཞི་
མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་དོན་
མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། །ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། །བྱང་སེམས་
གྱིས་ཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མང་དུ་
གསུངས་ལ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གྱང་
གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་མ་བྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་
ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤའ་དེ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤའ་བྱིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་བཤའ་གྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་མ་རྟོགས་པར་བཤའ་པ་རེ་ཤིག་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་སྤྲོད་པའི་རྣམ་གཞག་

དང་། རྟོགས་པར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས། སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉི་ག་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕགས་སེང་གེ་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་
ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱིས། ཉན་རང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ནི།
གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེས་
ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འཕགས་སེང་གེ་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་
འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་
དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་
རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་

ལ་ཡང་ཟབ་མཐོ་སྒྲོད་དུ་གྱུར་མ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་
 གྱེ་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱད་མ་སྟོན་བས་ཟབ་མོ་དེའི་ཆེ་བསྟན་བའི་
 སྒྲོད་དུ་མ་གྱུར་བ་དག་ལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་བ་ཅམ་བསྟན་བ་མང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 བའང་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱད་སྟོན་བ་དེའི་ཆེ་ཟབ་མོ་དངོས་
 སུ་བསྟན་བའི་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གིས་
 གྲང་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་བའི་དབང་དུ་བྱས་བའི་རྣམ་གཞག་གྲང་
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་བར་
 འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་བར་སྟོན་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱད་སྟོན་མ་སྟོན་གཉིས་སུ་འབྱེད་བ་ནི་སོ་སྟེ་ལ་ཡིན་གྱི་
 འཕགས་བ་རྒྱད་མ་སྟོན་བ་ཁས་ལེན་བའི་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། འཕགས་
 སེང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་བ་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་བའང་ཡོད་ན་
 འཕགས་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་ཞིང་འགའ་
 ཞིག་མ་སྟེ་བར་འདོད་དགོས་བས་འཕགས་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་བར་རི་ལྟར་འཆད། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་
 དགོངས་བ་དེ་ལྟར་འཛིན་བ་ནི་སྟོ་གྲོས་ཚུང་དུ་ཞིབ་བར་མ་སྦྱངས་བ་དག་
 གི་གནས་མ་ཡིན་བའི་ལོག་རྟོག་ཏུ་སྦྱང་བས་འདིར་ཞིབ་བར་མ་བཤད་ཀྱི་
 ལོགས་སུ་བཤད་བར་བྱའོ། །ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་བ་དང་པོ་ཐེག་དམན་

གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལམ་
གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར་རང་ལམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་
བཅོམ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་
སོགས་རང་རྒྱད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་
ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
ཐེབས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་བཞིན་པ་རང་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་རང་གི་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའང་དེས་སྤར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་
བདག་མེད་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་
པས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱད་སྟེ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ།
རྒྱད་སྟེ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་
བ་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མདོར་བསྟུན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་
པོ་འདི་ནི། འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བར་སྤང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་

མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ་སོ་
 གྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་
 ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་བཤད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དེས་ཉན་རང་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་
 བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་ཁས་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ན་
 འབྱུང་བར་ཐལ། གཞུང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ན་
 རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་འཇིག་ཆོགས་ལ་
 ལྟ་བར་ལྟར་བ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་དང་འཇིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཆད་
 མ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
འགའ་ཞིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ད་ལྟ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་
དང་མི་ལྡན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡེངས་བའི་ཐེག་པ་ལ་
གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་མིག་དང་མི་ལྡན་
པའི་སྟེས་བྱ་དག་གིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་
སྟོན་ས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། སྟེས་བྱ་གཞན་གྱིས་
བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་ངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བལྟན་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་དད་པའི་སྟོན་ས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
ཡིན་གྱི། སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོག་
པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ན་འགྲེལ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་
ཀྱི་སྟོབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་
པ་རྣམས་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའོ། །གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་

སྤང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཅམ་ནི་སྤྲ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྤྲོང་བ་
 ཉིད་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། ཞེས་པས་སྤྲོང་བ་ཉིད་
 ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་ན།
 དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟ་ཅི་སྤྲོས། དེའི་སྤྲོང་བ་ཞུང་འདིས་བདེན་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མ་རྟོགས་
 པར། བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་ལམ་ཆོལ་བ་མཐའ་དག་ཐབས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་སྤྲོད་དངོས་སྤྲོང་བ་མཐའ་
 དག་གྲང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེའི་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་རང་ཐབས་ལ་
 ཞུགས་པར་བཤད་པ་འདི་སྤྲོང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་མེད་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་
 དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཐབས་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་བའི་སྤྲོང་རྗེ། དེའི་སྤྲོང་བ་ཞུང་འདིས་ཉན་རང་
 ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་
སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། ལུ་
སྟེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
སྐྱབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་
སྐྱབ་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་
མི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱབ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤངས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་
ལ་བཞག་པའི་བྱེད་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་
མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་བཞི་བསྐྱོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་སླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཡི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་རོ། ། གཞན་ཡང་རྒྱད་སྟེང་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་
ལྟར་ན་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་
པ་ལ་དཔྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་
བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ། ། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་
ལས་ཀུན་འབྱུང་ངོ། ། ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
མ་ཤེས་པ་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། ཞེས་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་མ་རྟོགས་
པའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་
པར་བཤད་ཅིང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་
ཡུལ་སྐྱུག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་
ལ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་
བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། སྐྱོད་འཇུག་དང་རིན་
ཆེན་འབྲེང་བའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་པ་ལས། འཇམ་
དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་
དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤིད་པའི་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་དང་
ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིས་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་སྒྲི་
ནས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་
 རྟོག་བདེན་འཇིན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟོང་ལ། དེ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་སྟོང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་བདེན་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཞེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབས་བཞུགས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 གྱུར་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གྱུར་། ས་སྡེ་དང་།
 ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་
 དུ་བཞུགས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྒྲིབ་མའི་འགྲེལ་པ་འདིར་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་དོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཆོན་མཐའ་
 དག་པར་བཞུགས་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་
 ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིབ་
 བ་དག་ནི་རང་ཉིད་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྟན་ཡང་ཀླན་པོ་སྒྲིབ་པ་དག་གི་
 ཆོག་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་
 དོ། །

བཞི་པ། ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཞུགས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་བརྗོད་པ་

དང་། ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་སྒོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁོ་པོ་ཅིག་གིས་རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྒྱལ་བར་རུས་པ་རྗེ་མི་ཐོགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་དེ་མ་མེད་པར་འཕགས་པའི་དགོངས་དོན་ཡང་དག་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིམ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་མཐའ་དག་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་བྲག་པོའི་སྒྲིང་དང་སྤྲད་པས་ཤིང་ལོའི་ལུང་པོ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་པ་སྦྱེས་སོ། །

དེ་བས་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་མ་མ་ལུས་པར་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྤྱོད་བ་དེ་ལ་འདི་དེ་བར་བྱ་སྟེ། བྱེད་རང་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་ཁས་སྦྲངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་

ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས། དངོས་པོ་དེ་དག་མི་ཏྲག་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པར་འགོ་འཕེལ་མི་འགོ། མི་འགོ་ན་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་པ་
 བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་
 མཚུངས་ཤིང་། དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་
 གྱུར་པ། །སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །
 ཞེས་སྒྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་གསལ་
 སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་
 འདོགས་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་པར་ཐལ། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་
 མི་ཏྲག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་ཙམ་གྱིས། གང་
 ཟག་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྟག་མ་མེད་པར་སྟོང་རུས་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན་ཆོས་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་པ་དེའི་
 སྟོབས་གྱིས་ཤེས་སྐྱབ་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལ་ཏྲག་
 འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ཤེས་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོར་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྟག་
 བསྐལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་
 ནི། སྟག་བསྐལ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་ཕྱ་བའི་མི་
 ཏྲག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་

ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་ས་བོན་སྤྲང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་སྤྲངས་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤྲང་ངོ་ཞེས་
 སྒྲ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་
 ལུས་པར་སྤྲང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྒྲ་བས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་
 པོ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཆོས་ཡིན་ན་
 གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་འཛིན་པར་སྒྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་
 མཐོང་བ་གོམས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲངས་ནས་
 དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤྲང་ངོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ཡིན་པས་
 གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་བསྒྲེག་དུ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཕུང་སོགས་ཆོས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲངས་པའི་
 སྟོབས་གྱིས་གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲང་དགོས་པར་ཐལ། ཕུང་
 སོགས་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་གང་ཟག་ལ་
 རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲང་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་སྤྲངས་
 ཞིང་། འདོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྲང་བ་ལ་ཆོས་གྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཉམས་སོ་ཞེས་
 བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་རྟོགས་

བའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་རུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་
 པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བའི་
 དོན་དེ་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་བྱང་པར་མེད་
 ཅིང་། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པར་བྱང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་
 བོན་སྟོང་རུས་མི་རུས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་
 བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པའི་ངེས་
 དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཡང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་
 གྲུ་ལ་སྟོས་ནས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 ཟེན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པའི་ངེས་
 དོན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་གཟུང་འཇིན་རྫས་གཞན་རྣམ་པར་བཅས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་སྟེས་
 ན་གང་གིས་འབྱེད། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཅམ་དུ་ངེས་པ་ལ་འཁོར་
 ལོ་བར་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་

གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པས་གནོད་དོན་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་ངས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་
པས་གྲུབ་པས་གནོད་དོན་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འདྲིན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་བདག་འདྲིན་
ཡིན་པས་བྱུང་བམ་མ་བྱུང་། མ་བྱུང་ན། བདེན་འདྲིན་ཡིན་ན་བདག་འདྲིན་
ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཉམས་སོ། །བྱུང་ན་གང་ཟག་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན།
སྟོང་གང་ཟག་ལ་བདག་འདྲིན་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་གང་ཟག་ལ་བདེན་འདྲིན་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འདྲིན་
ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཞི་གང་
ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འདྲིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་དུ་
ཁས་ལེན་ཡང་དགོས་ལ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། གཞི་ཆོས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་
པའི་སྟོ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གཞི་གང་
ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྤྱི་རྟག་འདྲིན་རྟག་པ་དང་
གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་ར་འདྲིན་རྟག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་
བདག་འདྲིན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་རྟག་གི་པ་བྱེད་མཐའ་དག་གི་

སྒྲ་བའི་འཇུག་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་འགོག་
 པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟོང་དུ་
 གྲོ་བར་གྱི་ངི་མའི་ས་ཐོན་ཅི་རིགས་པ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས།
 འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་
 སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྟུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་
 དངོས་སུ་ཁས་སྦངས་ཤིང་། བྱབ་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་མཆོག་ཏུ་
 ལྷེ་བའི་ནང་འགལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོའོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱིབ་པ་རྣམ་
 པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་
 སྦངས་ནས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་ཡེ་
 ཞེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་
 དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་

དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་
 ལུས་པར་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤྲོད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་འི་མཐའི་
 རང་འགལ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྤོང་དང་། བདག་བདེ་བར་
 འདོད་ཅིང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པའི་སྤོང་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གི་བར་
 བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་ཀུན་དུ་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྤོང་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་མི་
 དགོས་པའི་ཁྲད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པས་སྤོང་པ་གསུངས་པ་དེའི་མཐར། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་
 སྤོག་ཆགས་བརྒྱ་སྤོང་ཕྱག་འདི་སྤྲོད་ཅིག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པོ། །འདི་སྤྲོད་ཅིག་གིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་ཁོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ།
 ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་

མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྤྲོད་
པའི་བྱེད། སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་འཇུག་པའི་
རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སྟག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་
པས་ཁྱེས་པ་ཆོག་ས་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་བྱེད་མེད་
མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་
དགྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། སྟན་ལས་ལངས་ནས་
སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་། བྱེད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་ན། དེགས་ཀྱི་བྱ་དེ་རི་སྟུང་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཁྱེས་པ་
ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཁྱེས་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གང་བྱེད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་
དང་། སྟག་བསྐྱེལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
མི་དེའི་མདོན་པར་བཅོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། དེགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་།
དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག། མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱང་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་མི་སྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེལ་བ་
དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་།

དེ་དང་འབྲེལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནི་མི་སྤྱན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་མི་སྤྱི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཚུང་གི་མདོ་ལས་གྲང་། འཇམ་དཔལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས།
 སེམས་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
 འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་
 དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་
 དང་། སྤང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམས་པ་ན། བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་སོ། །
 གུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒྲོམས་སོ། སྟུང་
 བསྟན་བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་སྟུང་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྤང་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་བ་མདོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན་
 ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྟུང་བ་སྤྱིས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་གྱི་ཆེ་རང་
 ཉིད་སྤྱོད་པ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པའི་ཉེས་པས་
 དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་
 འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་
 དཔལ་གྱིས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་ཞུས་

བ་ནི། སྒར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཞུས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་རིམ་
 བ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་དེན་ངས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་
 འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་
 སྐྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་
 མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་དེས་
 ལེན་པ་མེད་པར་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་བཞི་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བདེན་འཛིན་དང་མ་བུལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསལ་
 བར་གསུངས་སོ། །རྫོ་རྗེ་གཙུག་པ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་འདི་རིམ་སྟུང་
 སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྟུང་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་ཐོ་སྟུང་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་
 ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྦྱང་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བགྱེད། ཞེས་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྟུང་
 དུ། བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐོ་སྟུང་དུ་སེམས་པར་
 གྱུར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། མྱོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་
 ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བདག་གིས་
 རྒྱུན་དུ་ཞུགས་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་གཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་
 འགྱུར་བར་གསུང་བ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པས་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་
 མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་
 བའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ་ཉི་མེ་ལས། འཛམ་བུའི་
 སྤིང་འདི་དག་སྤྱིང་ཤུ་རིའི་བུ་དང་མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདམ་
 བུའི་ཆའ་ལ་སོགས་ལྟར་གང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་
 དུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲུབས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་
 འགྲོ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ན། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བུས་བཙུམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། ། བཙུམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུམ་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པར་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་
 ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དཔེན་པ། མ་

སྐྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། སྟོང་པ་ལགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་
 པ་དཔེན་པ། མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའམ། བྱད་
 པར་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་
 ཤེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྐྱེམས་པ་གང་ལགས་པ་དེས། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་
 ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་དྲི་བ་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱབ་པར་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་
 དུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི།
 ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱང་
 རྩེ་སོགས་ཀྱིས་བེན་མ་བེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱད་ཆེ་བའི་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མཆོག་དམན་
 ཀྱི་བྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 དཔེན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
 བ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་དྲི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་
 ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་
 ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་མཆོག་དམན་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་དོ། ཅེས་པའི་
 ལན་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་
 ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་
 པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་དང་། བདག་གིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའོ། ཞེས་འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་དེའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་
 བར་གནས་སམ་ཅི། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་རི་སྟམ་དུ་
 སེམས། རི་ག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་སྟམ་དུ། བདག་
 གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་བྱ་
 བ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའོ་སྟམ་དུ་
 སེམས་སམ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་
 སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེས་ན་རྣམ་གྲངས་

འདིས་སྟོང་གིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉན་གཅིག་བསྒྲོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་
 མི་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གི་རྟོགས་པའི་མཆོག་དམན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འཛོག་
 པར་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་གསལ་བར་
 བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་
 གསུང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་
 འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ། འཕགས་པ་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ཁུ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་། ཀྱན་དགའ་པོ་
 དང་། མ་འགགས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་དང་། མིང་ཆེན་
 དང་། བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་དང་། ཀྱན་ཤེས་ཀོ་ཁུ་དེ་རྩ་དང་། ཏྲ་ཐུལ་ལ་
 སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཁྱེས་ལན་
 བྱས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲིས་ལན་དང་། ཉན་ཐོས་ནང་
 བན་ཚུན་བྲིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྤིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ནི་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་དང་།

ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་
ཉན་ཐོས་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲུབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྒྲེ་བཟང་
པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཐེག་དམན་
ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་
ཉན་ཐོས་མཆན་ཉིད་པའི་མཆན་གཞི་གཟུང་རྒྱ་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་པ་སྒྲོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་
དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྒྲུལ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་
དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཅོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོས་པར་མི་
རུས་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་
བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་
བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ཁྱད་སྤྱོད་པ་ལྟར་དང་།
གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱན་དུ་མ་ཤེས་ན། །སྤྱིད་
པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་མ་རྟོགས་ན་སྤྱིད་པ་
གསུམ་ལས་མི་ཐར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་
ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རངས་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་བགྱི་བ་མ་
མཆིས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གྱང་།
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཟུ་ལུམ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་
དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅམ་མི་ཤེས་ན་དེ་དག་ཐར་པ་
བསྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱ་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་ངོ་།
ཞེས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་
ཚྭ་ས་མི་འགྱུར། །ཚྭ་ས་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གྲོལ་
ཐོབ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་
དམ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དེ་དེ་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
ཡིན། །གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་
དུག་སྤིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །ཚྭ་ས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཅེས་
གསུངས་པའི་གཞུང་སྒྲ་མ་རྣམས་མ་མཐོང་བར། སྒྲོ་ཀ་ཐ་མ་འབའ་ཞིག་ཟུར་
དུ་བྱངས་པ་ལ་ཕོ་ཚོད་ཅམ་གྱིས་དགོངས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །
གཞན་གྱི་ཐད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཐད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་སྒྲིབ་
བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཐད་བཤད་ན། དེ་ཉིད་དོན་

གཅིག་ལྷགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས་
ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་
པ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་སོ། །

དེའི་སྒྲིབ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་
འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་
པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོར་མི་རིགས་པས་སྒྲིབ་ཅེས་
པའི་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
ལས། གང་སྒྲུག་བསྐྱལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་
བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ།
རྒྱབ་པ། སྒྲུག་བསྐྱལ་གཞན་གྱི་མཆམས་མི་སྟོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་
ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་ལོ་མ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
སྤངས་པ་སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ཟྱ་ངན་ལས་
འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན། སྒྲུག་བསྐྱལ་འདི་
ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། དེ་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུག་
བསྐྱལ་ལམ་སྤང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱས་
པའི་བར་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྒྲུག་

བསྐལ་གཞན་མཆམས་མི་སྟོར་བ་ནས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་པའི་
བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དངོས་སྟོང་བ་རྣམས་ལྟར་ན། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་ཆོ། ཕྱང་པོ་རྣམས་མ་ལུས་པར་བད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱང་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་བད་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཕྱང་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པར་ཁས་སྦངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་ལམ་
གྱིས་མ་ལུས་པར་སྦངས་པའི་སྟོང་བ་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་
བཤའ་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོང་བའི་
ལུགས་དེ་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པས་གང་ཟག་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་
པོའི་གང་ཟག་མེད་པས་བྱལ་ཅིང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཆོ། ཕྱང་འདས་དེ་
མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་བྱལ་པའི་སྤྱིར། ལྷགས་ཁས་སྦངས་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཆོ་འདུས་བྱས་དང་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པས་བྱལ་པར་
ཁས་སྦངས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱལ་པས་
སྤྱིར་དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་ཡོད་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །
དེའི་སྤྱིར་དངོས་སྟོང་བས་མདོ་དེའི་དོན་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤའ་པར་མི་རུས་
སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྦངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཡེ་
ཤེས་གང་གིས་དོན་གཉིས་སྦང་གི་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྟོན་ནས་
འདུས་བྱས་དང་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བད་པའི་

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་གྱི་ཟུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་མདོ་དུས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་
 མདོ་ལས། དེ་འབྲུ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་
 སྤང་བའི་ཟུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་ཡིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་
 གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བསྟོན་དུ་
 མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་པའི་ལུགས་གྱིས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་གྱི་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་དོན། དགྲ་བཙམ་པ་སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་དང་
 བཏང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་གྱི་
 དོན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཟུང་པོའི་རྒྱན་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ལ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙམ་པས་ཟུང་སོགས་གཞོད་
 མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་མེད་པས་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་འདས་པ་
 དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངོ་ན་ཟུང་སོགས་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་
 ཡོད་པས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཟུང་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་ཅིང་། དེའི་
 སྤྱིར་ལྷག་བཅས་གྱི་ཟུང་འདས་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
 ལྷག་མེད་གྱི་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ངེས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། དགྲ་བཙམ་པ་སྐྱ་ཆེའི་

འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་འགྱུར་ཏེ།
 གོང་དུ་བྱངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆེ་ཆེ་འདིའི་སྟུག་བསྐལ་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་བྱད་པ་
 སོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས།
 གཞན་དག་གིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འཛོག་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་
 མངོན་ནས། གལ་ཏེ་ཟུང་པོ་མ་འགགས་ན། ཉོན་མོངས་བྱད་ཀྱང་འདས་མི་
 འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གོང་དུ་བྱངས་པའི་ཐེག་དམན་
 གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྱངས་ནས། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་ལས། སྟུག་བསྐལ་འདི་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཆོག་གིས་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་ནས། རྒྱབ་པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །མ་འོངས་པའི་
 སྟུག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གཞན་གྱི་མཆམས་མི་སྦྱོར་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་
 བས་ན་འདིར་ཡང་སྟེ་བ་བྱད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི་དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་མི་སྟེ་
 བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལས་སྤྱད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི་མ་
 འོངས་པའི་སྟུག་བསྐལ་དང་སྦྱར་བར་ངེས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེའི་
 ཟུང་པོ་དེ་འགག་པ་མེད་ན་ནི། དེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ།
 །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ན་སྟེ་བ་
 མི་དམིགས་པས་སྟུག་བསྐལ་བྱད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་
 ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་ཆེ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་གསུངས་སྟེ། སྤང་པོ་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་པོ་ལྷག་
 མ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཙམ་དུ་བྱེད་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་ལས་
 གྲོལ་བ་ཡིན། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྷན་ཆད་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་སྤངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འདོད་དོ་
 ལྷམ་དུ་སེམས་ན། མདོ་སྡེ་ལས། སྡོན་ཆད་མྱ་ངན་འདས་སུ་ཞེས། །ཤུ་རིའི་
 བྱ་ཡིས་བཤའ་བ་ཡི། །རྗེས་སུ་བསྐྱེད་འདི་ལེགས་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ཇི་ལྟར་བཤའ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་གསུངས་བར་ངས་གྱི། སྤང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་བེན་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 བ། ངས་པར་སྤངས་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་བཤའ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། གང་
 ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུ་དེ་སྐད་གསུང་པའི་རིགས་སོ། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་
 ཞིང་། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་རྒྱེན་གྱིས་བྱང་བ་ལས།
 ཡང་དག་ཤེས་པས་རྣམ་བཟླགས་ན། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པའང་རུང་། །གང་
 ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་འདས། །བྱ་བ་
 བྱས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དབྱ་བཅོམ་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་མཐོང་བའི་

ཆོས་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་
དོ། །ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་
མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །
ཟུང་ན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་པ་ལ། །རི་ལྟར་
འགོག་པ་རྣམ་བཟགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྐྱེ་མ་
བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །རྣམ་པར་འཇིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་
བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་
རི་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་
བས་ན་ཚུལ་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཞན་མཐའ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྟོལ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཟུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་
པར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་རྫོམ་པ་གཞན་སྐྱ་
སྐྱེ་མཐའ་དག་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱར་པ་ཡོད་
སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་སྐྱང་བས། །ཁོ་བོས་འཕགས་པ་ཡབ་
སྐུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་དབང་སྐུག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བཞེད་པ་རི་ལྟ་བུ་གསལ་

བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་། རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་
 མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་རི་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་མོད་
 བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་
 ལ་ཐེབས་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་དེ་དག་གང་ལ་གསུངས་
 པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙུག་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཆད་མས་གཏན་
 ལ་ཐེབས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དོན་དེ་
 དག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ཡང་སྤྲོད་པར་ཉན་བཏན་བྱས་ཟིན་འབད་ཅོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས།
 གོམས་པས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་
 གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉན་སྐྱབ་མཐོང་
 སྤང་མ་ལུས་པ་སྤྲོད་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉན་སྐྱབ་སྟོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤྲོད་
 རུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩ་མོད་བཀག་
 པའི་བདག་མེད་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཅི་ཅམ་གོམས་
 པར་བྱས་ཀྱང་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྲོད་མི་རུས་པར་སྐྱས་
 པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྩ་
 གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཟུན་པ་དེ། དེ་ཉིད་

གང་གི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོས་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། འདི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་བསྒྲོམས་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་པར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་འབྱུང་གྲང་། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་བསྒྲོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་སྟོལ་ཡི། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་

ལམ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་
དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དང་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཉོན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤངས་ཚུ་ལ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤོང་པའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདྲིའི་བཞེད་པའི་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡང་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སུ་དང་ཡང་མི་
མཐུན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་
ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་
བོན་ལ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀུན་བརྟགས་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ལ། ལྟན་སྐྱེས་
སྟོམ་ལམ་ས་དགྲུ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་ཞིང་། མངོན་པ་བ་སོགས་དང་ཐུན་
མོང་དུ་གྲགས་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ། ཉི་ཤུ་
མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་

མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལ་ཉོན་སྐྱེབ་གྱི་ས་བོན་
 ཞེས་བཞེད་དོ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་དབུ་སེམས་གྱི་ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་
 ལ་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སྟོ་མི་གསལ་
 ཞིང་མོངས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བཞེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྷ་དོན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་ཅམ་དང་། དེ་ལས་
 གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། དེའི་འགལ་ལྷ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 བཞེད་དེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་
 ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་བ་ལ་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་ཐུག་སྟེ། མ་
 རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
 རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་

ཞེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་
 བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་
 འཁོར་བ་འགགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་བཤའ་པ།
 སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཞེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་
 བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །རི་སྐད་
 བཤའ་པའི་ཚུལ་གྱིས། །ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་
 རྒྱ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི། །ཅེས་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་རི་བཞིན་དུ། །གཏི་ཟུག་ཀུན་ལ་
 གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་སྒྲིབ་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་ཟུག་བཙམ་
 བས་བཙམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་ཟུག་ནི་དེ་རྣམས་
 ལ་རི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བདེན་
 པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྒྲིབ་པོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་དང་འཛིན་
 སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་སྒྲིབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་
 འགལ་སྒྲེལ་མི་མཐུན་སྒྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྲུབ་ལ། །སྤང་པོ་ལ་
 བདེན་འཛིན་མ་སྟངས་པར་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་མི་རུས་ཞིང་། དེ་

མ་སྦྱངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། འཁོར་བ་མི་སྟོག་པར་
 གོང་དུ་བཞུགས་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་སྒྲིབ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
 མ་རིག་པར་འགྲུབ་ལ། དེའི་སྒྲིབ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་འདི་
 ལྟར་བཞེད་དེ། བུརྟ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་གྱུར། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་
 རྣམས་དེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་
 བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་དང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་
 སྟོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །འཇིག་
 རྟེན་པའི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་ནོ་
 ལྟམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཅན་དག །དེ་དང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
 བྱེད་པས་དེའི་སྒྲིབ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སྟོས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །སྟོས་པ་ནི་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་། །
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་འགག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་

རྟོགས་ནས་འགག་གོ།

དེ་ལྟ་བུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོམ་པ་ཁོ་
ནས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཐར་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ས་ཀྱང་། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོ་
སྟེ། །ཟླ་ངན་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །འདི་ལ་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་ཅེས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་འབྱུང་
བས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནི་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་
གདོན་མི་བླ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱང་ལས་ཐར། །ལས་དང་
ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྟོས་ལས་སྟོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ངེ་འབྲ་བ་ཞིག་
སྟམ་པ་ལ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྟེན་པས་
སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པའི། །ཆོས་ཉིད་ཟླ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །
ཞེས་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྟོས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་ཅ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
པས་དེ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་འཛོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་
སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་རུང་བའི་
གནས་ཆེད་ན། །ཉོན་མོངས་སྤྱལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་རོ་
གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་ལྟར་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ལ་བདེན་
འདྲིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཞིག་ཆེད་ན་ཉོན་མོངས་

པའི་སྐྱལ་གྱིས་ངེས་པར་བཞིན་པར་གསུངས་པས། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་
 ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བཟོ། །དེའི་སྤྱིར་
 ཡང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་
 གྱུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་ལུགས་མི་མ་བྱུན་
 པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མི་
 མ་བྱུན་པའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཅ་ཉོན་
 རྒྱུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 དག་བཤའ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཆན་ཉིད་པར་འདིར་
 ཡང་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སྤྱི་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་སུ་མ་
 གྲགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས། དུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 བར་མ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སྤང་གཏི་ཐུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། ཆོར་བ་
 བདེ་སྐྱུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་སྤེད་
 པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་
 མ་སྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་
 དང་། སྤེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 བྱུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་སྟོས་

པར་བདེན་འཛིན་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནས་བྱུང་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷགས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་དང་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་
མཆུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ནི་ཉོན་སྐྱབ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ནི་ཉོན་སྐྱབ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་
སྐྱབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་གང་ལ་བཞེད་
ཅེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་
སྲ་གཙོད་པའི་གོགས་སྲ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་
ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ།
མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་
ཡོངས་སྲ་གཙོད་པའི་གོགས་སྲ་གྱུར་པ་ཞེས་པས་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
བསྟན་ལ། ལུས་དང་དག་དག་གི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་
ཡོད་པ་སྟེ་ལྟ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་གཞན་ལ་སྐྱངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་
ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས། ཆགས་

སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་ཡིན་
 བར་མ་ཟད། ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པས།
 བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་སྒོ་མི་གསལ་བའི་ཆ།
 མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བྱས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བར་
 སྒྲེས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བསྟན་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་
 ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 བག་ཆགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་
 ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཤེས་བྱ་སྤྲ་མོ་འབྱེད་པ་ལ་སྒོ་མི་གསལ་བའི་ཆ་
 དང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་བག་
 ཆགས་ནི་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་
 གྱི། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཇིན་

དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བག་ཆགས་འཛིག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བཞག་པའི་བག་
 ཆགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
 རང་རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་སྤྲེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་
 རྒྱལ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་སྐྱབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྐྱབ་མ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྐྱབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཉོན་སྐྱབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པས་བྱུང་གྱུར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ལ་
 ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ལ། དེ་འབྲས་པའི་ཤེས་སྐྱབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་
 གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འཇུག་ཤེས་རྒྱལ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་
 སྤང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྐྱབ་མཛོན་གྱུར་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་རྒྱལ་
 ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་སྤེལ་པའི་ལུགས་ལ་བུམ་འཛིན་
 ཏོག་པ་ལ་རང་གི་སྤང་བ་བྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་སྤྱི་
 མཚན་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མཚན་དང་སྒྲོ་
 བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བྱུང་བར་མ་བྱེད་པར་

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པ་དང་། སྒྲོང་བ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། རྩི་མ་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཐུ་སྟོགས་དཔྱེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་ཤེས་བྱ་གཏན་ནས་མི་
 མཁྱེན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཐ་ཆད་པ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྟན་སྒྲིམ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྟན་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་སྒྲིམ་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་གིས་
 བཞག་པའི་རང་རང་གི་རིགས་འབྲམ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཉོན་མོངས་སྤྱི་མ་
 བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་སྒྲིམ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ།
 །གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
 མཐར་འཛིན་དང་མཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་
 མངོན་གྱུར་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ།
 །འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དངོས་

མ་ཡིན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་
རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྒྲིབ་
གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་
གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་གྱིས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་བརྟགས་གྱི་ཆ་རྣམས་
སྤོང་རྒྱས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་
མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་
པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་འཐད་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། དབང་
ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བ་འཐད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ཡིན་
པས། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་བདེན་འཇིན་གང་ཡིན་
ཉོན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ནང་འགལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་མ་
འབྲུལ་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱ་མཆོན་སྤྱིར་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་
ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ཀུན་བརྟགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
གྱི་གཞན་དུ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་འཇིན་ཀུན་བརྟགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁས་
ལེན་པ་དེ་ཇི་སྟེ་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་སྒྲོས་ཤིག །དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་པར་
དབང་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་འཇིན་པའི་

སྒྲོ་རང་གིས་སྒྲེ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི། དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་སུ་
 འགྱུར་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གཙུག་པོར་བར་
 ཏུ་གཙུག་པོར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྒྲོ་
 གཙུག་གིས་དུས་གཙུག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བདེན་པ་གཉི་ག་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་
 སུ་གཙུག་པོར་ལ་གཙུག་པོར་བར་ཏུ་གཙུག་པོར་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྟན་སྒྲེས་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད་གྲུབ་མཐས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་
 ལྟན་དང་བཅས་པའམ་དེ་སྒྲེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། གཉིས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་གྲུབ་མཐས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་
 དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྟན་
 དང་བཅས་པའམ་དེ་སྒྲེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་གང་ཞིག་དམིགས་ན་མ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་ས་བོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་ཉིད་
 དམིགས་ན་མ་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་འབྲས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བརྟགས་སྒྲེད་པའི་
 ཉོན་མོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ། ལྟན་སྒྲེས་གཉིས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གཉིས། དང་པོའི་

མཚན་ཉིད། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱད་
ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག ། ཡུལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྱུལ་པའི་ཆ་གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྤང་
འབྱུལ་པའི་ཉར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་
གཉིས་སྤང་འབྱུལ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདེན་
འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་
པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། རིགས་གཅིག་པས་
སྐྱབ་པ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཉོན་
སྐྱབ་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྐྱབ་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཉོན་སྐྱབ་སྟོམ་སྤང་
དོན་གཅིག་ཅིང་། ཤེས་སྐྱབ་ཡིན་ན་སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྲབ་གྱི་མཐོང་སྤང་
མི་སྲིད་དོ། ། སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

དེ་ནི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་
ལྟར་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་
ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རངས་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གོང་དུ་བྲངས་པར། མི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་པས། ཉན་རང་དགྲ་
 བཅོམ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་གཉི་གར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་
 བ་ཡང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེར་བདེན་འཛིན་ས་
 བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བདུན་པ་མན་
 ཆད་དུ་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྟོང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་
 ས་བོན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་
 ཡང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྟོང་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་
 སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་ས་བོན་སྟོང་བའི་ཐོག་མ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་
 ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྐྱེ་བ་གྱི་ས་
 བོན་སྟོང་བའི་ཐོག་མ་ས་དང་པོ་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འབྲེལ། དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྟག་ཤེས་སྐྱེ་བ་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་
 མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། མཐོང་སྤང་དང་པོར་སྟོང་བ་
 དང་། སྟོམ་སྤང་ལ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་དགྲུར་བྱེ་ནས་དེ་དག་གཉིན་པོ་སྟོམ་
 ལམ་ས་དགྲུས་སྟོང་བའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་རེ་ཤིག་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་
 གསུངས་པའི་བྲང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 སྤོང་པར་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་པན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒོ་
 རས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཤེས་རབ་རྒྱང་པའི་རུས་པ་མིན་ལ། ཉན་
 རང་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་ཆང་བའི་བྱིར་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་མངོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲོམ་
 ཀྱི་རྒྱས་པར་བྱེ་བའི་སྒོ་རྣམས་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོས་སྤོང་
 བའི་ཚུལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་ལ་མཆོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་
 དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཐོང་སྤང་སྒོ་བྱར་གྱི་འི་མས་དག་
 པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་ཅམ་རྒྱུད་
 ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་སྤངས་རྒྱུ་ལ་སྦྱེར་མི་རུང་
གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
དགོས་སོ། །

འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་
ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་དག་ལྟར་ན། མཐོང་
ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་སྟངས་སྟོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་བཞིན་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུ་ལ་དེའི་ཆེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་ས་བོན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་རང་
རྒྱུ་པ་དག་ལྟར་ན་དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
པའི་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་སྟངས་སྟོམ་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་
བོན་ཡོད་ན། ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤང་བྱའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བས། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤང་བྱ་གང་གི་
ཡང་ས་བོན་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྤང་བྱ་དེ་དག་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཆང་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་མ་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོས་སྤང་སྦྱེར་མི་རུང་

དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་སྤང་བྱ་དེ་དག་རྒྱད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་
བྱ་དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ།
ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་
ཆགས་བགོ་བའི་གཞིར་འཐད་པས། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
པའི་རྒྱད་ལ་ཡང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ས་བཙུ་རྒྱན་
མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་བཅད་པ་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ།

གཉིས་པ། དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་བཞུགས་པ་ལ། གཞན་
ཀྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སྤྲུམ་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་མང་པོ་
ན་རེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་དང་། དམ་བཅའ་
དང་། ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན།
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྒྱུར་ཅོད་བསྒྲིག་ལས། གཤམ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །
 དེས་ན་ང་ལ་སྒྱུན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅས་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྱུན་མེད་ཁོ་
 ན་ཡིན། །གཤམ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་
 དམིགས་ན་དེ། །བསྐྱབ་པའམ་བསྒྲིག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་སྒྱུར་ང་ལ་སྒྲུན་ཀ་
 མེད། །ཅེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་
 དག། །རྣམས་ལ་སྒྲིགས་མེད་ཅོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིགས་མེད་པ། །
 དེ་ལ་གཞན་སྒྲིགས་གཤམ་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཡོད་དང་མེད་
 དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྒྲིགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་
 ནའང་། །སྒྲུན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཅེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས།
 དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །སྒྲིགས་གཞན་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་
 བར་འགྱུར་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་
 བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་ལ་དམ་བཅས་པ་མེད་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
 འདུག་པ་ལས། །སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྤད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་
 དམ། །འོན་ཏེ་སྤད་ནས་ཡིན་ཤེས་སྐྱས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་
 སྒྲིགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་ལ་སྒྲིགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤིད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་རོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་

གཞག་ཇི་སྟེང་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་
གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་
སྒྲངས། །འབྲས་སྤྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་
བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཅོད་བསྐྱོག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་
ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གཞན་སྤྱོད་པས་བཀག་པ་
ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་སྤྲོ་བར་བྱེད་དོ། །

འདི་ལྟར་སྤྲོ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏྲགས་གྱི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་
ཟེན་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་
གོ་སྟེ་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་རང་གིས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཁས་སྒྲངས་པ་
ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། བར་
འཕངས་བའི་ཐལ་བ་མཐའ་དག་ཚུར་བསྐྱོག་སྟེ་འཕངས་པ་ན་སྒྱུན་སྒྲོང་ཚུལ་
གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མ་ཞེས་པར་ཁོ་ལོ་ཅག་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་
ཞེས་བསྒྱུན་འདིངས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འདི་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཁྱོད་
ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་
ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་

ཁས་ལེན་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རོར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་རོར་ཅི་
 ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རོར་དེ་བྱིན་ཅིག་
 ཅེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྟེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཞེ་བས་སྒྲས་པ་དེ་ཉིད་ཁས་
 ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱི། ཁས་ལེན་མེད་པ་ཁས་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྒྲ
 བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་ཞེ་བས་
 སྒྲས་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་མི་འགོག་ཅིང་རང་རྒྱད་
 འགོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱད་ཁས་སྤང་
 དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལྟར་གདུལ་བྱ་དགའ་ཞིག་གི་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་པ་
 ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་
 འགལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་
 གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་དེ་ཁས་སྤངས་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཛོག་རུས་
 པར་ཐལ། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་རྒྱལ་བ་ལྟ་
 བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་སེམས་
 ཅམ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་

ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་དོ་ཅམ་དུ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པར་ཐལ། གང་གི་དོར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གཞན་དང་དེའི་དོར་
ཁས་ལེན་པ་པོ་དང་ཁས་སྤང་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པར་སྤྲི་མི་རིགས་པ་ཉམས་སོ། །
ཆོག་ཐམས་ཅད་རྩུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྤྲིས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཆོག་དེ་
ཉིད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཞེ་བས་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་པོ་
ལ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྤྲིས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཁས་ལེན་
མེད་པར་དམ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོག་འདི་གཉིས་རང་ཆོག་
འགལ་བ་ཡིན་མིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །

ཅེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྲུབ་མཐའ་སྤྲི་བ་སུའི་ཡང་
རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་སུའི་ཡང་རང་
གཞུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུང་རབ་ལ་
བྱང་ངེས་གྱི་རྣམ་དགྲེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་རང་ལུགས་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་ལ་རང་ལུགས་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཉན་ཐོས་གནས་མའི་
བྱ་བ་ལ་གང་ཟག་སུང་པོ་དང་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་བཏྲགས་ནས་སྒྲིན་བརྗོད་དུ་

མེད་པར་ཐལ། ཁོས་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་རྩལ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་
བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྦྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་སུན་
དབྱུང་བྱ་འབྱེན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྦྱས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སུན་དབྱུང་བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཐང་
མ་ཐང་བཏགས་ནས་སྟོན་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཁྲབ་པ་བྱད། གཞན་ཡང་
འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
གྱིས་རང་རང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་འདི་དང་འདི་ཡིན་
ནོ། །འདི་དང་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་འདི་འཐད་དོ། །འདི་དང་འདི་མི་འཐད་
དོ། །ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་
རྣམས་ཚུམ་པ་པོ་དེ་དང་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གི་
ལུགས་ཡིན་པ་སྟོས་ཞིག །

དེར་མ་ཐང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཏུ་འདི་དང་འདི་འདོད་དོ། །འདི་དང་
འདི་ཁས་ལེན་ནོ། ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
དེ། ཚུད་བཞེད་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་སྒྲངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་
མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་དམ་པ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་། །སྦྱ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གང་དང་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཁུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་
དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་དང་།
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་

རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། །གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་དང་མཚུངས་
 པ་རུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་སྒྲིབ་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། རྟན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཆོག་
 གསལ་ལས། རྟན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི།
 རྟོགས་བཞི་ཁས་སྦངས་པའི་སྟོན་ས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་སྤྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་སྒྲིབ་རོ། །རྟན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྦངས་ན་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྒྲིབ་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
 དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤྲ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཅེས་རྟན་
 ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་གསུངས་
 ལ། ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་
 བ་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ས་གྲུབ་
 པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་བ་བར་
 ཁས་སྦང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 གདོན་མི་བ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ཞིང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས་
 གྲང་། མཁས་པ་དག་གིས་རྟོགས་འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་པན་ཡོན་དང་བཅས་
 པའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་སྦང་བར་བྱའོ། ཅེས་དང་།
 དེའི་སྒྲིབ་རྟན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་རྟན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཁས་སྦངས་པ་

ལྟར། བཏེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་སྒངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་
 ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་
 ཉིད་ཁས་སྒང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བྱད་
 བར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་
 རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་
 གསུངས་ཤིང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་
 ན་ཡང་སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་
 དེ་ལས་བྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གཤེགས་ཞིག། ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་
 ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཟོད་ནས། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་བས་ན་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །རི་ལྟར་
 མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་
 མཁས་རྣམས་ངས་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་བཅོས་
 ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་
 གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ།
 །ཞེས་སྒྲིབ་བྱགས་པས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་
 ཉིད་དངོས་སྟེ་བར་མ་བཟང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་པ་
 གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་
 གསུངས་པ་ལ། རང་ཉིད་སྟོང་དང་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་དེ་འབྲེལ་བའི་ལུགས་
 བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་པར་མ་རུས་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་
 བའི་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དབུ་མ་ཐལ་
 རང་གང་གི་འང་ལུགས་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། ཞེས་རང་ཉིད་དབུ་མ་པ་
 མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་ཡང་ཅེར་མཛོན་
 པར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ། །

འོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་རི་ལྟར་དུ་
 འཆད་ཅེ་ན། ཅོད་བསྟོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀྱན་
 ལ་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་གི་ཆོག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྟོག་པར་

མི་རུས་སོ། །

ཞེས་པའི་ཚུད་པ་དེའི་ལན་ཡིན་ལ། ཚུད་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆིག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་གཙོད་པ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་
 ལན་གྱི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ངས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
 གྲངས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་
 ཆིག་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་གྲངས་ན། དེས་ན་ང་ལ་
 སྟོན་འདི་ཡོད་ནའང་། ངའི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བའི་ཆིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། ང་ནི་སྟོད་གྱིས་བརྗོད་པའི་ནང་འགལ་གྱི་
 སྟོན་དེ་འདྲ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྦྱར་དམ་
 བཅའ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་
 སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱིས་
 ཏེན་འབྱུང་གི་ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྦྱ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་གྲང་
 སུན་འབྱེན་བརྗོད་མི་རུས་པར་བསྟན་ལ། སྟོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་

དོ། ཞེས་སྒྲུབ་ས་ན་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁྱད་ས་སུ་ངེ་ལྟར་རུང་། དེས་
ན་ཡོད་མེད་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་མཐར་ལྷུང་གི་
སྒྲིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིབ་སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་ཀྱང་སྒྲན་
ཀ་བརྗོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཅོད་མེད་ཆེ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་
པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་དག་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་འདི་
ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་དེ་དག་ནི་གཞོན་མི་བླ་བར། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་
ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བླ་མ་རུངས་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་
བའི་ཅོད་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིགས་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་
པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རང་སྒྲིགས་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སྒྲིགས་འགོག་པའི་
ཅོད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
ལ། དེའི་སྒྲིབ་ཆོག་གསལ་དུ། ཅོད་བསྐྱོག་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དེ་དག་
ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས། སྒྲིགས་གཞན་ཁས་སྒྲུངས་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་པ་ལ་བཞག་ན་འགལ་བྱུང་དུ་འབྱུང་བས་དེས་

ན་འགོག་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་བྱ་སྟོ་འདོགས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་
དང་འགོག་བྱེད་གཉིས་རྩོན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཙོང་བསྐྱོག་ལས། སྦྱུ་ལ་པ་ཡིས་ནི་སྦྱུ་ལ་པ་དང་། །སྦྱུ་མ་ཡི་ནི་སྦྱེས་
བྱ་ཡིས། །སྦྱུ་མས་སྦྱུ་མ་འགོག་བྱེད་ལྟར། །འགོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་
འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོག་གསལ་ལས། རང་ལ་དམ་བཅའ་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་
མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་
འགྱུར་དོ། །

འཇུག་པ་ལས། རང་ལ་སྟོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་སྦྱ་བ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་སྟོན་བཞེད་པ་དེ་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་སུན་
དབྱུང་བྱ་དང་འབྱེན་བྱེད་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་བཞེད་ཀྱང་མི་མཚུངས་
ཏེ། དངོས་སྦྱ་བས་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་བརྟག་བཅོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ཁོ་ཐོ་
ཅག་གིས་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱེན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་སྟོགས་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
རྩོན་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གང་དུ་གྲུབ་བསམ་པར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་སྟོགས་
ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་ཐོ་ཅག་གི་སྟོགས་

ལ་ནི་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྤང་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པར་
 མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་སྤང་པར་སུན་
 འབྱེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་འབྱེན་པ་དང་སུན་དབྱུང་བ་གཉི་ག་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་པའི་བསམ་
 པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྱེན་པ་གཉི་ག་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། བདག་
 ལ་སྟོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
 །གཞན་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པར། རིགས་པས་སྟོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་
 དབྱུང་ན་སྤང་མ་སྤང་གང་གི་སྟོན་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། མ་
 བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཅ་མ་དུ་སུན་འབྱེན་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་ལན་གྱི་མདོས་
 ཀྱང་། སྟོགས་གཉིས་སུ་རིགས་པས་བརྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱུང་ན་ཐོབ་
 པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཛིག་རྟོན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཅ་མ་དུ་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞུང་ཅ་འགྲེལ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྱེན་
 གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱེན་པ་འཐད་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟོག་
 པ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་གྱི་ཁས་ལེན་མེད་པར་མ་བསྟན་ནོ།
 །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། རྒྱས་
 སྤང་ནས་སམ་མ་སྤང་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་

སྟོན་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྟོང་བ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ནས་སྟོང་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་སྤྱིར་འདི་
 དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འབྲེལ་དེ་ཡི་སྤྱིར། བདག་ལ་སྟོན་དུ་མི་
 འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། །གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་
 པར་ཀུན་བརྟགས་པས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱུ་ཤད་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་
 མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་སྤྱིར་བདག་ལ་ངེ་སྐྱད་བཤུད་པའི་སྟོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་ན། རྒྱལ་བ་
 བྱམས་པས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟོང་བཅེ་ལས་
 རིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་
 ཟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ལམ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་
 ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

བའི་སྐྱབས་འགོ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྐྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་དམ་འཆར་བའི་སྐྱག་བསམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དམ་འཆར་བའི་སྒྲོན་སེམས་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་དམ་འཆར་བའི་འཇུག་སེམས་དང་།
 དགེ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དག་སྦྱོང་བར་དམ་འཆར་
 བའི་སྦྱོང་སེམས་སོགས་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་
 གསོས་སྐྱུར་བའི་བའི་སྐྱབས་འགོ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་དམ་འཆར་བའི་སྐྱག་བསམ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། ཞེས་དམ་འཆར་བའི་སྒྲོན་སེམས་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་དམ་འཆར་བའི་འཇུག་
 སེམས་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དག་སྦྱོང་བར་
 དམ་འཆར་བའི་སྦྱོང་སེམས་སོགས་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བས་འགོ་བ་
 མཐའ་དག་གི་གསོས་སྐྱུར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲོན་གྱི་ཤིང་
 སྒྲོན་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱུ་གྲུ་ཅ་བ་ནས་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དམ་མི་འཆར་ཡང་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་ཁས་
 ལེན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱིད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་དང་སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྐྱས་ཆོས་ཅམ་དུ་སོང་གི་
 ཞེ་བས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་
 ཉེས་པ་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱིད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ་

ཞེས་འཛེམ་པ་མེད་པར་དང་དུ་སྒྲངས་པ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་
གཏམ་ལས། ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྒྲོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྦྱོད་པ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འབྲས་
བུ་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྦྲ་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་བཞག་པ་ན། གང་ལའང་
ངོས་གཟུང་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་བས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་ཅིའང་མི་
འདུག་སྟམ་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་རྫོམ་སྟེ། གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་
ཁས་སྒྲང་རྒྱ་མེད་པའི་ཆད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་རུང་བའི་
ཏུ་ཤང་གི་དམ་བཅའ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་བ་
མེད་པར་སྦྲ་བ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་འདིས་ནི། གང་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་
བཅའ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་རང་རྒྱད་པ་དང་
དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སྦྲ་
བའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་ཐལ་རང་
གི་བྱད་པར་སྦྲ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་
ལ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་ན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་བ་རིགས་པ་
སྦྲ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་ཁས་གང་ལེན་ཐམས་ཅད་

མངོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་
མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ་ཞིང་། ཆད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱར་སྒྲ་བའི་རྒྱང་པན་
དང་བྱད་ཅིའང་མེད་ལ། རེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་ན་རྟགས་ཡང་
དག་ཁས་མི་ལེན་པ་རྩ་བ་ནས་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དམ་བཅའ་དེ་དག་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་མངོན་སུམ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་སྒྱུར་དང་། འབྲུག་པ་ལས། གང་
སྒྱུར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་
རུས་པ། རྟེན་སྒྱུར་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་
གཅོད་པར་བྱེད། རེས་དང་། གང་གི་སྒྱུར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་
ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
བྱལ། རེས་དང་། གང་སྒྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། རྟེན་སྒྱུར་བདག་
གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེན་པའི་སྒྱུར་དང་། རི་
ལྟར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་བྱད་པར་རྣམས། རེས་སོགས་
ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྤང་པའམ་མ་སྤང་པར་སྐྱེ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་
གཟུགས་ཉི་བ་ལས་གཟུགས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་

དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐུན་འབྱེན་
 བས་སྐུན་དབྱུང་བྱ་སྐུན་འབྱེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆིགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་
 ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཆིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་འཐད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆིགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་རང་ལྷགས་ཡིན་པར་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་སྦངས་ནས་རང་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་
 བཅའ་སྐྱབ་པ་ནི་རང་རྒྱད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡོད་
 །ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལྷགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་
 སྦངས་པའི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཅམ་བྱེད་པ་
 ནི་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །
 གཞན་དུ་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་
 འགོག་གོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག།

གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའ་ཁས་མི་

ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་
 གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བྱེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། འདོད་
 ན་དབྱ་མའི་རིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་མི་སྤྲོད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་དཔྱད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་
 གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། ཚུལ་འདི་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་དང་གང་
 གིས་དཔྱད་པ་པོ་སྤྲོད་པ་དང་གང་གི་ངོར་དཔྱད་པའི་སྒྲིབ་རྟོ་ལ་སོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་གཞན་གྱི་
 འདོད་པ་འགོག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་བྱར་མི་
 རུང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་ཡིན་
 དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རྟོ། ཅི་
 སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་པ་ནི། དོན་དམ་
 པར་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།
 དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་སྒྲིབ་རྟོ། །

པརྟེ་ཏ་ང་ཡ་ཨ་ནན་ཏའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་

པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྒྲུང་ནའང་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྟེན་གྱི་གཞན་
དེ་ནམས་ཀྱང་དགག་པ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་བྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དོན་དམ་གྱི་
བྱད་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་པ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་
འཐད་དེ། འདུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྒྱས་པར་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་
སྙད་དུ་ཐོབ་པ་དང་མདོན་པར་རྟགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་
མདོན་པར་རྟགས་པ་མེད་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་
བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་
ལས། བདག་དང་དག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །
ཅེས་དང་། གང་གིས་ས་ཐོན་རྩུན་པ་དེའི། །སྟེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག། །ཅེས་
དང་། དེ་བཞིན་སྟེ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྒྲུང་ཡང་། །
དམ་པའི་དོན་དུ་སྟེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
དོན་དམ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་ནས་
གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟོན་བཅས་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
འོ་ན་ཆོག་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱོར་བ་བཀག་

པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། རོན་དེ་ནི་འཇུག་འབྲེལ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་པར་
 དུ་མ་མཛད་པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་སྒྱུ་བ་བཀག་བ་ཡིན་ནོ། །
 གང་ཞེ་ག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པའི་སྒྱུར། སེམས་དཔལ་ཅན་བཞིན་ནོ། ཞེས་བྱང་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་
 རོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་པར་རོན་མེད་དེ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། བདག་སྒྱུ་འགོག་པ་ལ་རོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་
 བཀག་བ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་གཞན་ལ་རོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་བཀག་
 པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྱུར་ཆོག་གསལ་ལས། རོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་བ་མི་
 འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བདག་ལས་སྒྱུ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་
 པའི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རོན་དམ་པར་
 ཞེས་པའམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེས་པ་སོགས་པའི་བྱང་པར་མ་
 སྒྱུར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་བྱང་པར་མ་སྒྱུར་བར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྒྱུར་ནས་དགག་དགོས་
 པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉི་ག་བྱང་པར་མེད་མོད་གྱི་ཐལ་འབྱུར་བ་ལྟར་
 ཅ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཞེས་པ་
 བྱང་པར་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱུ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 པས། རོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱུ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བྱང་པར་སྒྱུར་

དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་པོ་བྱང་
བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངས་དོན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་གང་
དུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་
འགའ་ཞིག་དུ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་
བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱུར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
སྒྱེན་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད། ཅེས་སོགས་གསུངས་
པ་ལ་ནི། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། བྱང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟོ། ། ཞེས་བྱང་པར་སྐྱར་
བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ་
གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སོགས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་གསལ་བྱེད་སྐྱར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་
སྟེ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ངན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་
འོངས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་
བྱའོ། །ཡང་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་ལེན་ཏེ། སྟོང་སྟོང་གཉི་གས་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟོང་

དུ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།
 དེ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ན་དངོས་སྤྱོད་པའི་
 རྟག་གི་པ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་
 འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་ནས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་ལ།
 འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་སེམས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་གྱི་དོན་དམ་དཔྱེད་པ་དང་གནས་ལུགས་
 སེམས་པའི་ཆེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་
 ཆེ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་དོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་
 པས་ཐལ་འགྱུར་པའི་དོར་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་
 དཔྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་དོར་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་ལྟོག་པས།
 དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། ཅ་ཤེད་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་འཆད་པ་ན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་
 དང་ལྷ་བས་པལ་ཆེ་བ་ཐལ་པའི་ངག་ཏུ་བཤད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་པལ་ཆེ་
 བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི་དེ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་དེ་ཞེས་སྤྱོད། །འོན་ཐལ་འགྱུར་པའི་

གཏན་ཆོག་ས་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ལན་མང་དུ་
 གསུངས་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་སྟོན་པ་གཉི་གའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་
 སྤྱོད་པའི་རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་རྣམས་ཅད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་པ་གང་
 གིས་སྟོང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆད་
 མས་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟོང་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་བདེན་
 མེད་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་རོ། །དེའི་
 ཆེ་ཆོས་ཅན་སྟོན་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་དོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ལོག་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་
 ཞེན་འོན་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན། འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རིག་ཤེས་དེའི་དོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ལོག་ན་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱོད། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པའི་
 དོར་སྤྱོད་མི་རྟག་བསྐྱབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་དེའི་ཆོས་ཅན་
 འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པས་
 བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་
 རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་
 རིགས་པའི་ཚུལ་ན་བའི་ལམ་དུ་གྲག་མ་སྐྱོང་བའི་རྗེས་གཏམ་ཡིན་ལ། རང་
 རྒྱུད་པའི་རིག་ཏུ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་གྱི་ཆོས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐྱས་པ་དང་
 ཆེས་ནང་འགལ་བའི་གཏམ་ཡིན་ལ། གུན་རྗེ་བ་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་རིག་ཏུ་
 ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་དེ་གང་ན་བཞུགས་པ་སྐྱོད་གྱིས་སྟོན་ཅིག
 །ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་རང་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས། རང་
 རྒྱུད་པ་དངོས་སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅམ་པ་
 ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་རིག་ཤེས་གྱིས་རིག་ཏུ་ན་གཞན་དབང་
 གི་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། དབྱུང་མ་པ་ཡིན་
 ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེས་
 དང་། དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྐྱོར་བའི་ངག་
 བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟགས་ཏེ།
 ཞེས་དབྱུང་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་
 ལྟར་གསུང་བ་པོ་རང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་དཔྱེད་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་གྱི་
 སྐྱོར་བ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱས་

བས་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་དུ།
སྐབས་དེར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་དོན་
དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་
མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་མ་ཡིན་
ཀྱི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་པ་
གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་
དོ། །

ཐལ་རང་གི་དོན་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་ལ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཐལ་རང་གི་དོན་བཤད་ལ།
རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཆོག་གསལ་དང་
སྐྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། གཉི་ག་ལ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།
ཅེས་དང་། གང་ཞིག་གཉི་ག་ལ་ངེས་བའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཀྱི་གང་ཡང་རུང་
བ་ལ་གྱུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་བ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
དང་རྟགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་ཀྱི་ཚོས་གང་

དམ་འཆའ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྔ་ཚེས་ཀྱི་ཆོད་
 མས་ཀྱང་གྲུབ་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་ཆོད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །སྔ་
 ཚེས་སྒྲུབ་ཆོས་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་སྒྱུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 དགོས་ཤིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་སྔ་
 ཚེས་སྒྲུབ་ཆོས་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་སྒྱུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོད་མས་
 གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཚེས་བ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་མ་སྒྱུན་
 སྒྲུབ་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཚེས་བ་གཉི་གའི་ལུགས་
 ལ་མ་སྒྱུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་། དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཆོས་ཅན་མདོན་གྱུར་བ་རྣམས་མདོན་སུམ་ཆོད་མས་འགྲུབ་
 དགོས་ལ། མདོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞུང་གྲུ་རང་མཆོན་དངོས་
 སྒྲུ་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲོག་གྱུར་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆེ་ན་ཡང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་དངོས་སྒྲུ་
 འཇལ་བའི་ཆོད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་མདོན་སུམ་ལ་ཐུག་
 དགོས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཆོད་མར་སོང་བའི་གཞུང་གྲུ་ལ་
 རང་མཆོན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྲི། གཞུང་
 གྲུ་དེ་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོད་ལུགས་སྒྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་མེད་པས། དངོས་སྒྲུབ་པའི་
 ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོད་མར་སོང་བས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་

སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་
གཞལ་བྱ་དེ་མ་ལ་འབྱལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རྟགས་ཀྱི་
ཆོས་ཅན་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་
འབྱལ་བའི་ཆད་མའི་རྟོན་ཡིན་པའི་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
སྤིད་པའི་སྤྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཆད་
མ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་དངོས་སྐྱ་བ་དང་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་
ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྤིད་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་གྲགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྱལ་བའི་ཆད་མས་རྟོན་ཡིན་པར་སྤྱི་
ཁོལ་སྤྱི་ཁོལ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྟངས་
དུ། སྤྱི་ཁོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
གཏན་ཆིགས་སུ་བཀོད་པ། ཞེས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རོན་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཆད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་སྤྱི་ཁོལ་སྤྱི་ཁོལ་གཉི་གའི་མ་ཐུན་སྐྱང་
དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཁོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་ཆད་
མས་གྲུབ་སྤྱི་ཁོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དང་
སྤྱིགས་ཆོས་སོགས་སྤྱི་ཁོལ་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་སྐྱངས་

ལ་འབྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་གསའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
ཅེས་བྲལོ། །

དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོལ་དངོས་སྤྱོད་བའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་
ཆད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཟུགས་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ལ་མིག་
ཤེས་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཆད་མར་སོང་བར་
རྫོམ་ཞིང་ཞེ་བས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། རི་སྤྱིད་དངོས་སྤྱོད་བའི་གྲུབ་མཐའ་
བཏང་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་
མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཅམ་
ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྤྱོད་བ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་
མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་རྒྱ་མི་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་དངོས་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཟུགས་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མེད་
ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་
ཆད་མར་མ་སོང་ཀྱང་གཟུགས་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་
མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྲལོ། །གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
གི་དོན། ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚོལ་རང་གིས་ཁས་མ་
སྤངས་ཀྱང་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའམ་ཁས་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
ལ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅུང་བད་

ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་
པས་སྟོང་པོ་མེད་དོ། །

འོ་ན་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དཔེ་རིམ་བྱ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་
སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་
བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་ལེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་
ལ་རིམ་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མིག་གིས་སྟོན་པོ་
སོགས་གཞན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་
དེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་ཀ་ཐལ་འབྱུར་བ་རང་
ལུགས་ལའང་ཆད་མས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། བྱི་ཤོལ་རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྐྱབ་
དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྤྱང་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་
ས་མ་བྱུང་བས། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་བྱི་ཤོལ་ཁོ་རང་
གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཁས་སྤངས་ལ་འབྲེས་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྟ་བར་ཁས་སྤངས་པ་འགོག་པའི་བྱིར་དུ་བཀོད་པས་གཞན་ལ་གྲགས་
ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་
གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་
དམ་བཅའ་བ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་
མིག་ལྟོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བའི་
ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་

ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་
 མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་
 བཞིན་ནོ། །མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 སྤྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་
 བུ་དང་འགལ་བ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་རང་ལ་གྲགས་པའི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་མིག་དེ་
 ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་རྟགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཆད་མས་གྲུབ་ལ། གཞན་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མེད་པས། དེའི་སྤྱིར་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི།
 ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་
 དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་སོང་ན་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་ག་ལ་
 རུས། དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་བྱེད་པར་རང་ལྟགས་ལ་ཡང་དབྱེ་རུས་པ་
 ཅིག་དགོས་ཀྱི། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་སོགས་པ་ངོ་ཐོས་ཁས་སྦངས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་ལ། སྤྱི་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོལ་དབྱུ་མ་པ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡོན་ནོ། །རྟགས་དེའི་ཚུལ་སྤྱུབ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་
 དང་རྟགས་དང་དཔེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཚོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་པས་དེའི་

རོར་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། བྱལ་འབྲེལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཚུལ་བཤེར་བ་
 མཐོང་བས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བཤེར་བ་དམིགས་པ་འཐད་ཀྱི། ཚུལ་
 བཤེར་བ་མེད་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བཤེར་བ་དམིགས་པར་མི་
 འགྱུར་བ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་གཞན་
 ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱི་གོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་སྤྱི་བྱུང་པའི་སྤྱི་བྱུང་གི་དཔེ་ལ་
 སྤྱར་བ་ནི། མིག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་ལྟ་བ་
 དམིགས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་རུང་བར་ཚོགས་པ་
 ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་
 བསྟན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་ལུ་ཉལ་སྤྱོད། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་
 དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་
 ས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། མེ་ལ་ཆ་བ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་ཡང་
 དམིགས་པ་དང་སྒྲིལ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་ངེ་ཞེས་པ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་
 གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
 མི་སྒྲིལ་བ་དེ་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ངེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་

ལྟར་སྒྲ་མའི་མེ་ཉོག་ལ་བྱི་ང་བ་ཉིད་མ་མཐོང་ན་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྤྱིར་གལ་ཉེ་ལྟ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་
 བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ལྟ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཐད་
 པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་
 གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་གཞན་དག་ལ་ངེ་ལྟར་ལྟ་བར་
 བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་
 འཐད་དོ། །

སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །
 ཐོག་མར་བདག་ལ་སྒྲུང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་
 སྤྱིར་ན་འཇིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་
 སྙད་དུ་མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བས་མ་ཐུབ་ཀྱང་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ལྟ་བ་དེ་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་
 སོང་ནས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་ལྟ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ལ་མི་ལྟ་
 ཞིང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པས་རང་གཞན་གཉི་ག་ལ་ལྟ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཉེ་མེས་རང་མི་སྤྱེག་ཀྱང་གཞན་སྤྱེག་པ་བཞིན་དུ་
 མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། མིག་
 གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མེས་བྱུད་ཤིང་སྤྱེག་པ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་
 པས། མེས་བྱུད་ཤིང་སྤྱེག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཉེ། འདི་ལྟར་མེ་དང་བྱུད་ཤིང་རང་

གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་བྱད་ཤིང་
 སྒྲེག་པ་བཞིན་དུ་མེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲེག་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེ་
 སྒྲེ་བ་བྱད་ཤིང་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
 དཔེར་ན་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན། མ་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་
 ཉམས་སོ། །

དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེལ་ས། ལྟ་བ་རབ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ །
 མེ་ཡི་དཔེས་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤའ་བ་ནི། དོན་
 འདི་ཉིད་གོང་དུ་བཤའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་རྒྱས་མོད་
 ཀྱང་། སློང་མན་པའི་ངོར་གོ་བདེ་བར་མདོར་བསྐུས་ཏེ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། དབུ་མ་པས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ངོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་མི་
 རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་ངོར་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་སྒྱོར་བ་
 དེའི་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གསུམ་ཀ་ཚད་མ་ངེ་འབྲེལ་གིས་
 འགྲུབ་ཚུལ་སྒྲ་གྲོལ་སྒྲི་གྲོལ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མི་
 སྤིད་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ ཅི་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་ཚོས་
 ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྲས་པའི་སྒྲིབ་ དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་
 ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། བྱེ་བྲག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཅམ་ཞིག་གཉི་གས་

མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར། ཐལ་འགྲུར་བའི་དངོས་སྒྲུབ་
 བའི་ངོར། གཞུགས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། ཉེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཡང་དངོས་སྒྲུབ་བའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་བྱད་པར་
 དུ་མ་བྱས། ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་གཞུགས་ཅམ་
 ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས། ཆོས་ཅན་གྲོལ་སྤྱི་གྲོལ་གཉི་གའི་མ་ཐུན་སྒྲུང་
 དུ་གྲུབ་པ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འདོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཆོས་ཅན་གྲོལ་སྤྱིར་གྲོལ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་མི་
 མཆུངས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་འབྱུང་འགྲུར་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་སྒྲུབ་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མར་སོང་བའི་ཉན་ཤེས་
 ཀྱིས་རྟོག་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་ཅམ་ཞིག །རང་སྤྱེ་དངོས་སྒྲུབ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་
 གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཞུགས་དེ་དངོས་སྒྲུབ་བའི་
 ལུགས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་
 མས་རྟོག་དོན་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་གཞུགས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཆད་མ་འཁྲུལ་པས་རྟོག་པའི་
 དོན་ཅམ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཆད་མས་རྟོག་པའི་དོན་དང་མ་
 འཁྲུལ་བའི་ཆད་མས་རྟོག་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ལྟར། ཆད་མ་

ལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་
 དང་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་བའི་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རོན་
 དེ་འབྲུལ་པའི་ཆོད་མས་རྟེན་པའི་རོན་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་འཇལ་བའི་མ་འབྲུལ་
 པའི་ཆོད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་འབྲུལ་པའི་ཆོད་མས་རྟེན་པའི་
 རོན་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེན་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤིང་འཇལ་པར་སྒྲུང་བ་དེ་འབྲུལ་སྒྲུང་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ལའང་སྒྲུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཐེངས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐེངས་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་
 དཔག་ཆོད་མའི་རྟེན་པའི་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་
 ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཐེངས་དེ་འབྲུལ་པའི་ཆོད་མས་རྟེན་པའི་རོན་ཅམ་ཡིན་མི་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཡིན་ཅིང་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཉིད་ཆོག་གསལ་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དབུ་མ་བས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྟོན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཕྱོགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས།
 ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྐྱེ་ཉིད་
 བཟུང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱེད་ཐེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་

ལྷར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྲུབ་བའི་སྐྱེ་འཛིན་ན་ནི་པ་རོལ་པོ་
 ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་དམ་
 འཆའ་བ་ན་ཡང་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་མངོན་
 བར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཅི་རིགས་པར་འཛིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སངས་
 རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་པ་རོལ་པོ་
 ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རི་ལྷར་འདྲིར་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། འདྲིར་ཡང་བྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་
 པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་
 སྐྱེ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའི་དོར་སྐྱེ་མི་
 ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་གཉི་གའི་ཆེ་ཡང་། སྤྱོད་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱིར་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་འདོད་པས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་
 འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་དོར་བདག་
 ལས་སྤྱོད་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བདེན་རྩུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་
 བྱས་པའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས། ཆོས་ཅན་
 མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་

འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པར་བཞེད་ནས་ཐོག་མར་དོན་
མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་
ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟོན་ཆོས་ཅན་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་
ཉིད་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །
སྤྱན་ཅི་ལོག་དང་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
སྤྱན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཇིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་
པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་རབ་
རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་། གང་གིས་ན་དེའི་ཆེ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་
དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྱན་སྐྱང་།
གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །
སྐྱབ་པའམ་བརྗོད་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་སྤྱིར་ང་ལ་ཤུན་ཀ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱན་ཅི་ལོག་དང་། སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་
ཐ་དད་པ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱན་ཅི་ལོག་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་
རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་གྲུབ་

པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཅེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་
 བོ་ཅེས་པའི་བར་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་
 གསུངས་སོ་ཅེས་པའི་བར་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་
 དད་པ་ཡིན་མོ་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་མོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་མན་ཆད་ནི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཆིག་དོན་བཤད་ན། དབུ་མ་པས་
 དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ།
 བདེན་རྩུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྐྱེ་ཅ་མ་པ་ཞིག་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་
 ཁོ་ནར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྟོག་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་
 པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁས་སྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཆིག་དོན་བཤད་ན། དབུ་མ་པས་
 དངོས་སྤྱོད་པའི་དོར་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོ།
 བདེན་རྩུན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྐྱེ་ཅ་མ་པ་ཞིག་
 ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་
 ཁོ་ནར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྟོག་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་

པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྱུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་
 གྱིས་ཁས་སྦངས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གང་གི་ཆེ་མིག་སོགས་
 ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་འདིར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པས་མིག་
 སོགས་དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་
 བདག་གི་དངོས་པོ་རྟོན་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དངོས་སྐྱ་བ་ནི་
 མིག་སོགས་ནམས་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་
 པས་རྟོན་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་མཐུན་སྦྱང་དུ་
 འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྟོན་པའི་དོན་དང་སྤྱན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟོན་པའི་དོན་དག་ནི་པན་ཚུན་སྦངས་པའི་སྟོན་ས་ཐ་
 དད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཐ་དད་པ་དེའི་སྤྱིར་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྤྱན་ཅི་ལོག་
 གིས་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྦྱང་བའི་ཆད་མས་གཟུགས་
 སོགས་ཡོད་པར་རྟོན་པར་དེའི་ཆེ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མ་དེས་
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་གི་ཆེ་རབ་
 རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་
 བསྐྱད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཆད་མ་འབྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་ཅིང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་མ་རྟེན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་
 པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་གཟུགས་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཆ་ཅམ་ཡང་
 དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇལ་བའི་
 ཆད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལ་སྒྲནས་གྲང་། གལ་ཏེ་
 མདོན་སྤྱུལ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱན་ཅི་ལོག་པའི་ཆད་མས་རྟེན་
 པའི་དོན་དང་། སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་དོན་དག་
 བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དད་པ་དེའི་སྤྱིར་། སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མའི་གཟུགས་
 དོན། སྤྱན་ཅི་ལོག་འབྲུལ་པའི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 བ། གང་ཞིག་གྲོལ་བ་གཉི་ག་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྒྲོན་
 བསྐྱོག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་
 བའི་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་
 ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་འབྲུལ་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་དུ་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་
 རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུང་གྲུ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་
 མས་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་མི་
 འཐད་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་འགོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རིགས་པས་
 ལུལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་
 པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔེ་སྤྱོད་
 པ་དེ་ཉིད་དང་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཆོག་གསལ་
 ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་དང་མི་ཉག་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱུང་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་
 བཞེན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་དག་
 གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུབ་པས། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་

དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྱུང་
འབྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཁྲོལ་བ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་རྒྱུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
སོགས་དངོས་སྐྱ་བ་དང་དབྱུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་
པ་མེད་ཅེས་པའི་བྲད་པར་འབྱེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་ནམ་དབྱེ་ལ་སློལ་ཆ་ཅམ་
སྟོགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་འོང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །

དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་ཆོ། སྐྱ་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་
གང་གི་ཆ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
སྐྱ་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཁྲོལ་བ་དེ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པས། ཆད་
མ་དེས་རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཁྲོལ་བ་དེ་
གཉི་གའི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ལ། མིག་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཆད་མར་ཡང་མ་སོང་
འཁྱུལ་བའི་ཆད་མར་ཡང་མ་སོང་ཀྱང་མིག་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་དབྱུ་མ་
བ་དང་དངོས་སྐྱ་བ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མི་སྲིད་པས། མ་འཁྱུལ་བའི་ཆད་
མས་རྙེད་དོན་ཡང་མ་ཡིན་འཁྱུལ་བའི་ཆད་མས་རྙེད་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
མིག་གི་སྒྱི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་དག་གིས་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲངས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པས་
དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚུ་ལ་དེས་དངོས་སྐྱ་
བ་དང་དབྱུ་མ་བ་ལ་སྟོར་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྟོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
 གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྦྱང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱར་བ་གོ་སྟོན་ཏེ། །དེའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོག་
 གསལ་ལས། གང་གི་སྤྱིར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་པ་འདིས་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་སྦྱེ་མཆེད་
 རྣམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་རི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་
 ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་སྟོང་
 ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རང་ལ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་
 ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ནི། གང་ཆེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་
 ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉི་གའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསལ་བའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་སྦྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ། ད་ལྟར་
 ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ནི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཏེ། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་དག་གི་དོན་ཏོ། །

དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར། གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་
དོ། ཞེས་འདིས་སྒྲོན་འདི་སྤྲས་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་དེའི་སྤྱིར་
དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་གཏན་ཆིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དོན་
ལ་སྐྱབ་བ་གྲགས་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པའི་བོད་གཞན་དག་ན་རེ།
ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲང་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་ན་སྤྱིར་གྲོལ་དངོས་པོར་སྤྱིར་བ་ལ་མ་གྲུབ་པས་
གཏན་ཆིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེས་གཏན་ཆིགས་མ་
གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་བྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་
ཆིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྲས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་བརྟག་པ་བྱེད་

ལུགས་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་
དེ་ཉིད་སྟོབས་མཚུངས་དེ་འདྲ་བས་འགོག་པའང་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་པ་
རོལ་པོ་འགོག་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་པའི་
ཏྲགས་སུ་སོང་ཆོད་པོའི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་མི་སྤྱིད་པས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདོད། དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ན་པ་
རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཆོགས་ཆོལ་བ་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
སྟོབས་པའི་ངོར་བདེན་པའི་སྟོ་མེད་སྟུབ་པའི་ཏྲགས་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
ཆོས་ཅན་དང་ཏྲགས་གཉི་ག་འབྲུལ་པའི་ཆོད་མས་རྟེན་པ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་
ཆོད་མས་རྟེན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། མ་འབྲུལ་
བའི་ཆོད་མས་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲུལ་བའི་
ཆོད་མས་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་དངོས་སྟོབས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་
ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་ལ་བཏག་པ་བྱས་ནས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་
པའི་སྟོན་བསྟན་པ་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་

ཏོ། །

འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཉགས་ཐ་སྟང་
 ཅམ་དུ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་ཡིན་
 བས་ཆོལ་བ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་སྟན་སྟང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་
 འཆད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་རྩ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
 སྟོང་བ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྟོན་མར། རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ། སུན་
 འབྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་བསྐྱར་བའི་རང་དབང་། ཞེས་པ་
 འདི་ཉིད་རང་རྒྱུད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་
 མ་འབྲེས་པར་ཆད་མས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རང་དབང་དུ་གཞུང་
 བའི་ཚུལ་ཆོལ་བ་གཉི་གའི་མ་སྟན་སྟང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོན་མས་ཆོས་ཅན་དང་
 ཉགས་དཔེ་སོགས་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཉགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་ཉགས་པའི་ཆོལ་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྟང་གི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 རང་པན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་
 བ་གཉི་གའི་ལུགས་ལ་མ་སྟན་སྟང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་
དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། འབྲུག་པ་ལས། ཤིང་རྩ་
རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་
ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཅ་མ་མིན་
དབྱིབས་མིན་ངེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྩའི་དབྱུང་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
བཅ་ལ་བ་ན་ཤིང་རྩ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་དབྱུང་པ་ན་ཤིང་རྩའི་ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ཅ་མ་ལ་ཤིང་རྩའི་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཚུལ་དེ་
ཉིད་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྒྱོར་བར་མཛད་ལ། འདི་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་
པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་ཤིང་རྩ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅ་ལ་ནས་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཅ་མ་བཛྟེད་ན། འདི་ལྟར་ཤིང་རྩ་

རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་
 བ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ངོ་པོ་
 ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ངོ་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་
 གཞན་ཡིན་དགོས་པས་རྟ་དང་བ་ཡང་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་
 རྣམས་དང་སོ་སོར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་གྱི་
 སྤྱོད་པ་གཉིས་མི་འཐད་དོ། །ཤིང་རྟ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཅིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
 །ལྟས་བྱིན་བ་ཡང་དང་ལྟན་པའམ་ལྟས་བྱིན་ན་བ་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་
 ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པའི་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 མི་འཐད་དེ། ལྟན་ཚུལ་སྤྲུལ་ལྟར་ན་ངོ་པོ་ཐ་དད་དང་། ལྟན་ཚུལ་སྤྱི་མ་ལྟར་ན་
 ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་གཉི་གའང་བཀག་ཅིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཆོག་པ་ཅམ་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་གཟང་བུ་དང་སྤྱོད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ནས་
 སེལ་བུར་གནས་པ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་ནས་
 ཆོག་པ་ཅམ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བར་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་
 པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་
 དབྱིབས་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྒར་དང་མི་འབྲེལ་བའི་
 དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒར་མ་བསྐྱེགས་པ་དང་བྱིས་
 བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་བྱད་
 པར་མེད་པའི་སྒར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་བྱིས་
 བསྐྱེགས་པ་ན་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ་སྒར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་
 ལོ་དང་སྟོག་ཤིང་སོགས་ལ་མེད་པའི་བྱིས་བསྐྱེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་བའི་བྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་
 དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་
 པའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟར་མི་འཐད་དེ། དངོས་སྒྲུབའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་པ་
 རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དབྱིབས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅིང་། ཤིང་རྟ་
 ཡིན་ན་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར་དང་། རང་ལུགས་ལའང་
 ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་ཤིང་རྟ་མི་རྟོག་ཀྱང་མ་དབྱུད་པ་ན་རང་གི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་རི་ལྟ་བུར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་བཏགས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་

པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེའི་སྒྲིབ་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་
 རྒྱུ་ལས། །བུམ་སྒྲོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་ཡང་དེ་དག་དབྱེ་བས་མི་
 རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིང་རྩེ་ཚུལ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་ཏེ་
 བཤད་ན་འདི་ལྟར། ངའོ་སྒྱུ་ལྟ་བུ་གང་ལ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་
 བའམ་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྤང་པོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུ་ཡོད་བསམ་པར་བྱའོ། །གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་
 དུས་གཅིག་ལའང་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྩ་ཤེལ་སྤྲོ་གལ་ཏེ་
 སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། མིའི་སྤང་པོ་སྤྲ་མ་ཞིག་ནས་དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱིའི་སྤང་པོ་
 གསར་བ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཀྱང་སྤྱི་མིའི་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཅོས་པ་དང་།
 ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་
 སྤྱིའི་བདག་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་སྐྱོན་དེ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་
 སྤང་པོ་ཐ་སྙད་ཅུ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་
 དད་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་སྤང་པོ་སྤངས་ནས་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་

མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཕྱང་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ རོག་སོགས་དང་མི་ལྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན། བདག་འདུས་མ་བྱས་སུ་ འགྱུར་བས་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྟོན་སྟོང་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ རོ། །

རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་དང་ཕྱང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྟོགས་ གཉིས་དང་། ལྟན་པའི་སྟོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། སྟོགས་དེ་གསུམ་ནི་ངེས་པར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱང་པོའི་ཆོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ བའི་སྟོན་ཡོད་དོ། །ཕྱང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་སྦང་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱང་ པོའི་ཆོགས་པ་ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་སྦང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ འདིས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་སྦང་བྱར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ ཕྱང་པོའི་རྒྱན་བདག་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། །ཕྱང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་ ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་བཅ་པོར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ བདུན་དུ་བཅུ་ལ་བ་ན་བདག་གང་དུ་འང་མ་རྟོན་པ་དེ་བདག་རང་བཞིན་མེད་ པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་དབྱུད་པ་ན་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སུ་

བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ངའོ་སྙམ་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷའམ་བཞི་
གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་ཡི་མ་བྱས་པར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཕྱང་པོ་ལྷ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་རིགས་
པས་ཁེགས་པ་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་གི་
བ་ནི་བདག་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་
ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་འཕྲོས་དོན་ཐལ་ བསྟོག་སྟོང་།

གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཆོས་
བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དུ་
མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། སྟེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་འགག་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དགག་སྟོང་བར་ཆོག་
གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། བདེན་སྟེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་ཐུ་བཞི་སྟེ་འགོག་

གི་རིགས་པ་ཉིད་གཙུག་པ་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས་འདིར་
 ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོ་ཙམ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་དག །རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་རང་རང་གི་
 རྒྱུ་ལེ་བདག་ཉིད་དུ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་
 གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་གསལ་བེན་པ་དེ་ཉིད་
 སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 དང་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་དུ་འདོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །གཅེར་བུ་པ་རྩ་
 བུམ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་འཇིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་
 སྐྱེ་དང་རྩ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་།
 སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་སྟོག་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདག་སྐྱེ་དང་པ་མ་དང་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་
 ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་པཅད་བདག་གཞན་གཉི་
 ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་རོ། །གངས་ཅན་ལས་ཀྱིས་པའི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་མི་འདྲ་བ་ནི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་
 ཅས་བྱ་བས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་ཕྲག་གཅིག་བརྩམས་ཏེ།
 དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐའ་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་འཇིན་སྟངས་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་

བོ་འདི་གང་དུ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་
 འཛིན་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་བཞི་པོ་འདི་གང་རུང་
 ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཐོག་མར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི། འཇུག་པ་
 ལས། ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ།
 སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གོ་སླ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། འུན་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་
 བཤད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་
 བརྗོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡན་
 ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲས་པའི་
 ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཚོས་བསྐྱོག་པའི་
 དོན་མདོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 པའི་སྤྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྤྱི་ཞེས་

གསུངས་ལ། ཅོད་པ་འདི་ཉིད་ལན་དང་བཅས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་
དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྒྲིག་པས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་པས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་དེས་ཀྱང་སྐབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྲུར་ཀྱི་རྟགས་བསྒྲིག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཐལ་
འགྲུར་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྒྲིག་པ་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྲུར་བས་དངོས་པོ་
རྣམས་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་
ན་རང་གི་བྱབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྲུར་རོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་སྟོན་དེ་ཉིད་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་
རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྲུར་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐབ་བྱེད་
ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་འགྲུར་བཀོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་སྐབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྐབ་པོས་སྐབ་བྱེད་འཕེན་པར་འདོད་ནས་སྐས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྐརྣམས་ནི་སྐབ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་
ཡིན་ཀྱི་སྐབ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
པ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཅམ་
ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་རོ། །དེ་ནི་
ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཁས་

ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་པའི་སྒྲིབ་དང་།
 ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་བས་བྱུང་པར་འདོད་པ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་ཞེན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མ་ཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་
 སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 གཞན་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅེས་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྒྲིབ། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། ཡང་ངེ་ལྟར་ས་ལུང་སྤུ་གྲུ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལུང་ས་བོན་ལས་
 འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་
 ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཅེས་ཅུ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་
 བ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །

ཆོག་གསལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་པ།
 དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་ཅིང་།
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཅེས་པ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅེས་

པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཅེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་
 གཉིས་ཐལ་ཆོས་སུ་བཤད་གྱི། སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་མ་
 བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་
 རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པས་བྱབ་པར་རིགས་པ་ལ་སྟོ་ཁ་ཅུང་ཟད་སྟོགས་པ་ཡན་ཆད་སུའང་
 ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་པར་ཏ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་སྟི། དེ་བས་ན་
 སྟོགས་སྒྲ་མའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་
 སྟོར་བ་དེས་བདག་སྟེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མ་
 བརྟོད་པས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་
 ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་བྱབ་
 ཟེན་བསྐྱབས་པ་དང་། རྒྱ་མི་གསལ་བ་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་
 སྟེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྟེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྟོན་བརྟོད་པ་མ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འཐད་ལ། གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱར་བ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་
 ཡིན་པ་ཡི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བསྐྱར་ལ། དེའི་དོན་ནི་གློ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲན་
 ཀའི་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །སྒྲགས་ངི་

ལྟར་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཟེན་ལས་བསྐྱོད་དགོས་པས་
 བྲགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྦྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
 མེད་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་ཏྲགས་སྦྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 བདག་ལས་སྦྱེ་ན་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 ཡང་སྦྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་དངོས་ཟེན་
 ལྟར་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་འདིར་བསྐྱོད་དོན་གཉིས་ཏྲགས་སུ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འདོད་པ་སྤངས་སོ། །བསྐྱོད་དོན་ཏྲགས་སུ་འདོད་
 པར་མངོན་ཚུལ་ནི། འགྱུར་བའི་སྦྱོར་ཞེས་ཆོག་སྦྱེ་གཉིས་ནི་བསྐྱོད་པ་
 འཕེན་པའི་ཆོག་ཏུ་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་ན། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་སྦྱོར་དང་། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྦྱེ་
 བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་སྦྱོར་ཞེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་
 གིས་དམ་བཅའ་སྤར་སྦྱོས་པ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་
 མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་སྦྱོས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏྲགས་སུ་མི་
 འགོད་པར། དངོས་སུ་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་སྦྱོས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་ཞེས་པའི་
 ཆོག་གི་རྒྱས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་མངོན་པའི་བསྐྱོད་དོན་སྦྱེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་རང་གི་
འདོད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འདིར་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རིགས་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྒྲིག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་
དམ་བཅའ་ཡང་བསྒྲིག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ནི་དེ་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
ཐུག་མེད་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྟོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་
བསྐྱེད་བྱུང་བྱས་པ་ལ་སྟོན་འབྱུང་ཚུལ་མཚུངས་པའམ་མཚུངས་པར་
དགོས་པའི་གནས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའི་
བསྒྲིག་དོན་དམ་བཅར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲིག་དོན་རྟགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ནན་གྱིས་འབུལ་བའང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་གསུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྟེ་ན། ཐལ་འབྱུང་དང་རྟགས་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
ཐུག་བཅས་འགོད་ན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་
བསྒྲིག་པའི་བསྒྲིག་དོན་བསྐྱེད་བྱུང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་ཚུལ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ།
ཞེས་འགོད་དགོས་པར་མཚུངས་ཅས་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་
བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱེད་བྱུང་བྱེད་པ་ལས་བསྒྲིག་པའི་དོན་མ་ཡིན་
དགག་བསྐྱེད་བྱུང་འབྱུང་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུགས་བཅས་རྟགས་སུ་

བཀོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་
 ཆོག་གིས་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 ཐུག་བཅས་སུ་དངོས་སུ་སྤྲས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྤྲས་ཤིང་།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། སྐྱེ་བ་
 གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས། དངོས་པོ་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྤྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ཆོན་པོ་དང་ཉིན་པར་མི་བླ་བར་སྤྲས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆོན་མོ་བླ་བར་འཕེན་བ་བཞིན་ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་པ་
 རྟེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པས་དེ་
 གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པར་སྤྲ་བའོ། །རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་རྟགས་
 བརྗོག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པ་བརྗོག་
 པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོག་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་བརྗོག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་
 མ་སྤྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་ལྟའི་ཞིབ་དུ་མི་དཔྱོད་པ་ཁ་
 ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བརྗོག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་

འགྱུར་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱི་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་
 ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་ལས་
 སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་
 ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་སྐྱེ་
 རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ལས་བརྗོད་པ་འདི་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་གངས་
 ཅན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 གྱིས་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 བརྗོད་པའི་དོན་མདོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 ཞེས་སྒྲས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་མ་སྒྲས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 རྟགས་སུ་མ་སྒྲས་ཤིང་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་བརྗོད་དོན་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་སྟོན་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་བསམས་ཞེ་ན།
 རང་གི་བྱུང་པའི་མཐའ་དང་འགལ་པའི་སྟོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་
 དེ། རང་གི་བྱུང་མཐའ་གང་དང་འགལ་པའི་སྟོན་འབྱུང་ན། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 ཐུག་བཅས་ཁས་སྒྲངས་པས་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲས་པའི་བྱུང་མཐའ་དང་
 འགལ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྒྲངས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་བྱུང་མཐའ་དང་
 འགལ་ཞེས་སྒྲ་བ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་

སྤྱི་ཤར་སྤྱི་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་མི་བཞེད་པས་དེ་འདྲ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མེད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོན་ཅི་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
སྤྱི་བ་དོན་བཅས་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྤྱི་བར་སྤྱིས་པའི་ཤུགས་གྱིས་
གཞན་སྤྱི་འཕངས་པ་ན་དངོས་པོ་བདག་སྤྱི་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་བསྐྱབ་བྱར་མ་སོང་བར་བསྐྱབ་ཆོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་
དགག་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བས་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་རང་གི་གྲུབ་
པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པ་སྟེ། མེད་དགག་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འབའ་ཞིག་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་
གྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་མཐའ་
དག་གི་གཏིང་ཚུགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམ་བཤད་
ལས། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྤྱི་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་
ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་གྱིས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་
གཞན་སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
འགལ་ལོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རང་
ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་
པའི་འདོད་པ་ཅམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་གཏམ་དུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་
ཏེ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་

སྐྱབ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་བསྐྱེད་ནས་དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་
 འབྲེལ་མེད་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེར་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་
 གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཅིང་དོན་
 དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་མི་བཞེད་པའང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་གཏན་མི་བཞེད་པའམ་དོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པ་གང་ལ་བསམས་པ་བརྟགས་པས་མི་
 འཐད་པར་ཤེས་སྟོན། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཆིག་ཟེན་ལ་རྟགས་སུ་
 བཀོད་ཀྱང་བསམ་དོན་ལ་བསྐྱེད་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་མདོན་པ་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདོད་ན་གཏན་ཆིགས་མ་བརྗོད་པའི་སྟོན་སྟོན་པར་རི་
 ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་ལན་རི་ལྟར་བཏབ་པ་ནི། ཆིགས་གསལ་གྱི་
 དོན་གོ་བདེ་བར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་ན། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྟོན་མེད་དེ།
 སྤྱིར་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཤིང་། འདིར་
 ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤའ་བེན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་
སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྤར་བཤའ་པའི་སྒྲིན་དུ་
འགྱུར་དོ། །ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་མ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཅམ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱུ་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒྲིན་
མཐོང་ནས་དམ་བཅའ་དེ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་མི་འདོར་
ན་རྗེས་དཔག་བསྟན་པའི་ཡང་འོས་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་
པར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
ངས་པར་བརྗོད་པས་མ་བྲལ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་
ཡང་སྒྲི་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཅས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཡོད་པ་རྟགས་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་
སྒྲི་བ་དོན་མེད་པ་བསྟུན་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཡང་མདོན་པར་མི་
གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྗེ་བྱམ་ཆོས་ཅན་སྤར་ཡང་སྒྲི་བ་
དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུ་བེན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
མདོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ངག་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་རྒྱས་པ་སྤང་ནས་བཤའ་བ་ན་རི་ལྟར་
བསྟན་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
ཕྱིར་རྒྱུ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་མ་

བརྗོད་པའི་སྟོན་མེད་དེ། མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ནི་སྤར་ཡང་སྟེ་མི་
དགོས་པར་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤར་རོ། །མངོན་པར་མི་
གསལ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྤར་ཡང་སྟེ་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་འདོད་
པའི་ངོར་དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཅིན་
བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ཡང་མེད་པས་ངེ་སྐད་བརྗོད་པའི་སྟོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཐལ་
བ་བསྒྲེག་པའི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་
སྟོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཆིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་
ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱུང་བས་ཐུན་པའི་ཁྲོད་དུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བྱ་བལ་
བ་དག་གིས་རང་རང་གི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་སྒྲོགས་པའི་ཅ་ཅ་མི་བཟད་པ་
བརྒྱད་མར་བསྐྱགས་སོ། །

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐབས་འདིར་
བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་
ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་བཞིའི་དོན་འཆད་པ་ན།
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་
སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆིགས་
དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་བསྒྲེག་སྒྲོགས་ཁས་
ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ཞིག་ཆིག་ཅིན་ལ་སྤྲས་པ་དེ་
ཉིད་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱི་
ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལ་སོགས་པ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་
སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་
ལྟར་དམ་བཅས་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་
དེ་དག་ལས་བསྐྱོད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེས་
དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དངོས་
པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྒྲས་ནས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་
ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་སྒྲས་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ཐུག་མེད་རྟགས་
སྤྱི་འགོད་མི་རིགས་པ་སོགས་སྒྲར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འགྱུར་པ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་མི་རྣམས་པས་དམ་བཅའ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་
པའི་གཏན་ཆིགས་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆིག་གིས་དངོས་སྤྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་
དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་
འཕངས་འདུག་ཅིང་། གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་རང་གི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྱུར་
པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བསྐྱོད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་

པ་སོགས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲར་བཞེད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་
འགལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲར་བཤའ་བ་ལྟར་གྲོལ་བ་
ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་ཁྲབ་པར་བསམས་
ནས་གྲོལ་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་
མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་དེ་དག་གི་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཅེས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཅེས་པས་
དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱས་ནས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་གཉིས་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་
པར་མངོན་ཞེས་བསམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
པའི་དོན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་
དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤའ་དུ་བྱས་ནས་ཆིག་གོང་འོག་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གྲིལ་བ་ན། རྒྱ་བས་བཀལ་བ་ལྟར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་ཚུལ་
འབྱུང་བ་མ་དགོངས་པར་དེ་ལྟར་བཀལ་བ་ལ་རྒྱ་བས་ནི་འབྲེལ་པའི་ཆིག་
གོང་འོག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤའ་དུ་སྒྲུར་ནས་དེའི་དོན། རྒྱ་དུས་ན་ཡང་
མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་

ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་
 ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན། ས་ཐོན་སྐྱེ་བོ་འབའ་ཞིག་ཕྱི་
 མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་
 ཀྱང་སྤར་ཡང་བཟུངས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་སྟེ།
 ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་འཕངས་པའི་དོན་དུ་བཀལ་རྟེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཐུག་བཅས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་
 པའི་རྟགས་སུ་མི་འགོད་གྱི། དངོས་པོ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞན་
 གྲགས་གྱི་གཏན་ཆིགས་འགོད་པའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་
 ཡོད་པ་འགོད་པས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རང་གིས་
 ཁས་སྐྱོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་
 འདི་ནི་ཐལ་ཆོས་ལས་བརྒྱུག་པ་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ནས་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 གངས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་ནའང་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པར་ཡང་
 འདོད་ལ། ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྤར་སྐྱེ་དགོས་པར་ཡང་འདོད་པ་ལ་
 ཁས་སྐྱོངས་ནང་འགལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བ་འཕེན་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 ཡོད་པ་དང་། ས་ཐོན་སྐྱེ་བོ་འབའ་ཞིག་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་

དགོས་པ་ནི། ས་རོལ་གངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྒངས་དང་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་
སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོགས་ལ་ནི་བསྒྲིག་དོན་དེ་གཉིས་དམ་བཅས་པའི་
ཁས་ལེན་མེད་པས་ཐལ་པའི་བསྒྲིག་དོན་ཁས་སྒངས་པའི་སྟོན་ས་རང་གི་
གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆིག་
གསལ་ལས། ཐལ་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དང་ཡང་ས་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་
བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །

དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་
ཆིག་སྤྱི་ཕྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱལ་བ་འདད་དུ་སྦྱར་ནས་སྦྱར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་
པར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་དགོངས་པར་
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་རིགས་པ་ལ་དངོས་སུ་
བཀོད་པ་མི་འདུག་པས་དེ་དག་གི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་
ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་
དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེའི་བསྒྲིག་
དོན་ཉགས་སུ་འགོད་པར་བཟུང་ནས་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆེ་བས་
ལན་གདབ་ཚུལ་བའདད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་
བའདད་ཆེན་མོ་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་དང་
ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱིར་སྟེ་བ་དོན་དང་ཐུག་
མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲིག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་

སྤྲུལ་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་ཀ་རང་མ་དགོངས་པར་ནན་གྱིས་འཆང་བའི་གཞོན་པ་བརྗོད་པར་བརྗོད་པར་བྱུང་ཅེས་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་གྱི་སྟོན་སྟོན་པ་ན་སྤྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅེས་གྱིས་འགོག་མི་རུས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྤྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ནི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུབ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མིན་པར་ཐལ་བདག་ལས་སྤྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་བརྗོད་པ་སྤྲུབ་བྱེད་འཕངས་པ་ནི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྤྲུབ་པ་མེད་དེ། སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུབ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པར་སོང་བས་སྤྲུབ་དོན་གྱིས་སྤྲུལ་ཡང་སྤྲུབ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེའི་བྱིར་པ་གངས་ཅན་ལ་ཁས་ལེན་ལ་འགྲོ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་པོས་ཆད་གྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་འགལ་བྱིར་ཏུ་སོང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤྲུབ་སྤྲུབ་མེད་པ་དང་། དེས་བརྗོད་པ་འཕངས་པའི་སྤྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟགས་ནི་གཏན་ཆོག་གསལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་བསལ་བ་དང་བྱིར་པ་འགལ་བྱིར་རང་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་འདུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཆོག་གསལ་གྱི་སྟོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲུབ་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱུ་གཅིག་གྱུང་མི་རྟོག་ལེན་ལ་འགྲོ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་པོས་ཆད་གྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་འགལ་བྱིར་ཏུ་སོང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྤྲུབ་སྤྲུབ་མེད་པ་དང་། དེས་བརྗོད་

པ་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་
 རྟོགས་ཚེས་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་ཁྲབ་པ་འགལ་ཁྲབ་རང་དུ་སོང་པའི་
 རྟགས་སུ་འདུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་
 ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མི་
 རྟོད་པར་སྟོབ་དཔོན་སྐར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ལྟ་བུའི་བརྗོད་ཏེ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེའོ་གལ་ཏེ་གཞན་
 མི་འདོད་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་ན་ཐལ་ཚེས་བརྗོད་པའི་དོན་འཕེན་མཁན་
 ཀྱིས་ངེས་པར་ཁས་སྐྱེད་དགོས་པས་སྐྱབ་གྲགས་རང་གིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པའི་ཀྱི། འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་སྐྱས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་ཐལ་
 ཚེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ། ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས།
 རང་བཞིན་མེད་བར་སྐྱབ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་བ་ལ་ཐལ་བ་
 བསྐྱབས་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་སྐྱི་མ་ཡིན་ཀྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་སོ།
 །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་འཕངས་པ་ན་འཕེན་མཁན་ལ་བརྗོད་དོན་ངེས་
 པར་ཁས་སྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྐྱབ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་
 མི་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་པོས་
 ཀྱང་སྐར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་
 རྟགས་འཕངས་པའི་བྱིར་དོ། །

འོ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་སྒར་ཡོད་རྒྱན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཅམ་
ཞིག་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ཐུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
ཁོས་སྐྱས་པའི་ཐུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། རུས་
པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆིག་དེ་ལ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དང་
བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཆོགས་པ་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཡིན་ལ་རང་རྒྱུད་དགག་པའི་ཆིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བཤའ་བེན་ཅིང་། འདིའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བཤའ་དོ། །

གཞན་སྐྱེ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ འགོག་ཚུལ།

གཉིས་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་
འབྲས་བུ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་
ལངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་དང་པན་ཚུན་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་
དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་
སྟོས་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བར་དེ་
བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་ལས་ཐུན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་

ལས་འབྲས་བྱ་དང་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་
 ཏེ་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་མུ་གུ་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རིས་མཐུན་པ་སོགས་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་
 དང་ས་ལུང་མུ་གུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 བྱུང་བར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སན་ཚུན་སྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་
 གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
 སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

དོན་འདི་ཉིད་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་
 ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས།
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་
 ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་
 ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ།
 །འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་ཡོད་པས་བྱུང་ཅིང་གཞན་ཡིན་ན་
 དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལའང་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་གི་པས་དུ་བ་བྱང་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་
 ཡོད་པས་བྱང་པ་དང་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱང་པ་སྐྱབ་པ་ན་ཡུལ་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ནི་ཆང་མང་
 དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་
 ཡུལ་གཞན་གྱི་བྱང་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་པ་
 དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ།
 དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལ་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་འབྱུང་ཞེས་བེད་རོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་གི་འང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་
 མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་གཏན་
 ཆེགས་འགོད་པ་ན་ཆང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཆང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་བྱང་པ་
 དང་། བྱམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པས་བྱང་པ་བསྐྱབས་ནས་དེ་
 དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་བྱང་པ་རིགས་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 དཔེ་ཆང་མང་དང་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ཙམ་ལ་མེ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བྱང་
 པ་དང་བྱས་པ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་པ་ཆད་མས་ངས་པ་ན་མེ་ལོག་ཀྱང་དུ་བ་མ་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་
 ལོག་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་དོགས་བ་ཆོད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། འདིར་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞན་ཁེགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དུ་
 མ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གཞན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་ཆོག་གསལ་ལས་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར།
རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྟོགས་བཞི་
ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་ས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
སྐྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཞེས་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞི་པོ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་སྤྱེ་ནས་གསུངས་པ་
དང་། བཞི་པོ་དེ་གང་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདྲུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་
རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་མི་སྲིད་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་
ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འབྲས་སུ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་
ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པར་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་རྫས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་
སྟོགས་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་སུ་

ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་
གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེར་འགྱུར་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རང་
རིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེའི་
སྐྱ་བཤའ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱ་བཤའ་དུ་འབྱུང་ནས་སྐྱ་བཤའ་ལ་བྱབ་
པ་ཅིས་པར་འདུག་པས་སྤྱིར་པོ་ཅིའང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ། གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནི། བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་གཉི་གའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
རོ། །

བཞི་པ། རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནི། འདུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་
རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆེ་མཐའ་དག་རྟག་དུ་ཐམས་
ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འདིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་
བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཐག་དག་གི་སྐྱོན་ས་སྤུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བྱིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་
པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དག་གི་ཉིས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྟོང་། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

གཏན་ཆོག་ས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་དངོས་
པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། རྟེ་
སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། རྟོང་ན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་
བྱེད། རེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཉིད་
རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ས་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ཟིན་པས་སྦྱབ་མི་དགོས་ལ། རྟེན་པ་ནི་
བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པའི་སྟོ་
ནས་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྱེད་ཡིན་ན་ལྟོས་བཅས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤའ་པ།

གཉིས་པ། སེམས་ཅམ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་
པར་གཞན་ཡང་བཤའ་པ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་བཤའ་པ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་
བཤའ་པ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་བཤའ་པ་དང་གསུམ་མོ།
།དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤའ་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་བཤའ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་ནམས་སྦྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་དུས་
གསུམ་དུ་འཛོག་པས་སྦྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་དང་སྦྱ་གྲུ་འདས་པའི་དུས་སྦྱ་ཡང་
སྦྱ་གྲུར་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
ནོ།།

དེ་ཡང་བཙུན་པ་ཆོས་སྒྲོབ་ནི། སྦྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་
ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་
འདོར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་རྣམས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་
གསེར་གྱི་སྒོད་བཙུན་ནས་རྒྱན་གྱི་ད་པ་དང་འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་
དང་རོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
རོ།།

བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནི། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཆན་
ཉིད་དང་ལྡན་མོད་ཀྱང་། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་
པར་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱེས་པ་གཅིག་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་
ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེ་ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཙུན་པ་དབྱིག་ཤེས་ནི། སྦྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་
ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱིན་པ་ན་མ་འདས་
པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་ལུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་
སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བཞག་པ་ན། གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཐ་

སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ནི། བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་མ་དང་བྱ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་
 ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་ནི་འགྲུར་བ་སྤྱི་བས་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་
 མཚུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བ་
 དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་
 བ་འདོད་ན་སྤྱི་གྲུ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྲུར་ལ། ངོ་པོ་གཅིག་ན་བྱ་བ་
 བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟར་ན་དུས་རེ་
 རེའི་ཡང་སྔ་སྤྱི་དབུས་གསུམ་དུས་གསུམ་དུ་སྤྱི་དགོས་པས་དུས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་དུས་གསུམ་གསུམ་ཆང་བར་འགྲུར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་
 གི་ངོ་པོར་ཡོད་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྤྱིས་པ་ཞེས་ཅིའི་བྱར་
 བྱ་ཞེས་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཀག་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་སྤྱིས་པ་དང་། རྒྱ་ལས་
 སྤྱིས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཞིག་པ་དང་། སྤྱིས་ལ་མ་འགགས་པ་
 རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བར་བཤད་དོ། །
 དུས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་
 ན་དངོས་པོར་མེད་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་

ཅམ་པ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྙུ་གུ་
ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སྙུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ནི་འགགས་ལ། འགགས་པ་དེས་སྙུ་གུ་མ་ཡིན་པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་གཉི་ག་ལ་ཡང་
དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་
པ་མེད་པས་དེའི་སྒྲིབ་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་
བོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དུས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང་སྙུ་གུ་
མ་འོངས་པ་དང་སྙུ་གུ་འདས་པའི་དུས་ན་སྙུ་གུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་
བྱེ་བྲག་སྟེན་བ་དང་མི་འདྲའོ། །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་
ལུགས་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་
དུས་སྟུ་མ་སྤུན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་
ནི་སྒྲིམ་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་
གཙུག་པོ་ཡིན་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་
པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ཡང་སྙུ་གུ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་བེན་པའི་སྙུ་གུ་རང་གི་དུས་
གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་སྙུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང་། སྒྲིབ་སྙུ་གུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་སྒྲོགས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་
ཞིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་དེར་རེ་ཞིག་སྙུ་གུ་མ་

སྐྱེས་པ་ནི་སྤྱ་གུ་མ་འདས་པའི་དུས་སོ། །སྤྱ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་དགགས་པ་ནི་ད་
ལྟར་བའི་དུས་སོ། །མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དག་ལས་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་
གཞི་མ་བྱུང་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མ་བྱུང་
བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་གཅད་
པའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེར་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བ་ཞེས་གཞི་གི་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་ཆོས་དེ་སྐྱེད་
པའི་རྒྱ་མི་སྤྱིར་བ་དག་གི་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་མི་འཛོག་པའི་དོན་ཏོ།
དེའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བའམ་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་
འཛོག་པ་ནི། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ནམ་བཅད་མ་གོ་ཞིང་ཞིང་རྟ་
ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཆོས་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཆོས་
དེའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མ་འོངས་པའི་དུས་ནམ་མཁའི་ད་
ལྟར་བའི་དུས་ལ་སྟོས་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་
ཡིན་པས་བྱུང་བར་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཅམ་
ཞེས་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པར་
མ་ཐུན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་མི་མ་ཐུན་པས་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱ་གུ་སྐྱེད་ཅིག་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་ནམས་སྐྱེ་

བ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུའི་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཀྱང་ཞིག་པ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་
 མ་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་སྐྱ་གུའི་ཞིག་པ་དེའི་སྐྱད་ཅག་མ་སྐྱེས་
 ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅག་
 དང་ཕོ་ནི་སྐྱ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅག་སྐྱེ་མ་
 རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཞིག་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་
 གུའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དུས་ན་སྐྱ་གུའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་གུ་
 ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟར་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་
 ཕོ་གཞན་ཅིག་ཞིག་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་ཕོ་གཞན་ཞིག་མ་
 སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་ཞིང་། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་ཕོ་
 གཞན་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གང་གི་སྐྱོན་ས་ཀྱང་བཞག་མི་དགོས་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཕོ་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདས་པའི་མཆན་གཞི་ནི་སྐྱ་གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་
 པའི་ཆ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་མཆན་གཞི་ནི་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་
 འཁར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་གུ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མཆན་གཞི་ནི་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལ་ཐལ་

འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་པའི་མཆན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་
 དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་སྟོས་སར་གྱུར་
 པའི། དངོས་པོའི་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཟེན་པ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད།
 ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་
 དགོས་པའི་སྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེར་མ་སྟེབ་པའི་ཆོས།
 ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་
 བ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དུས་ན་ཐལ་ཟེན་པ་དང་མ་སྟེབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་
 བ་ལ་མི་སྟོས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མ་ཞིག་པར་
 ཐལ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་
 མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བབ་ཆོལ་ཏེ། འོ་ན་དགུན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚུ་
 ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་ན་
 མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་བྱེད་རང་གིས་སྐྱས་པ་ཉམས་སོ། །མ་སྐྱེས་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་གུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་ཅིང་། མ་བྱུང་ན་དགག་
 པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བརྗོད་ན་འང་འཁོར་གསུམ་
 ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱབས་པ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་
 གོ་བའི་དོན་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་གསལ་ཏེ། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་
 པ་ཞིག་པ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མ་ཞིག་པས་མ་བྱུང་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་

གོ་བ་མི་འཐད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་
པའི་མ་ཞིག་པ་གང་དང་ཡང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཉིས་མ་
ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་གཉིས་
གྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་གྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་
བརྩི་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲེབ་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་
ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་
དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཞེས་སྐྱས་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་ཏེ།
སྐྱ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཏྲགས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན་ད་
ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་གྱི་གང་
ལ་ལན་འདེབས་པ་སོམས་ཤིག། སྐྱ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་
པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
པར་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་སྐྱ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་དང་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་
བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཤན་མ་བྱེད་པར་བཟད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་
ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུགས་ལ་སྐྱ་གུ་ཞིག་པ་ནི་སྐྱ་གུའི་
འདས་པའི་དུས་དང་། སྐྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་།
སྐྱ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་ནི་སྐྱ་གུའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འདོད་པ་
ལ་བྱེད་པར་མེད་པས། སྐྱ་གུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མིན་ནི་སྐྱ་གུའི་རང་དུས་ལ་

སྟོས་ནས་བཅི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
 དེའི་ངག་བརྗོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྐྱ་གྲུ་མེད་པས་སྐྱ་གྲུ་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་
 པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རང་དུས་ན་མེད་པས་སྐྱ་གྲུའི་རང་
 དུས་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་བྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་ཅིང་རྒྱ་སྒར་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། སྐད་
 ཅིག་སྒྲ་མ་རྣམས་འདས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྐྱེ་མ་རྣམས་མ་འོངས་པར་སྐྱ་བ་
 བྱི་རང་ཆོག་འགལ་བ་ངོ་མི་ཤེས་པར་བཟད་དོ། །གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། རོན་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་ཆོག་
 གསལ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པའི་
 མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི། ཞེས་གསུངས་པས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་
 བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
 པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་
 གསུངས་པས་ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་
 རུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་བུམ་

པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉི་ག་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །བད་ཅེས་བྱ་བར་
 དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་བད་པ་ནི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་
 བད་པའི་རྒྱར་གསུངས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་གཞོན་
 མི་བཅོ། །རིགས་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་
 ནས་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པས་འཛིག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ངི་
 ལྟར་འབྱུག། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ཞིག་འཛིག་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བྱུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་འཛིག་པ་
 ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྟེ་བས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིས་
 འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་
 དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མགོ་མཚུངས་
 བྱས་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་
 ལ་རྒྱ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་སྐྱད་
 ཅིག་མ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འབྱུབ་ཅིང་
 འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་
 ན་སྒྱ་གུ་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྒྱ་གུ་རྒྱ་ལ་མ་

སྟོས་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་སྟུ་གུའི་ཞིག་པ་རྒྱ་ལ་མི་
 སྟོས་པ་འགལ་ལ། འཇིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ན་ཞིག་པ་
 རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 སྟོགས་པ་རྒྱས་བྱས་ཀྱང་སྟེས་པ་རྒྱས་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ།
 །དེས་ན་སྟེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་
 གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྟེས་པ་ཅམ་ལ་བསྟོས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་
 བསྟོས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་
 སྟོགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་
 མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་སྟུམ་ན།
 འོ་ན་སྟུ་གུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་བྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 སྟེས་ཟིན་སྒྲུབ་ཡང་སྟེད་པ་དོན་མེད་དོ། ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བྱུང་ཟིན་
 བས་རྒྱས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་
 མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞིག་ཟིན་ནས་རྒྱས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་
 རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ས་ཐོན་ཀྱི་དུས་ན་སྟུ་གུའི་རང་གི་ངོ་ཐོ་མེད་ལ་བྱིས་
 ཡོད་པས་སྟུ་གུའི་སྟེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། སྟུ་གུའི་
 ཞིག་པ་ཡང་སྒྲུབ་སྟུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་བྱིས་གསར་དུ་ཡོད་པས་རང་གི་ངོ་
 ཐོ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱ་ལ་སྟོས་པར་བྱུང་བོ། །གཞན་ཡང་རིགས་

བ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། མར་དང་སྟོང་པོ་བཟང་བ་མར་མེ་ཞི་བའི་རྒྱ།
གསུངས་བ་ལྟར་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
མར་དང་སྟོང་བུ་བཟང་བ་མར་མེ་ཞི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། མར་དང་སྟོང་བུ་བཟང་
བ་དེ་ཉིད་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་
མ་སྐྱེས་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་དེ་ཉིད་
རྒྱུ་མ་ཚང་ན་ངས་བར་སྐྱེ་བས་རྒྱ་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་མ་འོངས་བ་མི་
སྐྱ་བའི་རྒྱར་ཁས་སྤངས་པར་སོང་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་བཟང་བས་གནས་བ་བཟང་
བ་བསྐྱེད་བ་ཁས་སྤངས་པར་སོང་ངོ་ཞེས་རིགས་བ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བར་
བཞུགས་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྐྱ་གྲུ་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་
མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྐྱར་གྱི་རྒྱ་བཟང་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས་
རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་ས་སྐྱ་གལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་
མཐོང་བ་ལྟར་བཞག་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཚུ་མེད་པས་ངའི་འབྲས་
ཉིས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཉིའོ། ཞེས་སྐྱ་མ་མེད་པས་ཕྱི་མ་བརྒྱག་བ་
བྱས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་ཟས་དང་ཚུ་མ་བཟང་བ་བུ་འཆོ་བ་དང་འབྲས་
ལེགས་པའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་བཟང་བ་ཡང་དེ་ནུས་བཟང་
པའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇིག་
ཚུ་ལ་འདི་ནི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུ་ལ་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྐོ་ནས་

འཛོག་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་མི་
འཐད་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱ་བྲེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་
བརྟགས་མ་དབྱད་བར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཞིན་ཏུ་འཐད་པ་
ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ཞི་བ་ལས་ཐུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་ས་བོན་ལས་ཐུ་གྱ་སྐྱེ་བ་མིང་
ཙམ་གྱིས་བཞག་ཀུས་མི་ཀུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་ བཤད་པ།

གཉིས་པ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་
པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་
པ། འཕགས་པ་སོགས་གྱིས་བཞེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་
དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་
སྟོགས་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
འཛོག་པའི་ཚུལ་ཆེས་ཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་དང་བསྐྱལ་བ་སོགས་དུ་མས་
བར་དུ་ཆོད་པའི་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་ཀྱང་བདེ་སྟུག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་

བྱ་འབྱུང་བ་ནི་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བྱ་
འབྱེན་པའི་སྤྲ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འབྱུང་ལ། རྟག་པར་དོན་
བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་
བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི་དེ་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་སྤྲ་
ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ཅིང་ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་
ལས་ལས་འབྲས་བྱ་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། ལས་
བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཟིན་པའི་སྤྲ་ལོགས་ལས་འགག་པ་
ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལས་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པའི་
རྒྱས་པ་བཞག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་བཞག་པའི་གཞིར།
སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཆེ་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་འགའ་ཞིག་བྱ་ལོན་ཀྱི་
དཔང་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་ལས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུད་མི་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས་གྲུབ་ཞིག་འདོད་དོ། །

ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བའི་ནང་ཆོན་ཁ་ཅིག་ནི་དགེ་མི་དགའི་ལས་གཉིས་
ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་
བྱེད་རྣམས་གྲུབ་ཅིག་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱན་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་
ནས་འབྲས་བྱ་འབྱེན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་ལ་

བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་
རིགས་འབྲ་བརྒྱད་པས་མཐར་འབྲས་བྱ་འབྲིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དེས་
མ་འོངས་པའི་འབྲས་བྱ་སྦྱིད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པའོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་
ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་འགགས་
པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཅོལ་བའི་སྤྱིར་ལོ། །ལས་ཞིག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་
དེ་ལས་ནམ་སྟོན་འབྲུང་ན་ནམ་སྟོན་ཐུག་མེད་དུ་འབྲིན་བར་ཐལ་བ་དང་ནམ་
སྟོན་འཆོལ་བར་འབྲིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་
སྒྲ་ཤད་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲང་གི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་མི་སྒྲང་བ་ལྟར། ལས་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་ནམ་སྟོན་སྤྱང་མ་བེན་པའི་ལས་
ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་འབྲུང་ལ་ནམ་སྟོན་སྤྱང་བེན་པ་ལས་མི་འབྲུང་
ཞིང་དགོ་མི་དགོ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྲུང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཅི་ལས་གསོག་པ་པོའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ནམ་
སྟོན་སྤྱང་བའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ཏྲག་
པར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པས་ནམ་སྟོན་མ་སྤྱང་ཞིང་ནམ་སྟོན་
སྤྱང་བས་ལས་མ་བྱས་པས་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་

པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ངས་ནམ་སྒྲོན་
སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དང་ནམ་སྒྲོན་སྒྲོང་བའི་
དུས་ཀྱི་ང་གཉི་ག་སྒྱིར་ང་ཙམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ང་ཡིན་པས་ངས་
ལས་བྱས་ཤིང་ངས་ནམ་སྒྲོན་སྒྲོང་བ་བཞག་ཀྱས་པའི་སྒྱིར་ལས་མ་བྱས་པ་
དང་སྤང་བ་དང་། བྱས་པ་ཚུས་ཐོས་པ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་བྲིམ་
པའི་དུས་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ་རྟེ།
དེ་ལྟ་ན་བཙུག་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སེང་གོ་ཡན་ལག་མ་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཞེས་པར་
འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་མོ་
ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། འབྱུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་སྒྱིར་དེ་ལྟར་
བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་
རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཀྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
དུ་ལོན་ཡང་ལས་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་ནམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་ཚུད་མི་བྱ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་སྒྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །

དེ་སྒྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ཀྱས་སྒྱིར། །

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །

འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །

ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ཐ་
སྟོན་དུ་མེད་པར་མི་སྟོན་ན་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་
འཐད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་ལས་འབྲས་འཐད་པ་དཔལ་ལྡན་
ཟླ་བའི་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་
ལྷན་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་སོགས་འདུག་
པ་ཅུ་འགྲེལ་ལས་ལྷང་དང་རིགས་པའི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་བཀག་པར་ཤེས་
རིག་དང་ལྡན་པ་སྤྱང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲངས་
ཀྱང་ལས་འབྲས་བཞག་ཏུ་རུང་ཞེས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་
མི་འགྱུར་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ན་སྟོན་འདི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་
ཡོད་ཅེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་སྤྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་མོ་
ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་
བསྟུས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་དབྱས་མཐའ་ཅུ་འགྲེལ་དང་སྤྲུལ་
ཅུ་པ་ཅུ་འགྲེལ་སོགས་ནས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
དང་ངོ་མོ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངེ་ལྟ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་ཀྱི་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་མོ་
དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ལྡན་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་བྱར་
ཅུ་མ་ཡང་བཤད་པ་མེད་པས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་

གཞག་གང་བྱས་ཀྱང་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་བྱང་
དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་
རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་དང་
མ་སྒྱུན་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ཕྱི་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་
གནས། །སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། །སྤྱོད། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མ་སྒྱུན་
པར་ཐེག་བསྐྱུས་དང་བསྐྱུ་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་སྒོད་གྱི་འཇིག་
ཏེན་དང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་
སྤྱིར་ཀྱན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་འཆད་པ་བཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་
ཅིང་གོ་སྐྱབས་མེད་ལ། འདི་པའི་ལུགས་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་པ་རིགས་
པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པར་
ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་སྤྱིར་སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པའང་མི་བཞེད་པར་
གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར་སྤྱི་དོན་མེད་པ་འགོག་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དོན་
ཞེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་

པའི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་གྱིས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་པས་མིང་
 བརྟགས་དོན་ངེ་འབྲེལ་གྱི་གྲུབ་བཅའ་ན་རིགས་པས་ཉིད་དགོས་ལ་དེ་
 ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་ཡོད་
 པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་
 བྱིན་ནང་འགལ་པའི་འབྲེང་བ་བརྒྱད་པར་ཟད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་
 ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་འཇིག་ལྟ་དང་རང་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་སོགས་དང་བཅས་པའི་
 དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འབྲུག་པར་རྣམ་ཤེས་
 བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་
 པར་བརྗོད་དོན་མེད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དེ་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འབྲེལ་བཞིན་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་
 པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་འཇོག་ཚུལ་སྒྲིབ་པས་བཤད་པ་ངེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བཞིན་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཞིན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོབ་དཔོན་
 རྒྱ་བས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བྲང་དོན་དུ་འདོད་ཀྱི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་
 པར་མི་སྒྲིལ་སྟེ། འབྲུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །
 བྱང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་
 དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་
 བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་མི་བཞིན་པར་འགྱུར་ན་གང་ཟག་དང་བྱང་པོ་ཉིད་

ཀྱང་མི་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཉམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇུག་
འགྲེལ་ལས། དབང་སྤྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྤྱོད་བ་དང་ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་བྱེད་
པོར་སྤྱོད་བ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ཅམ་དུ་བྱེད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་
འདོད་པ་མཚུངས་པ་ཅམ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་
སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོའི་དོན་འགོག་དགོས་ཏེ་རྒྱན་སྤྱུག་པོ་
བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། །སྟོན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་
པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་སྟོན་ཅིག་
གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་
འོད་དམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཆོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་
པ་འདིའི་དོན་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །

འདི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་བརྗོད་གཏམ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་
ལུགས་སོ་སོའི་བརྗོད་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བྱུང་བར་ལུགས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་
ཅམ་ཞིག་སྤྱོད་བ་ལ་རིངས་པར་ཆོས་པའི་སྤྱུག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་ཡིད་རྣམ་
པར་བསྐྱོད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་གཏམ་དུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་རོ། །
ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི། དེ་སྤྱོད་ཇི་
བཞིན་དུ་ཁས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
སྤྱོད་དུ་རུང་ཡང་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་དང་དོན་ནོ་
ཞེས་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ་འདིར་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་

དོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། གུན་གཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 གུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་སུ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་ལུགས་ལ་གུན་གཞི་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་
 བཅའ་ནས་དགོངས་གཞི་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་གུན་གཞི་མ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ལ་དགོས་པའི་
 དབང་གིས་གུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར། གུན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་འདྲའི་གུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་
 གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་གུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་སྐྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཐ་སྙད་
 གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྐྱག་པ་
 སྟེ་བ་དག་དང་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སུག་ལས་ཀྱིས་དབྱི་

བར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་ཤེས་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་
 རོ་ཞེས་འཛེམ་པ་མེད་པར་སྒྲོས་ཤིག །སྒྲ་བ་གྲགས་པ་དེ་འབྲེལ་གྱུར་གཞི་ཐ་
 སྟད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་གྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་བཞེད་ལ་མདོ་དེས་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྱུར་གཞི་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། འོན་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་
 ཅེས། ཞེས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲ་དགོས་ཏེ། གྱུར་གཞི་དང་
 བྱང་དོན་དུ་བསྟན་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 ར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གོང་དུ་འཕངས་པའི་ཁྱོད་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ནི་འབྲེལ་མེད་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་དགོས་པ་ལ།
 གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་འང་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ཞེས་སྒྲས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་སྒྲ་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་ལན་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་གདབ་པར་རུས་
 ཤིང་ཁྱོད་རང་གིས་སྒྲ་གྲགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་བཞེད་པར་སྒྲས་
 པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དབང་སྤྱུག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲ་བ་
 དང་སེམས་ཅམ་པས་གྱུར་གཞི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲས་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་
 པ་ཉིད་གྱིས་གྱུར་གཞི་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བཞེད་ན་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་
 ལས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་པར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་རང་གར་
 འདོད་པས་བཞག་ནས་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་
 པའི་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཁས་སྦངས་ནས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིར་སྦྱ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཁས་སྦང་བར་བྱ་ཡིས་གང་གིས་འགོག་པ་
 ལེགས་པར་སོམས་ཤིག། མདོའི་དོན་བཀག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
 ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉི་གས་མདོའི་དོན་འགོག་
 པར་ཐལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་
 ལ། ཐལ་རང་གཉི་གས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་འང་འགོག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་
 བ་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལའང་། རང་བཞིན་མེད་
 ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། ཁྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་
 གོ་པ། རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། ཞེས་པའི་དོན་འགོག་རིགས་
 པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་ཟད་པ་མེད་དོ། །
 དེ་བས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་མེད་དོ་
 ཞེས་མི་སྦྱ་ཡི་མདོ་དེ་སྦྱ་ངེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སྦྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱོད་ལྟར་ན་བཀའ་ཡིན་ན་སྦྱ་ངེ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་གཅིག་གི་སྦྱ་ངེ་བཞིན་གྱི་དོན་བཀག་ན་མདོའི་དོན་
 བཀག་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། མང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཡོད་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་དགོས་པ་ཆུང་བའི་སྤྱིར་དེ་ཅུ་ལས་

མ་སྒྲོས་ཏེ་དེ་བས་ན་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའང་ཀུན་གཞི་བཞེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་
 གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཆང་བར་བྱེད་པའོ། །བྱིས་པ་མཁས་
 པར་མངོན་སྒྲོམ་པ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་སྟེ། །གང་གི་མཁས་པ་འདི་འདྲ་ན།
 དེ་ཡི་མི་མཁས་གང་ཞིག་ཡིན། །ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འཕགས་པ་སྒྲུབ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་སྒྱར་དུ་ཡོངས་
 སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྷན་བཞིན་སྒྲུབ་བར་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །
 གང་ཆེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་སྲིད་པ་འཇིན་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་
 རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་
 འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་རོལ་
 བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་
 ཅམ་གསུངས་པ་ནི་བྱིས་པ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བརྟན་པ་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྣམ་འགྱུར་སྒྲོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོ། སེམས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་

མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་
 རོ་སྟུང་བའི་ཚོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལྷགས་དང་ཤིང་ལ་སེམས་
 མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་
 པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་ཐེག་བསྐྱེད་སོགས་ནས་བཤའ་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཚོགས་
 ཐུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
 བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲིའི་ཀུན་གཞིའི་
 སྟོང་གི་བག་ཆགས་སྟོན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅ་མ་དུ་བྱེད་
 གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས།
 ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཤེས་ལྟ་
 བྱི་རིག་བྱ་དང་། ཤེས་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅེས་མི་འདོད། ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་
 ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་འདྲུག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་དོན་མེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་
 བོ། །

དེས་ན་གཞུང་དེར་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཀུན་
 གཞིའི་ཐ་སྟོང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྤྱི་ཅ་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པ་ལ་ཚོད་པའི་ལན་དུ་སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞུང་འདིར་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟོང་གྱིས་

བསྟན་པའི་སེམས་དེ་སྲིད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་སེམས་སུ། དེ་ཆེ་
སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བསྟན་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་
ཀྱིས་འདུས་པའི་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་སེམས་དང་སྒྲེ་སེམས་གཉི་
ག་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་དང་། གཞུང་འདི་ཡང་
འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ལུ་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་
སྒྲུང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་
འགྲེལ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་མཆོན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
གཞུང་འདི་ཉིད་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

ཁ་ཅིག་འདུས་པའི་སྒྲོར་ནས་ཀྱུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ཐ་
སྟོང་འགའ་རེ་བྱང་བ་ལ་བསམས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་འདུས་
པའི་སྐབས་སུ་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱུན་གཞི་བཞེད་པར་སྒྲིབ་
ནི་ཀྱུན་གཞི་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྒྲོར་
གཉི་གའི་བརྒྱ་ཆད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཅལ་ཅལ་དུ་སྒྲུང་
བས་མཁས་པའི་དགག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲིབ་འདིར་དེ་དག་གི་བཀལ་ལན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་མ་བྱས་
སོ། །

དེ་བས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་
མར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གངས་སྟོན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཁོ་ན་བཞུགས་ཀྱི་དེ་

ལས་མང་བ་མ་བཤད་ཅིང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཚོགས་ཐུག་
 ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཤད་པས་མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྩལ་བ་
 བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་
 པ་ན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། མདོན་
 ཉོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྦྲུལ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་
 དང་སྤྱི་རོལ་མ་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་
 ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྦྲུལ་མའི་དགོངས་པ་
 རྣམ་རིག་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཤད་པར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྐྱེད་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱེད་
 དུ་བྱངས་པའི་ཚོས་མདོན་པའི་ལུང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །
 ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་དང་། །ཐུངན་
 འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྦྲུལ་མའི་འགྲེལ་པར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་སྤྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
 བྱང་དོན་དུ་བཞེད་པ་དཔལ་ལྷན་སྦྲུལ་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བཤད་
པ་ནི། དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པར་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་
སྤྱོད་པ་སྤྱི་མའི་དོན་ཡང་། སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི།
ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་གཟུགས་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྤང་དང་
གཟུགས་སྦྱ་སོགས་དང་ཁམས་གསུམ་དང་སྣོད་བཅུད་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་
ཐམས་ཅད་ཁས་མ་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་
ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོན་འདིངས་དགོས་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
འདི་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཞོག་སྤྱི་སྤྱོད་པ་འང་
འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མེད་དེ་དེའི་སྤྱིར་རྒྱང་པན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དག་
ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་གྱི་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་མེད་པར་མི་སྦྱ་
ལ། བོད་ལ་བསྟོན་འདིངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་མང་བར་
སྤང་ངོ་། །འོ་ན་འཇུག་པར། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འདྲིན་ཅིག །
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་སོགས་མེད་ན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་གཏན་མེད་ན་ནི་
ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་

ཁས་ལེན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཁས་སྦངས་པར་འགྱུར་ཏེ།
གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྟོ་ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་
རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་གྱུར་རྣམ་པར་རིག། །ཅེས་པའི་
མཆམས་སྒྱུར་དུ། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
གི་དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས་གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་
དད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྒྲས་པ། །ཞེས་པ་དང་དེའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ། སྟོན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྟོན་པོ་གང་དག་སེམས་ཅམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་
ལེན་ན་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ཅོད་ལན་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
མཉམ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དེ་རྒྱ་མཆན་
ཅི་འདྲ་གཞི་གི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དང་སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅི་ན། རྒྱ་མཆན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་
འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་རྒྱངས་ཆད་དུ་
སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་ན་འདི་ཉིད་འགོག་པ་དོན་
དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་
ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་

སྲིད་པའི་སྲིར་དང་། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དབྱུང་པ་ན་ཤེས་
 བའང་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཁེགས་པར་ནི་
 སེམས་ཙམ་པ་རང་ཡང་མི་སྒྲིལ། སྲི་རོན་འགོག་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
 ཀྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྲིར་དང་། སྲི་རོལ་དུ་སྒྲུབ་བ་
 ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་རོན་དམ་བདེན་པ་དང་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྲི་རོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་
 གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་
 ན་དེ་ཉིད་རིགས་པས་མ་བརྟག་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 པ་རང་དགའ་བས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་བེམ་པོའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པས་དབྱུང་པ་ན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཉིད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ།
 དེ་ལྟ་ན། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་
 པས་དེའི་སྲིར་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་སྲི་རོལ་རོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་
 མཚོག་དུ་མངོས་སོ། །

དེའི་སྲིར་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་
 ལེན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་རོན་དམ་
 དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་དང་། རོན་
 དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་

ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དེ་འགྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ལ་སྟོས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་སྤྲོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ནས་རིམ་བཞིན་
 འགོག་པའི་རིགས་པ། རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །སྤྲ་རབ་རྩལ་ཆ་རྒྱག་
 ཏུ་འགྱུར། །རྒྱག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་མ། །གོང་བུའང་རྩལ་སྤྲོས་ཙམ་དུ་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་གཞོད་
 དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྱི་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ན་རྟོག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱི་
 མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་
 ཀྱང་རྩལ་སྤྲོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཆ་
 མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་
 པ་ལ་ནི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་
 སེམས་ཙམ་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ། །ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་
 ལེན་པར་མཚུངས། སྤྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་བཟང་བའི་
 སྤྱིར། ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་རྩལ་སྤྲོས་ཆ་མེད་དང་དེས་བརྩམས་
 པའི་རགས་པ་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཙམ་

བས་དེ་འདྲའི་སྤྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་དོན་
 ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་སྤྱི་དང་། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་
 རིགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་དོན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ།
 དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་
 པའི་སྤྱི་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་
 པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་
 ཙམ་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་
 ཙམ་པས་ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་བྱངས་པ་ལ་ལེགས་
 ལྟན་འབྱེད་དང་དཔལ་ལྟན་ལྷ་བ་གཉི་གས་མདོ་དེའི་ཙམ་སྐྱེས་སྤྱི་དོན་གཙོད་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་
 ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་
 སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་
 བྱས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་སྤྱི་སེམས་ལས་གཞན་དབང་སྤྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་
 པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་སྤྱི་དུ་ཙམ་སྐྱེས་སྤྱི་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་།
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གང་
 ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་ལས། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་། །གཙུ་པོ་
 དབང་སྤྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་
 བསྟན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལས་
 གྱི་དབང་གིས་ནི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དཔྱལ་མཐོ་རིས་
 འཛིག་ཏེན་དུ། །ཆོན་དང་རིན་ཆེན་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་
 བར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། བྱི་རོལ་སྒྲང་བ་ཡོད་མེད་དེ།
 སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྒྲང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །
 སེམས་ཅན་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ཅན་པས་
 འདྲན་པ་ལ་ལེགས་ལྟན་གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་བྱི་རོལ་
 བཀག་ནས་སེམས་ཅན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་རྣམ་མེད་དུ་
 འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་སྒྲང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་རྣམ་
 པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲང་བའི་སྟོན་ནས་ལུས་དབང་པོ་སོགས་དང་ལོངས་སྟོང་
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་མེད་
 དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་མདོ་དེས་སེམས་
 ཅན་ལ་བསྟན་ཞེས་མི་འཆད་གྱི་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པར་
 འགྲེལ་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པའི་ལུང་
 རིགས་གཉིས་ལས་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་
 མཚུངས་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། །ལུང་ནི་འཇུག་པ་ལས།
 འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་
 བྱངས་པ་ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྟན་པས་སྟན་

རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་
དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི།
བླ་མ་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་འདིས་ཞེས་བ་
ལུང་སྡེ་མ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་བླངས་པའི་ལུང་ཚན་པ་
གསུམ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་དུ་བླང་དོན་དུ་སྦྱབ་
དགོས་པ་ལྟ་ཡོད་ཅིང་སྦྱབ་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བླང་དོན་དུ་སྦྱབ་
དགོས་པ་ལྟ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་
གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་
རྟག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བླང་དོན་དུ་
བསྦྱབ་པའི་ལུང་ནི་སྤྱིར་བླངས་པའོ། །སྤྱི་རོལ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤྱི་
རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་ཤིས་ཆེར་སྦྱེ་བ་
བཞེས་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་
རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། བླང་དོན་དུ་སྦྱབ་པའི་ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་

དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
 གསུངས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་
 པར་དག་ལས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་
 དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་དགྱིས་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་གྱིས་
 དགྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ཐུག་གི་བྲིལ་གྱིས་ནོན་པ།
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཏྲག་པ་བརྟན་པ་
 ཐེར་བྱག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟོང་པོ་སྐྱ་བ་འདི་ནི་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་རི་ལྟར་འབྲ་བ་མ་
 ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཏྲག་པ་བྱེད་པོ་ཡོན་
 ཏན་མེད་པ་བྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་སྟོན་པར་བབྱིད་དོ།
 །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ཡིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་བརྟན་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་
 མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་
 དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་བརྟན་པ་བྱས་ནས། གྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་

འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱིས་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་ཀྱིས་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཀྱིས་གྲིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྩ་མཁན་ནི་འཇིགས་པའི་རྩལ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། གྲིས་པ་ཀྱིས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱིས་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་ཀྱིས་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྩ་མཁན་ནི་འཇིགས་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལག་བྱངས་དང་ཆུ་དང་སྤང་བྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྒྲོད་ཀྱིས་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་དོ། །སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀྱིས་གྲང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཀྱིས་པར་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ཀྱིས་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་གྲང་རུང་སྟེ་རྩ་མཁན་བཞིན་དུ་ཆོག་དང་ཡི་གའི་ཀྱིས་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྲིས་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པས་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྦྲ་བ་དང་མི་འདྲོ། །སྒྲོ་
གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་
བདག་ཏུ་སྦྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་བྱངས་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་སྦྱང་བའི་བསམ་པ་ཅན་
དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་
ཞིང་སྦྱར་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྱངས་པའོ། །
དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་
དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་གཞི་བྱེད་པའོ། །
དགོངས་གཞི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གོ། དགོས་པ་ནི་
ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཆེས་ཆེར་
འཐས་པར་གྱུར་བའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་དངོས་ཐུ་བསྟན་ན་སྒྲག་པར་འགྱུར་བ་དག་
སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་
ནི་ད་ལྟ་གང་དག་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་
ངེས་དོན་དུ་སྦྲ་བ་དག་ཀྱང་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ་ལང་གཤེགས་དང་
རང་འགྲེལ་ལས་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཕྱི་མ་དག་ལ་

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཆོན་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མས་དེའི་
 དོན་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་
 སྙིང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོར་བྱུང་བའི་བཅས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ཡིན་ཀྱང་ངེ་སྟེ་སྟོར་བྱུང་བྱི་བའི་མ་དང་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་སྟོར་བྱུང་བྱི་བའི་མ་བསལ་བ་ན་སྟོབས་
 སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དཔེ་དགུ་
 དང་དོན་དགུའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་རྒྱད་སྟེ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྟོར་བྱུང་བྱི་
 བའི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲ་བཞེད་ལ་བྱུར་ཅམ་ཡང་བསྟན་པ་
 མེད་པའི་སྟེར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ཏྲག་བཏན་ཐེར་བྱུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོར་བྱུང་བྱི་བའི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་
 སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མདོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲ་ངེ་
 བཞིན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་ལ་དོན་མེད་པའི་སྟེར་རོ། །སྟོར་
 བྱུང་བྱི་བའི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མདོན་དུ་
 འགྱུར་བས་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོའང་སྟོབས་སོགས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
 པར་སྒྲ་བཞེད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་པར་རང་
 འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་
 དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་རི་ལྟར་འབྲུག་ཅེ་ན། རྒྱུ་སྐྱུག་པོ་
 བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་
 དགོ་བའང་དེ། །སྟོང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་
 སྟོན་པར་མཛད། །སྟོང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་པ་ཡང་། །སྟོ་ཞན་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱགས་པ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་
 མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་པན་ཚུལ་
 གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཐུབ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
 དོན་གང་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དོན་དང་གང་ལ་
 དགོངས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་སྐྱས་བསྟན་པའི་དོན་གཉིས་གཅིག་
 པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་དེ་འདྲའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པ་གཉི་གའང་དགོངས་

གཞི་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་དང་། གཉི་གའང་དགོས་པ་ཕྱ་སྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་
 ཞེན་པ་དག་སྦྱག་པ་སྤང་བ་དང་། སྦྱས་ཟེན་ལྷར་གྲུབ་ན་གཉི་ག་ལའང་ཕྱ་
 སྟོགས་ཀྱི་བདག་དང་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་
 མཚུངས་པས་དེའི་བྱིར་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་
 དེས་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པའང་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྦྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་བརྟན་གདོད་མ་
 ནས་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་སྦྱ་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་དགོངས་
 ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རི་བཅས་དེ་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པའི་
 དགོངས་གཞིའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་བྱིར་ཐེག་བསྐྱུས་སུ། ཐོག་མ་མེད་
 པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་
 འགྲོ་ཀྱན་དང་། །ཕྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཀྱན་གཞི་
 ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱད་སྟོང་མའི་འགྲེལ་པར་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བར་རེ་ཤིག་འདིར་མ་
 བྲིས་སོ། །

ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྦྱེ་བ་
 དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་མདོ་སྒྲེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་དང་།
 དེའི་མཇུག་དུ་མདོ་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྒྲེ་གང་དུ་ཡང་བྱང་སྟེ་དེ་དག་དུ་དོན་
 འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་
 བསྐྱབ་པའི་ལུང་རོ། །དེ་ཉིད་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པར་
 གྱུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་འཕགས་པས་མདོ་ཀྱན་
 ལས་བརྟུས་སུ་བྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་མ་
 བྲངས་པ། རིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་
 གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ནི། གང་སྤྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་
 ལས་ངེ་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་ཀྱན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་
 གཉི་ག་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར་སེམས་ཅམ་པས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་
 ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེར། མི་
 ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྐྱ་ཤད་འཇག་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ་
 དེ་དག་གི་ཆེ་སྤྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་སྐྱ་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུར་སྒྲུང་བས་ཡུལ་རྫོན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྫོན་
 པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་མ་གྲུབ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་དཔེར་མི་འཐད་པའི་ལན་མཛད་པ་ནི་སྤྱི་
རོལ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིགས་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་སྟེ་
བྱའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ཡང་མི་རྟོག་པས་ཚུལ་དེ་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པས་
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་བྱུར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་
གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་
སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་
ནའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་
ནས་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ལ་
ས་གཞི་ཀའ་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྒྲུང་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྐྱ་
ཤད་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དང་མིག་རྒྱ་ཚུར་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་
བྱུང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ནམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ།
དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ད་ནི་འདི་
དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་སྒྲུང་ནག་ཁག་ཏུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲུང་
བ་སྟེ་ནག་ཁག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་མི་འདོད་
སོགས་ཇི་སྟེ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐེག་བསྐྱས་སུ། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་མི་

རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་
 དད་སྒྱུར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
 བཤད་སྒྱུར་དག་བསྟན་བཅུན་པ་དོ་ཤི་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པར། ཅུ་སྒྲུང་གི་
 དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་
 རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་ཀྱི་སྟོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངར་བ་
 དང་དྲང་བ་དང་བསིལ་བའི་ཆུར་རྟོག་ཅིང་ཁྱས་བྱེད་དོ་མཐུང་དོ་དེར་འཇུག་
 གོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞེགས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་གང་དག་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཅོ་བཅོ་ཡིན་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 འདི་ཡིན་འདི་མིན་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དང་། རང་རང་གི་
 སྟོ་དོན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་
 ཉིད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་དོན་རྣག་ཏུ་བདེན་མིའི་དོན་ཆུར་བདེན་ཞེས་སོགས་སུ་
 སྒྲུབ་དེ་དག་ནི་གཅིར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་སྒྲུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 ཟེ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ལ་རྣག་ཁྱལ་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གི་མིག་ཤེས་
 ལ་བདུད་ཅིར་སྒྲུང་བའི་ཆོ་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་
 རྣམ་ཁ་ཅིག་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན། དང་པོ་

ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣལ་ཁྲག་དང་ཚུ་དྲང་བ་དང་བདུད་ཅི་གསུམ་
 གྱི་གཞི་མ་ཐུན་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཆད་མ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣལ་ཁྲག་ཡིན་པར་ཡང་ཆད་མས་
 གྲུབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཆད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་
 རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་
 རང་རང་གི་སློ་འོན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་མི་རུས་པར་སྤྱོད་བས་ནི་ཐུ་སྟེགས་དང་སངས་རྒྱས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟང་ངན་དབྱེར་མི་རུང་བར་སྤྱོད་
 དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་རང་གི་སྟོན་པ་ཇོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལའང་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་
 ཡོད། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཆད་མ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
 གང་ཆད་མ་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་ལྟ་འགའ་ཞིག་གིས་བདུད་ཅིར་མཐོང་བ་དང་ཡི་
 དྲགས་ཀྱིས་རྣལ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 འབྱུང་སྒྲུང་ཡིན་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ་མིས་མཐོང་བ་ཆད་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིས་ཚུ་བསིལ་ཞིང་དྲངས་པར་མཐོང་བའང་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཅིའི་སྤྱིར་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་
 མཚུངས་ལ། མིའི་མིག་ཤེས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མིག་
 ཤེས་རྣམས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་ན་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་

བས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་རྒྱད་ལའང་ཆད་མ་གཏན་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་བས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གང་གི་རྒྱད་ལའང་ངེས་ཤེས་སྒྲེ་
བ་དང་ཡུལ་གང་ལའང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་
འགྲོ་བ་གཞན་ནམས་ལ་པན་ཚུན་ངོ་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
བས་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་ནི་སྤྲུགས་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་སོ། །

འོན་ཇི་ལྟར་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྒྲུམ་ན། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ཀའི་
མིག་ཤེས་དེ་དག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་
སྒྲོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་ཚུ་དྲང་ཞིང་བསིལ་བ་དང་རྟག་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་གསུམ་
ཀའི་གཞི་མ་བུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྒྲོད་
གང་གི་གོ་ས་ན་རྟག་ཁྲག་སྒྲོད་གང་དང་བདུད་ཅི་སྒྲོད་གང་ཡོད་དོ། ཞེས་
ཀྱང་མི་སྒྲུ་ཡི། རྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་ལ།
དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྟག་ཁྲག་དང་། ཆ་ཤས་གཅིག་ཚུ་དངས་ཞིང་བསིལ་བ་
དང་། ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིར་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་རྒྱན་ཞིང་
བཤེར་བ་སྒྲོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཅམ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་ཤས་གསུམ་གྲུབ་
ནས་ཇི་སྲིད་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྒྲོད་གང་པོ་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆ་
ཤས་གསུམ་པོའང་རྒྱན་ལྟར་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཆེ་ཡི་
དྲགས་གཞི་དེར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྒྲོད་ཅིག་སྒྲུ་མས་
ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བརྒྱན་ཞིང་
གཤེར་བ་སྒྲོད་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་

གཞི་དེར་ལྷ་ཉི་པར་འོངས་པ་ན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སྤྲ་མས་ཉིར་ལེན་དང་
 ལྷ་འི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་བ་ལས་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིར་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ལ། ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་གཞི་དེ་ནས་སོང་བ་ན་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་མ་ཆང་
 བས་རྟག་ཁྲག་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ངན་
 པའི་དབང་གིས་རྟག་ཁྲག་གི་ཆ་དེ་མཐོང་གི་ལས་བཟང་པོ་མ་བསགས་པས་
 བདུད་ཅིའི་ཆ་དེ་མི་མཐོང་ལ། ལྷས་ལས་བཟང་པོའི་དབང་གིས་བདུད་ཅིའི་
 ཆ་ཤས་དེ་མཐོང་གི་རྟག་ཁྲག་གི་ཆ་ཤས་དེ་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་པོར་བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དྲགས་ལྷ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་བའི་ཆེན་གསུམ་ཀའི་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བར་སོང་
 བའི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྷན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་སྒོད་དེ་ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་སྒྲངས་ནས་འཐུང་བར་བརྩམས་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཁར་སླེབ་
 ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཁྲག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཁོ་ནའི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲོ། །འོ་ན་བརྒྱན་ཞིང་
 གཤེར་བ་པོར་གང་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་ཀ་གཞི་དེ་ན་མེད་པའི་
 སྒོན་འོལ་ནས་ཚུ་དང་རྟག་ཁྲག་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ས་སྟོངས་ནས་
 འབབ་པའི་ཚུ་གླུང་དང་སྟོང་ཀ་དང་ཁྲོན་པ་སོགས་དང་དེ་ནས་བརྩམས་པ་ཡིན་
 ན་དང་པོ་ནས་ཚུ་རང་དགའ་བར་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ནས་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་
 རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུད་ཅིའི་རྩིང་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་ལྷ་འི་ཡུལ་
 ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་དང་པོ་ནས་བདུད་ཅིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་

བདུད་ཅིའི་རྩིང་བྱ་སོགས་ལ་འོངས་སྟོད་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཡི་དྲགས་སོགས་གཞི་དེར་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་ཚུ་དང་
བདུད་ཅི་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་ཉིད་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་
ཉིན་གང་ལས་འོངས་པའི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་ཉིན་དེ་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ལྟའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སོགས་
ལ་རག་ལས་སོ། །བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་སོར་གང་ལ་བལྟས་པ་ན་བདུད་ཅིའི་
སྟངས་བ་འཆར་བ་ཡང་ལྟ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟངས་བ་དེ་
འཆར་བས་མ་བྲལ་ལ་རྟག་ཁྱེད་ཀྱི་སྟངས་བའང་ཡི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་བཤའ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དཔེར་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
བ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་རེག་པ་ན་
མི་ཆ་ལ་མི་གཞན་ཀྱི་ལག་པས་རེག་པ་ན་ཆ་ཞིང་སྲེག་པའང་། ལྷགས་གོང་
དེ་ལ་ཆ་བ་དང་མི་ཆ་བའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་
ཀྱིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་མི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་སྟོང་གི་ཆ་བ་མ་སྟོང་ལ། མི་
གཞན་ཀྱི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་སྟོང་གི་མི་ཆ་བའི་རེག་བྱ་
མ་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོ་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆ་ལ་
དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལའང་ཆ་ཤས་དང་ཆ་
ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་
དྲགས་ཀྱི་ལས་གཉིས་དུས་སོ་ཀའི་ཆེ་ཆོགས་པ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆེ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆ་གཅིག་
 དེའི་ཆེ་ཆ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་ལ། དགུན་གྱི་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་
 དྲགས་གྱི་ལས་ཆོགས་པ་ན་ཡི་དྲགས་གྱི་ལུས་ཤེས་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་
 བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་རེག་བྱའི་ཆ་གཅིག་བསེལ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་གྱི། ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་དང་མ་ཆོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ཆེ་
 ཉིའི་འོད་ཟེར་ལ་ཆ་གྲང་གི་རེག་བྱ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ།
 ཉི་མ་ལའང་ཐུན་པའི་རྩ་ལོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སྤྱང་མེད་པས་དཔེ་བལྟ་
 བའི་དོན་ཡང་མ་བྱས་པར་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཆོགས་ཆེ་བས་རང་ཉིད་སྤྱག་
 བསྐྱེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་
 གཅིག་ལ་ཡང་ཆུ་དྲང་བ་དང་རྣག་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སོ་
 སོར་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལས་གྱིས་ཆ་གཞན་མི་མཐོང་བར་རང་གི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་
 གཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་གྱིས་བལྟ་བའི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་
 གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉི་གས་གཉི་ག་མི་མཐོང་སྟེ་པན་ཚུན་ལས་གཟུགས་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་བཀག་
 གོ་ཞེས་སྒྲ་བས་ནི་ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དགག་ཡུལ་གྱི་
 འདོད་པ་གཉི་གའི་རྒྱས་ཅིའང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་
 མཐོང་མོད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འབྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་
 བློ། ཐག་ཉི་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་

དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་མི་
 གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྟོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་མི་
 གསལ་གྱི་བྱང་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་
 ཡིན་པར་སྤྱོད་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་འགོག་པ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་
 བའི་ཆེ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྟོན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་གཟུགས་
 དེ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ནི། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་
 ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་ཡུལ་དབང་
 བར་དུ་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྟོ་སོགས་དབང་
 ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་བྱང་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་
 བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་འགོག་པ་ན་ཐག་
 ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་ཆེ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྟོན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་
 ལས་གཟུགས་དེ་དག་གིས་སྟོན་པོ་བསྐྱེད་ན་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 སྟོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞིང་། མ་བསྐྱེད་ན་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་
 མཐོང་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་
 མི་གསལ་བ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཐལ་
 བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་
 གཉིས་སུ་གནས་པར་སྐྱས་ཀྱང་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྦྱངས་ཤིང་དེ་འདྲ་
 འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྟོར་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་གྱི་བཤའ་པ་ཡ་མཆན་

པ་གཞན་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་ཚུ་དྲང་བའི་བར་དུ་
 རྒྱག་གི་ལས་གཞུགས་སྦྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུ་དྲང་བ་དེ་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་
 བར་ཡང་ཁས་མ་སྦྱངས་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་དེའི་ཆེ་ཚུ་དྲང་ཞིང་
 བསིལ་བ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་ཅིང་སྤྱོད་རང་ཡང་
 དེས་དེ་མ་མཐོང་བར་འདོད་པ་འདུག་པས་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཐལ་བ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་རྣམས་དུ་ཞོག་ཅིག།

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་
 གཞོད་པ་འབབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལྔ་
 དང་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ལྔ་དང་གདོན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉོན་
 མོངས་པ་དུག་ལྔའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་
 བད་ཀན་ཞེ་སྤང་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་འཁྲུལ་འབྲེལ་
 པ་གྲུབ་པ་ཉིད། འཁྲུལ་སྤྱིར་རྒྱང་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱས་པར་བཀག་པའི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལྷ་སྟླགས་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་དེ་དག་འདོན་པ་བསྐྱར་བས་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་བར་
 གྱོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤྲག་དོག་གི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་པོའི་ཆོགས་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་བས་ལྷ་
 སྟླགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྤྱི་བ་ལྟར་མ་
 བྱེད་ཅིག །དངོས་ཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། ཞེས་པས་དོན་གཅིག་ལ་མཐོང་
 ཚུལ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དོན་དུག་ལ་མཐོང་ཚུལ་སོ་སོ་བ་དུག་

ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཅིང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱེས་བྱ་གཅིག་གི་
 མགོ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔས་བྱ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བྱས་པ་ན་
 བྱེད་པ་པོ་ལྔས་བྱ་བ་ལྔ་བྱས་པར་སོང་གི་རྒྱེས་བྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ལྔ་བྱས་
 པར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་ན་ལན་ཅི་ལྟར་འདེབས། ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་རྒྱེས་བྱ་
 གཅིག་བྱ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་
 ཐ་དད་པ་ལྔ་བྱས་པ་ན་རྒྱེས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྔ་བྱས་པར་
 བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བརྒན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་
 གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་བྱུང་བས་དངོས་གཅིག་
 ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཆ་
 ཅན་བརྒན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡུན་དེར་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་ལ་
 སོགས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་
 ཆེ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་བདུད་ཅི་དང་ཚུ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་
 རྣམས་དངོས་གནས་ལའང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱང་
 གཅིག་གི་གོ་སར་རྗེས་དེ་དག་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་གཟུགས་
 ཅན་གཅིག་གིས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་མི་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེས་
 རྒྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱོགས་སྒྲ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པ་
 ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ། ཆ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་དངོས་པོ་
 ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྤྲིད་ན་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་
 གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་

འབྱུང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་བྱམ་པའི་མཆུ་དང་
 ཞབས་དང་སྟོ་བ་སོགས་དུ་མ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་ཞིང་། ཆུ་དྲངས་
 ཞིང་བསིལ་བ་དང་འོ་མ་དང་ཆང་དང་ཁྲག་བཞི་བསྐྱེས་ནས་ཕོར་བ་གཅིག་
 བཀའ་བའི་ཆེའང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་
 འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་
 ས་ན་ཆུ་དྲང་ཞིང་བསིལ་བ་འོ་མ་ཁྲག་ཆང་སྟེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་བཞི་དུས་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བརྒན་ཞིང་
 གཤེར་བ་ཕོར་གང་ལ་དུས་ཁྱད་པར་བ་དེ་འབྲའི་ཆེ་རྒྱག་དང་བདུད་ཅི་ལ་
 སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི།
 བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་རྒྱག་ཕོར་གང་བདུད་ཅི་ཕོར་གང་
 ཆུ་དྲང་ཞིང་བསིལ་བ་ཕོར་གང་ཡོད་པ་སོགས་དང་ཆུ་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་ས་
 ན་བདུད་ཅི་འི་རྩལ་གཅིག་དང་རྒྱག་གི་རྩལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་
 སོགས་གཏན་མི་བཞེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱུང་ཅོང་མ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ་སྟུང་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་ན་ནི་རང་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཅོང་དུ་
 ཟད་དོ། །

འོ་ན་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་བ་ལྟས། དེ་ལ་ནི་རྒྱག་ཐིགས་པ་
 འགའ་ཡང་མེད་ན་རྒྱག་གིས་གང་བའི་སྒྲུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སྐྱེན་པའི་དབང་གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་བྱང་
 ཞེ་ན། ཉི་ཤུ་པ་རྩ་བ་དང་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་བརྒལ་ཞིང་

[illegible]

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་མཐུག་ཏུ་ཡི་དྲགས་ལ་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲང་
 བའི་རྟག་ཁྲག་གིས་བཟའ་བ་ཏུང་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བའི་ཚོད་སྟོང་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་རྟམ་པར་རིག་པ་ཅ་མ་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཕན་གཞོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ལན། བྱ་
 བྱེད་མི་ལམ་གཞོད་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་རྟམས་ཀྱིས་དཔེ་དུ་མའི་
 ལྟོ་ནས་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་

རང་ལུགས་ལའང་ཡི་དྲགས་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆེན་ལྷན་གི་སྒྲུང་བ་ཅམ་མ་
གཏོགས་བཟའ་བརྟུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་ལྷན་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་
འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དོན་གྱི་འགྲོས་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱེད་བར་
ཆོག་གི་དངོས་ཟིན་ཅམ་རེ་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་བྱེད་ཅག་ནི་
ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་པས་འདུལ་པའི་
སྐྱེ་བོའི་ཆེད་དུ་སྟེ། བཀའ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་གཟུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པོ་
ཞེས་རྒྱུད་པན་ལས་ཀྱང་ཐལ་བར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག །དེ་ནི་
སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་འདོད་ན་ལྷུང་སྤྱི་མའང་སྤྱར་
བཤད་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་ན་མགོར་ཐོག་ལྷུང་བའི་འཛིགས་པར་འགྱུར་རམ་
ཅི་ཞིག་ནོངས། གལ་ཏེ་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷན་གིས་གང་བའི་སྒྲུང་དུ་
སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་པོ་ལ་ལྷན་མཆན་ཉིད་པ་ལ་ཆེད་མར་སོང་ན་འོ་
ན་བཤེས་སྤྱིར་ལས། སྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གིས། །བལྟས་
པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུད་ཡང་སྐྱམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་
བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གསྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་རྒྱུད་སྐྱམས་ནས་མེད་པ་
ལ་ཆེད་མ་དང་། སྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཆགས་པ་དག་གི་འབྲས་
བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆེད་མར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་ཚུ་རྒྱུད་གསྐྱེ་དེའི་ཆེ་དངོས་གནས་ལའང་སྐྱམས་པ་སོགས་

སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲགས་
 དེས་དང་པོ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་ཆུ་ཁྱུང་དེ་མ་མཐོང་ན་བརྟུང་བར་འདོད་
 པའི་བསམ་བས་རྒྱག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཐུང་འདོད་ནས་
 འགམ་དུ་སྤྱིན་པ་ན་ལས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་པའི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་དེས་
 ཆུ་ཁྱུང་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་མ་མཐོང་བ་ན་ཆུ་ཁྱུང་གི་འོག་གཞི་ས་དང་གསེག་
 མ་སོགས་ཀྱིས་གང་བའི་གམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཆུ་ཁྱུང་གིས་མ་སྐྱབས་ན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་ཁྱུང་གི་
 འོག་གཞིའི་ས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཁྱུང་མ་མཐོང་བའི་
 དབང་གིས་ཆུ་ཁྱུང་གི་འོག་གཞི་གམ་པ་མཐོང་བ་ན་རྟོག་པས་ཆུ་ཁྱུང་སྐམས་
 སོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཡུན་ལ་འཁྱུལ་བའི་
 འོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ཆུ་ཁྱུང་གི་
 འོག་གཞིའི་གམ་གསེག་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དངོས་གནས་ལ་ཡང་
 ཡོད་ལ། མིག་ཤེས་དེས་ཆུ་ཁྱུང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆུ་ཁྱུང་མེད་པར་གཞལ་
 བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཐོག་མཐོང་བ་ལ་ལས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་
 ནས་མ་མཐོང་ཞིང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་ཤིང་ཐོག་
 མེད་པར་སོང་བར་ཞེན་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བའི་འོག་ཤེས་ཡིན་པས་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེས་ན་ཆུ་ཁྱུང་དང་དེའི་འོག་གཞིའི་ས་གཉིས་ལས་མིའི་མིག་ཤེས་

ཚུ་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་འོག་གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་
 མིག་ཤེས་འོག་གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་ཚུ་སྤང་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟས་འགའ་ཞིག་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གི་ཁར་མ་སླེབ་གོང་
 ཟས་རང་དགའ་བར་ཡོད་པ་ལ་དེའི་ཁར་སླེབ་པ་ན་ཡི་དྲགས་དེའི་ལས་ཀྱི་
 དབང་གིས་ཟས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མེ་དངོས་སུ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་པར་སློ་ལ་མེར་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤང་གཞིར་གྱུར་པའི་མེ་དངོས་
 མེད་ན་ཡི་དྲགས་དེའི་ཁ་ཚིག་པ་དང་མགིམ་པ་དང་སྟོ་བསྐྱེག་པ་སོགས་ཀྱི་
 བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་སློ་ལ་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
 བྱེད་རྒྱས་ན་སྤྱི་ཤད་དུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་ཤད་ཀྱི་བྱ་བ་འཆིང་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བུར་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤང་
 བུའི་བྱ་བ་ལུས་ལ་བ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་
 གང་ལ་ཡང་སྤང་གཞི་དངོས་པོར་གྱུབ་མ་གྱུབ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིག་རྒྱ་ཚུར་སྤང་བའི་སྤང་
 བས་ཀྱང་ཚུ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཚུ་སྤང་ནག་ཁག་དུ་སྤང་བ་དང་
 ལྟ་ལ་བདུད་ཅི་དང་དུད་འགྲོ་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་སུ་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་དེ་དང་དེ་སྤང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་སོགས་པ་མ་གྱུབ་ན། དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་

དང་ལྷགས་སྟེགས་དང་རལ་གྱིའི་ལོ་མའི་ནགས་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྒྲང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་
 སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།
 །དེ་འདོད་ན་སེམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲང་བ་ཤར་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དངོས་
 གནས་ལ་ལུས་ཆིག་པ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པ་སོགས་མི་སྤྱིད་བར་ཐལ་
 བས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་
 གྱི་འཁྱལ་སྒྲང་ཅམ་མ་གཏོགས་ལུས་གྱི་ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གཏན་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་འདི་འདྲ་ལས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་
 གང་ཞིག་ཡོད། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པར་སྒྲང་བའང་སྒྲང་
 བ་ཅམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲང་གཞིར་གྱུར་བའི་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་ན་ཅིས་འགོག། །ད་ལྟ་སྟེགས་པ་དང་
 འཆོད་པ་དང་ཁྱས་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པར་མི་རང་
 གི་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་མེ་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ།
 །ཞེ་ན། འོ་ན་རྣག་ཁྱག་དང་མེ་ཁར་བབས་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བཟའ་བརྟུང་
 དང་མགྱོན་པ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པར་ཡི་དྲགས་དེ་དག་
 གི་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྣག་ཁྱག་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་
 སྤྱིར་མེད་དེ་ནི་ཡི་དྲགས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པར་འཁྱལ་བའི་དབང་
 གིས་རྫོམས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན། མི་དག་གིས་ཀྱང་འཁྱལ་བའི་དབང་
 གིས་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པར་རྫོམས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དངོས་གནས་ལ་

འཆོད་པ་དང་ཁྱུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མ་གྲུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་
དངོས་གནས་ལ་ཡི་དྲགས་དེ་དག་གི་མགིན་པ་མ་ཆིག་པ་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཡང་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ཀྱི་
ཆོས་གཅིག་ཡང་མེད་པར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་ངན་སོང་དང་སྟ་ལ་རང་རང་
གི་ལས་ཀྱིས་གང་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བདེ་
སྟུག་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་
སྒྲིང་བ་དང་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་
འདེབས་ཀྱི་སྟ་བ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཤབ་པའི་རྣམ་གཞག་
ཏུ་འབྱུང་བས་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་སྟོན་ཤིག །འདྲུག་པ་ལས། རབ་རིབ་
དང་སྟན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཆུ་འབབ་སྐྱང་ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་
ཡང་། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆུ་སྐྱང་ལ་ནག་ཁྲག་མཐོང་བའི་ཡི་
དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གཉི་ག་རང་བཞིན་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་མཉམ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡུལ་ཅན་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་སྟར་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་ཡང་ཡོད་པ་སྟར་རབ་རིབ་ཅན་ཀྱི་མིག་
ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་གཉི་ག་རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་
ཅམ་དུ་སྐྱེ་ཤད་འཇག་སྒྲིང་གི་མིག་ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་སྤྱི་རོལ་གཉི་ག་ཡོད་
པར་བཤུད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་ཤད་འཇག་སྒྲིང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་
དུ་སྒྲིང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྒྲིང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ཤད་བྱ་བ་བྱེད་རུས་མེད་
པ་དང་ནག་ཁྲག་སོགས་སྒྲིང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲིང་བ་ཅམ་མ་

གཏོགས་སྒྲིབ་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣལ་ཁྲག་སོགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་
གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། དབུ་སེམས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་མི་མཚུངས་ཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་སྒྲིབ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་
རྣམས་གང་མཐོང་བ། ཞེས་པའི་མཆམས་སྒྱུར་དུ་སྟོགས་སྒྲིབ་མས་བཞོད་
པའི་རང་འགྲེལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། འདིས་ནི་དེང་སང་གི་
སྟོག་པ་སྒྲིབ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་པའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་ལྟར་
འཆོས་པ་པལ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་བ་མཐའ་དག་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པ་གསལ་
བར་བྱས་སོ། །

སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་པའི་མཆོན་ཆ་རྣམས། །སྒྱུ་
ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྷགས་སྟེགས་ས་གཞི་སྒྱུ་ཡིས་བྱས། །མོ་
ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྟོག་སེམས་
བྱུང་བར་བྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་དང་ལྷགས་
སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྒྱུས་བྱས། །དེ་
དག་ནི་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲིབ་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པས། རྩ་འབབ་སྒྱུང་
ལ་ཡི་དྲགས་རྣལ་སྟོང་དེ་དག་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་བ་ནི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོབ་པའི་སྒྱེས་བྱ་དམ་པ་ལྟར་སྒྱེས་པ་དང་མཆམས་
མེད་པ་ལྟ་བུས་པའི་སྟོག་ཅན་དཔྱལ་བར་སྒྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་ཀྱི་
འབྲུལ་སྒྲིབ་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་མིན་པ་ལུས་ཀྱིས་བདེ་སྒྱུག་དངོས་སུ་སྟོང་མ་

སྤྱིང་གི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
གསོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དག་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་
པ་དེ་ཙམ་ཞིག་འོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། ཞེས་པ་
དང་། སུ་ཡིས་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དཔྱལ་བའི་མཆོན་ཆ་དང་ལྷགས་སྟེགས་
སོགས་དབང་ལྷག་སོགས་སུས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲེས་
བུ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ནས། འོན་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་ན་རྣམ་སྟོན་
སྤྱིང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་གི་སྒྲེ་བ་སྤྲ་མའི་ལས་གསོག་པའི་སྟེགས་
སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིང་སེམས་ཉིད་བདེ་སྟེགས་གི་
བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། རང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
སྤྱིང་གཞི་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་མ་སྤྲོ་ཞིག།

འོན་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཆོགས་པའི་ཆོ།
བརྒྱན་ཞིང་གཞུང་བ་པོར་གང་གི་གོ་ས་ན་བདུད་ཅི་པོར་གང་ལྟ་ལ་སྤྱང་བ་
དང་ཡི་དྲགས་ལ་རྟག་པོར་གང་སྤྱང་བ་སོགས་སུ་འདོད་དམ་ཞེས་ཟེར་ན།
གཞི་དེར་ཡི་དྲགས་ལ་རྟག་སྤྱང་ཞིང་དེའི་སྤྱང་གཞི་རྟག་བྱ་བ་བྱེད་རུས་
དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་ལྟ་དེ་ལ་བདུད་ཅི་གཞི་དེར་སྤྱང་ཞིང་དེའི་སྤྱང་གཞི་
བདུད་ཅི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། བདུད་ཅི་
པོར་གང་དང་རྟག་པོར་གང་སོགས་ཀྱི་ཆད་མཚུངས་ངེས་ཅན་དུ་སྤྱང་མི་

དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་དེའི་ཆེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་པོ་དེའི་
ནང་ན་གནས་ཀྱི་སྒོས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཐ་མལ་གྱི་མིག་གིས་བཟོད་པར་
མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བུ་ཆུང་དུ་ལའང་ཕོར་གང་གི་ཆད་དུ་སྒྲིང་དགོས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་ཆུང་དུ་ལའང་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་
གཏིང་རྒྱ་ཁྲོན་གྱི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་ལྟ་མ་
ཡིན་འགའ་ཞིག་ལ་མཚོན་ཆར་སྒྲིང་བའི་ཆེ་ནའང་མཚོན་ཆ་ཕོར་གང་དུ་
སྒྲིང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་རྣལ་དང་བདུད་ཅི་སོགས་ཕོར་
གང་གི་ཆད་མཚུངས་སུ་སྒྲིང་དགོས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅིའང་མེད་
དོ། །མིག་ཤེས་དེ་དག་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་ཅམ་དང་། སྒྲིང་གཞི་བྱ་བ་
བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཅམ་ལ་ཆད་མར་སོང་གི་ཆད་ཇི་ཅམ་དུ་སྒྲིང་བའི་
ཆད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིང་བས་སྒྲིང་དགག་ཏུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འདི་ཉིད་སྒོ་གྲོས་ཆུང་དུ་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པ་
དག་གི་ཆོག་ཅམ་གྱིས་ལོག་པར་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་ལེགས་བཤའ་ལ་
ལེགས་བཤའ་དུ་མི་ཤེས་པར། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་རུང་བའི་ཞིབ་པར་བཤའ་དོ། །

རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤའ་བ།

གསུམ་པ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤའ་བ་ལ། ཁས་

ལེན་པའི་སྟོགས་ཇི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་
ལུགས་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོགས་སྒྲ་མ་བཤད་
པ་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཅན་པས་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་
ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅན་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་
གཉིས་སུ་སྒྲང་སྟེ། རང་སྒྲང་བ་དང་། དུལ་སྒྲང་བའོ། །དུལ་དུ་སྒྲང་བའི་རྣམ་
ཤེས་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་དུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་སྒྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
དུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྟོགས་སྒྲ་མ་བཤོད་པ་འདིས་གསལ་བར་
བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། རང་སྒྲང་བ་ཞེས་པ་འཛིན་རྣམ་དང་། དུལ་དུ་སྒྲང་
བ་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་དང་། དུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་
འཛིན་རྣམ་གྱི་དུལ་དུ་བཤད་པས་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་སྟོང་བ་རང་
རིག་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་
ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་
ལྟས་པ་གཉིས་སྒྲང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པ་
ཡིན་ལ། དེས་ཁོ་རང་རིག་པ་དང་གཟུང་རྣམ་རིག་པ་གཉི་ག་ཡང་དུལ་གང་
གི་འང་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མདོན་
སྟོགས། །ཞེས་སོགས་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་སོགས་
གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དབྱུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་

རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་
 པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་དང་དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འབྱུང་གི་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ན་མ་རིགས་པའི་སྒྲིབ་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་མ་གྲུབ་པས་སྒྲོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 གཞན་དབང་མི་འབྱུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་
 སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ནམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་སྒྲོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཞེས་བཀོད་ན་ནི་
 སྒྲི་གོལ་གྱི་དོར་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མི་རྟེན་པས་དེ་ལྟར་མི་སྐབས་
 ཀྱི་འདི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲོན་པོ་མཐོང་སྟུང་
 དུ་ཡུལ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རས་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་ཡུལ་ཅན་བྲན་པའི་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ། གང་གི་ཆེ་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་སྒྲོང་བ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་སྒྲོན་
 པོ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་སྒྲོང་བ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡང་སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་
 འཐད་དགོས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲོ་འཛིན་མིང་ཤེས་སྒྲོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་
 རང་སྒྲོང་གཞན་སྒྲོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཅིང་། ཁོ་རང་ལས་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་དང་སྒྲིས་བྱུང་གང་གིས་སྒྲོང་ཡང་དེ་ལ་
 ཡང་སྒྲོང་བྱེད་གཞན་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་བ་
 དང་། སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྒྲི་མས་སྐྱད་ཅིག་སྒྲུ་མ་སྒྲོང་ན་སྐྱད་ཅིག་
 སྒྲི་མས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་སྒྲོན་པོ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་གཞན་

སྤྱི་ཁོག་ལ། དེའི་སྤྱི་རང་སྤྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་
རྒྱུ་མཆད་དུ་སྒྲུབ་བ་མི་སྤྱི་པས་གཉིས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་
རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ། དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དམ་
བཅའ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པའི་
ཉགས་གྱིས་སྤྱི་བ་དཔོག་གམ་དྲན་པ་ཙམ་ཉགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ངོར་རང་རིག་དང་མ་གྲུབ་པར་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྤྱི་རང་
རིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དྲན་པ་ཙམ་
ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་བྱུང་པར་བ་རང་སྤྱི་སྤྱོད་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་པ་བྱུང་
པ་འབྲུལ་ཏེ། མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེས་དང་ཚུ་ཙམ་ལས་ཚུ་ཤེས་དཔོག་པ་
བཞིན་ནོ། །དྲན་པའི་ཉགས་གྱི་སྤྱི་བ་ཙམ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་གྲུབ་དུ་ཚུགས་ཀྱང་
སྤྱི་བ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་གྱིས་སྐྱས་པ་ལྟར་གྱི་རང་སྤྱི་དང་གཞན་
སྤྱི་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་
བྱེད་པ་དང་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉི་ག་ཁེགས་
ཀྱང་མར་མེ་གསལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་
སྟེ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐུན་པ་རང་གིས་
རང་བསྐྱེབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲུབ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐུན་ཁུང་གི་བུམ་
གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཐུན་པ་
སྐྱེབ་བྱེད་གྱིས་སྐྱེབས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱི་རོ། །

ཅ་ཞེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྒྲང་བར་བྱེད་
 གྱུར་ན། །ཐུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་
 ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་སྒྲར་གྱི་སྟོང་བ་དང་
 བྱིས་གྱི་བླ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་པན་ཚུན་སྟོས་
 མེད་གྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་
 དགོས་པའི་བྱིར་བྱིས་གྱི་བླ་བས་སྒྲར་གྱི་སྟོང་བ་བླ་བར་མི་འཐད་དེ།
 གཞན་དུ་ན་སྟོས་བྱིན་གྱི་རྒྱད་གྱི་བླ་བའི་གྱིས་མཆོད་བྱིན་གྱི་རྒྱད་གྱི་
 སྟོང་བ་བླ་བར་ཐལ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དགག་པ་ནི། གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཁེགས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པ་ཡང་
 ཁེགས་ལ། གཞན་ཡང་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་
 འཤར་བའི་འཇིན་རྣམ་དེ་ཉིད་གྱིས་འཇིན་རྣམ་དེ་ཉིད་འཇལ་ན་ཆོད་མ་འགྱུར་
 པ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་འགྱུར་པའང་
 ཆོད་མ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ནང་སྟོས་གྱི་འཇིན་རྣམ་
 ཡན་གར་བ་དེ་ལ་རྟོག་པས་ངེ་ཅམ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གྱི་
 རྟོག་པ་སོ་སོའི་སྒྱི་འཆར་རྒྱ་རུང་བད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རིག་བྱ་
 དང་རིག་བྱེད་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ན་སྐྱ་གུ་སྐྱ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཁོ་
 རང་གིས་ཁོ་རང་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ངེས་
 པར་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་

སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱུང་བར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་འཛིན་ནམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱུང་བའི་རང་རིག་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་
བ་གྲགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བཞེད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འཇུག་པའི་རང་
འགྲེལ་ལས། རྩས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་བླན་པ་
བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་
ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བླན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
དང་། རང་རིག་པ་མེད་པར་བླན་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་དོ།
ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླན་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སུ་
བསྟོན་བར་ཟད་དོ། །

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླན་པ་སྐྱེ་
བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
ནམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་ནམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱུང་བ་
མེད་ཀྱང་། ངས་སྒྲུང་ལ་སྒྲིན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྟམ་པའི་བླན་པ་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྲུང་ལ་སྒྲིན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དང་བྱིས་བླན་
པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ངའི་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་བས་ངས་མཐོང་བར་འཛོག་རྒྱས་ལ། སྒྲུང་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་

བའི་དོན་དང་སྤྱི་མ་གྱི་བློ་ཤེས་དེས་བློ་བའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་བའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲ་བའི་བློ་ཤེས་སྤྱི་མ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མ། ཞེས་པ་ཉིད་
གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

དཔལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྷས་ནི་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས།
གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་ངེ་ལྟར་བློ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སྟོགས་སྒྲ་མ་སྒྲར་ལྟར་བཀོད་ནས། དེ་ལ་བྱུང་བ་མ་དེས་པའི་ལན་འདེབས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡུལ་ཅན་སྟོང་བའི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་
ཅན་བློ་བའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བ་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཆེ་
གཟུགས་བློ་བ་སྤྱི་བ་ན་ཡུལ་ཅན་སྤངས་ནས་བློ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་
གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་བློ་བའི་སྤྱི་མ་རོ། །
སྤྱི་མ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་བློ་བ་ལ་སྒྲར་ཡུལ་སྟོང་བའི་དུས་ན་ཡུན་
ཅན་སྟོང་དགོས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གྱི་བས་ལུས་
ལ་ཆུགས་པ་ན་ལུས་ལ་གྱི་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཆུགས་པ་སྟོང་གི་
དུག་མ་སྟོང་ལ། དེ་ལས་དུས་སྤྱི་མ་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་སྒྲར་ཆུགས་པ་
དེའི་ཆེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྟེ་དུ་བློ་བ་སྤྱི་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲར་
དུག་ཞུགས་པའི་ཆེ་དུག་མ་སྟོང་ཡང་སྤྱི་མ་ཆུགས་པ་བློ་བ་ཉིད་གྱིས་དུག་
ཞུགས་པ་བློ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡུལ་སྟོང་བའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་མ་སྟོང་ཡང་
སྤྱི་མ་ཡུལ་བློ་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་བློ་བའང་འཐད་ངོ་ཞེས་བཞེད་དེ།
སྟོང་འཇུག་ལས། གཞན་སྟོང་བ་ན་འབྲེལ་བ་ལས། །བློ་བའི་དུག་

གཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་
 ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་
 དགོས་ལ། ཤེས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་གྱུབ་ན་རང་རིག་
 བཀག་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་
 ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་
 པར་འགྱུར། །མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་
 རང་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་སྒྲོང་ཞེ་ན། དོན་འདི་ཆེས་རྟོགས་
 པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཁོ་བོས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་བཞེད་པ་དེ་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
 ལས། ཆོད་མའི་གྲངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
 ཉིད་པའི་ཆོད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་ཆོད་མའི་གྲངས་ངེས་འཇོག་
 ཅིང་། ཆོད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་
 ཆོད་མ་འགྱུར་ཚུལ་ལས་ཟུར་དུ་རང་རིག་གིས་འགྱུར་པ་འགོག་པའི་ཆོག་གོ་
 ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་གྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་དོན་ཡང་
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་དོགས་པའི་མཐའ་ཅུང་
 ཟད་གཙོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་

གྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ཅེས་པར་སོང་
 བའི་ཕྱིར་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྱུ་བ་པར་
 འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 གྱུ་བ་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་དེ་རིག་པ་དང་རྟོགས་པར་ཡང་འདོད་
 དགོས་སོ་སྟམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དངོས་སྟོ
 བ་རང་རིག་འདོད་པ་དག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྟངས་
 དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་རང་ཉིད་གྱིས་རང་ཉིད་སྟོང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་
 རྟོག་པས་ངེ་ཙམ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲི་སོ་སོར་
 འཆར་རྒྱ་མེད་པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ནས་
 གཞོད་པ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ངེ་ལྟ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་
 པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤུགས་གྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་གྱུ་བ་ཅེས་
 ཁས་སྒྲངས་ན་སྟོན་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་
 ཤུགས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་མི་
 འདོད་པ་འཕངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟམ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་རིག་ཤེས་ཆད་
 མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་དེ་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་བཅད་ཙམ་གྱི་

མེད་དགག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་
 དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཆོས་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 འཕངས་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདེན་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་ཀྱང་
 བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་བྱར་འཕེན་བར་ཐལ་ལོ། །དེའི་
 སྤྱིར་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་
 ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྐྱམ་
 བ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་བསྐྱན་དགོས་ཏེ་སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྒོས་དེ་
 ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་
 མིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་
 མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་དྲན་པར་གྲོས་ཤིག །རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་པའང་འགྲུབ་ན་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། ཡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པས་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཁོ་རང་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་
 མི་འགྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་
 པའི་ཆད་མས་འགྲུབ་གྱི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་
 ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབུ་མ་པའི་རང་
 ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་

དེས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་
གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་
དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉི་ག་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ་པའི་སྒྱུར་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ལྟལ་དུ་
བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བདེན་
གྲུབ་བཅད་པ་སྟོ་ལྟལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཆོས་དངོས་སུ་
འཕངས་པར་སོང་བས་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། རེས་འགའ་
དངོས་རྟོགས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ལ། རེས་འགའ་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གིས་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བྱན་པ་རྣལ་
དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཆེན་མོར། ཚད་མ་འགྱུབ་
པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་བར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་
འགྱུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚད་མ་
འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་ཚད་མ་རང་ལས་
ཚད་མ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ལུགས་ལ་འགྱུབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཤད་
མཛད་པ་པོའི་བཞེད་པར་འཆད་པ་ནི་བསྟོག་སྟེ་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲ་སྟེ། སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་འཇིན་མིག་
ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ། རི་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་
ཅེས་མི་སྒྲིའི། སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་

གཟུང་བ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་འབྲེན་ལ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 སྡོན་པོ་གཟུང་བ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་མེད་པ་དང་སྡོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་མེད་པ་གཉི་གའི་སྡོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྡོ་ཁ་སྤྱོད་གས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་འབྲེན་རྒྱས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱ་བའི་ཤེས་
 དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་
 པོ་བྱ་བ་ན་སྡོ་འཛིན་སྡོ་ཡུལ་དུ་སྤངས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་སྡོན་པོ་
 མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་སྡོ་འཛིན་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱ་
 པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛིན་གཉི་གའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྡོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞལ་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་གཞིན་དུ་སྡོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞལ་ཡང་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་
 པོ་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆད་མ་མ་ཡིན་གྱི་སྡོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཟུང་བ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ངི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཚུ་
 ལ་ཚུ་བཞག་གི་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་གྱི། བདེན་མེད་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་
 ཉིད་ཡོད་པ་གཉིས་གང་ཡང་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱ་བའི་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་
 གཞལ་བ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་རིག་ཤེས་དེ་

ལ་སྟོས་ནས་རིག་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་གཉི་ག་གྲུབ་པ་ཡིན་
 གྱུར་རིག་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་
 བོ། །དེའི་སྒྲིབ་ཅ་ཤེས་ཅན་ལ་འདྲ་ཆེན་མོར། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དུ་ཆོད་མ་
 གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་འཇིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་
 འགལ་བའི་སྟོ་སྦྱེད་རྒྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཙོད་པས་རིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་མོད་གྱུར་རིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་
 མིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དང་བཅས་ནས་རྗེས་ཀྱི་བློ་ཤེས་ཆོད་མར་
 འཇིག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤའ་
 ཆེན་མོར་ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་
 ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་གྱུར་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤའ་དུ། སྟོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་འཇིན་དེ་འབྲུབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཡུལ་བློན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་བློན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་
 རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་སྟོང་བའི་དབང་གིས་བློན་པ་དེ་
 འབྲུང་བ་མིན་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་འཇིན་ནི་གཞན་ལུགས་
 ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འབྲུབ་ཀྱི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པར་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟོ་འཇིན་གྱིས་སྟོ་འཇིན་གཞལ་བ་དང་། སྟོ་
 འཇིན་ཡོད་པ་ལ་སྟོ་འཇིན་དབང་མདོན་ཆོད་མར་སོང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི།
 སྒྲ་མ་ནི་སྒྲར་བཤའ་པ་ལྟར་དང་སྒྲི་མ་ནི་སྟོ་འཇིན་ཡོད་པ་ནི་སྟོ་འཇིན་དབང་

མངོན་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆོ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འཇགས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་
པ་རྟེན་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་། སྒྲུབ་ཏུ་འཇོག་རྟེན་པ་དང་བདག་འཇོག་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཆོ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་བ་དང་སྒྲུབ་ཏུ་པར་སྒྲུབ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཤེས་
པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་བ་དེ་དང་དེ་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་
ཡོད་པར་གྲུབ་ཚུལ་སྒྲུབ་དང་འབྲུལ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་གས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྟོབ་ལམ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཉིད་དངོས་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་ཆ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཆ་དེ་ཤུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་
དངོས་སྒྲུབ་བའང་འགལ་ལ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་
དགོས་ཏེ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཚུལ་བཞག་བཞིན་སོང་བ་འགལ་ཏེ། རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་སྟོབ་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་
བ་དམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་
བའི་སྒྲུབ་ཆ་གསུམ་ཀ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་
ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤམ་བྱེད་ཅིན་ཏོ། །

བདེན་གཉིས་བཤད་པ།

གཉིས་པ། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་
 བཤད་པ་ལ་དབྱེ་གཞི། སྒྲ་དོན། གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ། སོ་སའི་ངོ་མོ་
 དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། ཡབ་སྐུ་ས་
 འཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པ་གཉིས་སྟགས་སུ་ཆུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་བྱད་དེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་
 རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཐུན་ལེགས་པར་མདོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 སོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་འཇུག་གི་དགོངས་པར་
 འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་སྒྲ་བ་སྟེ་བསྒྲུབ་བཏུས་སུ་མདོ་འདི་ཉིད་བྲངས་ནས་
 ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་མཐུན་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་
 དགོས་པས་ཀ་བྱམ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་འདི་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྟོང་
 འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་

འདོད། །དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་སྐབ་
 གྱེད་དུ། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་འགོད་པར་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་ནི་
 ཆོས་ཤིན་ཏུ་བྱབ་པ་འབྱུང་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀླང་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
 གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་འབྱུང་པའི་སྒོ་
 ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྒོ་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད།
 ཅེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་
 བྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་སྦྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེཌ་
 བས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྦྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་
 པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་ཕྱང་
 གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཞིག་རྩུན་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་
 དུ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུབ་པ་རྣམ་པར་
 བཅད་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། བསྐྱུ་མི་སྐྱུ་པན་ཚུན་སྒྲངས་པའི་དངོས་འགལ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། པན་ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་
 གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐབ་པ་

མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་
 བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱང་པོ་གཞན་སེལ་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེན་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྩེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་ཡོངས་སུ་བཅད་
 ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་གཅོད་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བྱུང་
 པར་མེད་དོ། །

དེའི་སྒྲིབ་ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་
 པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་
 མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་
 ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་
 སུ་རི་ལྟར་བསྐྱུ་སྐྱུ་མ་ན། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་གཞན་
 གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་སྒྲིབ་
 བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གལ་ཡོད་
 ཅེ་ན། ཞེས་པའི་དྲི་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་སྐྱུག་
 བསྐྱུ་ལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་

ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་
 གྲང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་
 པའི་དགག་བྱ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཇི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང་། གང་རྣམ་པར་བཅད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་བྲབ་པ་ཆེས་འབྲུལ་ཏེ། བུམ་མེད་
 རི་བོང་རྩ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 བུམ་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང་།
 དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་རི་བོང་རྩ་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་
 པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །འགོག་བདེན་
 དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྲད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་དབྱ་
 མ་པ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལའང་བྲད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་
 པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ས་བོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་དང་
 རོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་

གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་སྐྱས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ལྷགས་
 དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་ནམས་ཀྱུན་རྫོབ་
 གྱི་སྐྱར་གསུངས་པའི་ནམ་གཞག་ཁས་སྦངས་དུ་མི་རུང་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་
 དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འཕགས་སེང་གི་འབྲེལ་པ་དག་ལས་འགོག་
 བདེན་གྱི་ནམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དུ་སྤེ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །

དེས་ན་རྫོག་ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐས་སོགས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་ཞིང་འགོག་བདེན་སྟོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
 པར་སྤྲོ་མ་རུས་པ་ལྷགས་སུ་འཆངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། འདུག་པའི་ནམ་
 བཤད་དུ་རྫོག་ཉིད་ཀྱིས། འགོག་བདེན་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་མཐའ་མ་
 ཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱད་
 པ་ནམས་ལ་གསུང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་
 འགོག་བདེན་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱད་
 གྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་མཁས་པ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་
 དག་ལ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྷགས་དེ་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་དུ་སྤྲོ་
 ན་ནི། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་ཆོས་
 ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་
 འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་ངེ་མ་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མེད་གྱི་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་ཡོད་དོ་

ཞེས་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ་འང་འགོག་
བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། སྐྱོདོན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱོདོན་ནི། དབུ་མ་རང་
རྒྱད་པ་པལ་ཆེ་བ་དག། དམ་པ་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་མཉམ་གཞག་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ཞེས་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་འཆད་ཀྱང་། འདིར་
ནི་ཆོག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས།
དོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་པའམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་།
གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་
འདིག་རྟེན་ལ་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་བདེན་པའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་
བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་
ཁུད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། སྤྱང་ན་འདས་པ་
བདེན་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལོག་པར་
སྒྲུབ་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་
ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་སྟར་
སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཏྲག་ཏུ་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་

བདེན་པ་དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟུང་འདས་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཉིད་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ཟུང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་
ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇོག་དགོས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་དོན་
དང་། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཉིད་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར།
རྗེས་དཔག་གིས་ཉིད་པའི་སྟོན་ས་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་དོན་དང་དམ་པ་དང་བདེན་པ་གསུམ་གཞི་མ་ཐུན་ཀྱི་བསྐྱེ་
བར་ཁས་སྒྲངས་ནས། བདེན་པའི་སྐྱེ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བ་ལ་
བདེན་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་བྱུང་བ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱས་
བརྗོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱེ་ཞིང་། ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
དོན་དམ་བདེན་པ་གཉི་ག་ཡང་རྟུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་
བའི་དངོས་འགལ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟུན་པའི་དོན་བསྐྱེ་བ་ཡིན་
པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་རྟུན་གཉིས་དངོས་སུ་པན་ཚུན་སྒྲངས་ཏེ་གནས་པའི་
ཕྱིར་ནོ། །

ཅ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །བསྐྱེ་བ་དེ་ནི་
རྟུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་
རྟུན་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་རྟུན་པ་སྟེ་བསྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ཆུ་འཁྱུང་བཞིན་ནོ། །

གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱེད་པོ་ནི།
 ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 བར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དེའི་ངོ་ན་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་
 ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་སྐྱེད་
 པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ཆང་ན་ཆོས་དེའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཡིན་པས་བྱང་།
 ཆོས་དེའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དེའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་
 བྱང་སྟེ། དཔེར་ན་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲལ་པ་ལ་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་
 པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ཆང་བས་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་གཞི་
 ཡིན་ན་མེ་ཏོག་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེད་པོ་ལྟ་
 པོ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་ན་བདེན་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེད་པོ་ལ་བྱང་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན་ལག་ལྟན་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་འདི་
 ནི་འཇུག་པ་ལས། གཏི་ཐུག་རང་བཞིན་སྐྱེད་པོ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་པོ་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་ཅི་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། སྐབས་དེར་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་རེ་
 ཞིག་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་
 རྩོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
 དང་འདྲ་བར་གཟེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
 འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་སོགས་
 རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཏེ།
 དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་བསྟན་པར་སྐྱབ་བ་ནི་
 བབ་ཆོལ་སྟེ། སློ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སློ་དེས་བདེན་
 པར་མི་འཇིན་པ་འགོད་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སློ་
 ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་ངོར་མེད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དེ་ཉིད་འགོད་ན་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོར་མེད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །

དེས་ན་འབྲེལ་པ་དེའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སློ་གང་
 གི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་དེ།

དེ་དག་གིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་
 ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་བདེན་པར་ནམ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སློ་དེས་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེའི་དོན་སློ་
 གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་མི་དགོས་སོ། །ཀ་བྱམ་སོགས་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་ཀ་བྱམ་སོགས་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་
 བོའི་ཆད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་དབྱ་མ་པའི་ལྷ་
 བ་མ་རྟེན་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་པ་འདོད་
 པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ན། ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་རྩུན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་
 གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་དེས་ཁེགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དོན་
 བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྗོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མས་ཡོད་པར་རྟེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།
 དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་པོ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྤྱིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པ་
 ཀུན་རྫོབ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། འདྲུག་པ་ལས། དངོས་རྟེན་
 རོ་མོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

དེས་ན་སྤྲུལ་མ་མང་པོ་དག་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྤྲུབ་ནི་བདེན་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྤྲུབ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་རོ། ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། མ་ཁྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། ། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་མ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་མི་རུང་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། ། དེའི་སྒྲིབ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྱས་མི་ཏྲག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། ། དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྒྲིབ། ། བྱས་དང་

མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཡང་རྟོག་གཏི་བརྒྱ་
ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྱུང་ལ། རོ་བོ་གཅིག་པ་འཐད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་བྱིར་དང་། གཉི་ག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཉི་ག་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་
བོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲས་ནས། རང་ལུགས་ནི་བདེན་གཉིས་གཅིག་
པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་
ཡང་རྟོག་གཏི་བརྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྱུང་ལ། རོ་བོ་གཅིག་
པ་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་
བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། གཉི་ག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཉི་ག་ལ་
ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲས་ནས། རང་ལུགས་ནི་བདེན་
གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་
པའི་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཡང་རྟོག་གཏི་བརྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཚང་ངོ་
ཞེ་ན། ཅིག་ཞོས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

རོ་བོ་གཅིག་ན་སྐྱེ་འགག་མཚུངས་པར་སྒྲ་བ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
.....ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་བོ་གཅིག་ན་གཅིག་

ཡིན་དགོས་སོ་སྟེ་འབྲུལ་པའི་ཐུན་སྐལ་ཏེ། བུམ་པ་ཤེས་བྱ་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ངོ་བོ་
གཅིག་ན་བུམ་པ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ན་ཤེས་བྱ་འང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། བདེན་པ་གཉི་ག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་།
རང་བཞིན་མཆོད་ཉིད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་སྐྱས་པའི་རང་གི་ཆོག་
ལ་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉི་ག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ།
གཉི་ག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྐྱེར། གཉི་ག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་
གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱེར་རོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་ཡིན་
ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་
ནི། ངོ་བོ་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་མི་དགོས་སོ་
ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ། སོ་སའི་ངོ་བོ་ལ་མཆོད་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྟོག་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་
དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོད་ཉིད། ཁྱོད་གང་
གིས་རྟོག་པའི་ཆད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཞེས་པ་ཐལ་
རང་གཉི་གའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་
བ་ནི། ཐུས་པར་བྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲིང་དུ་བྱེ་ན་དངོས་པོ་
སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་

གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་དང་། མདོར་བསྡུས་ན་གང་ཟག་དང་ཚེས་གྱི་བདག་
 མེད་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་ལས་གསུངས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་
 འབྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །
 ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་
 དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་
 མཐུན་པའི་སྒྲིབ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་
 དོན་དམ་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྒྲིབ་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོན་དམ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ལས། གང་གི་ངོ་ན་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ལོག་པའི་སྟོན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་ཅམ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་ནི་རང་གི་སྟོང་ར་
 བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་གཙོད་རྒྱས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་གཙོད་མ་
 རྒྱས་པས་སྒྲུ་མ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ནི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་
 དོན་དམ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བུ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་དོན་དམ་
 དངོས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་ན་བདེན་པ་དང་གཉིས་
 སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་གཉི་ག་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་རིག་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུང་ངོར་སྟོས་པ་དེ་གཉི་ག་བཅད་པའི་དོན་དམ་དངོས་
 མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འཛིན་ལ། བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དོན་དམ་དངོས་

དང་། བདེན་མེད་དང་མྱ་གུ་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་པའི་
དོན་དམ་དུ་འཇུག་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉི་ག་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་ལ།
བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲང་དུ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་མི་
རྒྱས་སྤྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་
བཞེད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་བྱུང་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་
ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
འབྱེད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ནི། འཇུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་
པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་
རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་
པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཤེས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་འབྱེད་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་ཤེས་པོ་ན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཤེས་པོ་
ན་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་བྱ་
བའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཤེས་པོ་

ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་
 ཁས་མི་ལེན་ཞེས་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 རྣམ་གཞག་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་
 ངོ་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་
 སྐྱེས་རང་དགའ་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་
 གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་ལུགས་
 ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རིགས་པ་སྒྲ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་གང་གི་
 འཇིན་སྒྲངས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡང་དག་བར་གྲུབ་པའི་སློ་ནི་བདེན་འཇིན་ཡིན་པས་
 ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་མིག་
 ཤེས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉི་ག་ཡང་སྒྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 བར་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་ལ། བྱད་བཞིན་ནི་ཆ་
 གང་གི་སློ་ནས་ཀྱང་སྒྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བ་དག་
 གིས་རྟོགས་མི་རུས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་
 སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་

བྱད་བཞིན་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་
 དེ། གཉི་གའང་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཆེ་བ་གཉིས་སྒྲང་གི་དབང་ཤེས་དང་ཆེ་
 བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྒྲང་བའི་སྒྲང་བ་གཉི་ག་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉི་ག་
 ཡང་ངེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཏན་ནས་མ་
 ལྟོས་པར་སྟོ་བྱར་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་རང་
 དགའ་བས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀ་བྱམ་སོགས་དང་
 དེར་སྒྲང་གི་མིག་ཤེས་གཉི་ག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན་
 ཏེ་དེ་གཉི་ག་ཡང་སྟོ་བྱར་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་
 རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ངེ་ལྟར་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་ངེ་ལྟར་
 སྒྲང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་
 ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་ཆེ་
 བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་
 ཅས་ཁས་སྒྲངས་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོར་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་
 བྱམ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་སྟོ་གང་གི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 བདེན་པར་འཇོག་པའི་སྟོ་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟུན་པར་འཇོག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་

བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྲུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་
 སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་
 ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་
 བས་སྒྲང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 བ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་རྩུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ། བདེན་རྩུན་པན་
 ཚུལ་སྒྲངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 མ་འབྱུང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་དང་ལོག་
 པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 འཆར་ན་གཟུགས་རང་དོས་ནས་ཚུགས་བྱུང་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྒྲང་བ་གང་
 ཞེ་ག །མིག་ཤེས་སྒྲང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟུར་སྐྱ་མ་མ་གྲུབ་ན་
 མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟུར་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་ཐལ་བ་སྐྱ་མ་ལ་
 འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་སྟེན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་
ཤེས་པ་ཡོད་ན་སྒྲུང་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་
པར་གཤོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་མི་སྲིད་པར་ཡང་ཁས་ལེན། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འཐད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
གང་གི་འང་གཉིང་མ་བྱིན་པའི་ཐུན་སྐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་ལྗོག་ཡིན་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་
ཁས་ལེན་མ་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་
པའི་ཚུལ་དེ་ནི་འཛིག་ཉིན་གྱི་ཤེས་ལོ་ལ་གནས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་
ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་
དུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱི་དབང་གིས་རྫས་གྲུབ་ཁས་
ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གང་དག་ཐལ་འབྱུར་བའི་
ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རྫས་གྲུབ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི། ལུགས་
འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་འཛིག་པའི་

ཚུལ་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྟོགས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ས་བརྩུ་པའི་
 མདོ་རྒྱས་པར་བྲངས་པའི་མཐར། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་
 སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་བཅས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་
 ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པས་རྗེས་ཤེས་ཅམ་ལ་ཆགས་
 པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་ཚུ་དང་འབྲ་བ་
 ལྷགས་ནས་རང་གི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ཚུལ་ངན་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག་སོང་ཤིག་བྱོས་ཤིག་ཆོལ་
 ཅིག། །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་
 ཏེ། དེའི་སྤྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྤིད་པར་འགྱུར་གྱི། མདོན་པར་
 མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་
 བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྗེས་གྱི་
 སྒྲེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྤིད་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་ལ་འཇུག་
 པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་ཡུལ་རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། བཞི་
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་

མ་ངེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བྱུང་སྐྱེས་པ་འོ། །འོ་ན་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་
 ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྩས་སྟོགས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དང་། ཅིག་ཞོས་ཀྱིས་དེ་ལ་
 བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ། རྩས་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་བུམ་པའོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ། བུམ་
 པ་ནི་རྩས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་དེ་ངེས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ངོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ནོར་ལ་རྩས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སྐྱེས་པ་ལ། རིགས་པས་དབྱེད་ནས་དེ་འབྲེལ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་
 པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། རོར་ཆེ་ཆུང་ལ་རྩས་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་
 བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྩས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན།
 ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ང་རང་གིས་ང་
 རང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རྟག་དངོས་དང་
 བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆུ་རྟག་དུ་འབབ་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་
 བྱེད་པ་དང་། འདི་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དུ་མ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཅིན་ནས། ད་ནི་
 དེའི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཆུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་

ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱལ་ནི་ཐག་པ་
 བསྐྱོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་སྤྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 གྲུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་
 དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་གྲུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་
 བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་
 ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། གྲུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་བར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱལ་སུ་ཆུད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་
 ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་
 བས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱཏོ། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་
 མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་
 བཞིན་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གྲུན་བཏགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་སོང་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་

ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་
 སམ་ཡུལ་གྱི་གཤེས་ལུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཀུན་བཏགས་དང་། འདི་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
 །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ་ཇི་ལྟར་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རིག་དོན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
 གང་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་དོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ། མཚན་
 ཉིད་ནི། རང་གི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་
 ཤེས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་ཇི་
 ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་
 མི་མཐུན་པའི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོས་ཇི་ལྟར་
 ཡོངས་སུ་དབྱུད་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་མ་བསྐྱུས་པ་མི་
 འགལ་བའི་བྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལུགས་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་བས་
 བྱུང་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཆད་མ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་

གྱི་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་བའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་
བྱེད་གྱི་ཆད་མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཆད་མར་སོང་སའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་
འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སྤྱང་སྒྲུང་།
རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་ཡང་སྒྲུང་གྱུར་གཟུགས་གཟུགས་སྤྱ་
གཞལ་གྱི། གཟུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ།
གཟུགས་དང་གཟུགས་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་གཟུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་བའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ཀ་ལ་ཆད་མར་སོང་གྱུར། གཟུགས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་བ་ལ་ཆད་མར་འགོ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་།
ལྷུང་གི་ཆད་མ་དང་། ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་སྟེ་བཞི་བཤད་པ། བེ་ཙོད་བསྒྲིག་
ཅ་འགྲེལ་ལ་ལྟོས་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་གི་ཆད་མ་ཞེས་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་
གྱུར་འཇལ་བའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། ཉེར་འཇལ་ཞེས་བ་ནི་དཔེ་
ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་དཔོག་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་
རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སྤྱ་གངས་མ་
ངེས་བར་བཞེད་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་
སུམ་ནི་བཀག་བེན་ཅིང་། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སོགས་
ནས་བཤད་བ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་བར་
ཤེས་བ་གཉིས་གྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་བར་ཤེས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་བ་དངོས་སྤྱ་གཅོད་བར་བྱེད་བ་སྟེ། གང་དང་པོར་སྟེ་བའོ།

།གཉིས་པ་ནི་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་
 བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་
 དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་གསལ་བར་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི། དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་གསལ་
 བར་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་རིག་པའི་
 ཡིད་ཤེས་རྣམས་ཐུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོར་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་
 སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་བོའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་རྣམ་པས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་ཆད་མར་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ནི་ཆད་མ་
 དང་། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལས་
 ཀྱང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཆོར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་
 ལ། གང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞེས་འཆད་
 དགོས་ཤིང་། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་ལ་སྤྱང་
 ཞིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་

པར་སྒྲུབ་བ་རྒྱབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་དང་མི་མཚུངས་པས་
རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སངས་རྒྱུས་
པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདིར་མངོན་སུམ་རིགས་གསུམ་དུ་གྱངས་ངེས་
སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་གལ་ཏེ་མཆོན་གཞིའམ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
དམ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྤྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་
ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཅོམ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཞི་གྲུབ་ན་
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བས་བྱུང་བར་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། རང་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་བར་སྒྲོན་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས། སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཤེས་པ་ནི་
རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་
ལུང་སྔ་མ་དེའི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱི་བས་རང་སྤྱི་གང་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཆོས་
ཡིན་ཀྱང་ཆོས་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་སྒྲུང་བ་འཆར་བས་བྱུང་ཅིང་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་
གང་གི་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་དེའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་

བས་བྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་
དེ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། རང་གི་ཡུལ་
མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ།
གཉིས་སྒྲ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་
མི་སྒྲ་བས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་སྒྲ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་
ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཁས་
ལེན་དགོས་སོ། །

དེས་ན་བདག་འཇིན་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་
སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་གྱི་སྒྲ་བ་དེས་ཟླ་བ་གཉིས་གྱི་
སྒྲ་བ་དེས་ཟླ་བ་གཉིས་གྱི་སྒྲ་བ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་སྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཤར་བའི་ཟླ་གཉིས་
གྱི་སྒྲ་བ་ལ་མི་སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲ་བ་དེ་བྱོད་གྱི་
དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲ་སྒྲ་བ་དེ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཆད་མ་
གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་བྱས་པའི་སྤྱིར། བདག་འཇིན་
གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲ་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་
གྱི་སྒྲ་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རང་གི་
འཇིན་སྒྲ་སྒྲ་གི་ཡུལ་ལ་ཆད་མིན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 གྱིར་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞག་མི་རུས་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
 མདོ་སྡེ་པ་དག་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལོག་ཤེས་
 སུ་མི་འཛིན་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་
 དབང་གིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་སོ་སོར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གྱིར་ཚད་
 མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྒྲིའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཡང་འདི་
 སྟམ་དུ་གོང་དུ་བཤད་བའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་མི་བྱབ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱེད་པ་ན། སྐྱེ་ཤད་
 འཛིན་སྤང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་
 བར་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་འཛིན་རུས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཤེས་བའི་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱེ་ལྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་
 སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་
 མིན་ཞིང་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟམ་དུ་དོགས་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་
 མིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དོ། །

འདི་ལྟར། རྟོག་མེད་ཤེས་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྤང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་
 སྤང་བ་ཙམ་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་བ་དེའི་སྤང་གཞིར་གྱུར་

བའི་སྒྲང་ཡུལ་ཉིད་སྒྲང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོའི་སྒྲང་བ་
 ཅམ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་སྒྲང་ཡུལ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྒྲང་གཞིར་
 གྱུར་བའི་སྟོན་པོ་དེའི་སྒྲང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེས་ན་སྒྲང་བ་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲང་བ་དེའི་སྒྲང་གཞིར་གྱུར་
 བའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་ན་ཆད་མ་མིན་ཏེ། ཆད་མར་སོང་
 སའི་སྒྲང་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྒྲང་གཞིར་གྱུར་
 བའི་སྒྲང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 བས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྐྱེ་ཤིང་ཤེས་སྒྲང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་
 མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྟོག་མེད་ལོག་
 ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་གི་སྒྲང་
 ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས། ཆད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ངེས་པར་
 འདོད་དགོས་པས་དབྱུད་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཐག་ཆོད་མ་བྱེད་པར་ཞིབ་
 ཏུ་བསམ་པར་རིགས་ལ། རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ནའང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 ཆད་མར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །
 རང་གི་འཛིན་སྒྲངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཞུང་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱིས་
 ཆད་མར་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་གསུང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། ཆད་མ་ལས་གསུང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་

ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་
 ། གྲང་མི་རྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། སྤྱི་བྱུང་གི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོན་པ་
 མེད་ཅིང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟོན་པའི་སྤྱི་ལྟན་སྤྱིས་
 རང་དགའ་བས་རང་གིས་གཞུལ་བའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་ཐ་
 སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་གསལ་དུ་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ནས་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་
 པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོག་གོ་བ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་དུ་གསལ་
 སུ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱིས་དགོས་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་གང་བཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་
 མར་སོང་ཚུལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྟོན་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་འཇོག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་སྤྱང་
 ལུལ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་ཞེན་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་གྲང་འདིར་ནི་དེ་ཁས་
 སྤྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟོག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་
 ཀྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྱི་མི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུབ་ན། མིག་ཤེས་
 ལ་སྤྱོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱང་ཡང་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པའི་རྟོགས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སྤྱོན་པོ་ལ་འབྲུལ་པར་སྤྱི་བ་རྒྱས་པ་འགལ་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་དང་འཇིན་སྤྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཇོག་གི་ཞེན་ལུལ་ལ་འབྲུལ་
 མ་འབྲུལ་དང་། རང་དང་སྤྱང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་

མིག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཇིན་
 སྒངས་མི་སྲིད་པར་སྤྱོད་བཞིན་མ་བསྐྱབ་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་འཇིན་
 སྒངས་དང་ཞེན་སྒངས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་སྤྱང་བའི་སྒྱུར་རོ། །ཆོད་མའི་
 འཇིན་སྒངས་ཞེས་པ་ནི་ཆོད་མ་དེས་རང་གི་གཞུང་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
 འཇིན་ཚུལ་ལ་ཟེར་ལ། བདག་འཇིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལྟ་བུའི་སྤང་གཉིན་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཇིན་སྒངས་
 དངོས་སུ་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ལ་འཇིན་སྒངས་མི་
 སྲིད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །མངོན་སུམ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་
 དོན་ཡང་། སྒྱུར་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགལ་
 བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུལ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། སྟོན་
 པོ་དེ་སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་འཇིན་
 མིག་ཤེས་དེ་སྟོན་པོ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་མངོན་
 སུམ་ཆོད་མ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་དེ་སྟོ་འཇིན་མིག་
 ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་
 ལ་མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་
 སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་དང་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་མཆོན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྟོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 དངས་པའི་སྟོན་པོ་དེ་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཁོ་རང་གི་འཇིན་སྒངས་ཀྱི་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱ་བའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད་པས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པ་
དང་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱ་དོན་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས།
གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་ནི་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྫོད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ།
འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས་བྱམ་པ་དང་སྡོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་
མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྫོད་པར་བྱེད་དོ།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོས་པ་འགོག་པ་ཆོག་གསལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་
འགྲེལ་པ་གཉི་ག་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་
འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་དང་། ཇེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། ཏྲགས་ལ་མ་སྟོས་
པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་
མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ།

དེ་ཡང་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒོན་པོ་དྲན་པའི་
 ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྒྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་
 བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྱིར་དང་། དེ་འདོད་ན་ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྒྱིར་རོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་
 མཆན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་
 མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་
 དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རག་གི་
 འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་
 ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྒོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོན་པོ་དྲན་
 པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ཀྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པའམ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

བའི་སྒོ་ནས་མི་སྣ་བའི་རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་པ། དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། མི་སྣ་གྱི་སྒོ་ནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་གང་རུས་
 སྟུང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ཆད་མ་མ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རོན་སྦྱི་གསལ་བར་སྦྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྦྱ་རོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པའི་སྦྱོར་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་རྒྱད་ལ་རྣལ་འབྱོར་
 མདོན་སྟུང་མི་སྣ་དཔར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་
 བདག་མེད་གཉིས་སྤྱོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་
 གོང་རོལ་དུ་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་སྦྱོང་ཉིད་
 རྣམས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་སྒོ་ནས་པ་འོང་ཞིང་དེ་ཉིད་གོམས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྱལ་བར་ཉམས་སྟུང་སྦྱངས་ན་རོན་དེ་དག་མདོན་
 སྟུང་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་འོང་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་
 སྦྱེ་བའི་རྒྱད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྟུང་ཆད་མ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།
 །དེ་ལྟར་ན་ཆད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ།

བཞི་པར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི།
བདག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་
པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་
ཞིང་གང་དག་གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
དག་གི་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་
ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་མ་སྦྱངས་
ཤིང་། ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མཛོན་པར་རོལ་
པའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མན་དག་གི་གནད་ལ་སེ་གོ་ལ་གཏོག་པ་ཅམ་དུ་
ཡང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་མན་དག་ཏུ་ཐ་
སྙད་བྱས་པ་ཉེས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགོད་པ་སྤང་མོད་
ཀྱི། ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མན་དག་གི་བརྟེན་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བྱང་བ་དག་ཐུན་
མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་
བྱང་བའི་མཁས་པའི་སྦྱེ་བོ་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་
གོ་རྣམ་པར་དགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ།

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་
ནམ་པ་གཉིས་སྤྱིང་སྤྱིང་བ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་
ནས་རྟོགས་པའི་ལྷ་པ་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་མོས་པ་སྦྱོང་
པའི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྱོད་དེ་ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་རྟོ་རྟེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྤྱིང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཐུགས་དག་པ་གཉིས་
ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ལྷང་བ་
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་དུ་མཛད་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ། ས་བཅུ་རྒྱན་མཐའ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཆོན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་ནམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་ཅིང་ནམ་མཁའ་མ་བཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་
ཅིག་གྲང་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མའོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོར་
འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ན་འོག་མིན་ཁོ་ན་དང་ཕྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་
པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཡིན་ལ། འོག་མིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། གཟུགས་

སྐྱ་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་སོགས་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་མདོར་ བསྡུས།

འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་
པ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་
ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་
པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱི། གདུལ་བྱའི་གཞན་དོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་
པ་ཅེས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
སར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བེར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱབས་གནས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ།
གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོབས་
བརྩུ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་སྤྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་
སྟོས་ཤིག།

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་

བས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སྲ་ཚུད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་།
མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སྲ་ཚུད། །ཅེས་
གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་དངོས་སྲ་ལགལ་ཞིང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་
གཏུགས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲིལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་མཁྱེན་པ་དང་།
གཉིས་སྒྲིལ་གི་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་
བཤད་པའི་ལུང་གི་དོན་མ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སྲ་སྒྲིལ་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཅིང་།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་
ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་
ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་
པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྲ་
བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པའི་གཉིས་སྒྲིལ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ངི་
མ་མ་སྒྲིལ་པས། སྒྲོ་གཅིག་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉི་ག་ཅིག་ཅར་

མངོན་སུམ་སྒྲོང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་མཉམ་ཇེས་རེས་འཛོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་།
 མཉམ་ཇེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་གཉིས་སྒྲོང་
 འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྒྲོངས་པའི་སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་།
 མཉམ་ཇེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་
 བཞག་བཞིན་སོང་བའི་ཆེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སུ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོན་ས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་སྒྲོང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲོང་འབྲུལ་བ་ཡིན་མི་
 དགོས་སོ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཉི་ག་ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཀྱི་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་
 ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཉིས་སྒྲོང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཇི་
 ལྟ་བ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་དང་། གཉིས་སྒྲོང་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་སྟེད་བ་མཐུན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་
 ཇེས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །
 གསལ་དང་འསྐྱོད་དང་དག་སྤྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་སྤྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་

དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལས་སངས་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་པ་མི་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་ཐུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་
གནས་པའི་སྤྱིར་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བ་འསྟོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོན་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་མཉམ་
གཞག་ལས་དུས་སྤྱིས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་
སྟོན་ལས་ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སུམ་མཚན་ཉིད་
ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མདོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་ཅན། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མདོན་སུམ་དུ་
མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རིང་གི་ཟུ་གུ་མདོན་སུམ་དུ་འཇལ་བའི་དུས་ན་དེའི་
རིང་གི་དུས་ཀྱི་ཟུ་གུ་འཇལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལོ་སྤྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཟུ་གུ་
དང་། ལོ་སྤྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཟུ་གུ་མདོན་སུམ་དུ་གཞལ་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ཟུ་
གུ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་
དེ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རིང་གི་

དུས་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་
བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་
མཐུན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འགལ་ཞིང་། རྟུགས་ལ་མཐུན་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟུགས་རྟོགས་མེད་པར་སྦྱས་པ་ཉམས་ལ།
དངོས་སུ་སྒྲུབ་ན་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའམ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱབ་པ་གང་གི་སྟོ་
ནས་མཐུན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཐ་
དད་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྤྱིར་འབྱུང་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟུགས་ལ་
རྟོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཞིག་ཡོད། དངོས་སུ་སྒྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་
འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། རྟུགས་ལ་རིག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་
ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྟུགས་ལ་རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རང་ལ་རང་གིས་རྣམ་པ་
འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་དང་འབྲ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་
རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་པ་མ་ཉར་བར་རིག་

དགོས་སོ། ཞེས་ཁོ་བོས་བརྒྱུག་ལ་སྤྱི་ཡིས་གཞོན་མེད་སྟོན་ཞིག་། ཡུལ་གཅིག་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རིག་དགོས་སོ། ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད། ཡུལ་གཅིག་དོན་དམ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་རང་ལས་ཐ་དད་མེད་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ཐ་དད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སམ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་གྱི་བྱི་མའི་ཁྱབ་པ་ལ་ལན་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་

པའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 རང་དང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་དངོས་
 སུ་སྒྲུབ་ནས་རྟོགས་པར་ཁས་སྒྲུབ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་
 གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཤོན་མི་བ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྲུང་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐུག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལས་ཐ་དད་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་
 དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནས་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་
 དད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་བ་དེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནས་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་བྱུང་།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་སམ་མི་

དགོས། མི་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྟེང་བ་མཐུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་རྟོག་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོག་མི་དགོས་
 བས་ཀྱན་རྩོམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟོག་བར་ཁས་
 གུངས་ན་དགག་ཏུ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེང་བ་མཐུན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
 ལྷང་ནས་རྟོགས་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེང་བ་མཐུན་བའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་ཐ་དད་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་བའི་སྤྱིར། འཁྲབ་བ་
 དངོས་སོ། །འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྟེང་བ་མཐུན་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་སུ་ལྷང་ནས་རྟོགས་བའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །
 བརྗོད་བར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་མོད་མོད་ཀྱི་རེ་ཤིག་བཞག་གོ།

དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བ་བཤད་ཅིན་ཏོ། །

མཐུག་བྱང་།

ལྷ་ལྷུབ་ལྷ་དབང་ལེགས་བཤད་གདེངས་ཀའི་མོར། །
 དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་འདོད་དགྱུར་སྟོང་བ་ནི། །
 རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་མཁས་དེད་དཔོན་མཆོག། །
 ཐུགས་རྗེས་ལྷན་པའི་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐྱབས། །

སྟོས་པའི་ཆུ་འཛིན་རྒྱ་ལས་ནམ་གྲོལ་བ། །
དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་རིགས་ཚུལ་འོད་དཀར་གྱིས། །
བདག་སྟོ་ཀུ་མུ་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་ཆུས། །
ད་ལྟ་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོང་། །

ཡང་དག་ལྟ་བའི་རིན་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ། །
ངན་ཉོག་བྱི་མའི་སྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པར། །
ནམ་དཔྱོད་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་མཁས་པ་ལ། །
བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་འཕྲོ་བའི་གཞན་དུ་མིན། །

གསུང་རབ་ཆུ་གཏེར་བསྐྱབས་པ་ལས་འོངས་པའི། །
སྤྲེའུ་མའི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་མུངས་པ་ན། །
མཁས་སྟོམ་ཉེས་བཤད་དུག་ཆུའི་རྫིང་བུ་ལ། །
ཕན་བདེའི་སྟོག་འཕྲོག་མཐོང་ནས་རིང་དུ་སྤངས། །

ལྟ་ངན་མི་ཟད་ས་བོན་འདེབས་མཁས་པ། །
ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྟེལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །
ཆོས་འདོད་སྟེ་བོ་རིང་ནས་བཟོད་ནམས་ལ། །
མཁས་པ་སུ་ཞིག་བཅེ་བ་སྟེ་མི་འགྱུར། །

ལྷགས་འདི་དང་ནི་གཞན་དང་དེ་ལས་གཞན། །
རིགས་པ་མཆོག་དང་དེ་བཞིན་སྤྲུག་དོག་དང་། །
བསྟེན་བར་བྱེད་པས་འཛིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར། །
ལྷགས་འདི་སྤྱབ་པའི་གཞུང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། །

སྟེན་ལེགས་ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། །
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱོང་ན་ཡང་། །
རྒྱལ་པོས་ཆད་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་པབ་པ་བཞིན། །
ཡི་གའི་རྩམ་པ་ལྟར་ལེན་ཨེ་མ་མཆར། །

གངས་ཅན་གཞན་སྦྱོང་སྤྲ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས། །
པལ་ཆར་སྤྲུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །
འདི་ལས་གཞན་དུ་དབྱ་མའི་ཚུལ་སྤྲ་བ། །
པལ་ཆར་རིགས་ལམ་འདོར་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། །

བདག་སྟོའི་རྣམ་དགྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པའི། །
ས་གསུམ་ལྷན་པ་སེལ་བའི་སྤྲ་བྱེད་འདིས། །
ཡང་དག་ལྟ་བའི་བརྗོད་ཁ་བྱེ་བས། །
སྟོགས་ལ་བྱང་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཡི་རང་བྱོས། །

དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག།
སྒྲ་མའི་ཞབས་སྒྲེས་མཆོད་པ་མི་གཏོང་ཞིང་།
རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་འཛིན་པ་ལ།
མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་ཞོག།

ཚུ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྐྱ་རགས་གཡོ་བ་ཅན།
ནོར་འཛིན་བྱ་མོས་ལྷན་པོའི་རྒྱ་བརྟེན་དང་།
སྐྱ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་མངལ་གྱི་ཁུར་འཛིན་པ།
ལྷན་ཅིག་སྦྱོང་པས་འཛིག་རྟེན་མཛེས་གྱུར་ཅིག།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དུས་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ། ལྷ་བརྒྱ་པ་
རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། མཁས་པའི་དབང་པོ་མཐའ་དག་གི་མགོ་བོའི་
ཅོད་པར་ལ་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤང་བ་ཉེ་བར་བཀོད་ཅིང་། རྣམ་པར་དཀར་
བའི་སྤོན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་ཀྱི་མཐས་སྒྲས་པར་བྱལ་པས། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤིང་ཅེའི་བར་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་འགྲན་
པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་བྱ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་བཟང་

གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལེགས་བཤད་གྱི་བདུད་ཅི་ནི་མ་མེད་པ་
སྦྱལ་བ་དད་པའི་སྟོམ་པས་སྦངས་ཏེ། རྣམ་འཕྲོད་གྱི་རོ་འཛིན་གྱིས་སྦངས་
པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་ནི་མ་
མེད་པའི་རིགས་པས་འབྲེད་པ་ལ་པས་གྱི་ཚོལ་བས་མི་བརྗེ་བས་སློ་གྲོས་
གྱི་སློབས་པ་དག་བ་ཅན། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་
བཟང་པོས། རྗེ་བཙུན་སླ་མས་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དུ་བེན་ཀྱང་རབ་ཏུ་
བསྐྱེད་བས་སློ་དམན་པ་དག་གིས་གསལ་བར་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་སྟོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མི་རུས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས། དེ་དག་ལ་པན་པའི་
བསམ་པས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རྗེ་བཙུན་སླ་མའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། གོ་བདེ་བར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཙང་ཉང་
སྟོད་གྱི་རིག་པའི་འབྲུང་གནས་གྱི་སའི་ཆ། ཆོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་
སྟོག་པའི་ཆ་ལ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྐྱར་
བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྟེ་སྟོད་དང་རྒྱད་སྟེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཞིང་། ཐུབ་པའི་
བརྟལ་ཞུགས་ནི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟན་གཅིག་པ། སློ་གྲོས་ཆོས་སྦྱོང་
གིས་བགྱིས་སོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། ། །